

รวมวรรณกรรมการเมือง

รางวัลพานแว่นฟ้า ครั้งที่

๑๑

แสงจากที่เขามา

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้า ครั้งที่ ๑๑ ประจำปี ๒๕๕๕

รวมวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า ครั้งที่ ๑๑

พิมพ์ครั้งแรก กันยายน ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

จัดทำโดย สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำข้อมูล กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร

สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒ ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๕ - ๒๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๗

ศิลปกรรม ทิพย์วิมล อ่อนกลิ่น

ออกแบบปก นิธิทัศน์ องค์อศิวชัย

สารบัญ

เรื่องสั้นการเมือง

รางวัลชนะเลิศ

หมวกที่หายไป : วิชชา ลุนาชัย ๑๗

รางวัลรองชนะเลิศ

นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้าย : มนต์รี ศรีรัมย์ ๒๙

รางวัลชมเชย

กระสุนปืนนัดเดียว : อุเทน พรหมแดง ๔๓

กลับไปบ้านเกิด : วันเสาร์ เขิงศรี ๕๙

กาพย์คุณ : รัชศักดิ์ จิรวัดมน์ ๗๙

ความลับในสวนยาง : พีรเดช นवलสาย ๘๓

ติดธง : อรรถพงษ์ ศักดิ์สงวนมัญญ ๙๕

นกปากซ่อม : ชัยกร หาญไฟฟ้า ๑๐๕

น้ำ (ท่วม) ใจ : ทศนาวดี ๑๑๗

บุหรง ต้นหยง ตานี : สรวงอัปสร ๑๓๑

ปลาที่ว่ายน้ำตามเศษอาหารไปทุกสายน้ำ : ปลายแปรง ๑๕๑

เมืองอมร ๒๓๑๒ : ปองวุฒิ รุจิระชาคร ๑๖๙

บทกวีการเมือง

รางวัลชนะเลิศ

โลกของหนู : นรพัลลภ ประณูทนรพาล ๑๘๘

รางวัลรองชนะเลิศ

วางธงลงแล้วนั่งล้อมวงคุยกัน : ยุคลววรรณ ๑๘๑

รางวัลชมเชย

เงา : วิษณุ พุ่มสว่าง ๑๘๓

จดหมายเปิดผนึก : เพ็ญแขวง ๑๘๕

ดวงไฟแห่งกีฬามะหิ : จันทร รำไร ๑๘๗

ดอกไม้การเมือง : พีรพัฒน์ คงเพชร ๑๘๘

ตาบอดคลำข้าง : จำลอง สวณะคุณานนท์ ๒๐๒

พระเอกคนเดิม...ของป่า : นนทวรรณ บุญวงษ์ ๒๐๔

มันมาในคลื่นอากาศ! : ดำรงค์ดี บุญสุ ๒๐๖

สถานการณ์หมอกควัน : จามรี ต้นไพฑูรย์ดิถี ๒๐๘

สยามคีตา (ท่อนอวสาน) : ไอร์สิทธิ์ ๒๑๐

หนึ่งเสียงที่มากกว่าหนึ่งเสียง : เศษฐภัทร วิสัยจร ๒๑๒

คำนิยม
ของ
ประธานรัฐสภา

วรรณกรรมการเมือง วรรณกรรมเพื่อชีวิต และวรรณกรรมธรรมดาทั่ว ๆ ไป ล้วนแล้วแต่มีลักษณะที่คล้าย ๆ กัน ถึงแม้จะมีผู้พยายามแยกแยะความแตกต่างกันไว้บ้างก็ตาม แต่สิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ต้องขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้เขียนและจินตนาการของผู้อ่านเป็นสำคัญว่าจะให้เป็นวรรณกรรมประเภทใด เหตุที่ต้องยกคำ “จินตนาการ” ขึ้นมากล่าวอ้างเพราะวรรณกรรมไม่ว่าจะเป็น นวนิยายหรือเรื่องสั้น ต่างก็ไม่ใช่เรื่องจริง เป็นเรื่องที่สมมติขึ้นจาก “จินตนาการ” การจินตนาการของผู้เขียนนี้ หากส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ก็เป็นเรื่องที่ดีที่สังคมจะได้ทบทวนในเรื่องนั้น ๆ ให้ดีขึ้น แต่ถ้าไปกระทบหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของใครคนใดคนหนึ่งทำให้เสียหาย เป็นเรื่องที่คุณเขียนพึงระมัดระวัง

สำหรับหนังสือวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าเล่มนี้ ผมได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาจัดการประกวด ซึ่งคณะกรรมการได้ใช้ความละเอียดรอบคอบในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การวางหลักเกณฑ์ ไปจนถึงการพิจารณาตัดสินจนได้ผลงานที่ควรค่าต่อรางวัล

“หมวกที่หายไป” ของวิชา ลุนาชัย เรื่องชนะเลิศประเภทเรื่องสั้นในปีนี้ สะท้อนภาพชีวิตของเด็กชายคนหนึ่งที่เกิดมาจากครอบครัวที่ยากไร้ ต้องต่อสู้ดิ้นรน จนประสบความสำเร็จในชีวิต ก้าวเข้าสู่วงการเมืองโดยผู้เขียนได้ใช้หมวกเป็นสัญลักษณ์สื่อให้เห็นถึงความสำคัญของอุดมการณ์ของนักการเมืองที่จะต้องอยู่กับประชาชนนั้น เป็นเรื่องที่เตือนใจนักการเมือง

ทั้งหลายว่า ถ้าไม่อยู่กับประชาชนแล้ว ในวันหนึ่งข้างหน้าอาจจะต้องผิดหวัง และต้องหวนคิดถึงอุดมการณ์เพื่อประชาชนเมื่อเวลาผ่านไป

และเรื่องสั้นอีกหลาย ๆ เรื่องที่ผู้เขียนใช้ศิลปะในการเขียน ชวนให้ติดตามอ่าน เมื่อหยิบหนังสือขึ้นมาแล้วยากที่จะวางลงถ้ายังอ่านไม่จบเรื่อง บทกวีการเมืองที่ได้รับรางวัลก็เช่นเดียวกัน มีพลังและพลังไหว่น่าสนใจ ชวนให้ค้นหาความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อที่แท้จริง ผมเชื่อว่าเมื่อท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว จะจุดประกายคิด และสะกิดต่อมสำนึกเพื่อประชาชนได้ เป็นอย่างมาก ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ในระบอบรัฐสภาอย่างแน่นอน

ในวาระ ๘๐ ปีของรัฐสภาไทย เป็นสมัยที่ผมทำหน้าที่ประมุข ฝ่ายนิติบัญญัติ ผมให้ความมั่นใจว่า การประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัล พานแว่นฟ้า ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนนี้ ผมจะให้การสนับสนุนต่อไปตราบดีที่ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และจะต้องทำให้แพร่หลาย ยิ่งขึ้น ให้อยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนด้วยกัน ให้จงได้

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)

ประธานรัฐสภา

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย จัดการประกวดวรรณกรรมการเมือง “รางวัลพานแว่นฟ้า” ขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นปีที่รัฐสภามีอายุครบ ๗๐ ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เสรีภาพทางการเมือง โดยนำศิลปะการเขียนถ่ายทอดความรู้สึกสะท้อนภาพการเมืองและสังคม หรือจินตนาการถึงการเมืองและสังคมที่ต้องการในรูปแบบของเรื่องสั้น และบทกวี รวมทั้งเพื่อสืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมืองให้มีส่วนปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย

การดำเนินงานของคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า กรรมการแต่ละท่านมีอิสระในการพิจารณาผลงานที่ส่งเข้าประกวด โดยใช้หลักเกณฑ์การตัดสินวรรณกรรมอย่างมีเหตุผล ทั้งผลงานที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ทำให้วรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าเป็นที่ยอมรับในวงการวรรณกรรมของไทยจวบจนปัจจุบัน

สำหรับการประกวดในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ นี้ มีผู้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด จำนวน ๗๗๗ ผลงาน แบ่งเป็น เรื่องสั้น จำนวน ๒๙๖ เรื่อง และบทกวี จำนวน ๔๘๑ ส่วน คณะกรรมการได้ใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาตัดสินผลงานให้ได้รับรางวัล ดังที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้

ผมขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การประกวดวรรณกรรมการเมือง “รางวัลพานแว่นฟ้า” ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะ เป็นสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย คณะกรรมการ และผู้ส่งผลงาน เข้าร่วมประกวดที่ได้ร่วมกันทำหน้าที่ “สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง” ตลอดมา

(นายพิฑูร พุ่มหิรัญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๕

คำสั่งสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๗ /๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย จะจัดกิจกรรมประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕ เป็นปีที่ ๑๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เสรีภาพทางการเมืองโดยใช้ศิลปะถ่ายทอดความรู้สึกสะท้อนภาพการเมืองและสังคม หรือจินตนาการถึงการเมืองและสังคมที่ต้องการในรูปแบบของเรื่องสั้นและบทกวี ตลอดทั้งเพื่อเป็นการสืบสานสร้างสรรค์วรรณกรรมการเมืองให้มีส่วนปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๕ ประกอบด้วย

๑. นายพิฑูร พุ่มทิวัญ	ประธานกรรมการ
๒. นางชมัยพร บางคมบาง	รองประธานกรรมการ
๓. นายคัมภีร์ ดิษฐากรณ์	รองประธานกรรมการ
๔. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	รองประธานกรรมการ
๕. นายเจน สงสมพันธุ์	รองประธานกรรมการ
๖. นางสาวอัจฉราภาวี นิมิตริ	กรรมการ
๗. นายวิวัฒน์ วรรณยางกูร	กรรมการ
๘. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช	กรรมการ
๙. นายบูรพา อารัมภีร	กรรมการ
๑๐. นายจิตติ หนูสุข	กรรมการ
๑๑. นางสาวแสงทิวา นราพิชญ์	กรรมการ
๑๒. นางกนกวลี กันไทยราษฎร์	กรรมการ
๑๓. นายสาโรจน์ มณีรัตน์	กรรมการ
๑๔. นายยุทธ โตดีเทพย์	กรรมการ
๑๕. นายโชคชัย บัณฑิตศิลปะศักดิ์	กรรมการ
๑๖. นายพินิจ นิลรัตน์	กรรมการ
๑๗. นายธาดา เกิดมงคล	กรรมการ
๑๘. นางนริภพ สวัสดิ์รักษ์	กรรมการ
๑๙. นายยูร กมลเสรีรัตน์	กรรมการ

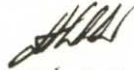
/๒๐. นายเอกรัตน์....

๒๐. นายเอกรัตน์ จิตรมันเพียร	กรรมการ
๒๑. นายจักรกฤษณ์ สิริริน	กรรมการ
๒๒. นางสาวภาวีนี อินเทพ	กรรมการ
๒๓. นางสาวสิรินันท์ ห่อหุ้ม	กรรมการ
๒๔. นางจิราภรณ์ มาลากาญจน์	กรรมการ
๒๕. นายทิตวิจน์ ณรงค์แสง	กรรมการและเลขานุการ
๒๖. นางบังอร สุขเจริญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นางสาวสพรรณ เพ็ชรไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดประกวดตัดสิน การประกวด และจัดพิมพ์เผยแพร่ ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

คำสั่งสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๓๔ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕ (เพิ่มเติม)

.....

ตามที่ได้มีคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓/๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดประกวดตัดสิน การประกวด และจัดพิมพ์เผยแพร่วรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า นั้น

เพื่อให้การจัดกิจกรรมประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าเป็นไปด้วยความ เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรแต่งตั้ง นายอิต อีสรนาวี เป็นคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕ (เพิ่มเติม)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๕
เรื่อง ผลการตัดสินเรื่องสั้นและบทกวีการเมือง

.....

ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมประกวดวรรณกรรมเรื่องสั้นและบทกวีการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๕๕ ขึ้น โดยมีผู้ส่งผลงานเรื่องสั้นและบทกวีการเมืองเข้าร่วมประกวดทั้งสิ้น จำนวน ๗๖๗๗ ผลงาน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้ตัดสินผลงานเรื่องสั้นและบทกวีการเมืองเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว มีผลงานผ่านการตัดสินให้ได้รับรางวัล ดังนี้

เรื่องสั้นการเมือง

รางวัลชนะเลิศ

ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตรของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๕๐,๐๐๐ บาท
ได้แก่ผลงานเรื่อง **หมวกที่หายไป**
โดย **วิชา ลุนาชัย**

รางวัลรองชนะเลิศ

ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตรของประธานวุฒิสภา และรองประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๑ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท
ได้แก่ผลงานเรื่อง **นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้าย**
โดย **มนตรี ศรีรงค์**

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

- ได้รับเกียรติบัตรของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๑ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
๑. ผลงานเรื่อง **กระสุนปืนนัดเดียว**
โดย **อุเทน พรหมแดง**
 ๒. ผลงานเรื่อง **กลับไปบ้านเกิด**
โดย **วันเสาร์ เชิงศรี**
 ๓. ผลงานเรื่อง **กาหยุก**
โดย **รัชศักดิ์ จิรวุฒน์**
 ๔. ผลงานเรื่อง **ความลับในสวนยาง**
โดย **พีรเดช นวลสาย**

๕. ผลงานเรื่อง ดิดอง
โดย อรรถพงษ์ คักดีสงวนมบุญ
๖. ผลงานเรื่อง นกปากล้อม
โดย ชัยกร หาญไฟฟ้า
๗. ผลงานเรื่อง น้ำ (ท่วม) ใจ
โดย ทศนาวดี
๘. ผลงานเรื่อง บุหง ตันหยง ตานี
โดย สรวงอัปสร
๙. ผลงานเรื่อง ปลาที่ว่ายตามเศษอาหารไปทุกสายน้ำ
โดย ปลายแปรง
๑๐. ผลงานเรื่อง เมืองอมร ๒๓๑๒
โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร

บทกวีการเมือง

รางวัลชนะเลิศ

ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตรของประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๕๐,๐๐๐ บาท

ได้แก่ผลงานเรื่อง โลกของหนู

โดย นรพัลลภ ประณทนรพาล

รางวัลรองชนะเลิศ

ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า และเกียรติบัตรของประธานวุฒิสภา และรองประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท

ได้แก่ผลงานเรื่อง วางธงลงแล้วนั่งล้อมวงคุยกัน

โดย ยุคลวรรณ

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล

ได้รับเกียรติบัตรของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา พร้อมเงินรางวัล ๑ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. ผลงานเรื่อง เงา
โดย วิษณุ พุ่มสว่าง
๒. ผลงานเรื่อง จดหมายเปิดผนึก
โดย เพ็ญแขงน
๓. ผลงานเรื่อง ดวงไฟแห่งกยามะห์
โดย จันท์ รำไร
๔. ผลงานเรื่อง ดอกไม้การเมือง
โดย พีรพัฒน์ คงเพชร
๕. ผลงานเรื่อง ตาบอดคลำข้าง
โดย จำลอง สวนะคุณานนท์
๖. ผลงานเรื่อง พระเอกคนเดิม...ของป่า
โดย นนทวรรณ บุญวงศ์

๗. ผลงานเรื่อง มันมาในคลื่นอากาศ!

โดย ดำรงค์ศักดิ์ บุญสุ

๘. ผลงานเรื่อง สถานการณ์หมอกควัน

โดย จามรี ตันไพฑูรย์ดี

๙. ผลงานเรื่อง สยามคีตา (ท่อนอวสาน)

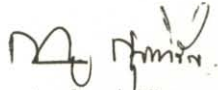
โดย โอริสิทธิ์

๑๐. ผลงานเรื่อง หนึ่งเสียงที่มากกว่าหนึ่งเสียง

โดย เชษฐภัทร วิสัยจร

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะจัดพิธีมอบรางวัลในวันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ณ อาคารรัฐสภา
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

(นายพิฑูร พุ่มทริญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๕

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

เรือนสันการพิศ

รางวัลชนะเลิศ
หมวกที่หายไป

โดย วิชชา ลุนาชัย

เกษมไม่ได้เกิดขึ้นมาพร้อมหมวกบนหัว ไม่ต่างไปจากเด็กน้อย
ธรรมดาอื่น ๆ ที่เกิดมาตัวเปลือยเปล่า ไม่เหมือนทารกมหัศจรรย์ใน
นิทานโบราณบางเรื่อง ที่ช่างฝันวาดจินตนาการถึงหมวกใบแรกในชีวิต
อย่างมีความสุข หมวกอันพิสดารพันลึก เมื่อครอบลงบนหัวแล้วไม่เพียง
ป้องกันกระหม่อมบาง ๆ จากแสงแดดและฝอยน้ำค้างยามค่ำคืน หรือ
ช่วยให้บุคลิกของเด็กน้อยดูดีขึ้นในสายตาคนอื่น แต่หมวกวิเศษจะทำให้
ผู้เป็นเจ้าของสามารถล่องหนหายตัวและเหาะเหินเดินอากาศได้

เกษมไม่เคยคิดฝันเช่นนั้น แม้กระทั่งหมวกธรรมดา ๆ
สักใบหนึ่ง เขาก็ไม่เห็นว่ามันจำเป็นต่อชีวิตอย่างไร

เด็กที่เกิดมาในครอบครัวยากจน ถูกผลักไสให้ก้าวออกไป
เผชิญงานหนักตั้งแต่เยาว์วัย เกשמเปิดโลกของการสู้ชีวิตกับรถเข็นไอติม
ในอำเภอบ้านเกิด ทุกวันหยุดราชการที่ไม่ได้ไปเรียนหนังสือ เขาจะตะลอน

ไปทั่วย่าน เมื่อจำเจฝ้าเปลวแดดและฝุ่นละอองข้างทางนานเข้า ความคิดจะมีหมวกสักใบก็เกิดขึ้นในใจ

ทุกวันนี้เขาพาร่างมอมแมมเลียบเลาะไปตามถนน เสื้อที่สวมอยู่เปื่อยขึ้นไปด้วยเหงื่อ หน้าเกรียมแดดบางครั้งก็เลอะเปื้อนคราบฝุ่น ผมหันเกรียนบนหัวเหมือนถูกเทราดด้วยเหงื่ออยู่ตลอดเวลา ตอนนั้นเกษมไม่รู้ตัวหรอกว่า บนเวทีชีวิตที่เขายืนหยัดต่อสู้อยู่นั้น เขาไม่ได้เดียวดายเพียงลำพัง ผู้คนที่เฝ้ามองต่างส่งใจช่วย และชื่นชมในความขยันหมั่นเพียรของเขา

ผ่านร้านขายหมวกในตลาดเขาจะหยุดเท้าลงและมองเข้าไปข้างใน หมวกหลากสีหลายรูปทรงห้อยแขวนอวดสายตา จ้องอยู่เพียงครู่แล้วก้มหน้าลงช้า ๆ ออกแรงผลักรถเข็นเดินหน้า กลับถึงบ้านทอดร่างนอนหลับตาลงแล้ว หมวกสีสวยยังล่องลอยอยู่ในความฝัน

เกษมฝันถึงหมวกเรื่อยมา หวังว่าอีกไม่นานเงินกำไรจากการขายไอติมที่เก็บออมไว้คงมากพอจะซื้อหมวกราคาถูกลง ๆ ได้สักใบ ไม่ต้องสวयงาม ขอแค่กันแดดได้ก็พอ

เกษมไม่ได้เก็บเงินด้วยตัวเอง ทุกเย็นเขาจะมอบให้แม่ ไม่ได้เอ่ยบอกผู้ให้กำเนิดรู้ว่า เขาหวังจะนำเงินบางส่วนไปซื้ออะไร

เก็บำหมวกเอาไว้ในใจเรื่อยมา คอยว่เมื่อแม่มีเงินเก็บมากพอ เขาค่อยเอ่ยถึงสิ่งที่อยากได้

กำไรจากหยาดเหงื่อแรงงานของเขาไม่อาจกลายเป็นหมวกได้ดังหวัง ในวันที่พ่อล้มป่วย เงินที่แม่เก็บออมไว้ทั้งหมดกลายเป็นค่ายา

เกษมตระหนักดีว่า หมวกที่เขาอยากได้ไม่มีค่าอะไรเลยเมื่อเทียบกับชีวิต และลมหายใจของพ่อ

หลังจากล้มหมอนนอนเสื่อมานานหลายเดือน เมื่อไม่อาจจุดรั้งความตายไว้ได้ พ่อก็จากไปพร้อมกับหมวกที่เขาปรารถนาเป็นเจ้าของ

เกษมซาชินกับละอองฝุ่น คุ่นเคี้ยวกับหลุมบ่อบนทางลูกรัง ช่วงหน้าฝน เขารู้ว่าตรงไหนมีร่มเงาให้หยุดพัก และช่วงไหนเป็นทางเปลี่ยว ควรหลีกเลี่ยง

รถเข็นไอดีมมักถูกรุมล้อมด้วยเด็ก ๆ วัยใกล้เคียงกับคนขาย บางรายมีเงินซื้อ แต่อีกหลายคนยื่นดูเพื่อนร่วมวัยลิ้มรสหวานของไอดีมตาปริบ ๆ เกשמรับรู้ความแตกต่างเหล่านั้น ในใจเขาอยากแจกจ่ายให้ทุกคนได้รับในสิ่งเดียวกัน ทว่าโลกความเป็นจริงไม่อาจทำเช่นนั้น บางวันในช่วงบ่ายแก่ไอดีมส่วนหนึ่งละลายไปกับอากาศร้อน สภาพที่เหลือไม่อาจขายใครได้ แต่ก็จำนวนน้อยเพียงไม่กี่ไม้ เขาจะเข็นผ่านบ้านเรือนของคนยากจน กวักมือเรียกเด็กโชคดีเหล่านั้นมารับของแจก

หมวกค่อย ๆ หายไปจากความฝันพร้อมวัยเด็ก นานแล้วที่เขาไม่เคยหยุดรถตรงหน้าร้านค้าเก่า ๆ แล้วมองเข้าไปข้างใน หัวเกรียน ๆ ของเขาไม่กลัวแดดลม และใบหน้าของเขาก็กร้านพอสำหรับละอองฝุ่น ในวัยรุ่นหนุ่มมีเรื่องอื่นสำคัญกว่าหมวกให้ขบคิด

ภาระที่ต้องหาเลี้ยงแม่สุขภาพไม่ค่อยดี พร้อมส่งเสียน้องสาว และตัวเองให้ได้เล่าเรียน เขาเปลี่ยนมาขายไอดีมวันธรรมดาหลังเลิกเรียน วันหยุดติดบิซาแล็งรับซื้อของเก่า ภารกิจประจำสัปดาห์ที่ต้องตะลอนไป

ทุกหนทุกแห่งช่วยให้เกษมรู้จักผู้คนหลายระดับ ทั้งข้าราชการ พ่อค้า แม่ค้าในตลาด เจ้าของร้านขายอาหาร และชาวบ้านยากจนตามชุมชนต่าง ๆ

เกษมในสายตาของคนทั่วทั้งอำเภอ เขาคือชายหนุ่มขยันการงาน สัตย์ซื่อ กตัญญูรู้คุณ เอาใจใส่ต่อการเรียน มีน้ำใจต่อผู้อื่น เป็นคนดี ที่หาได้ยาก

ภาพคุ้นตาที่ใครต่อใครจำได้ หนุ่มรูปร่างผอมสูง ใบหน้า เกรียมแดด สวมหมวกสานปีกสั้น ส่งยิ้มจากซาเล้งทักทายใครต่อใครอย่างเป็นมิตร

หมวกใบแรกในชีวิตไม่เหมือนที่เขาเคยฝันถึง ทั้งเก๋ามอมและไว้ราคาแพงวด เกษมหยิบมันขึ้นมาจากกองขยะ เห็นว่าสภาพดีพอป้องกันแดด ได้บ้างก็เลยนำมาสวมครอบลงบนหัว

กลายเป็นหมวกประจำตัวเขาที่คุ้นตาของใครต่อใครในที่สุด

คำวันหนึ่งเกษมยกของเก่าลงจากซาเล้ง ปิดกวาดเช็ดถูพื้น กระดานอย่างดีก่อนจะประคองหญิงท้องแก่จากเพิงพักคนงานก่อสร้างขึ้นไปนั่ง จากถนนลูกรังนอกตัวอำเภอมุ่งหน้าสู่โรงพยาบาล เขาถีบซาเล้งอย่างที่ไม่เคยใช้แรงมากขนาดนี้ หญิงท้องแก่นั่งกุมท้อง กัดฟัน เพื่อต่อสู้กับความเจ็บปวด นั่นเท่ากับเป็นตัวเร่งให้เท้าสองข้างของเกษมปั่นซาเล้งเร็วขึ้น

เข้าสู่ถนนลาดยางในตัวอำเภอ เกษมเหลียวซ้ายแลขวา ไม่ค่อยมีรถยนต์อื่นแล่นสวนทางผ่านมา เกษมหวังใจไว้ลึก ๆ ว่า

ถ้ามีรถยนต์ของคนใจดีผ่านมาใกล้ เขาจะหยุดชาเล้งแล้วโบกมือขอความช่วยเหลือ แต่จนแล้วจนรอด กระทั่งผ่านย่านตลาดเขาเห็นเพียงจักรยานของชาวบ้านแล่นเกาะกลุ่มกันผ่านไป

หญิงท้องแก่ส่งเสียงครางหนักขึ้น เมื่อไม่อาจทนนั่งได้ต่อเธอนอนราบลง เสียงร้องที่แว่วเข้าหูทำให้เกษมชะลอเท้า เอี้ยวคอหันมองทางด้านหลัง เลือดที่ทะลักไหลออกมาอาบพื้นทำให้เขาบังคับชาเล้งเข้าข้างทาง

ผู้เป็นแม่หยุดครวญคราง ขณะเดียวกัน ชีวิตเกิดใหม่ส่งเสียงอุแว่ ๆ ทักทายโลกที่เพิ่งคลอดออกมาสัมผัส

บนริมถนนหน้าตลาด ชาเล้งเก่า ๆ ถูกรุมล้อมด้วยพ่อค้าแม่ขาย ในชั่วเวลาไม่นานก็มีรถของคนใจดีพาแม่ลูกอ่อนคนนั้นไปยังโรงพยาบาล

ชาวบ้านไทยมุงจ้องมองเกษมด้วยสายตาชื่นชม

“ช่างมีน้ำใจงามแท้พ่อคุณ”

เกษมปั่นชาเล้งห่างไปไกลแล้ว ชาวบ้านยังมองตามหลังแล้วพวกเขาแลเห็นเพียงปีกหมวกสานเก่า ๆ สะบัดล้อลมได้แสงยามค่ำ

บางหวังอารมณ์ เกשמคิดจะซื้อหมวกใหม่ เลือกใบสวย ๆ ซึ่งจะช่วยให้เขาดูหล่อเหลากว่าที่เป็นอยู่ ทว่าความเสียดายเงินทำให้เขาทนใช้เจ้าปีกสานใบเก่า พร้อมกับเตือนสติตัวเองเสมอมาว่า เขาเกิดมาเป็นลูกคนจน มีหลายสิ่งทีพอเป็นไปได้ในชีวิต หากจะต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างหนัก ขณะอีกหลายอย่างที่ไม่มีความเกิดขึ้นได้จริงอย่าได้ไปฝันถึง ไม่เพียงเรื่องหมวกเท่านั้น

ด้วยความเจียมตน หากจะเปลี่ยนหมวกใบใหม่ เกษมก็ต้องการเพียงหมวกใบเล็ก ๆ ที่พอป้องกันแดดและฝอยน้ำค้าง ทว่ายิ่งนานเข้า หมวกสานกลายเป็นเหมือนสัญลักษณ์ประจำกาย ทุกคนจำเขาได้ ยิ่งเก๋ ยิ่งผูกพัน และกลายเป็นหนึ่งเดียวกับตัวเขา

ชาเลี้ยงเก่า ๆ พาเขาตะลอนเรื่อยไปตามถนนรนครแมค คูนเคยกับชาวบ้านยากจน ชีวิตที่มอมแมมเปื้อนฝุ่นไม่ใช่สิ่งน่ารังเกียจ แต่กลับช่วยให้เขาเข้ากับชาวนา ชาวสวน และหญิงชราที่ถูกทอดทิ้งในเพิงหมาแหงน ข้างทางได้อย่างสนิทใจ

แรก ๆ หญิงชราผู้นี้เก็บของเก่ามาขายให้เขา แก่ใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังในเพิงหมาแหงนข้างทางลูกรัง ในวัยเกือบแปดสิบไม่มีความหวังอื่นใด นอกจากสืบชีวิตไปให้ถึงปลายสุด ไม่มีญาติพี่น้องที่พอฝากผีฝากไข้ ลูกหลานที่เคยมีก็ทิ้งแหหนีไปอยู่เมืองอื่น

เกษมแวะไปเยี่ยมแกทุกวันพร้อมข้าวกล่องและน้ำดื่ม ถึงแกไม่มีอะไรขาย เขาก็แวะเอาข้าวและน้ำมาหีบยื่นให้ เกษมปฏิบัติต่อหญิงผู้นี้จนถึงวันที่แกล้มป่วย และอ้อมร่างเล็ก ๆ นั้นออกจากเพิงหมาแหงน ขึ้นสู่ชาเลี้ยงพาไปโรงพยาบาล

เกษมเป็นญาติคนเดียวที่หมั่นไปเยี่ยม และเป็นธุระจ่ายค่ายาพยาบาลในตึกผู้ป่วยในแม้แสดงท่าทีรังเกียจหญิงชราไร้ญาติ แต่ทุกคนชื่นชมน้ำใจของเกษม

ทุกคนยิ้มให้กับชายผู้มาพร้อมหมวกสานบนหัว แม้ไม่ได้รำรวยแต่ก็ติดศัพท์ความมากมีน้ำใจของเกษมเป็นที่รู้จักกันทั่ว

เกษมยังสวมหมวกใบเดิมในงานศพของหญิงไรรู้ญาติ ท่ามกลางข้าราชการผู้ใหญ่ในอำเภอที่ผลัดกันมาร่วมงานศพ และเป็นเจ้าภาพสวดอภิธรรม เป็นปรากฏการณ์ประหลาดที่เกิดขึ้นจากความเอื้อเฟื้อของชายค้ำของเก่า ทำให้งานศพหญิงชรายากจนเนืองแน่นด้วยแขกที่มาร่วมงาน

“นี่คือน้ำจิตน้ำใจของคนอำเภอเรา” นายอำเภอกล่าวกับชาวบ้านที่มาร่วมงาน “แม้แต่คนไรรู้ญาติอย่างแม่เฒ่าผู้นี้ พวกเราก็ไม่ทอดทิ้ง”

หมวกสานปีกสั้นครอบอยู่บนหัวเกษม ในวันที่เขายืนถือโล่รางวัล “บุคคลตัวอย่างของอำเภอ” ต่อหน้าช่างภาพสื่อมวลชน และแขกสำคัญในงาน

ปีถัดมา หมวกใบเดิมยังอยู่บนหัว ในวันที่เขาได้รับการยกย่องเป็น “คนดีศรีจังหวัด” ขึ้นไปรับใบประกาศเกียรติคุณจากเจ้าเมือง

รูปถ่ายชายสวมหมวกสานปีกสั้นตระหง่านอยู่หน้าร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้างซึ่งขยายสาขาออกไปหลายอำเภอ และรุกคืบออกไปสู่จังหวัดใกล้เคียง หลังจากนั้นเพียงไม่กี่ปี รูปถ่ายเดียวกันก็ประดับอยู่บนแผ่นป้ายโครงการรับเหมาต่าง ๆ ไม่ว่าจะซ่อมถนน สร้างสะพานข้ามแม่น้ำ หอนาฬิกากลางเมือง และโครงการอื่น ๆ ที่เกษมชนะการประกวดราคา

ในวันที่เกษมสวมหมวกใบเก่าเดินเข้าหาชาวบ้านเพื่อขอคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ส.ส.สมัยแรก คนเฒ่าคนแก่เดินเข้ามาขอจับมือ บ้างก็สวมกอด คนหนุ่มสาวโบกมือต้อนรับ หลายคนในจำนวนนี้เคยมุงล้อมรถขายไอติมของเขาเมื่อหลายปีก่อน

บนแผ่นป้ายหาเสียงที่ติดไว้ทั่วเขตเลือกตั้ง ชายสวมหมวกสานปีกสั้นโดดเด่นเหนือผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งหมด ทุกครั้งที่เขาเดินไปขอคะแนนตามบ้านเรือนและชุมชนต่าง ๆ ไม่มีอะไรอื่นที่คนสวมหมวกเก่า ๆ ได้รับ นอกจากความรัก ความไว้วางใจ และความคาดหวังที่ผู้คนได้มอบใส่มือของเขา

ชาวบ้านหวังว่าชายผู้นี้จะเป็นปากเป็นเสียงแทนราษฎรได้ดีที่สุดเท่าที่พวกเขาเคยมีผู้แทน หรือเท่าที่มีการเลือกตั้งมาหลายสมัย

พวกเขาเชื่อว่าคนผู้นี้น่าจะเข้าถึงความยากจน รู้ดีว่าความอดหิวเป็นอย่างไร และรู้ซึ่งถึงแก่นแท้ของคุณภาพชีวิตที่ต้องปรับเปลี่ยนไม่ว่าชาวนา ชาวไร่ กรรมกร หรือคนจรจัด

ชายผู้สวมหมวกสานเก่า ๆ ย่อมรู้รสของเปลวแดด ความไม่น่าพิศมัยของละอองฝุ่น และความเจ็บไข้ได้ป่วยห่างมือหมอบ

ชายผู้ที่เคยเห็นรถขายไอติมและรับซื้อของเก่า ย่อมรู้ซึ่งว่าข้าราชการต้อนรับราษฎรที่เข้าไปติดต่ออย่างไรในสำนักงานเขต ตำรวจในโรงพักเล็ก ๆ ทำตัวเป็นเจ้านายใหญ่โตของชาวบ้านได้นำเกลียดน่าชังขนาดไหน

ไม่ใช่เรื่องยากลำบากที่เกษมจะสวมหมวกสานเก่า ๆ เดินเข้าสู่รัฐสภาสมัยแรก และอีกหกสมัยที่มีการเลือกตั้ง จนกระทั่งเขาเปลี่ยนเป็นหมวกควาบบอยปีกกว้างในปีที่ขึ้นชั้นเป็นรัฐมนตรีช่วยคมนาคม

ชายวัยกลางคนผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นทั้งนักการเมือง เจ้าของกิจการขายอุปกรณ์ก่อสร้าง ธุรกิจรับเหมา เจ้าของฟาร์มโคนม และไร่อุ่นอันกว้างใหญ่ไพศาลบนไหล่เขา

ผมบนหัวแชมพูเล็กน้อย และหน้าผากขยายกว้างกว่าเดิมหกควมบอยจากเม็กซิโกเปลี่ยนภาพลักษณ์ชายผู้หนึ่งจากคนค้าของเก่ายากจน เป็นชายผู้มั่งคั่งที่มั่งมีทั้งทรัพย์สินและอำนาจ ธุรกิจหลากหลาย ผ่องถ่ายสู่มือของคนในเครือญาติและบริวารที่ไว้วางใจ หมวกใบเก่าค่อย ๆ เลื่อนหายไปจากความทรงจำ ทั้งกับตัวเขาเองและชาวบ้านร่วมถิ่นเกิด

หนุ่มใหญ่ผู้ร่ำรวยไม่มีเด็กยากจนรุมล้อมเหมือนเมื่อหลายปีก่อน แวดวงชีวิตใหม่ของเขาถูกขนบรอบด้วยข้าราชการในกระทรวง นักธุรกิจและผู้รับเหมาที่พินบพิเทาเข้าหา นักร้องนักแสดงและนางงามจากเวทีประกวดหลายระดับ พาหนะส่วนตัวไม่ต้องบังคับด้วยตัวเองเหมือนซาเล้ง เก๋งหรูพร้อมคนขับและผู้ติดตามพาเกษมตระเวนบนถนนสู่สังคมอีกระดับ

เพียงไม่กี่ปีถัดมา หมวกควมบอยประจำหัวก็หายไป เกษมในฐานะเจ้าของสนามกอล์ฟเปลี่ยนเครื่องประดับสวมหัวใบใหม่ บนทางเข้าสนามกอล์ฟกว้างใหญ่ขนาดสามสิบกหลุม รูปถ่ายบนแผ่นป้ายตระหง่านมองเห็นแต่ไกล

เกษมสวมหมวกแก๊ปสีขาว เสื้อยืดคอปกราคาแพง มือข้างหนึ่งประคองไม้ตีกอล์ฟ

เกษมในวัยชรา นั่งอยู่ตามลำพังในห้องเก็บหมวก เมื่อแสงสว่างจากโคมไฟรายรอบไม่เพียงพอ เขากดสวิตช์เปิดไฟเพิ่มอีกสองดวง หมวกหลายร้อยใบที่เก็บสะสมไว้ในตู้ และที่เรียงรายไปตามผนังห้อง ได้ถูกเคลื่อนย้ายเปลี่ยนจุดไปบ้าง ไม่ได้เป็นระเบียบเรียบร้อยเหมือนเมื่อหนึ่งหรือสองชั่วโมงที่ผ่านมา

หลังพ่ายศึกเลือกตั้งครั้งล่าสุด มรสุมชีวิตซัดเข้าไปในเกษม เป็นระลอก ทั้งคดีทุจริต หนี้สิน และกำลังจะตกเป็นจำเลยในศาลล้มละลายกลาง

เขานั่งอยู่ท่ามกลางหมวกที่เก็บสะสมมาตลอดชีวิต ทั้งหมวกจากเม็กซิโก สเปน อิตาลี เวียดนาม จีน รัสเซีย และจากที่ชาวบ้านร้านค้าในเขตเลือกตั้งนำมามอบให้

เขาพยายามรวบรวมสมาธิเพื่อรื้อฟื้นความทรงจำเก่า ๆ พลังจ้องหมวกแต่ละใบที่เคยสวมครอบหัวด้วยความสุขและภาคภูมิใจ ทั้งหมวกที่ออกแบบอย่างประณีตสวยงามราคาแพง และในส่วนใหญ่ที่เขาไขว่คว้าได้มาอย่างยากลำบาก

ทุกครั้งที่ไปเยือนต่างประเทศ เขาจะแวะร้านขายหมวกหวนนิกถึงวัยเด็กอันยากไร้ และร้านขายหมวกเก่า ๆ ริมนน เพื่อชดเชยสิ่งที่เคยขาด เขาจะเลือกหมวกซึ่งคิดว่าสวยที่สุดในร้าน

ไม่เพียงหมวกบนหัว ทรัพย์สินต่างๆ ที่เพิ่มพูนขึ้นมา เขาคิดว่านี่คือปราการอันแข็งแกร่งที่จะช่วยปกป้องเขาไว้จากความยากจน ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน รถยนต์ และธุรกิจการค้าต่าง ๆ ทุกอย่างผลักเขาให้ห่างไกล

จากสถานภาพเดิม ยิ่งตะกายสูงขึ้นไปสู่สังคมอีกระดับ เขายังรู้สึกปลอดภัย
มั่นใจว่าไม่มีทางลดชั้นกลับคืนสู่สภาพชีวิตอันน่าสมเพชอย่างที่เขาเคยเป็น
ในวัยเด็ก

รูปถ่ายสวมหมวกแต่ละใบถูกนำมาขยายใส่กรอบติดไว้ตามผนัง
ห้อง เป็นหมวกที่เขาซื้อมาจากต่างประเทศ สวมได้ในยามดัชนีชีวิตพุ่งสูง
ไต่ระดับขึ้นไป หมวกทุกใบจึงล้วนสง่างามและทรงเกียรติ

เกียรติที่ได้มาจากการเมือง ยศศักดิ์ที่ได้มาเพราะการเมือง
หมวกทุกใบและทรัพย์สินความร่ำรวยก็เช่นเดียวกันมากับการเมือง
แต่ที่ว่า...แทบทั้งหมดทั้งมวลเหล่านั้นก็สูญสลายหายไปกับการเมือง

การเมืองซึ่งเขาหลงลืมไปว่า อำนาจที่จะดลบันดาลทุกสิ่งนั้น
มาจากประชาชน

ชายชราลุกขึ้นไปเปิดไฟอีกสองดวง พยายามค้นหาหมวกเก่า ๆ
ใบหนึ่งอีกครั้ง เมื่อไม่พบ เขาเปิดไฟสว่างทั้งห้อง

พักเหนื่อยอีกครู่ใหญ่ แล้วลุกขึ้นรื้อค้นไปทั่วทุกซอกเพื่อตาม
หมวกซึ่งเขาเคยสวมครอบหัวไว้นานที่สุด หมวกที่ไม่มีราคาค่างวด แต่ทุกครั้ง
ที่หมวกใบนี้อยู่บนหัว ผู้คนจะเข้ามารุมล้อม สวมกอด และขอจับไม้จับมือ

หมวกใบนั้นหายไปไหน นานเท่าใดแล้วที่เขาลืมมันไป

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

รางวัลรองชนะเลิศ

นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้าย

โดย มนตรี ศรีรงค์

๑.

กล่าวกันว่า - สำหรับผู้ที่ออกจากป่าหลังนโยบาย ๖๖/๒๓ เมื่อครั้งกระนั้น จากมือที่เคยถือปืนต่อสู้กับอำนาจรัฐด้วยดวงใจเจ็บแค้น ภาพแห่งฝันร้ายเมื่อ ๖ ตุลา ๑๙ ตามหลอกหลอนให้พวกเขาต้องกัดฟันอดทนต่อความยากลำบาก ผงชูรสคือปัจจัยที่ ๕ อันจำเป็น ทั้งเพื่อคลุกข้าวให้พอมีสชาติปะแล่ม ๆ และทั้งเพื่อขบหยาดเลือดจากบาดแผลก่อนการเยียวยา พวกเขาถอดคอกันร้องไห้กลางป่าเขา สัญญาว่าจะร่วมกันปฏิวัติประเทศไทยให้เป็นแผ่นดินอันเป็นธรรมอันภราดรภาพ จนกระทั่งเสียงปืนนัดสุดท้ายได้ดังขึ้น สิ่งก็ตามมาก็คือความเจ็บปวดของป่าไพร และการเดินเท้าออกจากป่ากลับสู่เมือง ในสภาพผู้พ่ายแพ้อย่างสิ้นเชิง

กล่าวกันว่า - พวกเขานิยามตนเองด้วยวลีสิ่งชำรุดทางประวัติศาสตร์ เก็บตัวเงียบเขียบไร้สู้มเสียง ก้มหน้าก้มตาเรียนหนังสืออย่างเอาเป็นเอาตาย บางส่วนก็หันมาจับธุรกิจประกอบอาชีพจนเป็นล่ำเป็นสัน แต่นั่นมาข่าวคราวของคนเดือนตุลาก็ได้ถูกกระแสทุนนิยมกลบหายไป

จนหมดสิ้น กล่าวกันว่าสำหรับคนเดือนตุลานั้น พวกเขาต่อมาเป็นทั้ง นักการเมือง นักธุรกิจ นักเคลื่อนไหว เอ็นจีโอ แต่ยังไม่ได้ข่าวว่ามีปัญญาชน เดือนตุลาไปเป็นชาวไร่ชาวนาอยู่ตามชนบท หรือถีบสามล้ออยู่ในจังหวัด กันตาร ภาพและเรื่องราวเดือนตุลาที่ได้ถูกถ่ายทอดลงมายังชั้นหลังอย่าง แอบ ๆ ซ่อน ๆ ทำให้พวกเขาดูราวเทวรูปศักดิ์สิทธิ์ เดือนตุลาเป็น เดือนขริมหิ่งห้อยที่ใครจะมาพูดเล่นไม่ได้เลย

อย่างที่รู้ ปัญญาชนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวกรรมสิทธิ์ พวกเขา ถูกฉีดฉีดสำนึกทางชนชั้นมาอย่างเข้มข้นด้วยยาแรง กลิ่นอายคราบโคล คุณหนูไม่มีหลงเหลือภายใต้เสื้อคลุมนักปฏิวัติ การกลับบ้านครั้งนี้ของ เหล่าสหายจึงอาจมีความซุกซนขี้ก้อยบ้างในการปรับตัว เขาก็เช่นกัน มาจากครอบครัวกรรมสิทธิ์ร้านก๋วยเตี๋ยว การที่อยู่ๆ ก็หายหน้าไปจากบ้าน เพื่อเข้าป่าจับปืนเป็นคอมมิวนิสต์ เทียบกับม้าคงไม่มีวันเข้าใจได้เป็นแน่ คิดแล้วก็ขมลูกขู๋ จะหาคำอธิบายชุดไหนมาแก้ตัวได้ดีไปกว่าคำว่าเพื่อ ประชาชน เทียบกับม้าก็เป็นประชาชนน่าจะเข้าใจ เทียบกับม้าต้องเป็นผนัง ทองแดงกำแพงเหล็กให้เขาได้ลิ เขาปลอบตัวเองก่อนเดินทางกลับบ้าน ด้วยความไม่เชื่อมั่นเอาเสียเลย

ไม่ใช่ผนังทองแดงกำแพงเหล็กอย่างที่เขาคิด สิ่งที่เขาเจอ แตกต่างออกไปจริงๆ นะแหละ เตี้ยดำทอต่อว่าอย่างกราดเกรี้ยวลิบวันลิบ คิน หมางเมินไม่แยแสไอ้ลูกไม่รักดีอีกเดือนครึ่ง ตัดหางปล่อยวัดด้วยการ ลอยแพไม่ให้ช่วยงานที่ร้านอีกสามเดือน แน่ล่ะที่ไม่มีเงินเดือนให้เขา ใช้จ่ายด้วย นัยว่าเพื่อให้ซาบซึ้งกับอุดมการณ์สูงส่งของสังคมนิยม ยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนม้านั้นเอาแต่ร้องให้เป็นเวลาหกเดือน สุดท้ายหาทางออก

ความแตกแยกระหว่างพ่อลูกนี้ ด้วยการหาผู้หญิงคนหนึ่งมาให้เขาแต่งงาน เขาเข้าใจหัวอกม้าดี ม้าต้องการให้เขามีครอบครัว และโยกย้ายออกไปเพื่อประกอบอาชีพที่ถนัดตามประสาผิวเมีย แต่ความเป็นเสรีชนของเขาทำให้ต้องปฏิเสธ เขายืนยันว่ามนุษย์ย่อมมีศักดิ์ศรี การคลุมถุงชนคือวิธีคิดแบบทาสศักดินา เขาไม่อาจรับได้

เช่นเดียวกับผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยทั้งหลาย หมู่บ้านต่าง ๆ ที่ถูกจัดตั้งขึ้นรองรับ ได้ถูกล้มหายไปกับกระแสสังคม ทุนนิยมกำลังโถมปึกสะบัด มันลุลกลามและรุกรานไปทั่วทุกภูมิภาคโลก เขาเก็บตัวเงียบในซอกหลืบของการรับรู้ ไม่ประกาศแพร่งพรายให้ใครอื่นได้ยินว่าครั้งหนึ่งเขาเคยเข้าป่าจับปืน ฐานที่มั่นอันแข็งแกร่งบัดนี้ได้กลายเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของผู้สนใจศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองยุคใกล้ มันกลายเป็นสถานที่พักผ่อนและอันานิรมิตของคู่ป่าวสาว รีสอร์ทสุดหรูรองรับการพักผ่อนของเสียแ่ก่กับนักศึกษาสาวสวย ปัญญาชนเดือนตุลา หลบลี้หนีหน้าไปจากการรับรู้ของสังคม จนเมื่อประเทศเกิดวิกฤตติดครั้ง เขาจึงจะเห็นเพื่อนบางคนออกมาให้ความเห็น ในนามนักปราชญ์, นักการเมือง, นักวิจัย, อาจารย์มหาวิทยาลัย, นักวิชาการ และอีกหลายคน ส่วนเขาผู้หมดโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อ จึงเป็นได้เพียงชนชั้นกรรมาชีพนักขายก๊วยเตี้ยวเท่านั้น

จากปี ๒๕๒๓ ที่นโยบายร่วมพัฒนาชาติไทยปรากฏ จนเข้าสู่ปีที่บริษัทฮอนด้าได้เริ่มนำเขารถยนต์มายังประเทศไทย นี่คือนอีกสิ่งที่เขาแปลกใจล้นพ้น ฮอนด้าที่เขารู้จักคือมอเตอร์ไซค์หัวควาย หรือไม่กี่รุ่นหัวดำเท่านั้น ฮอนด้าผลิตรถยนต์ด้วยหรือ ? นี่เป็นข้อมูลใหม่ ยิ่งเห็นนวัตกรรม

ของฮอนด้า เขายังแปลกใจยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับราคาของรถที่นอกจากแปลกใจแล้ว ยังชนลูกชนพองในจำนวนเม็ดเงินนั้นด้วย ระหว่างนี้เขาก็กับเตี้ยก็ยังคงหมางเมินต่อกัน แม้จะผ่อนคลายความตึงเครียดลงไปเยอะแล้วก็ตามที มันเหมือนมีอะไรกันขวางอยู่ สายสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกนั้นยังคงมีอยู่แน่ แต่แนวคิดทางการเมืองนี่สิที่ไปคนละทาง ส่วนม้านั้นไม่มีปัญหา ม้าเป็นนักประนีประนอมและมักจะอะไรก็ได้ หากมันทำให้สถานการณ์ของบ้านดำเนินไปได้ด้วยดี อบอุ่น รักกัน มันคงและเป็นครอบครัว ไม่นานนักเตี้ยก็ล้มป่วยไปด้วยโรคชรา เขาเสนอการจัดงานศพแบบง่าย ๆ ด้วยการไว้อาลัยให้เตี้ยหนึ่งวัน และรุ่งขึ้นให้เผาศพเตี้ยได้เลย ซึ่งนั่นขัดแย้งกับม้าอย่างรุนแรง นี่เป็นครั้งแรกที่เขาเห็นม้าเถียงจอด ๆ ครั้งนี้ม้าไม่ยอม “อะไรก็ได้” อีกต่อไป แต่ยืนยันว่าจะต้องนิมนต์พระมา ๔ รูป สวดพระอภิธรรมทุกคืน เมื่อคว้นดุฤกษ์ที่ดีสำหรับการเผา ก็ให้ทำพิธีถูกต้องตามหลักศาสนา เตี้ยจะได้ขึ้นสวรรค์ ม้าเท้าสะเอวยืนยันล้าทับ นี่เป็นการทำบุญให้เตี้ย ใครจะแย้งหยันว่าจิตนิยมก็ช่าง แต่กุต้องการอย่างนี้ มึงจะทำไม? เขาถึงกับพูดอะไรไม่ออกไปครู่ใหญ่ พยายามอธิบายถึงวิวัฒนาการของมนุษย์ให้ม้าฟัง ว่าเรามีพัฒนาการมาจากสัตว์เซลล์เดียวได้ทะเลเล็ก ก่อนจะมาเป็นมนุษย์วานร จากนั้นงานจึงหล่อหลอมให้เราได้รับรู้จักคิดผลิตเครื่องมือ มนุษย์ไม่มีเขี้ยวเล็บนอกเขาเงา มนุษย์จึงคิดผลิตอาวุธขึ้นมาเพื่อป้องกันตัวและล่าอาหาร การงานและการเอาตัวรอดทำให้ต้องคิดการผลิตไฟขึ้นมาใช้ จนสมองมีพัฒนาการขั้นสูงสุดในทุกวันนี้ ร่างกายเป็นเพียงวัตถุทางประวัติศาสตร์ ผ่านขั้นตอนวิวัฒนาการทางสังคมมาสู่ยุคดึกดำบรรพ์ มนุษย์มีหน้าที่ส่งต่อภารกิจปลดปล่อยมนุษยชาติออกจาก

การกดขี่ข่มเหงขูดรีด ไม่มีนรกสวรรค์ใดใดทั้งสิ้น กาลิเลโอได้ส่งดูหาพระเจ้าเทวดามานานมากแล้ว กาลิเลโอเบ้ปาก บอกว่าเห็นแต่ความมืดดำและดาวนับล้าน ๆ ๆ ๆ ๆ ดวง ไม่มีสวรรค์หรือหมา เขายืนยันสวนกลับอย่างเชื่อมั่นเต็มที่ แต่ครั้งเห็นน้ำต้าม้าไหลพรูออกมาอาบแก้ม เห็นม้าทรุดฮวบลงกองพิบกับพื้นร้องไห้ฟูมฟายต่อหน้า สะอึกสะอื้นปีมว่าจะขาดใจที่เขาเป็นไอ้คนไม่มีศาสนา เขาก็รู้แล้วว่าถึงสวรรค์ไม่มีจริง แต่นรกนั้นมืออยู่แน่ ๆ ม้าอ่อนวอนร้องขอเพียงให้เขาเห็นแก่ม้าบ้างได้ไหม ม้าจะเป็นพวกล้ำหลังเพียงไรก็ตามที่ เห็นแก่ม้าบ้างได้หรือไม่ สักครั้งเถอะลูก สักครั้งก่อนม้าจะตายไปจากโลกอันน่ากลัวที่ลูกสังกัด เขาก็มลงประคองม้าลุกขึ้น หัวใจที่ถูกเข่าด้วยเสียงสะอื้นของม้าราวกับจะแตกเป็นเสียง ๆ พร่ำพูดเสียงเครือว่ามันไม่มีจริง ๆ นะม้า สวรรค์ไม่เคยมีอยู่ นรกสวรรค์เป็นเพียงการมอมเมาสติปัญญาไพร่อย่างเราเท่านั้น ลูกขึ้นเถอะม้า ขนชั้นปกครองสมคบคิดกับศักดิ์นาและเถร ใช้วาทกรรมนี้เพื่อหลอกเราให้ลุ่มหลงแต่การทำบุญ เพื่อผลประโยชน์อะไรต่อมิอะไรของเขาเท่านั้นเองม้า ม้าทั้งตัวลงทรุดพื้นอีกครั้ง ก่นด่าสาปแช่งไอ้ลูกสารเลว ไม่รู้จักกลัวบาปบุญคุณโทษ เสียแรงที่ถูกอุ้มท้องมึงมาเกือบปี เสียตายน้ำนมที่ถูกลั่นเลือดมาป้อนงานศพเตี้ยมึงกูจะจัดการเอง มึงไม่ต้องมายุ่งทั้งสิ้น และไม่ต้องมาเรียกกูว่าม้าอีกต่อไป เขารู้สึกถึงความฟ่ายแพ้ของชีวิต น้ำตาและความเสียใจของม้าทำให้เขาต้องกล้ำกลืนฝืนจัดงานศพให้เตี้ยเต็มรูปแบบ ได้แต่คิดมูมกลับว่าเอน่ายังงี้ก็อยู่บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ เคารพในศักดิ์ศรีกันและกัน เคารพในหลักการของการอยู่ร่วม เคารพในความเป็นมนุษย์ของม้าคาร์ล มาร์กซคงไม่ผุดขึ้นมาด่าเขาเสีย ๆ หาย ๆ หรือก อย่างน้อยเขาก็ได้ชัดเจนตัวเองว่ายังเป็นมนุษย์มีหัวใจหัวใจอยู่

๒.

ร้านไม้สองชั้นของเตี้ยทรุดโทรมอย่างหนัก ด้วยมันผ่านกาลเวลามาชั่วชีวิตเตี้ย การค้าขายที่มีรายได้กะปริบกะปรอย ทำให้เตี้ยไม่สามารถซ่อมแซมแต่งเติมร้านให้ดูใหม่เอี่ยมได้ ตัวอักษรภาษาจีนชื่อร้าน ลอกออกจนเหลือเพียงสี่เหลี่ยมขีด ๆ กลมกลืนไปกับพื้นป้ายไม้สีแดงที่กระดำกระด่าง โต๊ะเก้าอี้จ็อกแจ็กขาไม่เท่ากัน ผนังไม้ที่เคยติดโปสเตอร์หนังขนาดใหญ่ ก็มีรอยถูกฉีกเป็นดวง ๆ สีเขียวที่ทาเอาไว้เมื่อครั้งก่อนนั้น บัดนี้ออกโทนเขียวคล้ำดำหม่นไปด้วยคราบฝุ่น บรรยากาศที่มืดทึบเศร้าหมองดู ๆ แล้วไม่มาซักจงให้กินก๋วยเตี้ยวได้อย่างรื่นรมย์ นี่คือการละล้างหลังของร้านที่ฝังจมอยู่แต่กับอดีตอันหอมหวานเมื่อครั้งก่อน มันจะลึกลงในเร็ววันนี้ เขาบอกตัวเอง การปฏิวัติไม่เคยได้มาด้วยการร้องขอ มีแต่ต้องลงมือทำเท่านั้น เขาตัดสินใจไม่ปรึกษาม้า แต่แม้จะคิด ก็คงป่วยการใด ๆ เสียแล้ว เมื่อม้าหันมานุ่งขาวห่มขาว วัน ๆ ขลุ่ยตัวอยู่แต่ในห้องพระ สวดมนต์ท่ามกลางกลิ่นธูปควันเทียนที่ลอยล่องลงมาจากชั้นบน เข้าวัดทุกวันพระ และถือศีลแปดตลอดชีวิตที่เหลืออยู่

ร้านถูกจัดวางข้าวของเครื่องใช้ใหม่หมด เขาสั่งซื้อตู้ก๋วยเตี้ยวใหม่พร้อมโต๊ะเก้าอี้สแตนเลสวาววับ ผนังถูกทาสีเขียวทองอ่อน หมดเงินไปกับการนี้พอสมควร ร้านใหม่ดูดีขึ้นทันตา วันหนึ่งม้าลงจากชั้นบนมายืนมองอยู่เฉย ๆ ครั้นเห็นอะไรบางอย่างที่ขาดหายไปก็พยายามนึกให้ออก เดินวนไปวนมาหลายรอบ พลังจ้องมองดูเขาที่ง่วนอยู่กับการตกแต่งรูปภาพ เห็นผู้ชายรูปหล่อหน้างามสวมหมวกเบเรต์ รูปผู้ชายวัยหนุ่มคาบบุหรี่มุมปากภายใต้แว่นกลม เขาหันมาบอกม้าอย่างภูมิใจ นั่นเซ กูวารา

ส่วนนั้น จิตร ภูมิศักดิ์ เขาเขาเป็นนายแพทย์ด้วยนะ แต่จากการตระเวนไปตามชนบททำให้เขาพบเห็นผู้คนอดอยาก เห็นความไม่เป็นธรรมในสังคม เขาเลยหันมาถือ...พูดได้แค่นั้นก็รีบหุบปากนิ่ง ไตร่ตรองอยู่ครู่หนึ่งจึงตัดสินใจพูดให้จบว่า หันมาถือเข็มฉีดยาจะ สังคมที่นั่นล้มเหลวเต็มที่ ต้องฉีดยาก่อนฆ่าตัดใหญ่ ม้าพยักหน้าหงิกๆ ก็คงเหมือนเจ้าชายสิทธัตถะสิ้นลูกพระองค์ท่านได้เสด็จออกเที่ยวไปตามชนบท พบเห็นการเกิดแก่เจ็บตายที่สุดก็ตัดสินใจออกบวชเพื่อตรัสรู้จะม้า เขารับคำอย่างมีน?

ม้าซึ่งรูปที่ถ่ายมุมสูงรูปหนึ่ง เห็นคนตัวเล็ก ๆ นับแสน ๆ แออัดอยู่กลางถนน เขายิ้ม แล้วชี้จิ้มสุม ๆ ไปบอกว่า เหตุการณ์ ๑๔ ตุลา จะม้า นี่ไง วันนั้นฉันอยู่ตรงนี้เขาจิ้มย้าอีกสองสามครั้ง อ้อ ๆ เออ ๆ วันนั้นม้าก็อยู่ตรงโน้น เทียวเดินตามหาแกจนทั่ว คนมันเยอะเหลือเกินนะลูก สองแม่ลูกพูดคุยกันถึงเรื่องราวในอดีต เป็นเรื่องช่วยไม่ได้ที่เมื่อพูดถึง ๑๔ ตุลา ๑๖ แล้วก็ต้องเอ่ยถึง ๖ ตุลา ๑๙ ด้วย ทุกครั้งที่เขาเล่าเรื่องความโหดร้ายทารุณในธรรมศาสตร์ให้ม้าได้ฟัง ม้าก็น้ำตาซึมเอ่อออกมาจนล้นเสมอ ทุกครั้งนั้นม้าจะดึงตัวลูกชายไปกอด ลูบหน้าลูบหลังสังเวชในชะตากรรม คนมันใจร้าย เด็กพวกนั้นไม่มีอาวุธสักหน่อย มันยิงเอาๆ ม้าฟังข่าวทางวิทยุ ได้ยินแต่เสียงปรักปรำกล่าวหาลูก ม้าไม่เชื่อหรือกลัวเอ๊ย กระทั่งเดี๋ยวก็ไม่เชื่อ เดี่ยวโมโหมากที่มันมากล่าวหาลูก ลูกขึ้นด่าเอ็ดตะโรลั่น เดินกระพืดกระพืดออกนอกบ้านไม่นานนัก กลับมาพร้อมขวานเบ้อเร่อแล้วจามผลวะลงที่วิทยุ เดี่ยวแกบอกว่าไม่ต้องฟังต้องฟังแม่งแล้ว วิทยุสันตินพรค์นี้ แล้วอกม้าก็สะท้อนขึ้นลงด้วยความสงสาร แต่ม้าก็ยังนึกไม่ออกอยู่ดี ว่าอะไรบางอย่างที่ขาดหายไปนั่นคืออะไร ?

ย่านที่ร้านก๋วยเตี๋ยวของเขาตั้งอยู่ เดิมทีเป็นย่านที่ค่อนข้างจะเปลี่ยวเหงา อยู่ห่างไกลชุมชนตลาดออกมาไม่น้อย เขายังจำได้ว่าเมื่อตอนเป็นเด็ก ต้องนั่งอ่านหลังจักรยานโบราณล้อใหญ่มีคานกลางเฟรมแล้วเตี้ยจะปั่นไปช้า ๆ ไม้รีบไม่ร้อนไม่แรงจนถึงตลาดแบบสบาย ๆ ชื่อข้าวของเรียบร้อยก็จะใส่ตะกร้ามัดด้วยยางในรถจักรยานตรงอ่านหลัง แล้วให้เขาไปนั่งตรงเฟรมกลางรถ แรก ๆ เขาเองจะไม่รู้จะนั่งทำไหน พอยกขาคร่อมเฟรมเตี้ยก็หัวเราะยกใหญ่ ตามถึงการตัดสินใจนั่งทำนั้นว่าแน่แล้วใช่ไหม เตี้ยปั่นไปได้ไม่นานนักเขาก็ต้องร้องขอเปลี่ยนทำนั่ง เพราะหว่างขากระทบไปด้วยแรงกระเทือนกระแทกจนสุดทน

ความแปลกตาแรกหลังกลับเมือง คือสภาพถนนที่ถูกปรับปรุงหมดอย่างมะตอยดำสนิทเป็นเงาอยู่กลางแดดจ้า ต่อมาจมีร้านรวงมากมายเปิดกิจการกันครึกครื้น กลายเป็นย่านที่อยู่อาศัยและร้านค้าอาหาร เขาได้จัดการตกแต่งร้านใหม่จนดูดีขึ้นมาก สรรพสิ่งย่อมเปลี่ยนแปลง - เขารู้ทุกอย่างมีความขัดแย้งอยู่ในตัวเองก่อนไปสู่การพัฒนา เขาได้ยกเจ้าที่ปะกงเอาไปทิ้ง เก็บพระพุทธรูปและนางกวักออกจากหิ้ง ยึดอาชีพค้าขายดำเนินตามรอยเตี้ย เขาคาดผ้ากันเปื้อนและสวมหมวกขาว บ่าขวามีผ้าขนหนูผืนเล็กไว้คอยซับเหงื่อ ยิ้มแย้มพูดคุยกับลูกค้าทุกระดับชั้นอย่างเท่าเทียม ไม่ว่าคนนั้นจะเป็นเศรษฐีใหญ่คหบดีผู้มั่งคั่ง หรือคนขายลูกชิ้นปิ้งคนกวาดถนน ร้านก๋วยเตี๋ยวเพื่อชีวิตที่เสียงเพลงคาราวานกังวานแผ่วเบาเสมอยินดีต้อนรับทั้งสิ้น หากค่าก๋วยเตี๋ยวลงเลขท้ายด้วย ๑ บาทของน้ำแข็งเปล่า เขาก็จะปิดเศษ ๑ บาทนั้นทิ้งได้โดยไม่ลังเล เขาขึ้นป้ายประกาศรับคนงานเพศหญิง ๑ อัตรา ตั้งเงินเดือนรายวันในใจเอาไว้ให้เป็นจำนวนที่เพียงพอแก่การดำรงชีวิตในเมือง ตั้งใจแน่วแน่ว่าหากวันไหนหยุด

ร้านก็จะมีเงินชดเชยให้ครึ่งหนึ่งของวันอย่างเป็นทางการ ปรากฏว่าเพศหญิงคนแรกที่มาสัมภาษณ์นั้นเป็นโบ้ เขากะพริบตาปุ่หริบ ๆ ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะรับดีไหม ครั้นเธอทำไม่ทำมี้ออนวนของงานทำ ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจคนยากจนผู้ด้อยโอกาสที่ยังเต็มเปี่ยมก็ทำให้เขาพยักหน้ารับ

คนงานเป็นโบ้ก็ไม่ได้ทำให้เขาผิดหวังเสียทีเดียว เธอช่วยงานได้เท่าที่จะช่วยได้ อาจจะมีลุกขลักอยู่บ้างกับการสื่อสาร แต่เธอก็เขียนหนังสือเป็น และอย่างน้อยการต้อนรับลูกค้าด้วยรอยยิ้มมีริบกุ๊กก๊อจัดหาโต๊ะนั่ง ก็ทำให้เขาเบาแรงได้เยอะอยู่เหมือนกัน เขาตามข่าวการเมืองอย่างกระชั้นชิด วิเคราะห์ภาวะอลหม่านของการเมืองได้อย่างถึงแก่น มองเห็นทุนนิยมใหม่ที่กำลังครอบครองโลกไปทุกหย่อมหญ้าอย่างกังวล บรรษัทข้ามชาติกำลังมีบทบาทชนิดที่ยังไม่อยู่ เขาทบทวนถึงประเทศจีนที่เปิดประตูออกผาง ต้อนรับนักลงทุนต่างชาติด้วยมิตรไมตรี อเมริกาเป็นชาติแรก ๆ ที่เข้าไปจับจองพื้นที่ในเมืองใหญ่ ๆ ญี่ปุ่นหรือจะนั่งดูตาย ธิบกระโดดพรวดทีเดียวเข้าไปสู่กระแสธารเม็ดเงินที่ไหลหลาก จักรวรรดินิยมเก่าต่างส่งเสียงแข็งแซให้ร้องดีใจ คนกันเองกาก็นั่งทั้งนั้น ไชเวียดละ ? เขาส่ายหน้า น้ำตารันถอนหายใจเอือกใหญ่ มหาอำนาจแดงที่เคยเป็นต้นแบบการปฏิวัติ บัดนี้กระจัดกระจายเป็นประเทศเล็กประเทศน้อย แดกสถานช่านเซ็นมายีนอดทรวดทรงมหีมาอยู่แถวพัททยา ครั้นมองไปที่เวียดนาม ก็ได้แต่ระทดท้อ ทุนนิยมร้ายกาจขนาดนี้เขียวหรือ ? โลกเข้าสู่ยุคเปลี่ยนผ่านไปอีกครึ่งหนึ่งเสียแล้ว

มีร้านอาหารเปิดใหม่เพิ่มขึ้นในย่านนี้ ลูกค้าถูกเฉลี่ยไปยังร้านอื่น ๆ แยกย่อยกันไป ร้านเล็กที่มีอยู่เดิมก็ขยับขยายกว้างขวาง ติดแอร์ ปรับราคาและปรับรสนิยมให้สูงขึ้น ข้าวเหนียวไก่ทอดที่เคยเป็นรถเข็น

ข้างถนน ก็เปลี่ยนเป็นไก่ทอดติดแอร์ แน่ละที่จากราคาน่องไก่ชิ้นละ ๒๕ บาท ก็ปรับขึ้นเป็น ๕๕ บาทในรสชาติและปริมาณเดิม ร้านก๋วยเตี๋ยวของเขา จึงกลายเป็นร้านเล็กๆที่ถูกบีบอัดอยู่ระหว่างร้านใหญ่ เขาจำเป็นต้อง ดันร่นเพื่อหลีกเลี่ยงความหายนะที่รออยู่เบื้องหน้า คนงานไปได้แต่นั่งยิ้ม อ่านนิยายละครในหนังสือพิมพ์ บางครั้งก็นั่งคิดว่าควมอดขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน ครั้นถึงตอนช้าๆ เธอก็หัวเราะออกมาด้วยเสียงประหลาดๆ เขาส่ายหัว ในความไร้สาระของเธอ นิยายน้ำเน่าขนาดนั้นทำไมจึงมัดใจคนอ่านได้ อยู่หมัด ? นี่เป็นคำถามที่เขาครุ่นคิดสงสัยมาแสนนาน นิยายน้ำเน่า สามารถมัดใจคนอ่านได้อยู่หมัด ! ช่างเป็นความจริงที่น่าขนลุกสะพรึ่น สะพรึ่นเหลือเกิน และยังน่าวิตกมากนักเมื่อพบว่าผู้อ่านที่โดนมัดใจนั้น ล้วนแล้วเป็นคนยากจนระดับชั้นล่างทั้งสิ้น ประเทศนี้ไม่เคยมีอะไร ที่ประเทืองปัญญาแก่คนชนชั้นนี้เลยหรือ ? ทำไมพวกเขาไม่อ่านนิยาย เรื่องแม่ ของ แมกซิม กอร์กี้ ? ไม่อ่านหนังร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยวของ กาเบรียล กาเซียร์ มาเกซ ทำไมไม่อ่านของหลูซิ่น ไม่อ่านของจอห์น สไตน์เบค พวกเขาเคยอ่าน ปีศาจ ของเสนีย์ เสาวพงศ์ บ้างไหม ? คงไม่เคยแน่ เพราะเรื่องของนักเขียนเหล่านั้นไม่เคยถูกนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์

เขามองร้านอื่น ๆ อย่างกังวล ลูกค้าของร้านเหล่านั้นล้วน คู้หน้าคู้ตาอย่างดี บางคนหันมายิ้มพยักหน้าด้วยความเกรงใจ ทำนองว่า ขอลงชิมร้านโน้นสักหน่อย เขาได้แต่ยิ้มแห้งๆตอบรับ เมืองขยับขยาย ถ่างวงกว้างออกไปทุกขณะ การก่อสร้างได้ตอกเสาเข็มกันอยู่แทบจะทุกวัน ระยะทางระหว่างร้านเขากับตลาดกลับสั้นเข้าอย่างน่าแปลกใจ มีรถโดยสาร วิ่งรับส่งผู้โดยสารขวักไขว่ตลอดวัน เขารู้สึกถึงความไม่มั่นคงในรายได้ขึ้นมา หวั่นใจกับการสูญเสียลูกค้าไปเรื่อย ๆ เขาเริ่มนั่งไม่ติด กระดืบกระด๊า

ถอนหายใจเดินไปเดินมา ครั้นเห็นคนงานไปเอาแต่นั่งอ่านละครในหนังสือพิมพ์ก็ชักจะฉุนๆ จะหางานอะไรให้เธอก็ไม่มี ถ้วยได้ถูกล้างหมดแล้ว กวาดพื้นแล้ว เช็ดโต๊ะแล้ว นั่งยิ้มเป็นนางกวักหน้าร้านก็แล้วจะให้เธทำอะไรอีก ? เขาทรุดตัวนั่งบนเก้าอี้ตามเดิม ทอดตามองออกไปยังเบื้องหน้าทางทิศตะวันออก ตะวันสีแดงได้ขึ้นโด่งจนสุดเงยหน้า อีกไม่นานก็ควงลับหายไปทางทิศตะวันตก และต้องผ่านคำคืนอันมืดมิดเสียก่อน จึงจะได้เห็นตะวันสีแดงอีกครั้ง โอ - ดวงตะวันสีแดง เขาสะท้อนเอือกอยู่ในอก เสียงสวดมนต์ของม้าเผวเบาเอือกเย็นลอยลงมาอีกครั้ง เสียงนั้นนับวันยิ่งเนิบช้าเหนื่อยอ่อน ม้าแก่ชรามากแล้ว โรคภัยไข้เจ็บรุมล้อมทั้งตัว รายได้เขาเองก็กระพร่องกระพรั่งชักหน้าไม่ถึงหลัง ค่าใช้จ่ายบิดาภาระรุมล้อมตัว การค้าขายที่ต้องยื้อแย่งแข่งขันกับร้านอื่น บริการที่ต้องสะดวกระอาดรวดเร็ว และจะต้องไม่ใส่ผงชูรสเพราะมีอันตรายร้ายแสบ เขาวาบขึ้นมา ผงชูรส ! แล้วที่ผ่านมาสัปดาห์อยู่ในป่าละ ?

เขาต้องการเงินก้อนใหญ่ๆ สักก้อนเอาไว้ขยับขยายร้านให้กว้างขวางและติดแอร์ปรับอากาศ เพื่อร้านก๋วยเตี๋ยวของเขาจะได้ขายดีมีกำไร เพื่อจะได้เงินก้อนใหญ่มากดูแลม้าและเป็นทุนสำรองในการใช้ชีวิต จะทำอย่างไรดี ? นี่คือนิยามที่เขาต้องตัดสินใจอะไรบางอย่าง

อันดับแรกของการแก้ปัญหา ก็คือการตัดผงชูรสออกไป และโหมโฆษณาว่าปลอดผงชูรส แต่นี่ยังไม่เพียงพอ เขายกแผ่นเพลงเพื่อชีวิตทั้งหลายไปเก็บไว้ในหีบเหล็ก แล้วหาซื้อแผ่นก๊อปปี้เพลงร่วมสมัยมาเปิดในร้าน รวมไปถึงการดาวน์โหลด mp ๓ จากอินเทอร์เน็ตที่สะดวกรวดเร็ว เขามองดูรูป เซ กุวารา ,จิตร ภูมิศักดิ์ แล้วปลดออกจากผนังร้านอย่างปวดร้าว ลังเลอยู่นานกับรูปเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาว่าจะปลด

ดีไหม ? ถ้าปลด นั่นเขากำลังสูญเสียศรัทธาความภาคภูมิใจที่มี มันจะเป็นการสูญเสียศรัทธาต่อประวัติศาสตร์อันสำคัญยิ่ง เขาจึงเลือกที่จะจัดตั้งร้านตรงอื่นก่อน คนงานไปขี่มิชชันช่วยกันเปลี่ยนผ้าปูโต๊ะเป็นสีชมพูอ่อนหวาน รับประทานจะนำนิตยสารดารารายวันมาให้ลูกค้าอ่าน ในขณะที่สาละวนอยู่กับการตกแต่งร้านใหม่อีกครั้ง ผู้มาเยือนอย่างเจียบๆ ก็ยืนยิ้มเผล่ตรงประตู กล่าวทักทายเขาอย่างสุภาพ พร้อมทั้งแนะนำตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่สรรพากร เหมือนเขาจะเป็นไบ้เช่นเดียวกับคนงานได้แต่ยืนยิ้มแห้งๆ มองดูสมุดบัญชีในมือเจ้าหน้าที่อย่างหวาดหวั่น รอยยิ้มเป็นมิตรจากนักเก็บภาษีเป็นกันเองยิ่ง ถ้อยคำต่างๆ ที่พรั่งพรั่งมาล้วนแล้วอบอุ่นและเป็นธรรม เขาพยักหน้าหงึกๆ หน้าที่ของประชากรคือการเสียภาษี เขารู้ และร้านที่มีอายุเก่าแก่ของเขาก็ไม่เคยขาดตกบกพร่องในเรื่องนี้ จนเขาเข้ามารับช่วงต่อนี้แหละที่หลงลืมไป เจ้าหน้าที่ยิ้มพร้อมแจ้งภาษีค้างชำระ และนั่นทำให้เขาตัดสินใจอะไรบางอย่างได้แล้ว

ปลดรูปเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ออกทันทีที่เจ้าหน้าที่กลับ ตั้งใจไว้ว่าจะหารูปดาราดาราเกาหลีสีกาลังมีชื่อเสียงมาใส่กรอบไว้แทน เขาคดโทรศัพท์หาเพื่อนซึ่งรับจ้างทำเว็บไซต์ ร้านของเขาต้องมีเว็บไซต์เป็นของตัวเอง และต้องกระจายข่าวทางเฟซบุ๊กส์ ทวิตเตอร์ ไฮ ๕ รวมไปถึงโซเชียลเน็ตเวิร์คทุกอย่าง เหนือสุดเต็มดวงหน้าหม่น เขาพยายามมองโลกในแง่ดีวิธีนี้อาจช่วยให้ฐานะทางการเงินและของร้านดีขึ้น โดยไม่ลืมนิเวศแบบเก่า เขาคดโทรศัพท์ติดต่อร้านทำป้ายครบวงจร ถ้ามราคาการแห่รถโฆษณา รอบเมือง รวมไปถึงไปปลิวสอได้หนังสือพิมพ์ตามร้านจำหน่าย แน่ละ

ที่ต้องมีการแจกใบปลิวตามท้องถนน, เสียบไว้ตามหน้าบ้านหรือรถยนต์
ที่จอดอยู่เป็นการช่วยหนุนอีกแรง นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้ายของจริง !
กระนั้นก็ตาม ร้านค้าที่รายล้อมเรียงเป็นแถวเต็มย่านก็ยังทำให้เขาหัวน้ใจอยู่
เหมือนถูกบีบอัดด้วยแรงมหาศาลของคิมเหล็ก อึดอัดหายใจไม่ออก
คนงานไปดูท่าเขาจะเป็นลมขึ้นมา รีบหายาดมยาหอมองมาถูขมับให้ ก่อนสติ
จะดับวูบ เขาแว่วเสียงสวดมนต์ของแม่ล่องลอยมาแผ่วเบา เหมือนนึกอะไร
ขึ้นได้ในลำนึกสุดท้าย พรุ้งนี้เขาจะอาราธนานางกวักกลับคืนหิ้งตามเดิม.

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

รางวัลชมเชย

กระสุนปืนนัดเดียว

โดย อุเทน พรหมแดง

คล้ายแววยินเสียงปืน แผลคำรามมาจากเรือนเฝ้าสักหลัง ในหมู่บ้าน ผมไม่แน่ใจนักว่าคุณผัดพรวดไปเองหรือไม่ อาจเพียงเจ้าของบ่อปลา บ่อกึ่งสักคนละแวกใกล้จุดประทัดดอกไม้ไฟขับไล่คนกลางคืนจอมขโมย ทว่าเพียงครู่ถัดมาขณะกำลังจะชมตาหลับ เสียงโทรศัพท์มือถือของแม่ ในห้องข้างๆ ก็ดังกระทบโสตประสาท ผมเป็นคนซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องนี้ให้แม่เอง เสียงเรียกเข้าของมันไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลยนับแต่ซื้อหามา

ได้ยินเสียงแม่คุยงม้ง่าในที่แรก ดึกปานนี้แม่คงหลับแล้ว โทรศัพท์สายนี้ปลุกแม่ตื่นจากภวังค์ฝัน ในเพียงชั่วพริบตาเสียงของแม่ ก็แปรเป็นตีนตระหนกร้อนรนจนขยับเข้าใกล้เสียงหวีดร้องโวยวาย ผมจับเนื้อความที่แม่พูดได้ไม่ถนัดปะติดปะต่อ ไม่กี่วินาทีถัดมาแม่ตะโกนเรียกผมด้วยเนื้อเสียงเครือพรวดสั้นสะท้าน

ผมถลาลุกจากเตียง เปิดประตูห้องนอนก้าวถลันเข้าไปในห้องของแม่ ไฟในห้องแม่เปิดสว่างแล้ว แม่ยืนตัวสั่นเทา ใบหน้าถอดสีขาวยืด

“เกิดอะไรขึ้น?” ผมรีบถามแม่

“พ่อ...พ่อเอ็ง...” แม่พูดตะกุกตะกักติดขัด

“พ่อเป็นอะไร?” ผมเร่งรีบเอาคำตอบ

“...พ่อเอ็งถูกยิง!” ถ้อยคำไม่คาดคิดหลุดจากปากแม่ในที่สุด

แม่พูดเพียงแค่นั้น แต่สังหรณ์ร้ายบางอย่างพุ่งวูบมาจากนรก ลึกขุมเข้าขลุ่ยจิกหัวใจผม มันแสบขลุ่ยมาก่อนบอกกับผมว่าพ่อกำลังจะจากลับตลอดกาล จากวันนี้ผมไม่มีโอกาสเห็นพ่อขณะมีลมหายใจอีกแล้ว ทุกอย่างจะไม่มีการกลับมาเหมือนเดิมได้อีกต่อไป และผมจะต้องดิ้นจมในห้วงทุกข์ลึกล้ำเพียงลำพังไปจนตรบลมหายใจสุดท้าย

ผมรู้ว่ากระสุนปืนนัดเดียวที่พุ่งจากลำกล้อง มีพลาสมาพมากพอจะเปลี่ยนแปลงโลกแวดล้อมตัวผมจนไม่หลงเหลือเค้าเดิม ขอแค่มันพุ่งเข้าสู่เป้าหมายที่เหมาะสมจะพอดี...

เป้าหมายที่เหมาะสมจะพอดีนั้นคือร่างพ่อ!

ไม่มีภาพจำของผู้ใหญ่บ้านคนไหนชัดเจนแจ่มกระจ่างในหัวผมเท่ากับลุงเต็งอีกแล้ว ชายคนนั้นเป็นลูกพี่ลูกน้องของพ่อ เขาเป็นผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านเรามาตั้งแต่หนุ่ม ๆ และครอบครองตำแหน่งนั้นยาวนานหลายสิบปี จวบจนลมหายใจสุดท้ายถูกพรากไปด้วยโรคตับแข็ง ภาพลุงเต็งในความทรงจำของผมคือชายร่างใหญ่ทะมะมิน หน้าปรุด้วยรอยสิ่ว ผมสืดอกเลา ตัดสั้นเกรียน แก้มักเปลือกยท่อนบน นุ่งกางเกงขาก๊วยเก่า ๆ มีผ้าขาวม้าเคียนเอว เดินไปไหนมาไหนทั่วหมู่บ้านโดยมีขวดเหล้าขาวซุกสงบในซอกแขน ครั้งใดเดินเจอแถมตามถนนหนทาง ผมมักหลีกเลี่ยงเท่าที่ทำได้ ตอนนั้นผมเป็นเพียงเด็กชายตัวน้อยซึ่ขลาดกลัว ไม่นึกอยากเจียดใกล้ชายซึ่เหล้าร่างใหญ่เสียงดังซึ่งคนทั้งหมู่บ้านเรียกขานว่า “ผู้ใหญ่”

หวังยามเนิ่นนานที่เห็นลุงเส็งอยู่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผมอ่อนเยาว์เกินกว่าจะตั้งคำถามถึงความถูกต้อง ชาวบ้านร้านถิ่นส่วนใหญ่ก็ล้วนผูกโยงเชื่อมถึงกันด้วยเส้นสายแห่งวงศ์วานวานเครือ จึงไม่มีสักคนลุกขึ้นมามองหาหนทางทำให้ชายขี้เมาหลุดพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

ลุงเส็งย่อมต้องเคยสวมใส่ชุดทากิเต็มยศ เพียงแต่เค้าภาพนั้นไม่ได้ได้แต้มติดในทรงจำของผมแม้เพียงน้อย ภาพผู้ใหญ่บ้านที่ฝังลึกในรอยหยักสมองของผมจึงมีแต่ภาพชายขี้เหล้าเมายาคนหนึ่ง

ครั้นผู้ใหญ่เส็งลาโลก ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเปลี่ยนผ่านไปอยู่ในมือคนสองสามคนในหมู่บ้าน ภายใต้เงื่อนไขใหม่ซึ่งขีดขอบเขตให้ทุกคนดำรงวาระได้เพียงห้าปี ครบวาระต้องมีการเลือกตั้งเฟ้นหาผู้ใหญ่บ้านคนใหม่อีกคราว ผมจำได้ว่าการแข่งขันเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแต่ละครั้งค่อนข้างดุเดือด แต่ไม่ถึงขั้นเลือดตกยางออกหรืออาฆาตมาดร้ายหมายชีวิตกัน ชาวบ้านยังเคารพในกรอบเกณฑ์และหวั่นพรันอำนาจกฎหมาย เมื่อผลการเลือกตั้งประกาศออกมา ฝ่ายชนะเหิมลำพองกินเลี้ยงเฉลิมฉลอง ฟากคนแพ้หลบกลับบ้านเรือนของตัวเองเงียบ ๆ ทุกชีวิตดำเนินไปเช่นเดิม ผู้สมัครแข่งขันแต่ละคนไม่ได้กลายเป็นศัตรูกัน พบหน้าคำตาดตามงานบุญงานบวชยังร่วมวงสรวลเสเฮฮาได้สนิทใจ

ผมไม่แน่ใจว่าต้นสายปลายเหตุอันใดส่งผลให้คนใหญ่คนโตในบ้านเมืองคิดปรับระบบผู้ใหญ่บ้านกลับสู่สู่ทางโบราณ การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งใหม่นี้กลายเป็นสงครามย่อย ๆ ในหมู่บ้าน นับวันอุดมภูมิการแข่งขันยิ่งร้อนระอุฟุ้งฟล่าน ผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านทั้งสองคนฝันเฟิดว่าตัวเองจะเป็นเจกเช่นผู้ใหญ่เส็ง หากชนะเลือกตั้งคราวนี้จะได้สืบครอง

ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านไปอีกเนิ่นนานจนถึงวันเกษียณ เนื่องด้วยฐานะของผู้ใหญ่บ้านหลังการปรับเปลี่ยนข้อกฎหมายครั้งใหม่นี้จะนับเนื่องเป็นข้าราชการประจำคนหนึ่ง

เหนื่อยหนักกับการเลือกตั้งให้กำชัยชนะครั้งเดียว ผลตอบแทนที่ได้คุ้มค่างยิ่งกว่าคุ้ม

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งใหม่นี้คงเป็นแค่จากผ่านเคลื่อนพันชีวิตของผมไปเหมือนกับเรื่องราวอีกร้อยพัน ถ้าเพียงแต่ผู้ลงสมัครคนหนึ่งจะไม่ได้เป็นที่เชยของผมเอง ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกฝ่ายคือผู้ใหญ่บ้านคนเก่าซึ่งหวังรั้งครองเก้าอี้แห่งเกียรติตัวเดิมจนแก่เฒ่า ฝ่ายนั้นประกาศขัดก่อนหน้านานแรมปีว่าจะลงสมัครในครั้งหน้า เขามีฐานเสียงครึ่งค่อนหมู่บ้าน เครือญาติแทรกซึมอยู่แทบทุกหัวบันไดเรือน แม้ครอบครัวของผมเองก็นับเป็นญาติไม่ห่างไม่ไกลกับผู้ใหญ่คนปัจจุบัน และเราคงสนับสนุนผู้ใหญ่บ้านคนนี้อย่างไม่มีเงื่อนไข หากที่เชยของผมไม่ได้คิดลุกขึ้นมาลงสมัครแข่งขันด้วย

“จะปล่อยให้มันได้ตำแหน่งไปง่าย ๆ แบบไม่มีคู่แข่งั้นหรือ” นั่นคือคำพูดของที่เชยซึ่งฟ้องชัดถึงวิถีคิดของเขา

ผมเดาว่าที่เชยย่อมอยากเป็นเจ้าของตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านคนใหม่หลังจากที่เคยชิมรางวัลเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาสมัยหนึ่งแล้ว แต่ดูราวกับแรงกระตุ้นรุนแรงนั้นไม่ได้มาจากความปรารถนาในตำแหน่งเท่าใดนัก ที่เชยไม่ยอมให้ผู้ใหญ่บ้านคนเดิมคว้าตำแหน่งไปครองชนิดง่ายตายไร้คู่แข่งมากกว่า ในวันที่มาเปรยในเชิงขอคำปรึกษาและความช่วยเหลือจากพ่อของผม ที่เชยย้ำชัดว่าต่อให้แข่งขันแล้วแพ้เขาก็ไม่เสียใจ ขอเพียงได้สอดไม้คานเข้าไปขวางขัดไม่ให้ผู้ใหญ่คนเดิมหามหุม

ตัวอ้วนพีไปเชือดกินได้สะดวกเป็นพอ

ทว่ายิ่งวันเลือกตั้งร่นใกล้ การแข่งขันยิ่งส่งคลื่นเคียดระอุแผ่พล่านทั่วย่านหมู่บ้าน พี่เขยคล้ายขยับเคลื่อนสูงขึ้นสู่หลังเสือโดยไม่รู้ตัวตระหนักอีกทีก็ไม่อาจล่าถอยหรือยอมแพ้ได้ คักดีศรีภรรยาเป็นตัวประกันของศึกเลือกตั้งครั้งนี้ หากผลการเลือกตั้งออกมาพ่าย เขาย่อมอับอายไม่ต่างจากถูกฝ่าตีนสากระคายของคนทั้งหมู่บ้านลูปไบหน้า

พ่อเองก็ถูกพลังลึกลับบางอย่างผลักดันไปสู่จุดที่ไม่อาจหวนคืนเช่นกัน แรกทีเดียวพ่อไม่ถึงขั้นสนับสนุนพี่เขยเต็มตัว พ่อเป็นอย่างมากก็แค่ม้าหรือเรือในกระดานหมาก ขณะที่เขยเป็นพญาขุนที่เอาทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเดิมพัน นานวันเข้าตัวหมากสลับบ้างเปลี่ยนหน้าที่กัน พ่อควบตำแหน่งขุนเสียเอง หากหมากกระดานนี้จบลงที่ความพ่ายแพ้ ความอับอายขายหน้าของพี่เขยอาจเทียบไม่ได้ถึงครึ่งหนึ่งของพ่อ พ่อเป็นอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนประถมฯ ประจำหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านแทบทุกคนเคยเป็นลูกศิษย์ที่พ่ออบรมสั่งสอนมากับมือ พ่อมีหน้ามีตา เป็นที่เคารพนับถือ ในฐานะการเงินมั่นคง พ่ออาจแก่เฒ่าพันวัยเกษียณจนไม่มีสิทธิ์เป็นผู้ใหญ่บ้านได้อีก แต่พ่อต้องทำทุกวิถีทางเพื่อคว้าตำแหน่งนั้นมายดื้ใส่มือลูกเขยให้ได้

ผมเคยปรามเตือนพ่ออยู่บ้างว่าไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวอะไรมากนัก พ่อโรยชราลงไปทุกวัน ควรอยู่อย่างสงบสุขในบ้านปลาย หาใช้ต้องขมวดชีวิตให้เขม็งเกลียวด้วยการวิ่งเต้นหาเสียงให้ลูกเขยได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน

“เอ็งมันไม่รู้อะไร” พ่อหันมองผมตาเขียว “ถ้าพี่เขยเอ็งได้เป็นผู้ใหญ่ มันก็จะสบายไปทั้งชีวิต แล้วคนที่สบายไปด้วยไม่ใช่ใครที่ไหน... ก็พี่สาวกับหลานเอ็งนั่นแหละ”

“พ่อพูดอย่างกับว่าเงินเดือนผู้ใหญ่นักมากมาายนักหนา

มันก็แค่เดือนละเจ็ดแปดพัน จะทำให้สบายได้อย่างไร ทำงานอย่างอื่นยังได้มากกว่าเป็นไหนๆ”

“คิดดี ๆ แบบเอ็งมันไม่เจริญหรอก ตอนนี่เงินเดือนอาจยังไม่มากก็จริง แต่ในอนาคตนะเงินเดือนผู้ใหญ่บ้านมีโอกาสจะปรับเพิ่มขึ้นที่สำคัญเอ็งต้องไม่ลืมว่า ผู้ใหญ่บ้านมีช่องทางหาเงินได้มากกว่าเงินเดือนอีกเยอะ” พ่อพูดราวกับผมเป็นแค่วัวควายสักตัวที่คิดตรองสิ่งใดด้วยปัญญาไม่เป็น

ผมเกือบจะเถียงคำนอกไปแล้วว่า พ่อหมายถึงการหาเงินเข้ากระเป๋าด้วยวิธีทุจริตกินนอกกินในใช่หรือไม่ แต่ผมยังปากไว้ทัน น้ำหนักคำพูดของผมในยามนี้เบาหวิวยิ่งกว่าฟองสบู่ลิ่วลม พ่อก้าวข้ามเส้นแดนแห่งการยอมแพ้ไปไกลแล้ว สายตาของพ่อตั้งใจจะมองเห็นเพียงชัยชนะเท่านั้น หากพี่เขยไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน พ่อคงเห็นตัวเองล้มเหลวสิ้นท่า กลายสภาพเป็นคนแก่เฒ่าที่ค่อยๆ หดบอบทบทในหมู่บ้าน และถูกหลงลืมอยู่กับวันเวลาห้วงยามสุดท้ายของชีวิต

แนวโน้มความปราชัย ค่อยๆ ปรากฏเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งขยับใกล้วันเลือกตั้งก็ยิ่งเห็นภาพชัดว่าพี่เขยเป็นรองอยู่พอสมควร ผู้ใหญ่คนเดิมมีแต่คนนับหน้าถือตา เป็นคนหนุ่มแน่นไฟแรง มีพรรคพวกเพื่อนฝูงให้การสนับสนุนล้นหลาม อีกทั้งยังรู้วิธีพูดจาประนีประนอมอ่อนน้อมกับทุกคน

เงื่อนไขสำคัญที่ปลุกความพ่ายแพ้ให้เอนเอียงมาทางปากพี่เขยยังอยู่ตรงที่เขาเป็นคนต่างหมู่บ้าน เพิ่งย้ายมาอยู่ในหมู่บ้านของเราได้ไม่กี่ปี หลังแต่งงานกับพี่สาวของผม พี่เขยไม่ได้มีรกรากสืบทอดอยู่บนผืนแผ่นดินของหมู่บ้าน เทียบไม่ได้กับผู้ใหญ่บ้านคนเก่าซึ่งเป็นผลผลิตของปุ๋ยา

ตาทวดแห่งหมู่บ้านนี้ ชำร่ายไปกว่านั้น พี่เขยของผมยังมีนิสัยหนักไปทาง มุทะลุตุตัน พุดจาหวนสั้นกระซอกโฮกฮาก ใจร้อนขี้โมโหพาลพาโลอยู่บ่อยครั้ง คนในหมู่บ้านหลายคนประกาศตนเป็นปฏิปักษ์เต็มตัว พวกนั้นพูดว่า ไม่ต้องการผู้ใหญ่ว่านที่มีนิสัยส่อเค้าว่เป็นต้นตอปัญหาเสียเอง พวกเขา ต้องการผู้ใหญ่ว่านที่จะเข้ามาช่วยแก้ไขสารพันปัญหามากกว่า

ข้อเสียอีกข้อของพี่เขยซึ่งคนในหมู่บ้านอาจมองผ่าน แต่ผม ยึดถือเป็นจุดบกพร่องใหญ่โตคือ พี่เขยเป็นนักดื่มตัวฉกาจ ตกเย็นมักต้อง ตั้งวงเหล้ากับพรรคพวกละแวกบ้าน หรือไม่ก็มาปักหลักดื่มกินอยู่ที่ร้านค้า บางร้านในหมู่บ้าน ทั้งเหล้า ไชดา น้ำแข็ง และเครื่องผสมครบชุดวางเรียงราย บนโต๊ะ กับแก้มรสจัดใส่จานเคียงคู่ พี่เขยดื่มเหล้าชนิดหาตัวจับยาก ผมไม่น่าจะคาดการณ์อนาคตผิด หากพี่เขยไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เลวร้ายนี้ ก็แปลชัดว่าเขากำลังก้าวตามรอยเท้าผู้ใหญ่เส่งไปชนิดก้าวต่อก้าว แต่ผมปรารถนาให้ผู้ใหญ่เส่งเป็นตำนานผู้ใหญ่ว่านขี้เมาคนสุดท้ายของ หมู่บ้าน!

อย่างไรก็ตามภาพร้ายในความทรงจำนั้นคงไม่ตื่นพื้นขึ้นมา มีชีวิตซ้ำอีก ผู้ใหญ่ว่านคนเก่ามีฐานเสียงแน่นหนาอยู่เป็นทุนเดิม แล้วเขายังการันตีชัยชนะด้วยเม็ดเงินที่กระจายจ่ายแจกไปทั่วหมู่บ้านหัวละ หนึ่งพันบาท คนที่ไม่ได้รับเงินหนึ่งพันบาทนั้นมีเฉพาะกลุ่มญาติมิตรสนิทชิดเชื้อกับพี่เขยผมเท่านั้น การกระทำของผู้ใหญ่ว่านคนเก่าถือเป็น ความผิดตามกฎหมายอย่างมิพักต้องสงสัย ผมมองว่ามันเป็นความผิดร้าย แต่ถึงกระนั้นก็เป็นเรื่องสามัญแสนธรรมดาไปนานแล้วในสังคมไทย คนใน หมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่ได้คิดว่าการแจกเงินแลกคะแนนเสียงเป็นความบาปชั่ว ที่ตรงไหน ทุกคนดีใจที่ได้เงินเข้ากระเป๋าเก็บไว้แปรเปลี่ยนเป็นข้าวปลา

อาหารมื้อหน้า ยินดีตอบแทนด้วยการเข้าคุกหากบาทเพิ่มคะแนนเสียงให้ผู้ใหญ่บ้านใจดีคนเดิม

การจ่ายเงินซื้อเสียงของผู้ใหญ่บ้านคนเก่าไม่มีทางรอดพ้นสายตาพี่เขยของผมไปได้ พ่อเองก็รับรู้เช่นกัน หากแต่ไม่มีใครคิดร้องเรียนเรื่องนี้กับผู้มีอำนาจหน้าที่ อาจเพราะมองว่าไร้หลักฐานยืนยันชัดเจน ต่อให้มีการตรวจสอบสืบสวนสอบถาม คนค่อนข้างหมู่บ้านที่รับเงินไปก็ยอมพากันหุบปากเงียบ

พี่เขยมาปรึกษาเรื่องนี้กับพ่อ ทั้งสองคุยกันอยู่หน้าบ้านเมื่อค่ำวันหนึ่งของสองสัปดาห์ก่อน ผมอยู่ในห้องนอนของตัวเอง แต่ก็ได้ยินเสียงพูดคุยกันถนัดหู

“ถ้าเราไม่แจกเงินบ้าง เราต้องแพ้นแน่ๆ เลยพ่อ” พี่เขยพูดทำนองนั้น

“พ่อก็ว่านั่นแหละ เดินหาเสียงอย่างเดียวเอาชนะไม่ได้หรอก เราต้องแจกเงินให้มากกว่าฝ่ายโน้นด้วย เอาสักหัวละสองพันเป็นอย่างน้อย หรือไม่ก็ยัดให้คนละสามพันไปเลย ถ้าแจกเท่ากับเขาเราก็แพ้อยู่ดี” พ่อเอ่ยด้วยน้ำเสียงเครียดขมกว่าเคย

“ถ้าแจกได้หัวสองพันสามพัน ผมว่าเราชนะอยู่แล้ว แต่ปัญหาคือเราจะเอาเงินจากไหนมาแจก พ่อก็รู้ว่าเงินทองผมไม่ค่อยมี ที่คิดจะเป็นผู้ใหญ่บ้านก็เพราะอยากมีเงินเดือนไว้เลี้ยงลูกเลี้ยงเมียนี้แหละ” คำที่เขยคล้ายจงใจกระตุ้นให้พ่อสำเหนียกชัดยิ่งขึ้นว่า เขาทำเพื่อลูกสาวและหลานของพ่อเอง

ความเงียบนิ่งนานเกิดขึ้น ผมพยายามเงี่ยหูสดับฟังเต็มที่ อิดีใหญ่ผ่านจึงได้ยินเสียงพ่อเอ่ยอีกครั้ง

“พ่อพอหาเงินได้ เดี่ยวเอาที่นามรดกไปจำนอง คงพอได้
เงินล้านอยู่ มีเงินเมื่อไหร่ค่อยไปได้คืน”

แม่ซึ่งร่วมวงสนทนาอยู่ด้วยเอ่ยค้านขึ้นเบาๆ หลังจากเงยบง่า
อยู่นาน ทว่าคำค้านของแม่ไม่เป็นผลใด ๆ พ่อยังคงยืนยันกรานจะจำนองที่นา
ในครอบครัว

วันรุ่งผมเอ่ยเรื่องนี้กับพ่อบ้าง ชักแม่น้ำทั้งห้าอรรถาธิบาย
ถึงผลได้ผลเสีย ผมบอกพ่อว่าที่นานั้นเป็นมรดกตกทอดมาจากปู่อีกที
ไม่ควรเลยจะนำไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกปรกมาจูงจุมูกชาวบ้านให้เลือก
ข้างพี่เขย จำนองที่นาไปแล้วอีกเมื่อไหร่จะได้ไปไถ่ถอน คงหนีไม่พ้น
ต้องส่งดอกเบี้ยยียดเยื้อยาวนาน ปะเหมาะเคราะห์ร้ายอาจเสียนาผืนนั้นไป
ที่น่าคิดกว่านั้นคือมีอะไรเป็นหลักประกันว่าจ่ายเงินซื้อเสียงชาวบ้านแล้ว
จะชนะเลือกตั้ง เป็นไปได้ว่าผลสุดท้ายชัยชนะจะหลุดลอยไปพร้อมกับที่ดิน
ของเรา

พ่อตำผมเอ็ดอึง ประกาศว่าอย่ามายุ่งย่ามเรื่องนี้ พ่อผ่านโลก
ผ่านชีวิตมามากพอจะรู้อะไรดีอะไรชั่ว อะไรควรอะไรไม่ควร พ่อบอกว่า
ผมควรนึกถึงอนาคตพี่สาวและหลานสาวตัวน้อยวัยประถมฯ ให้มากกว่านี้
ชัยชนะย่อมต้องแลกมาด้วยการลงทุน หากไม่ทุ่มเม็ดเงินเกทับให้หนักมีโอกา
งที่ย่อมจบลงที่ความพ่ายแพ้ทั้งที่เสียแรงเสียเวลาหาเสียงอยู่เป็นนาน

พอมองผมในแง่ร้ายถึงขั้นคิดว่า ผมกลัวจะสูญเสียที่นาซึ่งควร
ตกทอดเป็นมรดกมาสู่ตัวเอง พ่อว่านาผืนนั้นยังเป็นของพ่อ トラบยังมี
ลมหายใจพ่อจะทำอะไรกับมันหรือจะหีบยี่นให้ใครก็ได้ ต่อให้พ่อทำนา
ผืนนั้นหลุดจากมือไปจริง ๆ ผืนดินตั้งบ้านของเรายังมี เงินบ้านาญหลักหมื่น
ของพ่อยังคงตกถึงมือทุกเดือน ครอบครัวเราไม่มีทางลำบากลำบากอะไร
นักหนา

ผมหยุดได้เถียง เก็บกสินถ้อยคำอีกมากมายลงคอ บอกตัวเองว่าพ่อหลงเตลิดไกลเกินไปแล้ว...เกินกว่าจะฟังคำทัดทานด้วยเหตุผลของผมแล้ว

กระสุนนัดนั้นพุ่งทะลุหัวใจของพ่ออย่างเหมาะสม พ่อบาดใจตาย ก่อนที่รถคันไหนจะมารับร่างแน่นิ่งนั้นไปส่งโรงพยาบาลได้ทันการณั้ กระนั้นพี่สาวยังวิ่งสะอื้นร้องให้ไปไหว้วานเพื่อนบ้านขับรถพาพ่อไปโรงพยาบาล ส่วนรถกระบะของพี่สาวกับพี่เขยที่เคยจอดนิ่งในลานบ้านนั้น พี่เขยขับเตลิดหายลับไ้เร็วแหวหลังจากปืนนัดนั้นแผดเสียง

พี่สาวประคองร่างพ่อบนกระบะท้ายรถ ขณะเพื่อนบ้านคนขับหื้อตะบึงเต็มแรงเครื่อง พี่สาวบอกเล่าภายหลังว่าพ่อหยุดหายใจตั้งแต่ตอนพยายามอ้อมร่างขึ้นท้ายรถแล้ว แต่เธอไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องพาพ่อไปให้ถึงมือหมอ ระหว่างทางไปโรงพยาบาลได้แต่เฝ้าภาวนาให้มีปาฏิหาริย์เกิดขึ้น แม้ลึกๆ พี่สาวจะรู้แก็ใจว่าดึกคืนนั้นจะไม่มีปาฏิหาริย์อะไรทั้งสิ้น และทุกอย่างในชีวิตเธอจะไม่มีทางเป็นเหมือนเดิมได้อีก

พี่สาวเล่าซ้ำนั้บ่อยครั้งว่า ดึกนั้นเธอเข้านอนแล้วพร้อมลูกสาวคนเดียว มีเพียงพ่อและสามีที่นั่งดื่มห้ำกันอย่างเอาเป็นเอาตาย ทั้งสองคนมีสีหน้าคร่ำครึยดอมทุกข์เหลือแสน หัวข้อการสนทนาของทั้งคู่เท่าที่พี่สาวได้ยินได้ฟังไม่มีเรื่องอะไรนอกจากความพ่ายแพ้จากการเลือกตั้ง รวมถึงเรื่องเงินขายที่นาสองล้านบาทที่อันตรธานหายไป ตอนหัวค่ำทั้งคู่ยังคุยกันดื้ออยู่ ทว่าครันตกดึกการพูดคุยสนทนาค่อยๆ เคลื่อนไปสู่ความขัดแย้ง สลักของลูกระเบิดซั้ๆ ในคืนนั้นนั้นถูกปลดออกหลังจากพี่เขยของผมพูดออกมาว่า เขาไม่ใคร่จะเชื่อเรื่องที่พ่อทำเงินหาย แต่คิดว่าพ่อไม่ยอมเอา

เงินมาช่วยมากกว่า พ่ออาจจำนองที่นาไปจริง แต่เกิดเปลี่ยนใจเสียขายเงิน จึงไม่นำเงินจำนวนนั้นมาให้พี่เขยนำไปแจกจ่ายซื้อคະແນเสียงชาวบ้าน

จากปากคำของพี่สาว...พ่อโกรธมากที่ได้ยินอย่างนั้น ตะโกนด่า พี่เขยเสียงดังลั่น พ่อว่าพ่อไม่ใช่เป็นคนไม้หลักปักเลนเยี่ยงนั้น พ่อจำนองที่นาจริง ได้เงินสองล้านมาจริง และตั้งใจจะนำเงินนั้นมาให้พี่เขยนำไปแจกชาวบ้านในคืนก่อนวันเลือกตั้งจริง แต่ถึงเวลาจะไปหยิบเงินก่อนนั้น ออกมากลับพบว่าเงินไม่อยู่ในที่ที่ควรอยู่แล้ว

พี่เขยอาจตั้งข้อสงสัยในเรื่องนี้ แต่ผมรู้แก่ใจดีว่าพ่อพูดจริงทั้งหมด ผมรู้ว่าพ่อขับรถนำโฉนดที่ดินไปจำนองกับธนาคาร รู้ว่าพ่อเก็บเงินสตัก่อนโตนั้นไว้ในห้องนอน และรู้ว่าเงินปึกใหญ่หลายปึกนั้นได้หายไปจากห้องของพ่อจริงๆ

พ่อกับแม่ช่วยกันค้นหาทุกตารางนิ้วในห้องก็ไม่พบแม้ร่องรอยของเงินก้อนใหญ่ พ่อแน่ใจว่ามีคนขโมยเงินก้อนนั้นไป ช่วงใกล้เลือกตั้ง มีหัวหน้าคະແນฝ่ายพี่เขยเข้าออกในบ้านของเราบ่อยๆ อาจเป็นใครก็ได้ หนึ่งในนั้นที่หาญกล้าขโมยเงินของพ่อ ผมมองเห็นเหตุการณ์ดำเนินไปทั้งหมดนั้น เห็นว่าหน้าพ่อแดงเร่าตั้งไฟลนด้วยความโกรธเกรี้ยว ส่วนแม่หน้าซีดเขียวปากคอตัน คนทั้งคู่มีอาการเหมือนพร้อมจะเป็นลมหมดสติไปได้ทุกกะพริบตา

“เราไปแจ้งความกันดีกว่าพ่อ รีบไปตอนนี้เลย” แม่หาทางออก พ่อทำเพียงนั่งขมิ้มก้มหน้า ก่อนเอ่ยออกมา “ทำอย่างนั้นก็เท่ากับวิ่งโร่ไปประจานเจตนาชั่วของตัวเองนะสิ ตำรวจทั้งโรงพักต้องมองออกแน่ๆ ว่าเราเตรียมเงินนั้นไว้ซื้อเสียงชาวบ้าน แถมแจ้งความไปก็ใช่จะได้เงินกลับมา เราจะไปหวังอะไรกับตำรวจไม่ได้หรอก”

แม่เป็นคนโทรศัพท์แจ้งข่าวร้ายให้พี่สาวรับรู้ บ้านของพี่สาวกับพี่เขยอยู่ห่างจากบ้านของผมไปไม่ไกลนัก เพียงไม่ถึงสิบนาทีพี่เขยก็รีบตรงดิ่งมาที่บ้านของเราทันที ผมเห็นพี่เขยหน้าซีดเผือดราวคนตาย พี่เขยคงไม่ได้เสียตมเสียตายเงินก้อนนั้นเพราะถึงอย่างไรก็ไม่ใช่ของตัวเอง แต่เขาคงมองเห็นแล้วว่าตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านกำลังหลุดลอยหายไปจากมือมากกว่า เมื่อไม่มีเงินไปจ่ายแจกแลกคะแนนเสียง โอกาสแพ้เลือกตั้งก็มองเห็นเป็นรูปเค้ชัดเจนครงหน้า

พี่เขยบอกกับพ่อว่าจะไปคาดคั้นคนต้องสงสัยที่เข้าข่ายขโมยเงินก้อนนั้นไป แต่พ่อก็ก้านห้ามไว้อีก

“เอ็งไปถามให้ตายก็เท่านั้น คนร้ายที่ไหนจะยอมรับสารภาพ เราไม่มีหลักฐานอะไรชัดเจนเลย” พ่อพูดด้วยน้ำเสียงเริ่มแผ่วล้าคล้ายยอมจำนนชะตากรรม “แล้วเอ็งคิดบ้างหรือเปล่าว่า ถ้าฝ่ายโน้นรู้เข้ามันจะเหยี้ยหยັນเราขนาดไหน พวกมันคงได้หัวเราะกันพินรว่งที่เราไม่มีเงินไปแจกชาวบ้านเหมือนพวกมัน”

เกียรติศักดิ์ศรีเป็นเรื่องใหญ่สำหรับพ่อ พ่อไม่ต้องการให้ใครหมิ่นเยาะ ไม่อยากเห็นสายตาที่มองมาอย่างสมเพชเวทนาหรือเห็นพ่อเป็นตัวตลกโง่ๆ ฉะนั้นแล้วเรื่องเงินสองล้านที่หายไปควรปิดเงียบรู้กันเฉพาะคนในครอบครัว

ผมไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะพี่เขยนึกกลางแคลงตั้งแต่วันวานว่าพ่อเปลี่ยนใจไม่ช่วยเหลือ แต่เพิ่งหลุดปากพูดเผยความคิดในวันถัดมาหลังจากปราศัยในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โดยมีฤทธิ์เหล่าช่วยกระตุ้นรื้อให้เขาเปิดเปลือยสิ่งที่ใจคิด หรือจริงๆ แล้วพี่เขยไม่ได้คิดอะไรทำนองนั้นมาก่อน แต่เปลือยโพลงพูดออกไปในวินาทีนั้นเพียงเพราะสติสัมปชัญญะรู้ชอบ

ถูกความเมามายบั่นทอน แต่อย่างไรก็ตามพี่เขยได้เปล่งคำพูดทำนองนั้นออกมา และนั่นเท่ากับเป็นการปลดสลักปล่อยให้ระเบิดระย้าทำงานจนทุกชีวิตที่เกี่ยวข้องพลอยพังทลายย่อยยับไปด้วย

เสียงใต้เตียงรุนแรงของพ่อกับพี่เขยจุดให้พี่สาวโผล่หน้าออกจากห้องมองไปยังชานเรือนจุดที่ทั้งสองนั่งอยู่ด้วยกัน เธอทันได้เห็นชายอันเป็นที่รักในสภาพเมานักทั้งสองยึดยุดยุดแย่งปิ่นกัน นั่นน่าจะเป็นปิ่นกระบอกเดียวกับที่พ่อพกติดตัวเป็นประจำในช่วงใกล้เลือกตั้ง เสียงเอะอะโวยวายของชายต่างวัยสองคนหยุดลงทันควันเมื่อปิ่นกระบอกนั้นแผดเสียงสะท้อนสะท้อนความเจ็บของหมู่บ้าน

พ่อตาเหลือกถลน ทรวดร่างลงไปกองแน่นิ่ง พี่สาวกรีดร้องสุดเสียง ขณะพี่เขยเผ่นพรวดไปที่รถกระบะ...

งานศพของพ่อ ผ่านเลยพ้นไปแล้ว เราสวดศพเจ็ดวันแล้วมาป็นกิจส่งวิญญาณพ่อสู่สัมปรายภพ ทุกคนที่อยู่ใกล้ขีดเรื่องร้ายจมนอยู่ในความทุกข์โศกอาดูร พี่สาวเอาแต่ร้องไห้สะอึกสะอื้น แทบไม่เป็นอันหยิบจับอะไรได้ หลานสาวตัวเล็กของผมนั่งขมิ้มขี้มเคร้า วัยเจ็ดขวบเศษของแกโตพอจะเปิดโอกาสให้เหตุการณ์ร้ายรุนแรงกรีดบาดแผลในหัวใจดวงน้อยๆ ไม่มีใครรู้ว่าพี่เขยหนีหายไปไหน แต่ทุกคนลงความเห็นตรงกันว่าเขาคงหนีเตลิดแสนไกลไม่กล้ากลับมาที่หมู่บ้านอีก ชะตากรรมของสองแม่ลูกในอนาคตยังยากคาดเดา

แม่ของผมคล้ายถูกผีร้ายเย็บริมฝีปากให้แน่นสนิทติดกัน แม่เอาแต่นิ่งงำ แทบไม่พูดไม่จาอะไรเลยตั้งแต่รู้ว่าพ่อสิ้นลม นัยน์ตาเลื่อนพราวด้วยวัยชราของแม่เลื่อนลอยเหมือนไม่อยากจะรับรู้สรรพสิ่ง

ผมต้องคอยหาข้าวหาน้ำให้แม่ดื่มกิน ทว่าแม่ก็แทบไม่ยอมแตะต้องข้าวปลา เรือนกายแม่ผ่ายผอมซูบซีดลงอย่างรวดเร็วด้วยความตรอมตรมสาหัส

ผมเองโศกสลดท่วมท้นไม่น้อยไปกว่าใคร และคงไม่มีใครมองเห็นว่า เจ็บมือความเจ็บปวดรวดร้าวบางอย่างกำลังบิยตีความรู้สึกของผมอยู่โครมครืน ผมไม่คิดแม้เพียงน้อยว่าเรื่องราวจะลูกกลมใหญ่โตจนจบลงที่ความตายของพ่อและความสูญสลายของครอบครัวพี่สาว

พ่อไม่อยู่แล้ว พี่เขยหายลับไม่ต่างจากดับสูญ ยามนี้ผมเป็นชายชาติตรีเพียงคนเดียวในครอบครัว ผมมีแม่แก่ชราต้องดูแล...แม่ที่อาจสิ้นลมหายใจตามพ่อไปเมื่อไหร่ก็ได้ทุกขณะจิต พี่สาวกับหลานตัวเล็กเป็นอีกสองชีวิตที่ผมต้องร่วมรับผิดชอบ บางทีผมอาจชักชวนให้พี่สาวกับหลานย้ายกลับมาอยู่เสียในเรือนหลังเดียวกัน ทุกชีวิตภายใต้ชายคานี้จะได้ไม่หงอยเหงานจนเกินไป ดึกว่าผมกับแม่ต้องอาศัยอยู่ในบ้านที่หลงเหลือเพียงดวงวิญญาณของพ่อ ส่วนพี่สาวกับหลานก็ต้องตื่นผวา กับเสียงปิ่นและถูกรอยคราบเลือดบนชานเรือนหลอกหลอนไปอีกนานแสนนาน

ด้วยดวงใจเจ็บป่วยไม่แพ้กัน ผมเชื่อมั่นว่าตัวเองแข็งแกร่งพอจะดูแลเยียวยาหัวใจบอบช้ำอีกสามดวงให้คืนสู่ความมีชีวิตชีวาขึ้นได้บ้าง เรื่องเงินทองผมไม่ห่วงกังวลนัก ผมขับรถเก๋งคันเล็ก ๆ ไปทำงานในตัวเมืองทุกวัน พอมีเงินเดือนนำมาใช้เลี้ยงดูทั้งสามชีวิตได้ ยิ่งกว่านั้นผมยังมีเงินก้อนใหญ่อีกก้อนช่วยเป็นหลักประกันอนาคตของหลานสาวคนเดียว

ผมไม่กล้าไถ่ถอนที่ดินคืนด้วยเกรงจะจุดความระแวงสงสัยขึ้นในใจแม่ พี่สาว หรือใครก็ตาม แต่ผมวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วว่า จะหักแบ่ง

เงินก้อนนั้นไว้ส่วนหนึ่งสำหรับใช้เป็นทุนการศึกษาของหลานสาว เพื่อให้
 แก่ได้เรียนสูงที่สุดเท่าที่วาดหวัง หรือเรียนจบแล้ว แก่อาจต้องการเงินทุน
 สักก้อนไว้เริ่มต้นธุรกิจบางอย่างของตัวเอง

เงินอีกส่วนผมอาจบริจาคให้องค์กรการกุศล ผลบุญส่วนนี้
 อาจแผ่ผ่านไปถึงพ่อ ช่วยให้พ่อหลับอย่างสุขสงบในภพภูมิที่รอคอยเรา
 ทุกคนอยู่

และองค์การการกุศลที่คิดจะนำเงินก้อนใหญ่ไปบริจาคนี้
 ผมบอกตัวเองว่าควรเป็นสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและ
 สติปัญญาที่ไหนก็ได้สักแห่ง...

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

รางวัลชมเชย

กลับไปบ้านเกิด

โดย วันเสาร์ เอ็งศรี

ผมย้ายมาอยู่ที่นี่ได้เกือบปีแล้ว กิจการร้านชาชักและโรตีสองผมก้าวหน้าไปด้วยดี ช่วงเปิดร้านใหม่ๆ แทบจะหาคนมานั่งในร้านไม่ได้เลย ส่วนมากจะซื้อโรตีสไปกินที่บ้านหรือซื้อไปกินที่ร้านกาแฟอื่นๆ ผมใช้เวลาแรมเดือน จึงมีคนสนใจแวะมานั่งที่ร้านของผมอย่างจริงจัง เพื่อกินโรตีสและดื่มชาชัก ในช่วงแรกผมตั้งใจจะขายชาชักอย่างเดียวเท่านั้น เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของร้าน จะไม่ขายกาแฟเลย แต่มูนาภรรยาของผมเธอบอกว่าเราคงต้องปิดร้านแน่ๆ ถ้าเรายังยืนกรานจะขายแต่ชาชักเพียงอย่างเดียว ในที่สุด ผมก็เห็นด้วยกับมูนา เมื่อเราติดป้ายที่หน้าร้านว่ามีกาแฟขายด้วย ลูกค้ายิ่งเริ่มเข้ามานั่งในร้านของเรา ผมพยายามชักชวนให้พวกเขาลิ้มลองชาชักฝีมือของผม แต่ก็ได้รับคำปฏิเสธ โดยอ้างกันว่าไม่เคยดื่ม ยังคงสั่งแต่กาแฟและชาขงธรรมดาเท่านั้น ผมพยายามชักชวนด้วยลีลาที่เรียบง่าย ไม่ได้แสดงสุดยอดฝีมือเหมือนช่วงเปิดร้านอยู่ที่บ้านเกิด

มูนาเป็นคนที่นี้ ผมได้มีโอกาสรู้จักเธอก็เพราะซุลฟาชวนมาเป็นเพื่อนในการแข่งขันนกกองหัวจุกที่สนามโรงเรียนมัธยมประจำตำบลของที่นี้ บังเอิญบ้านญาติของซุลฟาอยู่ใกล้กับบ้านของมูนาและซุลฟาเองก็เป็นญาติห่าง ๆ ของมูนาด้วย เพียงแวบแรกที่ได้เห็นมูนา ผมก็รู้ได้เลยว่าหลังแข่งนกเสร็จแล้ว ผมคงต้องกลับบ้านตัวเปล่าโดยไม่ได้เอาหัวใจไปด้วยอย่างแน่นอน ตลอดสองสามวันที่อยู่ที่นี้ เมื่อรู้ว่าผมสนใจมูนา ทุกอย่างจึงก้าวหน้าไปด้วยดีจากการสนับสนุนส่งเสริมของซุลฟามูนา รู้ว่า ผมเกิดความรักแรกพบกับเธอเข้าแล้ว เธอก็คงเกิดอาการเช่นเดียวกับผม มันช่างเหมือนหนังไทยน้ำเน่าจริง ๆ นึกถึงเรื่องนี้ที่ไร ผมก็ยังมีความรู้สึกงุนงนอยู่ทุกครั้งว่า เรื่องทั้งหมดมันเกิดขึ้นได้อย่างไรแบบนี้กระมังที่เขาชอบพูดกันว่าเป็นเพราะบุพเพสันนิวาส

ซุลฟาต้องเพียรพยายามอ่อนวอน ขอร้องให้ผมนั่งรถเป็นเพื่อนร่วมเดินทาง ด้วยระยะทางไปกลับเกือบสองพันกิโลเมตร เพื่อมาแข่งขันนกกองหัวจุก เขาต้องใช้เวลาหลายวันกว่าที่ผมจะยินยอมตกลงเดินทางมาด้วย แต่ทว่า หลังจากกลับบ้านไปคราวนั้น ผมกลับเป็นคนถามซุลฟาว่า เมื่อไรจะมีการแข่งขันที่นี้อีก เขาตอบว่า บ้าแล้วหรือไร จะให้มาแข่งบ่อย ๆ ได้อย่างไร ค่าน้ำมันรถเที่ยวหนึ่งตั้งเท่าไร เป็นพันเชียวนะ ที่มาแข่งคราวก่อนก็เพราะผู้ใหญ่เหมซึ่งเป็นญาติของเขาเป็นประธานจัดการแข่งขัน โดยขอด้วยรางวัลจากท่านนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอีกหลายกระทรวงรวมทั้งจากส.ส.ของจังหวัดนี้ด้วย ด้วยความเกรงใจญาติที่ขอความร่วมมือมาอยากให้ชวนบรรดาเจ้าของนกกองหัวจุกจากต่างจังหวัดมาร่วมแข่งขันด้วย โดยเฉพาะจากจังหวัดแถบชายแดนที่พวกเราอาศัยอยู่ ซึ่งมันเป็นแหล่งนิยมเล่นนกกองหัวจุกกันก่อนที่นี้เสียอีก การมาร่วมแข่งก็ไม่ได้หวังรางวัลหรอก

ไม่ว่าเงินหรือถ้วย คิดว่าเสียเวลา เสียค่าน้ำมันแล้วได้มาเยี่ยมญาติพี่น้องที่อยู่ไกลกันก็คุ้มค่าแล้ว ถ้าเกิดได้รางวัลขึ้นมาก็ถือว่าเป็นของแถมกลับบ้านเพิ่มขึ้นเท่านั้นเอง เมื่อซุลฟาบอกว่า คราวต่อไปถ้าจะมากันอีกก็ให้ผมจ่ายค่าน้ำมันทั้งหมดคนเดียวเอาไหม ผมก็ตอบตกลงในทันทีโดยไม่ต้องครุ่นคิดอะไร เพราะการที่ผมจะได้มีโอกาสไปพบมุนานั้น ถึงจะเสียค่าใช้จ่ายแค่ไหนผมก็สู้ ผมบอกเขาเพิ่มเติมว่า คราวต่อไปถ้ามีการแข่งขันกันที่นี้อีก ผมจะเป็นคนออกค่าน้ำมัน รวมทั้งค่ากินและค่าใช้จ่ายทุกอย่างตลอดการเดินทางเพียงคนเดียว เขาก็เลยตอบตกลง ผมจึงได้มาแข่งขันที่บ่อยี่ขึ้น มันไม่ใช่แข่งที่หมู่บ้านของมุนาเท่านั้น แต่เป็นการไปแข่งตามหมู่บ้านตำบลต่างๆ ในจังหวัดที่มีการแข่งขัน ซึ่งมันมีอยู่ตลอดปี เราจะไปพักกันในบ้านหลังเดิมที่ไปแข่งกันในครั้งแรก และผมก็ได้มีโอกาสสนิทสนมกับมุนามากยิ่งขึ้น บางช่วงผมขึ้นลงบ่อยี่จนขาประจำที่เป็นลูกค้าซาซึกของผมแทบจะย้ายไปอุดหนุนร้านอื่น เมื่อเห็นผมปิดร้านบ่อยี่ๆ แบบที่ไม่เคยทำมาก่อน

ที่สุดผมก็ได้แต่งงานกับมุนา ผมพาเธอย้ายไปอยู่ที่บ้านเกิดของผมตามแบบที่นิยมทำกันคือ เมื่อแต่งงานแล้วก็ต้องพาเจ้าสาวไปอยู่ด้วยกันที่บ้านของเจ้าบ่าว ไม่ว่าจะอยู่ไกลกันสักเท่าไรก็ตาม ความรักทำให้คนเราทำทุกอย่างทั้งนี้ก็เพื่อคนที่เรารัก แม้บางคนที่ไม่ได้เคยรักชอบกันมาก่อน แต่ผู้ใหญ่เขาจัดการหมั้นหมายกันไว้ตั้งแต่เด็กๆ เมื่อโตเป็นหนุ่มเป็นสาวถึงวัยที่เหมาะสมจะแต่งงาน ถึงจะอยู่ไกลกันสักแค่ไหน ก็ต้องเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเล ข้ามเขาข้ามดอยไปอยู่ด้วยกัน บางคนร้องไห้ร้องห่มจนแทบน้ำตานองห้องนอน เมื่อต้องจากบ้านเกิดไปอยู่บ้านใหม่ในต่างถิ่นที่ไกลแสนไกล แต่เมื่อเวลาผ่านไป วันเวลาก็จัดการคลี่คลายสลาย

ความทุกข์โศกลงไปเอง เผลอไปไม่นานก็กลายเป็นคนถิ่นใหม่จนเกือบจะลืมเลือนไปเลยว่า เดิมนั้นตัวเองมาจากที่ไหน มันก็น่าแปลกนะ ไม่ว่าชาติไหน ศาสนาไหน เป็นต้องเหมือนกันหมด เจ้าความรักมันจัดการได้ทุกครั้งไป โชคดีที่ภูมิกิจจากบ้านเกิดของตัวเองไปอยู่ที่บ้านเกิดของผมด้วยความเต็มใจและสุใจ ไม่ได้ร้องไห้ อาลัยอาวรณ์เหมือนกับบางคน เพียงแต่น้ำตาคลอด้วยความใจหายที่ต้องห่างไกลจากบ้านเกิดไปไกลสุดหล้าเป็นครั้งแรกในชีวิต เพราะเธอเป็นคนชอบอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนมาตลอดชีวิต

หลังจากที่ภูมิกิจเป็นฝ่ายต้องจากบ้านเกิดมาอยู่กับผมเมื่อสิบปีก่อน ผมไม่เคยคิดเลยว่าอีกสิบปีต่อมา ผมเองต้องกลับเป็นฝ่ายจากบ้านเกิดบ้าง ภูมิกิจเป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ ฐานะทางครอบครัวของเธอก็จัดอยู่ในขั้นมีอันจะกิน พ่อแม่ของเธอเป็นท่วงหลานชายหญิงทั้งสองคน ซึ่งก็คือลูกของเรานั่นเอง หลานทั้งสองเป็นดั่งแก้วตาดวงใจของท่านประธานที่มีลูกน้อยและไม่เคยมีหลานมาก่อน ในที่สุดเราสองคนก็ไม่อาจทนการรบเร้าจากพ่อและแม่ของภูมิกิจได้ ผมจำต้องปิดร้านชาชักที่ดำเนินกิจการมานานตั้งแต่ผมยังเป็นวัยรุ่น จวบจนเป็นหนุ่ม กระทั่งมีครอบครัว มีเมีย มีลูก ทั้งนี้ก็เพราะเหตุผลที่ไม่อาจโต้เถียงได้ นั่นคือ เพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน เพราะสถานการณ์มันไม่มีที่ท่าว่าจะหยุดลงไปเลย ทั้งที่เวลาล่วงผ่านมานานหลายปีแล้ว ผมสูญเสียทั้งคนที่เปี่ยมญาติมิตร รวมถึงคนที่รู้จัก ผู้เป็นพี่น้องร่วมแผ่นดินเดียวกันไปมากมายเหลือเกินแล้ว

ในที่สุด ฝีมือชักชาของผมก็สามารถทำให้คนที่นิยมรับได้ ไม่มีใครใจแข็งพอที่จะทนดมกลิ่นอันหอมหวานรัญจวนใจของมันได้โดย

ไม่ได้มีมัน สีของขาที่สวยงามตามธรรมชาติ ฟองที่ฟูฟองอยู่ปากแก้ว
ชวนให้บางคนน้ำลายสอ ครั้นเมื่อได้ลิ้มลองความกลมกล่อมของมัน
บางคนเริ่มติดใจตั้งแต่ริมฝีปากได้แตะฟองอันนุ่มนวล ยิ่งเมื่อป้อนรสในปาก
ได้สัมผัสก็ก็ต้องบอกว่า ไม่มีคำอื่นใดที่จะเหมาะสมไปกว่าคำว่า อร่อย
ผสมกับลีลาชกอันนุ่มนวลของผม ที่อ่อนตัวไปตามสายน้ำขาที่ซุกซ้นลง
ด้วยความชำนาญ ด้วยการชกแบบที่ยาก ๆ ของผม ซึ่งใช้ช่วงชกสูงกว่า
บางคน ผมยังไม่ลืมคำสอนของครูสอนชกชาชาวมาเลเซีย ท่านย้ำเสมอว่า
ยังมีช่วงชกที่สูงก็ยิ่งทำให้ส่วนผสมของมันเข้ากันได้ดี

ผมค่อย ๆ ไขว่ลีลาท่าทางต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นทีละท่า ๆ รวมแล้ว
ผมมีเกือบสิบท่า คนที่ไม่เคยเห็นเมื่อได้พบเห็นก็จะหยุดมองดูด้วยความ
สนใจและความสนเท่ห์ จนเกิดความรู้สึกอยากลิ้มลอง หลังจากนั้น
พวกเขาต่างก็เป็นลูกค้าขาชกของผมเพิ่มขึ้นทีละคน ๆ จนเดี๋ยวนี้ผมไม่มี
โอกาสนั่งหาวเหมือนช่วงที่เปิดร้านใหม่ ๆ เลย ลูกค้าร้านผมเต็มร้าน
ทั้งในช่วงเช้าและช่วงค่ำก่อนและหลังละหมาดที่สุเหร่า พ่อและแม่ของ
มุนาดีใจที่กิจการของเราเป็นไปด้วยดี หลังจากอึดอัดใจกันมาสองสามเดือน
จนแทบจะต้องเปลี่ยนอาชีพเสียแล้ว โชคดีที่วิชาชกของผมทำให้ไม่ต้อง
ไปจับมีดกรีดยางแทนจับกระป๋องชาและแก้วชา

ซูลฟามาเยี่ยมเราบ่อย ๆ ในช่วงแรก ด้วยความเป็นห่วง เมื่อ
ทราบข่าว กิจการร้านขาชกของเราทำท่าว่าจะไปไม่รอด ต่อมาครั้นเมื่อเห็น
ว่ากิจการเริ่มดีขึ้น เขาก็ค่อย ๆ ทิ้งช่วงห่างออกไป ระยะเวลาที่เราจึงติดต่อกัน
ทางโทรศัพท์แทนการเดินทางมาเยี่ยมเยือน ครั้งหลังสุดที่เขามาเยี่ยมผม
ซูลฟานำนกหัวจุกมาฝากเราตัวหนึ่ง เขาบอกว่าเอาไว้เป็นอนุสรณ์ ไว้ดูต่างหน้า
แทนความคิดถึง มันเป็นนกเสียงดีมากตัวหนึ่ง เมื่อผมแขวนกรงไว้ที่หน้าร้าน

ผมจึงมีความรู้สึกเหมือนมีซูลฟามาอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา เสียงร้องของมัน เหมือนคำปลอบใจ ให้กำลังแก่ผม ลูกค้าหลายคนฟังพอใจเสียงร้องและรูปร่างของมันมาก นอกจากมันจะมีเสียงดีแล้ว มันยังเป็นนกที่มีรูปร่างสง่างามและมีสีสันสวยงามด้วย หลายคนพยายามขอซื้อนกตัวนี้เพื่อพาไปแข่งขัน แต่ผมไม่ยอมขายให้ แม้เขาจะเสนอราคาให้เท่าไรก็ตาม เมื่อผมบอกเหตุผลให้ทุกคนทราบว่าเป็นนกของเพื่อนรักมอบให้ไว้เป็นอนุสรณ์ พวกเขาเหล่านั้นก็เลิกล้มความคิดเรื่องการซื้อขายไป

ซูลฟาจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นพร้อมกันกับผม หลังจากจบการศึกษาเขาก็รับช่วงกิจการร้านค้า ที่อยู่ในตัวเมืองจากพ่อสำหรับผมนั่น ขณะเรียนอยู่ปีสาม ซูลฟาชวนไปเที่ยวมาเลเซียช่วงปิดภาคเรียน ผมไปพบและรักชอบเรื่องการชกขาโดยบังเอิญ มันมีความรู้สึกในทันทีว่า นี่แหละคือสิ่งที่ผมต้องการใช้มันเลี้ยงชีพในวันข้างหน้า ถ้าผมพบมันก่อน ผมอาจไม่ได้เรียนในระดับมหาวิทยาลัยและไม่ได้มีโอกาสรู้จักและเป็นเพื่อนกับซูลฟา รวมถึงได้แต่งงานกับมูนาก็ได้ ความรู้ที่ผมร่ำเรียนมาจากมหาวิทยาลัยจึงได้เป็นเพียงความรู้อยู่กับตัวเท่านั้น หลังจากที่เปิดร้านชาชัก ผมก็ไม่ได้นำวิชาที่อุตส่าห์ร่ำเรียนมาจากมหาวิทยาลัยมาประกอบอาชีพให้ตรงกับที่เรียนมาอีกเลย ซูลฟานั้น เขารู้ตั้งแต่ช่วงเรียนแล้วว่าถ้าเรียนจบเขาก็ต้องทำหน้าที่ดูแลกิจการค้าของครอบครัวอย่างแน่นอน และเขาก็ได้ทำในสิ่งนั้นจริงๆ ทำมาจนถึงทุกวันนี้ เขาเป็นเจ้าของร้านค้าเล็ก ๆ คูหาเดียวในตัวเมือง เขาชอบเลี้ยงนกเขาเป็นชีวิตจิตใจ ระยะเวลาที่หันมานิยมเลี้ยงนกกรงหัวจุกเพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เขายังเป็นโสดไม่มีครอบครัวเช่นเพื่อน ๆ เขาบอกว่าเขายังรักอิสระ อยากใช้ชีวิตคนเดียว เขายังสนุกกับงานค้าขายเล็กๆ น้อยๆ พอดำเนินชีวิตได้โดย

ไม่เดือดร้อนใจนัก การที่เขาต้องออกไปที่นั่นที่นี้บ่อยๆ เพื่อแข่งกันนั้น การเป็นคนโสดทำให้เขาสะดวกใจในการไป ๆ มา ๆ ไม่ต้องมีความกังวล ลูกค้าขาประจำก็เข้าใจเขาดี ปิดร้านบ่อยแค่นั้น เมื่อกลับมาเปิดร้าน พวกเขาเหล่านั้นก็มาเป็นลูกค้าเช่นเดิม ผมเคยล้อเขาเสมอว่า ในเมื่อเขาชอบอ้างว่า ตัวเขาเป็นคนรักอิสระแล้วทำไมเขาไม่ปล่อยนกที่เลี้ยงไปเสีย เขาขังมันไว้ให้สิ้นอิสรภาพทำไม เขาตอบว่า มันคนละเรื่องกัน ผมก็เถียงไปว่ามันเป็นเรื่องเดียวกัน นกมันก็ต้องการอิสรภาพเหมือนเขา ครั้นเมื่อบ้านเมืองมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การออกไปแข่งนกในที่ต่าง ๆ ของเขาก็ลดจำนวนลง จนแทบไม่ได้ออกไปแข่งอีกเลย ถึงกิจการค้าของเขาจะย่ำแย่ลง แต่เขาก็ไม่เคยหวั่นกับสิ่งที่เกิดขึ้น เขายังเปิดร้านขายของอยู่ทุกวัน เขาหวังว่าสักวันทุกอย่างต้องจบลง เขาชอบอ่านหนังสือนิยายจีนกำลังภายในเป็นอย่างมาก เขาจึงยืมสำนวนจากหนังสือที่ว่า ไม่มีงานเลี้ยงใดไม่มีวันเลิกรา มาใช้กับสถานการณ์บ้านเกิดของเรา เขายังมีความมั่นใจว่า มันต้องมีวันเลิกรา เพียงแต่ขณะนี้มันยังไม่ถึงเวลาเท่านั้นเอง และเขาก็บอกไม่ได้ว่าวันนั้นจะมาถึงเมื่อไร

เวลาล่วงผ่านไป ในช่วงสายของวันหนึ่ง ซูลฟาโทรศัพท์มาหาผม ประโยคแรกที่เขาพูดก็คือ เขาบอกว่าเขาอยากกลับบ้าน เขาอยากกลับไปบ้านเกิด ผมงุนงงกับคำพูดของเขา ในเมื่อเขายังใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านเกิดทุกวัน แล้วเขาอยากที่จะกลับไปบ้านเกิดที่ไหนอีกเล่า ผมต่างหากที่ต้องจากบ้านเกิดมาอยู่บ้านภรรยา ผมยังมีความคิดอยากกลับไปบ้านเกิดตลอดเวลา และผมก็หวังว่าสักวันผมคงมีโอกาสได้กลับไปอยู่บ้านเกิดของผมอีก สายวันนั้นเราใช้เวลาคุยกันนานมาก ผมจึงได้เข้าใจคำว่าบ้านเกิดของเขาว่า ที่จริงแล้วมันหมายถึงอะไรกันแน่ ซูลฟาบอกว่าทุกวันนี้

มันไม่ใช่บ้านเกิดของเราอีกแล้ว หลายสิ่งหลายอย่างมันเปลี่ยนไปหมด วิถีชีวิตของผู้คนก็ไม่เหมือนเดิม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเกือบไม่มีแล้ว การออกนอกบ้านไปไหนมาไหนกลายเป็นเรื่องอันตรายมากยิ่งขึ้นทุกวัน ผู้คนต่างมีความเครียด รวมทั้งตัวเขาด้วย ต่างหวาดวิตกกังว่าวันไหนจะถึงพีชของตัวเอง ไม่น่าแปลกอะไรที่เมื่อยามค่ำคืนมาถึงผู้คนส่วนใหญ่จะขลุกอยู่แต่ในครัวเรือน ผ่อนคลายความเครียดความเหนื่อยกายเหนื่อยใจจากการงานด้วยการนั่งนอนอยู่แต่ในบ้าน ดูละครจากโทรทัศน์หรือฟังเพลง แต่มันก็ไม่ได้บันเทิงใจดังเช่นแต่ก่อน เขาบอกว่าเขายังโชคดีได้มีความสุขเล็กๆน้อยๆกับเสียงซันคูของนกเขาและเสียงอันไพเราะของนกกรงหัวจุก เขาบอกว่าเขาเริ่มคิดได้แล้วว่า เขากำลังไร้อิสรภาพเช่นพวกมันแล้ว เขากำลังอยู่ในขอบเขตที่มีใครก็ไม่รู้มากำหนดให้อยู่ เขาว่าพวกเราต่างก็เหมือนนกที่อยู่ในกรง เพียงแต่ไม่ได้ถูกจองจำในที่แคบๆ เช่นพวกมันเท่านั้น เมื่อย่านการค้าสายเศรษฐกิจสำคัญของตัวเมือง ถูกทางราชการคิดว่าต้องการล้อมคอกให้เป็นเขตควบคุมพิเศษ ให้มีด่านตรวจหัวท้าย แต่เมื่อคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เกรงว่าจะยิ่งทำให้การค้าซบเซาลงกว่าเดิม ผู้คนจะยังไม่กล้าออกมาจับจ่ายใช้สอย มันจะยิ่งพากันย้ายไปใหญ่ ในที่สุดทางราชการก็เลิกล้มความคิดแปลกๆ นี้ไป นับว่ายังโชคดีที่ความคิดนี้ไม่ถูกทำให้เกิดขึ้น มิฉะนั้นความคิดที่ว่าไร้อิสรภาพของซูลฟาก็ยิ่งชัดเจนมากขึ้น

กระทั่งเย็นวันหนึ่ง...

ผมตกตะลึงกับข่าวที่ปรากฏในโทรทัศน์ ขณะกำลังยืนซักขาให้ลูกค้าอยู่ที่หน้าร้าน ห่างจากเครื่องรับโทรทัศน์ไม่ถึงสามวา บ้านเกิดของผมเกิดเรื่องขึ้นอีกแล้ว หลังจากทิ้งช่วงเสียนานพอสมควร ครั้งนั้นมันเป็นการระเบิด

ที่รุนแรงมาก มีคนเคราะห์ร้ายล้มตายกันอีกหลายคน ผมหยุดบริการลูกค้าไปชั่วคราว คนในร้านก็ไม่มีใครเร่งเร้าแต่อย่างใด เพราะทุกคนต่างก็จ้องมองภาพที่ปรากฏอยู่บนหน้าจอด้วยความอยากรู้อยากเห็น ไฟกำลังลุกท่วมรถยนต์ที่จอดอยู่ริมถนนและไหม้ร้านค้าใกล้เคียง มีคนวิ่งพล่านเสียงรถดับเพลิง รถพยาบาล และรถมูลนิธิรีบรุดมาที่เกิดเหตุ ภาพรถดับเพลิงและผู้คนช่วยกันดับไฟ ดูวุ่นวายไปทั่ว แม้จะเป็นเพียงภาพที่ปรากฏบนหน้าจอไม่นานนัก แต่ผมก็รู้ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมันใช้เวลาเนิ่นนานไม่น้อยตามคำรายงานข่าวและภาพที่ผมเห็น แม้ภาพในจอจะไม่ชัดเจนนักเพราะมันเต็มไปด้วยม่านควันที่เกิดจากไฟที่กำลังไหม้กระหน่ำทั้งรถยนต์และบ้านเรือน แต่ผมก็จำได้ว่ามันเป็นย่านการค้าแถบที่ร้านของซูลฟาตั้งอยู่ ผมรีบโทรศัพท์ถึงเขาในทันที แต่ก็เป็นเช่นทุกครั้ง ผมไม่อาจติดต่อเขาได้คงเป็นเพราะผู้คนต่างแย่งกันใช้โทรศัพท์เพื่อต้องการทราบว่ คนที่เขารู้จักได้รับความเสียหายด้วยไหมและมากน้อยแค่ไหน อย่างไร ผมใช้ความเพียรพยายามอยู่นานหลายนาทีแต่ก็ไร้ผล ทุกวินาทีที่ผ่านไป จิตใจของผมเต็มไปด้วยความทุกข์ใจและกระวนกระวายใจอย่างยิ่ง กระทั่งเวลาดึกผมสามารถติดต่อกับญาติของเขาได้ ผมจึงได้ทราบว่า ซูลฟาเสียชีวิตแล้วร้านของเขาอยู่ใกล้จุดที่เกิดระเบิดขึ้น ร้านค้าของเขาพังยับเยิน เขาเสียชีวิตอยู่ในช่วงหน้าร้าน ผมแทบทรุด รู้สึกเข่าอ่อนลงในทันทีเมื่อทราบข่าวการด่วนจากไปของเขา ในที่สุด สิ่งที่เขาพูดถึงอยู่เสมอๆ ในระยะหลัง ๆ มันก็เป็นความจริง

ดึกแล้ว... ผมไม่อาจนอนหลับได้เลย ผมตั้งใจว่า พรุ่งนี้เช้ามีดผมต้องขับรถกลับไปบ้านเกิด กลับไปหาซูลฟา แม้ใจของทุกคนในครอบครัวของผมจะไม่อยากให้ผมไป แต่ทุกคนก็เข้าใจว่าอย่างไรเสียผมก็ต้องไป

ที่นั่น นำแปลกที่คืนนั้นนกกรงหัวจุกของซูลฟาส่งเสียงร้องเป็นระยะๆ ทั้งที่ปกติแล้ว มันจะเงียบเสียงตลอดคืน ผมจะได้ยินเสียงแรกของมันก็ในตอนค่อนรุ่งของวันใหม่เท่านั้น มันเป็นนาฬิกาปลุกให้ผมตลอดมา ผมนอนกระสับกระส่ายตลอดคืน ในขณะที่หนึ่งที่ได้ยินเสียงร้องของนกกรงหัวจุกที่ซูลฟามอบให้ ผมกลับมีความคิดว่า มันอาจร้องขออิสรภาพจากผมก็ได้ บางทีซูลฟาอาจมาบอกผมก็ได้ว่า ให้ผมคืนอิสรภาพให้กับมันด้วย ผมว่าซูลฟาเองได้รับอิสรภาพแล้ว รวมทั้งบรรดานกในกรงที่แขวนอยู่หน้าร้านของเขาทั้งหมดนั้นด้วย พวกมันทุกตัวก็ได้รับอิสรภาพแล้ว คงเหลือแต่นกกรงหัวจุกของเขาที่มอบให้ผมไว้เป็นที่ระลึกตัวนี้เท่านั้นที่ยังคงถูกจองจำอยู่ ผมคิดว่าซูลฟาได้กลับไปบ้านเกิดแล้ว บ้านเกิดที่เขาบอกอยู่เสมอในระยะเวลาหลังนี้ว่า เขาคิดถึงมันและเขาอยากกลับไปอยู่ที่นั่น ขณะนี้เขาได้กลับไปบ้านเกิดแล้ว แต่ผมนี่สิยังไม่ได้กลับไปบ้านเกิด ทั้งที่พู่นี่ผมกำลังจะกลับไปบ้านเกิด เพื่อไปงานศพของเขา

รางวัลชมเชย

กาฬยุค

โดย รัชศักดิ์ จิรวัดณ์

๑.

ทันทีที่มาถึงหน้าบ้านของคามิน ผมก็ได้ยินเสียงกรีดร้องของป่าเฟิร์นดังลั่น ออกมาจากในบ้าน โชคดีที่ประตูบ้านไม่ได้ล็อก ผมจึงผลักประตูเข้าไป ผมไม่เห็นป่าเฟิร์นที่ชั้นล่าง ทว่าได้ยินเสียงสะอื้นให้ดังมาจากชั้นสองของบ้าน ผมวิ่งพรวดขึ้นบันไดไปก็เห็นป่าเฟิร์นนั่งทรุดเหมือนคนสิ้นเรี่ยวแรง อยู่บนพื้นหน้าห้องนอนของคามิน ดวงตาแดงก่ำมองเหม่อเข้าไปในห้อง น้ำตาไหลเป็นทางขโหลมสองแก้มเหี่ยวย่น

ไม่ทันที่จะเอ่ยปากถามว่าเกิดอะไรขึ้น ผมก็ต้องชะงักเมื่อมอง เข้าไปในห้องของคามิน ภาพที่เห็นเบื้องหน้าทำให้แข่งขาของผมสั้น รู้สึกหนาวยะเยือกขึ้นมาอย่างเฉียบพลัน

“ทำไม...ทำไมถึงเป็นแบบนี้ไปได้” ป่าเฟิร์นพึมพำคล้ายเปรยกับตัวเอง

นั่นสิ...ทำไมถึงเป็นแบบนี้ไปได้ ผมถามตัวเองเช่นกัน

๒.

ผมพบคามินครั้งสุดท้ายเมื่อสามเดือนก่อนใน 'งานชุมนุมนักเขียนเสรี' งานนี้จัดขึ้นตามวาระสะดวกและปลอดภัย หมายความว่าพวกเราไม่มีวาระที่แน่นอน แต่จะนัดพบกันก็ต่อเมื่อเราแน่ใจว่าพวกเราปลอดภัยจากการติดตามของเจ้าหน้าที่ ส่วนสถานที่จะปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ตามความเหมาะสมและสถานการณ์ บางครั้งก็เป็นห้องเช่าของเพื่อนนักเขียน บางทีก็เป็นโรงภาพยนตร์ร้าง หรือสถานที่ที่ผู้คนไม่พลุกพล่าน อย่างในครั้งนี้อานัดพบกันที่ห้องใต้ดินในบ้านของรุ่นพี่กวีคนหนึ่ง ห้องนี้ทั้งแคบและคูลิ่งไปด้วยฝุ่นเพราะเต็มไปด้วยหนังสือเก่าที่สะสมมาตั้งแต่รุ่นทวดของรุ่นพี่กวีและรอดพ้นการถูกทำลายโดยรัฐ แต่พวกเรารู้สึกดีที่ได้มาอยู่ท่ามกลางกองหนังสือหายากที่คนรุ่นพวกเราคงไม่มีโอกาสได้สัมผัสง่าย ๆ

สมาชิกของเรามีประมาณ ๒๐ - ๓๐ คน ทุกคนล้วนเป็นนักเขียนและกวีที่ 'สะอาด' หมายความว่า เป็นนักเขียนและกวีที่ยังไม่ถูกล้างสมองโดยรัฐบาล ส่วนใหญ่เราติดต่อกันนัดหมายกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยเขียนบทกวีสั้น ๆ ถึงกัน เราต้องแต่งเขียนบทกวีที่มีเนื้อหา ยกย่องรัฐบาลเพื่อให้ได้รับอนุญาตเผยแพร่ แต่จริง ๆ แล้วบทกวีเหล่านั้นมีรหัสลับ เฉพาะพวกเราเท่านั้นที่เข้าใจ

การเป็นนักเขียน กวี หรือศิลปินใน พ.ศ. ๒๕๖๑ นี้เป็นเรื่องที่ลำบากยากเย็นเหลือแสน ช่องทางในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานมีอยู่น้อยนิด แต่มยังต้องเสี่ยงต่อการถูกจับกุมโดยรัฐบาลหากเราไม่ระวังตัวให้ดี เพราะสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ หรือหนังสือ

อเล็กทρονิกส์ ล้วนถูกควบคุมโดยรัฐบาลทั้งสิ้น จะว่าไปสถานการณ์เช่นนี้ช่างคล้ายคลึงกับเมื่อประมาณร้อยปีก่อน ที่รัฐบาลคอยควบคุมและกลั่นกรองสื่อทุกชนิด บางทีถึงกับยึดแท่นพิมพ์และจับกุมนักเขียนที่ร้อ่านวิพากษ์วิจารณ์หรือมีความคิดเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล คิดดูก็อดใจหาญไม่ได้ ผ่านมาถึงยุคนี้แล้วเหตุการณ์เช่นนี้ยังมีอยู่และดูเหมือนจะเลวร้ายลงเรื่อย ๆ

ยิ่งพวกเราเป็นนักเขียนและกวีที่เขียนงานเพื่อกระตุ้นความคิดและปลุกจิตสำนึกเรื่องเสรีภาพด้วยแล้ว รัฐบาลยิ่งจับตาดูพวกเราเป็นพิเศษราวกับพวกเราเป็นผู้ก่อการร้ายที่หมายทำลายชาติ ทั้ง ๆ ที่พวกเราเป็นเพียงคนตัวเล็ก ๆ ที่เพียรสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเท่านั้น ที่ผ่านมาเพื่อน ๆ ของพวกเราหลายคนถูกจับกุมโทษฐานเขียนบทกวีและนิยายที่มีเนื้อหาต่อต้านรัฐบาล ซึ่งนำไปประชาชนกระด้างกระเดื่อง เพื่อนกวีบางคนที่ถูกจับกุมไป จนปานนี้เรากียังไม่ได้เห็นหน้าพวกเขาอีกเลย บางคนแม้ถูกปล่อยตัวออกมา แต่ก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน พวกเขากลายเป็นนักเขียนและกวีที่เขียนงานเชิดชูรัฐบาลอย่างออกนอกหน้า พวกเราเห็นตรงกันว่านักเขียนพวกนี้ถูกรัฐบาลล้างสมองและไม่ใช่นักเขียนที่ 'สะอาด' อีกต่อไป

ในยุคนี้นักคิดนักเขียนถูกแบ่งเป็นสองประเภทอย่างชัดเจน คือ ฝ่ายที่เขียนงานเชิดชูรัฐบาลกับฝ่ายที่เขียนต่อต้านรัฐบาล แทบไม่มีใครเขียนงานประเภทอื่นนอกจากสองแบบนี้เลย ถึงอยากเขียนก็คงไม่สามารถเขียนได้ เพราะรัฐบาลจะคอยตรวจสอบและกลั่นกรองทุกอย่าง งานเขียนที่สามารถนำออกเผยแพร่ในวงกว้างได้คืองานที่รัฐบาลอนุมัติแล้วเท่านั้น

งานเขียนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อนโยบายของรัฐ เช่นงานของกลุ่ม พวกเราย่อมไม่ได้รับการเผยแพร่ออกไป พวกเราเป็นนักเขียนที่ถูกตีดาบจากรัฐบาลให้เป็น 'นักเขียนต้องห้าม' และเสี่ยงต่อการถูกจับกุมได้ทุกเมื่อ แม้ชีวิตจะเต็มไปด้วยความหวาดระแวง แต่พวกเราก็ยังเดินทางผลิตงานเขียนต่อไป ช่องทางที่เราใช้ในการเผยแพร่ผลงานคือการเจาะระบบป้องกันของรัฐ และส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ แม้ว่าอีกไม่กี่นาทีต่อมาเจ้าหน้าที่รัฐจะสามารถกู้ระบบได้ แต่ก็จะถึงตอนนั้น งานเขียนของพวกเราก็เดินทางไปถึงหน้าจอและฐานข้อมูลของผู้อ่านเรียบร้อยแล้ว พวกเราได้แต่หวังว่าหากใครได้อ่านสิ่งที่พวกเรานำเสนอ ก็คงได้เห็นความปลิ้นปล้อนหลอกลวงของรัฐบาลและกล้าที่จะยื่นหยัดเพื่อสิทธิเสรีภาพของตนเอง

นอกจากนี้เรายังผลิตผลงานออกมาในรูปแบบสิ่งพิมพ์ แม้สมัยนี้จะไม่ค่อยมีใครพิมพ์หนังสือกระดาษกันแล้ว แต่เราจำเป็นต้องใช้ทุกช่องทางที่เป็นไปได้ในการสื่อสารความคิดออกไป เราพยายามพิมพ์หนังสือออกมาให้มากที่สุดเท่าที่มากได้ตามกำลังทรัพย์ที่มี และแอบขายให้กับนักอ่านที่สนใจ พวกเราส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างเล็กๆ น้อยๆ เพื่อพอมีรายได้ยังชีพ เช่น เป็นพนักงานกวาดถนน ยามรักษาการณ์ หรือ ขับรถรับจ้าง แล้วเจียรรายได้บางส่วนมาพิมพ์หนังสือเพื่อหล่อเลี้ยงความฝันและประกาศให้โลกรู้ถึงความหมิ่นเนาของรัฐบาลเผด็จการ จริงๆ แล้ว พวกเรามีการศึกษากันแทบทุกคน แต่ไม่มีใครยอมไปทำงานในหน่วยงาน

ของรัฐ เพราะยังยึดมั่นในอุดมการณ์อันกล้าแกร่งต่อจิตวิญญาณเสรี
 ของความเป็นนักเขียนและกวี อย่างผมกับคามินก็เป็นลูกจ้างรายวันของ
 ร้านอาหารเกาหลีร้านหนึ่ง ทำทุกอย่างตั้งแต่รับออเดอร์จนถึงล้างจานและ
 เก็บกวาดร้าน แม้จะได้ค่าจ้างไม่มากนัก แต่ก็เพียงพอต่อการยังชีพและ
 พิมพ์หนังสือตามความฝัน

ส่วนผลงานของนักเขียนที่มุ่งเชิดชูรัฐบาลจะได้รับการเผยแพร่
 อย่างกว้างขวางและได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเต็มที่ แต่ผม
 ไม่เชื่อว่านักเขียนกลุ่มนี้ยกย่องรัฐบาลด้วยใจจริง หลายรายไม่กล้าวิพากษ์
 วิจารย์รัฐเพราะกลัวถูกคุกคามหรือจับกุม หลายรายเคยเป็นนักเขียนที่
 ต่อต้านรัฐ แต่หลังจากถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและถูกปล่อยตัวออกมา
 งานเขียนของพวกเขา ก็เปลี่ยนไป กลายเป็นงานเขียนที่เอาอกเอาใจรัฐบาล
 ศิลปินในสาขาอื่นก็มีลักษณะแบบนี้เช่นกัน ทั้งผู้กำกับภาพยนตร์ จิตรกร
 นักแต่งเพลง ล้วนมีแนวคิดและทัศนคติที่เปลี่ยนไปเมื่อถูกปล่อยตัวออก
 มาจากการคุมขัง

ไม่มีใครรู้แน่ชัดว่ารัฐบาลใช้วิธีใดในการเปลี่ยนแปลงความคิด
 ของพวกเขาได้อย่างหมดจดขนาดนี้ จากคนที่มีอุดมการณ์แรงกล้ากลับ
 กลายเป็นคนโอนอ่อนและคล้อยตามนโยบายของรัฐอย่างง่ายดาย

ทว่าวันหนึ่งความสงสัยของพวกเราทั้งหมดไป เมื่อคามินเผย
 ความลับบางอย่างในงานชุมนุมนักเขียนเสรีเมื่อสามเดือนก่อน และวันนั้น
 คือวันสุดท้ายที่ผมได้พบกับเขา

๓.

หลังเผยความลับของรัฐบาลให้พวกเราฟังในวันนั้น คามินก็เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ แล้วเผยแพร่ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในกลุ่มพวกเรา คามินเป็นคนที่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมากที่สุด ดังนั้นการเจาะระบบป้องกันของรัฐจึงไม่ใช่เรื่องยากเกินไปสำหรับเขา แม้ในเวลาต่อมาเจ้าหน้าที่รัฐจะระงับข้อมูลไว้ได้ แต่ก็ช้าเกินไป เพราะบทความของเขาได้เดินทางไปถึงประชาชนหลายล้านคนที่ออนไลน์อยู่ในขณะนั้นเรียบร้อยแล้ว

“รัฐบาลฝังชิปไว้ในตัวนักเขียนพวกนั้น แล้วควบคุมให้พวกเขาเขียนงานตามที่พวกมันต้องการ” นี่คือนสิ่งที่คามินประกาศก้องต่อหน้าพวกเราในงานชุมนุม คำพูดที่ทำให้ทั้งห้องเงิบกริบ แต่ขณะเดียวกันเสียงร้องแห่งความหวาดผวากลับดังสะท้อนอยู่ในหัวของพวกเรา

“นายไปรู้เรื่องนี้มาได้ยังไง” รุ่นพี่วิคนหนึ่งสงสัย

คามินมองไปรอบๆ ห้อง ประสานสายตากับพวกเราทุกคน ดวงตาของเขาฉายฉานความกังวลออกมาอย่างไม่อาจปิดบัง หลังปล่อยความเงิบให้ดำเนินไปสักพัก คามินก็เล่าเรื่องทั้งหมดให้พวกเราฟัง

สองสัปดาห์ก่อนหน้านั้น ธีรยุทธ-นักเขียนอาวุโสคนหนึ่ง เสียชีวิตลงด้วยโรคหัวใจ พิธีศพถูกจัดขึ้นอย่างเรียบง่ายที่วัดแห่งหนึ่ง นักเขียนผู้นี้เคยเขียนงานต่อต้านรัฐบาลเผด็จการ แต่หลังจากโดนจับกุมและกักขังอยู่กว่าสองเดือน เขาก็เริ่มเขียนงานที่ต่างจากเดิมโดยสิ้นเชิง เรียกได้ว่าแทบไม่มีร่องรอยความคิดของธีรยุทธคนเดิมเหลืออยู่เลย เรื่องสั้นและนวนิยายของเขาเต็มไปด้วยเรื่องคุณงามความดีของรัฐบาล

ข้อความสรรเสริญเป็นยอไปรยปรายเต็มหน้ากระดาษ ทั้งแบบตรงไปตรงมา และแบบเปรียบเปรยแฝงนัยยะ ทุกถ้อยคำล้วนสวยหรู มุ่งเชิดชูนโยบายของรัฐ ชีวิตในบั้นปลายของเขาเริ่มสุขสบายขึ้นเพราะได้รับการดูแลทางการเงินจากรัฐบาล ไม่ต้องใช้ชีวิตอย่างหวาดระแวงอีกต่อไป

แม้ในช่วงท้ายของชีวิตธีรยุทธจะฝากใฝ่รัฐบาลเผด็จการ แต่ก่อนหน้านั้นเขาก็อดทนแบบและแรงบันดาลใจในการเขียนของคามิน เลยทีเดียว งานหลายชิ้นในยุคแรกๆ ของเขานั้นเปี่ยมพลังและปลุกเร้าให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของเสรีภาพ หลายเรื่องหลายตอนกระทบใจคามิน จนเขายังเฝ้ามองอยากเปลี่ยนแปลงสังคมด้วยงานเขียนบ้าง จึงทำให้ทุกวันนี้ คามินกลายเป็นนักเขียนหนุ่มที่เปี่ยมไปด้วยอุดมการณ์อันแรงกล้าและเขียนงานอย่างมุ่งมั่นเพื่อสร้างสรรค์สังคม

แม้คามินจะไม่ได้เข้าร่วมพิธีศพของธีรยุทธเนื่องจากกังวลเรื่องความปลอดภัย เพราะงานนี้คงมีเจ้าหน้าที่รัฐป้วนเปี้ยนอยู่ไม่น้อย แต่เขาก็อยากแสดงความเคารพต่อนักเขียนอาวุโสที่เขาถือเป็นแบบอย่างมาตลอด เขาก็ตัดสินใจไปที่วัดหลังพิธีฌาปนกิจเสร็จสิ้นหนึ่งวัน

เข้าวันนั้นเมื่อคามินไปถึงวัด เขาเห็นสัปเหร่อกำลังทำความสะอาด และเก็บเศษเถ้ากระดูกบางส่วนที่ยังเหลือของธีรยุทธอยู่พอดี แล้วคามิน ก็สังเกตเห็นเศษวัตถุบางอย่างปะปนอยู่ในเศษเถ้าเหล่านั้น เมื่อลองเพ่งดู ใกล้เคียงๆ คามินพบว่ามันเป็นคืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก เขาหยิบมันขึ้นมาดู แม้จะมีรอยไหม้อยู่บ้าง แต่เขาก็พอเดาได้ว่ามันเป็นคืออะไร จับปล้นความเยือกหนาวก็แผ่ซ่านถึงหัวใจโดยไม่รู้ตัว มือและขาของเขาสะท้านลั่น

อย่างระงับไม่อยู่ ถ้าสิ่งที่เขาสันนิษฐานเป็นเรื่องจริง ก็แสดงว่านักเขียนและกวีที่เคยถูกคุมขังจะต้องถูกใส่อุปกรณ์นี้เข้าไปในตัว

“หมายความว่าที่ผ่านมานักเขียนเหล่านั้น รวมทั้งพิธีรยทุธ ถูกควบคุมให้เขียนงานเชิดชูรัฐบาลโดยสั่งการผ่านชิปที่ว่านี่นั่นหรือ” สมาชิกของเราคนหนึ่งพูดขึ้น

“น่าจะเป็นอย่างนั้น” คามินตอบ “ผมคิดว่าพวกมันฝังชิปไว้ในสมอง โดยอาจจะป้อนโปรแกรมไว้ในชิปแล้ว หรือไม่ก็สั่งการผ่านคอมพิวเตอร์จากศูนย์กลาง”

“รัฐบาลจะมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขนาดนั้นเลยหรือ” นักเขียนอีกคนถาม

“เป็นไปได้ เพราะรัฐบาลควบคุมและครอบครองเทคโนโลยีทุกอย่างในประเทศ มีทีมวิจัยคอยช่วยคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมา ดังนั้นมีความเป็นไปได้สูงมากที่รัฐบาลจะผลิตอุปกรณ์ชิ้นนี้ขึ้นเพื่อใช้ควบคุมความคิดของนักคิดนักเขียนโดยเฉพาะ”

“แล้วนายรู้ได้ยังไงว่าประชาชนทั่ว ๆ ไปจะไม่ได้ถูกฝังชิปเอาไว้” กวีอีกคนถาม

คามินนิ่งคิดสักพัก แล้วจึงเอ่ยขึ้น “ผมว่ารัฐบาลต้องการควบคุมกลุ่มคนที่เป็นผู้นำทางความคิดมากกว่าชาวบ้านทั่วไป ไม่ว่าจะป็นนักวิชาการ ศิลปิน นักคิด นักเขียน ล้วนสามารถชักนำความคิดให้กับมวลชนได้ ดังนั้นการควบคุมหรือสกัดกั้นเสรีภาพของคนกลุ่มนี้จะทำให้รัฐบาลครอบงำประชาชนได้อย่างง่ายดาย ยิ่งรัฐมีนักเขียนและกวีเลี้ยงชื้ออยู่ใน

การควบคุมแล้ว การจะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอะไรออกไป ชาวบ้านก็ย่อมเชื่อถือมากขึ้นด้วย เพราะการครอบงำทางความคิดย่อมทรงพลังกว่าการควบคุมด้วยอาวุธหลายเท่านี้”

จริงอย่างที่คามินว่า หลังจากถูกปล่อยตัวออกมาแล้ว งานเขียนของธีรยุทธก็ได้รับการเผยแพร่ในวงกว้างมากขึ้น มีคนดาวน์โหลดมาอ่านเป็นจำนวนมาก และคล้อยตามในสิ่งที่เขาเขียนโดยไม่เคยเอะใจเลยว่างานเขียนเหล่านั้นไม่ได้ออกมาจากความคิดที่แท้จริงของธีรยุทธเลย

หลังได้ฟังเรื่องราวทั้งหมดจากคามิน ความหวาดกลัวก็เริ่มหม่นคลุ้มจิตใจของผม นี่เรากำลังอยู่ในยุคสมัยเช่นใดกัน มันอาจเป็นยุคสมัยแห่งความมืดมิด มืดมิดราวกับหลุมดำที่แม้แต่แสงสว่างก็ไม่อาจเล็ดลอดออกมาได้ อยู่ๆ ผมก็นึกถึงนิยายคลาสสิกเรื่อง *หนึ่ง-เก้า-แปด-สี่* หรือ *Nineteen Eighty-Four* ที่เคยลักลอบดาวน์โหลดมาอ่าน นิยายเรื่องนี้เคยตีพิมพ์เป็นเล่มเมื่อร้อยกว่าปีก่อน จอร์จ ออร์เวลล์ ผู้เขียนได้จินตนาการภาพอนาคตที่ประชาชนอยู่ใต้การปกครองของผู้นำเผด็จการอำนาจนิยม ทุกมุมเมืองล้วนมีกล้องคอยจับตาดูพฤติกรรมของผู้คน มีตำรวจคอยสอดส่องและจับกุมผู้ที่มีความคิดเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐ มีกระทรวงที่ทำหน้าที่เขียนประวัติศาสตร์ขึ้นใหม่ และถึงกับสร้างภาษาใหม่เพื่อจำกัดขอบเขตความคิด ผู้คน ผมนึกไม่ถึงเลยว่าเรื่องราวในนิยายโบราณเรื่องนี้จะสะท้อนภาพความจริงในยุคสมัยของผมได้อย่างเหลือเชื่อ

แต่เมื่อคิดดูอีกที ยุคสมัยของผมอาจเลวร้ายกว่าก็เป็นได้

หนึ่งสัปดาห์หลังงานชุมนุมนักเขียนเสรี ผมก็ได้ข่าวว่าคามิน ถูกเจ้าหน้าที่รัฐจับกุมตัว แม้จะระมัดระวังอย่างดี แต่คามินก็พลาดจนได้ เจ้าหน้าที่รัฐสืบค้นได้ว่าใครเป็นคนเขียนบทความเปิดโปงความลับของรัฐบาล และติดตามจับกุมได้ในที่สุด

วันนั้นคามินไปที่ตลาดขายของเก่า เพื่อนำต้นฉบับบทความชิ้นนั้น ไปฝากขายที่ร้านขายของเก่าร้านหนึ่งที่รู้จักกัน คามินพิมพ์บทความออกมาในรูปแบบกระดาษเพราะต้องการเผยแพร่ข้อมูลลับนี้ให้ประชาชนได้รู้หลังจากบทความเวอร์ชันออนไลน์ถูกระงับโดยรัฐบาล นักอ่านที่สนใจอ่านข้อมูลเชิงลึกที่รัฐไม่เคยเผยแพร่จึงมักไปรวมตัวที่ตลาดแห่งนี้ และลักลอบซื้อขายต้นฉบับกัน

วันนั้นเจ้าหน้าที่รัฐดักรออยู่แล้วในตอนที่คามินไปถึง จากนั้นเขาก็หายไปจากการรับรู้ของเรา จนกระทั่งวันหนึ่งผมไปพบบทความชิ้นใหม่ของคามินปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ข่าวของรัฐบาล นั่นทำให้ผมรู้ว่าเขาถูกปล่อยตัวออกมาแล้ว และเมื่ออ่านบทความชิ้นนั้นจบ ผมก็รู้ทันทีว่าคามินได้เปลี่ยนไปแล้ว

๔.

ผมพยายามติดต่อคามินทุกวิถีทางแต่ก็สิ้นหวัง ห้องเช่าของเขาปิดเงียบ เหมือนกับไม่เคยมีใครอาศัยอยู่มาก่อน แต่แล้วผมก็ได้ข้อมูลมาจากเพื่อนนักเขียนคนหนึ่งว่าตอนนี้คามินไปอยู่บ้านแม่ที่ต่างจังหวัด ด้วยความเป็นห่วงผมจึงตัดสินใจเดินทางไปหาเขาที่นั่น

หลายปีก่อนคามินเคยชวนผมไปพักที่บ้านแม่ของเขาอยู่เกือบสองสัปดาห์ เพื่อหนีความวุ่นวายในเมืองและหาแรงบันดาลใจใหม่ๆ ในการเขียนหนังสือ จำได้ว่าผมเขียนบทกวีได้มากมาย ที่สำคัญรสชาติอาหารฝีมือป้าเฟิร์น-แม่ของคามินนั้นอร่อยล้ำเกินบรรยาย ทว่าการไปหาเขาครั้งนี้คงไม่สวยงามเหมือนครั้งนั้นและผมเตรียมใจไว้แล้วว่าคามินที่ผมจะไปพบอาจไม่ใช่คามินคนที่ผมรู้จักอีกต่อไป

ทันทีที่มาถึงหน้าบ้านของคามินผมก็ได้ยินเสียงกรีดร้องของป้าเฟิร์นดังลั่น ออกมาจากในบ้าน โชคดีที่ประตูบ้านไม่ได้ล็อก ผมจึงผลักประตูเข้าไป ผมไม่เห็นป้าเฟิร์นที่ชั้นล่าง ทว่าได้ยินเสียงสะอื้นไห้ดังมาจากชั้นสองของบ้าน ผมวิ่งพรวดขึ้นบันไดไปก็เห็นป้าเฟิร์นนั่งทรวดเหมือนคนสิ้นเรี่ยวแรงอยู่บนพื้นหน้าห้องนอนของคามิน ดวงตาแดงก่ำมองเหม่อเข้าไปในห้อง น้ำตาไหลเป็นทางขลิบสองแก้มเหี่ยวย่น

ไม่ทันที่จะเอ่ยปากถามว่าเกิดอะไรขึ้น ผมก็ต้องชะงักเมื่อมองเข้าไปในห้องของคามิน ภาพที่เห็นเบื้องหน้าทำให้แข่งขาของผมสั่น รู้สึกหนาวยะเยือกขึ้นมาอย่างเฉียบพลัน

“ทำไม...ทำไมถึงเป็นแบบนี้ไปได้” ป้าเฟิร์นพิมพ์คำคล้ายเปรยกับตัวเอง

นั่นสิ...ทำไมถึงเป็นแบบนี้ไปได้ ผมถามตัวเองเช่นกัน

หากใครได้เห็นภาพที่ผมเห็นตอนนี้ คงต้องสลดหดหู่หรืออาจถึงขั้นเป็นลมล้มพับไป แม้อยากหลับตาหนีแต่เหมือนมีบางอย่างบังคับให้

ผมเป็นประจักษ์พยานต่อวีรกรรมของเขาในครั้งนี้ ภาพที่ปรากฏต่อหน้าผมคือคามินนั่งอยู่ที่โต๊ะทำงานของเขา บนโต๊ะมีคอมพิวเตอร์พกพาที่เปิดทิ้งไว้ เหมือนกับว่าเขากำลังพิมพ์ต้นฉบับค้างอยู่ ทว่าร่างของคามินบนเก้าอี้ตัวนั้น ซิลมไปด้วยเลือด และมันก็ค่อยๆ ไหลลงมาบนพื้นห้องสีขาวที่กำลังถูกสีแดงเข้มกลืนกิน บนพื้นใกล้ๆ กันนั้น มีอุปกรณ์บางอย่างวางอยู่ มันคล้ายเครื่องมือที่เอาไว้ใช้เจาะผนัง ซึ่งผมไม่แน่ใจว่ามันคืออะไรแน่เพราะตอนนี้มันเปื้อนเประอะไปด้วยเลือด ผมรวบรวมความกล้า ก้าวเข้าไปมองร่างของคามินใกล้ๆ แล้วก็พบว่าต้นตอของรอยเลือดมาจากแผลขนาดใหญ่บนศีรษะของเขา แผลนั้นอยู่บริเวณกะโหลกข้างขวาคล้ายถูกของมีคมเจาะเข้าไปเป็นรูใหญ่ ผมเบือนหน้าหนีพร้อมเอามือปิดปาก ภาวนาให้ตัวเองยังมีสติและไม่อาเจียนออกมา ความคิดแวบแรกของผมคือคามินถูกฆาตกรรม แต่แล้วผมก็สะดุดตากับบางสิ่งบางอย่างบนพื้นห้อง เมื่อก้มลงไปมองใกล้ๆ ก็พบว่าสิ่งนั้นเป็นวัตถุขนาดเล็ก แม้จะชุ่มโชกไปด้วยเลือด แต่ผมก็พอมองออกว่ามันคืออะไร นี่มันไม่ใช่การฆาตกรรมนี่นา ผมบอกกับตัวเอง ความหวาดกลัวเข้าโจมตีจิตใจอย่างรุนแรงเมื่อเริ่มปะติดปะต่อทุกอย่างในหัว ผมกลืนน้ำลายลงคออย่างยากเย็นและถามตัวเองว่า ถ้าเป็นผม ผมจะกล้าทำแบบคามินหรือไม่

ผมสงสัยอยู่ในใจว่าคามินทำเรื่องนี้เพียงคนเดียวอย่างนั้นหรือ แล้วเขาทำได้อย่างไร มันดูเหลือเชื่อเหลือเกินที่เขายังมีสติและแรงกำลังดึงสิ่งนั้นออกมาได้ แต่ผมเองก็รู้จักคามินดี หลายปีที่คบหากันมาทำให้ผมรู้ว่า

เขาเป็นคนหนุ่มที่มีความเด็ดเดี่ยวและความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า หากมุ่งหวังสิ่งใด เขาจะไม่ยอมถอยจนกว่าสิ่งนั้นจะบรรลุผล และจิตใจอันเข้มแข็งของเขาก็ได้ทำสิ่งที่ไม่น่าเชื่ออีกครั้งในวันนี้

เสียงร่ำไห้ของป่าเฟิร์นยังกรีดดังอย่างร้าวราน ผมทำอะไรไม่ถูก จึงได้แต่มองแกด้วยความรู้สึกสงสารจับใจ ผมจะบอกเรื่องนี้ให้แก่เข้าใจได้อย่างไร แล้วผมควรบอกเรื่องนี้กับเพื่อนพ้องนักเขียนคนอื่นๆ หรือไม่ คำถามมากมายประเดประดังเข้ามาในหัวจนผมสับสน แต่แล้วผมก็ตัดสินใจได้ว่าวิกรรมของคามินควรได้รับการเผยแพร่ออกไป และควรได้รับการจดจำในฐานะนักเขียนผู้ยืนหยัดเพื่อเสรีภาพ

สำหรับผม นี่ไม่ใช่การฆ่าตัวตาย แต่คือการปลดปล่อยตัวเองจากพันธนาการที่รัฐบาลเผด็จการหีบยี่นให้ นี่คือการขัดขืนที่คามินยอมใช้ชีวิตแลกมา แม้แต่อุปกรณ์ที่รัฐฝังไว้ในสมองของเขา ยังไม่อาจทำให้เขายอมศิโรราบและกลายเป็นเครื่องมือของรัฐ ความกล้าหาญเช่นนี้ควรได้รับการสรรเสริญไม่ใช่หรือ

สัปดาห์ต่อมา หลังจากเสร็จสิ้นพิธีศพของคามินที่จัดแบบเรียบง่าย ผมตัดสินใจเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับเขาทันที หวังว่าเมื่อเผยแพร่ออกไปมันจะจุดประกายความหวังให้กับนักคิดนักเขียน รวมทั้งผู้ที่ได้อ่านมันทุกคน แน่นอน ผมอาจถูกจับกุมและประสพชะตากรรมเช่นเดียวกับคามิน แต่จะเป็นไรไปเล่า ในเมื่อนี่คือหน้าที่ที่นักเขียนอย่างผมพึงกระทำ

และหากคุณได้รับเรื่องสั้นชิ้นนี้ ผมก็หวังว่ามันจะสร้างแรง
กระตุ้นทางความคิดให้กับคุณ หากเป็นไปได้ ผมอยากให้คุณช่วยเผยแพร่
มันออกไปในวงกว้าง และเล่าขานความกล้าหาญของคามินให้ลูกหลานของ
เราได้รับรู้สืบไป

เพราะถึงตอนนั้นผมอาจจะถูกจับกุม และกลายเป็นคนอื่น
ไปแล้วก็ได้

รางวัลชมเชย

ความลับในสวนยาง

โดย พิรเดช นวลสาย

วาเต็ง ปายอ ไม่สนใจการเมือง ไม่สนใจความขัดแย้ง และไม่สนใจอุดมการณ์ที่เขาชอบอ้างกันเมื่อก่อเหตุร้ายแรง สิ่งที่เขาขายขจร่างเล็ก ผิวเข้ม ท่าทางปราดเปรียว ยึดถือมีเพียงสองอย่างคือ พระเจ้าและการทำสวนยาง ทั้งสองสิ่งนี้อยู่ในสายเลือดซึ่งถ่ายทอดมาจากรุ่นพ่อ รุ่นพ่อของพ่อ...

อาวูธประจำกายเพียงชิ้นเดียวที่วาเต็งพกติดตัวประจำคือ มีดกรีดยาง และนอกจากใช้มันกรีดเปลือกต้นยางแล้วก็ไม่เคยเอาไปตีรันฟันแทงกับใคร เกือบทุกวันหลังจากเสร็จจะหมด วาเต็งจะเดินหายเข้าไปในสวนยางตั้งแต่เช้ามืด กลับออกมาตอนสายโด่งพร้อมถังใส่น้ำยางดิบ น้ำยางเหล่านี้จะถูกนำไปแปรเป็นยางแผ่นรมควันเพื่อขายให้พ่อค้าที่มารับซื้อจากในเมือง เงินจากการขายยางพาราคือรายได้แหล่งเดียวที่วาเต็งอาศัยเลี้ยงตัวและครอบครัว กระทั่งวันนี้ วันที่ต้องต่อสู้ชีวิตตามลำพังในวัยเจ็ดสิบปีเศษ วาเต็งก็ยังคงเลี้ยงชีพด้วยการทำสวนยาง

สวนยางของวาเต็ง ไม่ได้มีขนาดใหญ่ไพศาลเหมือนของคนอื่น มีเพียงที่ดินไม่กี่ไร่ซึ่งรับตกทอดมาจากพ่อ แต่ความสมบูรณ์ของผืนดินก็ให้ผลผลิตผ่านต้นยางมาแล้วหลายต่อหลายรุ่น รายได้คงจะมากกว่านี้ หากวาเต็งไม่ยื่นกรานปลุกต้นยางพันธุ์พื้นเมืองโดยไม่ยอมเปลี่ยนแปลงเป็นยางพันธุ์ดีสมัยใหม่ที่ให้น้ำยางมากกว่าถึง ๓ เท่า ด้วยเหตุผลให้ตัวเองว่ารุ่นปู่ รุ่นพ่อ ก็เลี้ยงครอบครัวมาด้วยยางพันธุ์พื้นเมืองนี้ จะให้มาทิ้งเสียในรุ่นแก แกทำไม่ลง

เข้ามีดวันหนึ่ง วาเต็งเดินเข้าสวนยางตามปกติ มีดกรีดยางเห็นใบคาไว้ที่เอว แต่วันนี้แกคงไม่ต้องใช้มันเพราะเป็นช่วงต้นยางผลัดใบซึ่งชาวสวนยางส่วนใหญ่จะไม่กรีดยางกันในช่วงนี้เพราะน้ำยางจะน้อยและมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้น ยกเว้นบางคนที่ต้องการเพิ่มจำนวนวันกรีดเท่านั้น วาเต็งมาดูแลความเรียบร้อยของสวนตามความเคยชินเพื่อนบ้านทักว่าในเมื่อไม่ได้กรีดยางแล้วจะออกไปทำอะไรมิด ๆ มันเสี่ยง ช่วงนี้ยังไม่รู้ใครเป็นใคร แกก็บอกไปทุกทีว่าแกไม่กลัวหรอก เพราะแกไม่เคยสร้างศัตรู การบ้านการเมืองก็ไม่เคยข้องแวะ แต่ถ้ามีใครต้องการมาเอาชีวิตแกจริง ๆ อย่างน้อยแกก็ได้ตายในสวนยางที่เติบโตมา ไม่เห็นจะต้องกลัวอะไร

วาเต็งเดินสำรวจต้นยางของแกทีละต้น พวกมันเหมือนลูกที่แกต้องคอยดูแลประคบประหงม ตั้งแต่เป็นต้นกล้าจนโตพอให้ผลผลิต การกรีดก็ต้องทำอย่างระมัดระวังให้เปลือกยางเสียหายน้อยที่สุด และทำอย่างถูกวิธีเพื่อยืดอายุให้กรีดได้นานที่สุด ถ้าเคร่งครัดกับเรื่องพวกนี้ ต้นยางรุ่นหนึ่ง

อาจกรีดไต้หนานพอๆ กับครึ่งชีวิตคนๆ หนึ่งเลยทีเดียว ขณะที่เดินง่วนในร่องสวนยางนั้น วาแดงก็พบกับสิ่งผิดปกติบางอย่าง สัญชาติญาณเตือนให้ชายชราระวังตัว มือกุมหนักที่ด้ามมีดพร้อมจะชักมันออกมาป้องกันตัวหากจำเป็น

“ใคร?” วาแดงถามเสียงห้วน ไม่มีเสียงตอบ แต่มีเงาตะคุ่มของใครคนหนึ่งค่อยโผล่ออกมาจากหลังต้นยาง แสงไฟฉายบนหัววาแดงส่องวาบไปที่ร่างนั้น เผยให้เห็นชายหนุ่มหน้ารกรทวนวดเครา เนื้อตัวโชกเลือด เขาริบบอกมือให้วาแดงเบี่ยงไฟไปทางอื่น

“อัสสลามุ อะลัยกุม ” ชายหนุ่มพูดแผ่วเบา

“วะ อะลัยกุม มุสลาม” วาแดงตอบ ชายหนุ่มเดินเข้ามาหาด้วยท่าที่ระแวงระวังเช่นกัน “อย่ากลัวผม ผมไม่ได้มาทำร้าย” เขาพูด “ผมกำลังเดือดร้อน ต้องการความช่วยเหลือ”

“คนแก่อย่างฉันจะช่วยอะไรได้?” วาแดงบอก

“ได้ดี แค่ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นก็พอ ผมไม่มีเวลาอธิบายอะไรตอนนี้” เขาพูดรีบร้อน

มีแสงไฟส่องวুবวาบมาไกลๆ จากด้านหนึ่งของสวนยาง พร้อมกับเสียงฝีเท้าคนกลุ่มหนึ่งกำลังวิ่งตรงมา เจ้าหนุ่มกระโดดผลุงไปหลบหลังต้นยาง วาแดงยืนนิ่งรอคอยคนกลุ่มนั้น ชั่วอึดใจทหารชุดพรางสามนายกับชายชุดดำสองคนพร้อมอาวุธปืนยาวและปืนสั้นกระชับในมือก็มาหยุดอยู่ตรงหน้าวาแดง

“ลุง! มาทำอะไรมิดๆ ?” ทหารคนหนึ่งถามขึ้น

“มาดูแลสวนยาง นี่สวนยางผม” วาแดงตอบ “แล้วพวกคุณล่ะ มาทำอะไรกัน?”

“เรากำลังตามจับคนร้าย ลุงเห็นใครหนีมาทางนี้บ้างรีเปล่า?” ชายชุดดำถามบ้าง วาแดงคิ้วกระตุก ภาพชายหนุ่มเนื้อตัวเปื้อนเลือด แวบขึ้นมาในความคิด “ว่าไงลุง เห็นใครวิ่งหนีมาทางนี้บ้างรีเปล่า?” ชายคนเดิมคาดคั้น วาแดงส่ายหน้าแทนคำตอบ คนกลุ่มนั้นมีสีหน้าผิดหวัง แต่ก็ไม่ได้คาดคั้นอะไรอีก “ลุงระวังตัวหน่อยก็ดีนะครับ ช่วงนี้สถานการณ์ไม่ค่อยสู้ดี” พุดจบชายกลุ่มนั้นก็รีบวิ่งผละไปอีกทาง

เมื่อแสงไฟไกลออกไปและลับหายไปในเงามืดของพงไม้ วาแดง ปิดไฟฉายบนหัวและหันไปทางต้นยางที่ชายหนุ่มกระโดดเข้าไปหลบ ครู่หนึ่ง ชายหนุ่มคนนั้นก็เดินออกมา “ขอบคุณมากครับที่กรุณาช่วย” เขาพุดขึ้น เมื่อมายืนต่อหน้าชายชราอีกครั้ง

“ฉันไม่ได้ช่วยเธอ ฉันช่วยตัวฉันเองต่างหากล่ะพ่อหนุ่ม” ชายชราตอบ

“กลัวผมขนาดนั้นเชียวหรือ?” ชายหนุ่มถาม “ถ้าจะลงมือ ผมคงทำแต่แรกแล้วล่ะ” เขายกมือแตะชายเสื้อที่มีบางอย่างเหน็บตุงอยู่ที่เอว “ไหน ๆ ก็ช่วยผมแล้ว ขอตีมน้ำหน่อยได้ไหม คอแห้งจะเป็นผองอยู่แล้ว”

วาแดงปลดกระตักน้ำจากสายสะพานส่งให้ ชายหนุ่มรับไปดื่มหลายอีกแล้วส่งกลับมา วาแดงโบกมือปฏิเสธบอกให้เขาเก็บไว้ “ขอบคุณอีกครั้ง” เขาพุดกับวาแดง “อยากถามไหมว่าผมหนีอะไรมา?”

วาแดงส่ายหน้า และถามคำถามอื่น “เธอไม่รีบหนีต่อหรือ?”

ชายหนุ่มมองไปทางที่ทหารกับชายชุดดำวิ่งไป และหันมาพูดกับวาเด็ง “ผมว่าพวกเขาคงไม่ย้อนกลับมาอีกหรอก อย่างน้อยก็ในครั้งวันนี้ จะเป็นอะไรหรือเปล่าถ้าผมจะขอพักในสวนยางนี้ก่อน ผมไปต่อไม่ไหวแล้วจริงๆ” วาเด็งนั่งคิด ก่อนจะพูดขึ้น “ฉันคงไม่มีทางเลือกอื่นล่ะมัง”

ชายหนุ่มทิ้งตัวลงนั่งพิงโคนต้นยางต้นหนึ่ง เขาดึงชายเสื้อเช็ดเลือดที่เประอะตามใบหน้าและแขน “ไม่ใช่เลือดผมหรอก” เขาบอกเมื่อเห็นสายตาชายชราจับจ้องอยู่ “เลือดเพื่อนผม ผมช่วยเขาไม่ทัน” น้ำเสียงเขาสลดลง

“ตอนหัวค่ำพวกเราลอบเข้าไปเผาอาคารราชการ แต่อยู่ๆ พวกทหารก็โผล่มาเหมือนรู้ทันแผนของเรา เลยเกิดการยิงปะทะกัน พวกเราคนน้อยกว่าเลยเสียเปรียบ เพื่อนผมโดนยิงเข้าที่ท้อง ผมพยายามแบกเขาวิ่งหนี แต่ไปได้ไม่เท่าไรเขาก็สิ้นใจ ผมจำต้องทิ้งเขาไว้ระหว่างทางเพื่อเอาตัวรอด”

“แล้วเธอก็คิดว่าจะหนีรอดหรือ?” วาเด็งถาม

เขาหันมาสบตา ก่อนจะตอบคำถาม “ยังไงผมก็ไม่มีทางเลือกอื่นอยู่แล้ว ตั้งแต่สาบานตนร่วมต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ ผมก็ไม่กลัวความตายอีกต่อไป นี่คือสงครามของเรา เราต้องต่อสู้เพื่อประกาศอิสรภาพให้แก่ดินแดนศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้”

“ถ้าเธอเป็นอะไรไป ครอบครัวเธอจะไม่เสียใจหรือ?” วาเด็งถามต่อ

“ไม่หรอก ผมไม่มีครอบครัว พวกเขาตายเพราะอุบัติเหตุตั้งแต่ผมยังเด็ก” เขาเงยไปครู่หนึ่งก่อนจะพูดต่อ “ไม่มีใครเสียใจหรอกถ้าผมตาย

ผมเองก็ไม่เสียใจ เพราะผมไม่ได้ตายเปล่า เพื่อนผมก็ไม่ได้ตายเปล่า เราเสียสละเพื่อสงครามศักดิ์สิทธิ์”

“ฉันไม่เข้าใจหรือว่าเธอหมายถึงอะไร” วาเด็งบอก

“ไม่เป็นไร รู้ไว้แค่ว่า พวกผมเสียสละเพื่อแผ่นดินของเรา เพื่อประกาศอิสรภาพแก่รัฐอันยิ่งใหญ่ และเพื่อเรียกคืนความยุติธรรมมาสู่พวกเราทุกคน” เขาพูดด้วยน้ำเสียงเชื่อมั่นเช่นนั้น

“เท่าที่รู้ ผืนดินแห่งนี้ มีอิสระมาตั้งแต่ก่อนฉันเกิดเสียอีก ปู่ของฉัน พ่อของฉัน อาศัยทำกินบนผืนดินนี้ โดยไม่เคยมีใครมาบังคับอะไรเลย เรามีอิสระที่จะทำอะไรก็ได้” วาเด็งแย้ง

“คนไม่เคยสูญเสีย เพราะอำนาจมีอยู่ยุติธรรมไม่มีทางเข้าใจ หรือ ผมจะบอกให้ว่าพวกเราถูกกระทำยังไง ครอบครัวผม พ่อ แม่ และน้องสาวคนเล็ก ประสบอุบัติเหตุขณะซ้อนมอเตอร์ไซด์กลับบ้าน คนที่เห็นเหตุการณ์บอกว่าคูร์ณีขับรถยนต์มาเฉี่ยวท้าย จนมอเตอร์ไซด์เสียหลัก พลัดตกลงในคลองน้ำ ทั้งสามคนเสียชีวิตคาที่ ในขณะที่คูร์ณีขับรถหนีไปอย่างไร้มนุษยธรรม แม้จะมีพยานรู้เห็น แต่จนแล้วจนรอดก็ไม่สามารถเอาผิดได้ เพราะคนนั้นเป็นคนของรัฐ มีเส้นสายใหญ่โตช่วยวิ่งเต้น สุดท้ายเรื่องก็เงียบไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น นี่ไงละชีวิตของพวกเรา ชีวิตที่ความยุติธรรมเลือนหายไปแล้วตั้งแต่ต้น” ชายหนุ่มขบขาม

“ไม่ใช่เธอคนเดียวหรือที่เคยสูญเสีย” ชายชราหย่อนตัวลงนั่งฟังต้นยางไถ้ๆ กัน และพูดต่อ “ฉันเองก็เสียครอบครัวไปเหมือนกัน เมื่อกับลูกชายฉันตายไปเมื่อหลายปีก่อน ฉันเป็นอิสลามที่เคร่งครัดแต่

“ไปตกหลุมรักผู้หญิงที่เป็นคนพุทธ เธอรักฉันมากจนยอมเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม เราแต่งงานและมีลูกชายด้วยกัน ครอบครัวเราทั้งสองฝั่งก็ปรับตัวเข้าหากันได้โดยไม่มีปัญหาในความแตกต่าง ความจริงแล้วพอลูกด้วยกันนานวันเข้าฉันก็แทบไม่เห็นว่ามีอะไรที่แตกต่างกัน เราต่างเป็นคนที่รักสงบ และมีอิสรภาพบนผืนแผ่นดินเดียวกันนี้ อย่าเคืองกันเลยที่ฉันบอกว่าคุณไม่เข้าใจการต่อสู้ของเธอ เพราะฉันยังตื่นขึ้นมาและหายใจเข้าออกอย่างมีความสุขได้บนผืนดินของฉัน มีความสุขที่ได้ดูแลต้นยาง มีความสุขที่ได้บั่นคมมีดลงบนเปลือกยาง มีความสุขที่ได้สูดกลิ่นน้ำยาง แม้จะเจ็บปวดบ้างที่ถูกกดราคาตอนขายให้พ่อค้าคนกลาง แต่นั่นก็เล็กน้อยเกินกว่าจะเก็บมันมาทำลายวิถีชีวิตของเรา”

“ถ้าแม้แต่กัมพูชามารับ เราก็จะถูกปฏิบัติเหมือนเป็นพลเมืองชั้นสองไปตลอด การกดขี่จะไม่มีวันสิ้นสุด เหตุนี้แหละผมจึงตัดสินใจร่วมต่อสู้เพื่ออุดมการณ์อันยิ่งใหญ่ของเรา เพื่อปลดปล่อยพวกเราจากกรงเล็บแห่งอำนาจอันอยุติธรรม” ชายหนุ่มพูดและคาดหวังว่าชายชราจะคล้อยตาม

“รู้ไหม ว่าการก่อเหตุร้ายของพวกเธอทำลายชีวิตผู้บริสุทธิ์ไปเท่าไรแล้ว?” วาเด็งถามกลับ และโดยไม่รอคำตอบแกพูดต่อทันที “ทหารตำรวจ ครู ชาวบ้าน แม้แต่พระสงฆ์ ก็ชีวิตแล้วที่ต้องสังเวยไป โดยที่พวกเขาไม่มีความผิดเลยแม้แต่หน่อย ไม่มีทางหรอกที่เธอจะเรียกร้องความสงบสุขด้วยการก่อความไม่สงบ”

“เพื่ออุดมการณ์อันยิ่งใหญ่บางครั้งเราก็ต้องเสียสละกันบ้าง”
 ชายหนุ่มรีบแย้ง “คนที่ไม่ใช่อุดมการณ์ไม่มีทางเข้าใจสงครามศักดิ์สิทธิ์
 หรือก”

วาเด็งหัวเราะ ชายหนุ่มทำหน้างง แต่แล้วก็ดีสีหน้าหงุดหงิด
 เพราะจับได้ว่าชายชรากำลังหัวเราะเยาะตัวเอง “ฉันพูดอะไรตลกถึงนั้นหรือ?”
 ชายหนุ่มเปลี่ยนสรรพนาม

“ฉันไม่รู้เรื่องอุดมการณ์อะไรของเธอนั่นหรือก แต่ฉันว่าสิ่ง
 ที่เธอทำอยู่นี้ เรียกไม่ได้ว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ เธอไม่ควรกล่าวอ้างอิงการ
 แห่งศาสนาหรือพระนามแห่งพระศาสดาในการก่อเหตุอันไม่บังควร ตลอดชีวิต
 ฉันยึดมั่นในองค์อัลลอฮ์และอิงการแห่งพระองค์มาโดยตลอด อิสลาม
 มีรากความหมายถึง ‘สันติ’ และสันติไม่อาจเกิดได้ท่ามกลางความวุ่นวาย
 ศรีทธาที่มีต่อองค์อัลลอฮ์อย่างบริสุทธิ์แท้จริงนี้แหละที่ประคับประคองชีวิต
 ฉันให้คงอยู่ได้ โดยไม่แตกสลายหรือจมปรักในหล่มแห่งความเคียดแค้น
 เกียดชัง หลังจากเมียและลูกอันเป็นที่รักของฉัน ถูกฉีกร่างออกเป็นชิ้น ๆ
 จากแรงระเบิดที่คนร้ายซ่อนไว้ในรถยนต์คันหนึ่งซึ่งระเบิดขึ้นกลางชุมชน
 ที่มีผู้คนสัญจรหนาแน่น ทำให้มีคนบาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก ทั้งลูกเมีย
 ฉันและอีกหลายชีวิตไม่ใช่เป้าหมายหลักของกลุ่มผู้ก่อการณ์ แต่นั่นก็คือ
 ความสูญเสียที่เรียกร้องสิ่งใดกลับมาไม่ได้เช่นกัน” วาเด็งจ้องหน้า ชายหนุ่ม
 หลบตาถลอมองพื้นดิน

“ระหว่างฉันกับครอบครัวมีแค่ต้นยางที่เราเคยช่วยกันปลูก
 ในสวนนี้เท่านั้นเป็นอนุสรณ์ที่ยังมีชีวิต ฉันไม่เคยอาฆาตแค้นหรือสาปแช่งใคร

ได้แต่ภาวนาให้ตัวฉันเป็นผู้สูญเสียรายสุดท้ายและขอให้ทุกอย่างจบลงเพียงแค่นี้ ทีนี้ ฉันขอลถามเธอหน่อย วิธีการของเธอจะคืนความยุติธรรมให้ฉันและคนอื่นๆ ได้อย่างไร?”

“เรื่องนี้...” ชายหนุ่มอึกอักเพราะจนใจจะหาคำตอบ ทันใดนั้นเขาก็ผลุนผลันลุกขึ้น “เฮอะ ผมคงต้องไปแล้ว” เขาเดินเอากะติกน้ำไปวางลงตรงหน้าชายชรา “เข้านี้ ผมติดหนี้บุญคุณมากพอแล้ว”

“มีแรงไปต่อแล้วหรือ?” วาเต็งถาม

“ก็คงพอไปได้” เขาตอบแบบไม่ค่อยมั่นใจนัก “จะแจ้งทางการเรื่องผมไหม?”

“ถ้าจะบอก ฉันคงบอกไปแล้วตอนที่ม่มีโอกาส” ชายชรายิ้ม “องคัลลละฮ์ (ช.บ.) สอนให้เรารู้จักให้อภัย ทั้งต่อมิตรและศัตรู ”

ชายหนุ่มค้อมตัวลงกุมฝ่ามือชายชราและกล่าวอำนวยพร “ขอสันติสุขจงมีแด่ท่าน” จากนั้น เขาผละเดินหายลับไปในเงามืดของต้นยาง

แต่ว่าวาเต็งมีความลับเรื่องหนึ่งที่ไม่ได้บอกกับชายหนุ่ม เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อสองปีที่แล้ว ในเช้ามีดวันที่แก่งวนอยู่กับการกรีดต้นยาง ชายหนุ่มคนหนึ่งโผล่พรวดเข้ามาถึงตัวแกในระยะประชิด สีหน้าของเขาจะคนทั้งอิดโรยและตื่นตระหนก เนื้อตัวชุ่มโชกด้วยเลือด สองมือเขารั้งไหล่แกไว้ราวกลัวว่าแกจะสลัดบินหนีไปต่อหน้า

“ช่วยผมด้วย..” สายตาเขาวิงวอนขอความเมตตาจากชายชรา ผู้เป็นแค่คนแปลกหน้า และอยู่ในอาการตื่นกลัวไม่แพ้กัน

“จะให้ช่วยยังไง?” วาเต็งทำอะไรไม่ถูก ค่อยๆ แกะมือเขาออกจากหัวไหล่ และประคองไปนั่งโคนต้นยาง

“ผมถูกตามล่า ถ้าพวกนั้นตามเจอผมต้องตายแน่ๆ” เขาพูดพลางหอบหายใจถี่ ๆ

“เธอหนีใครมา บาดเจ็บตรงไหนรีเปลา?” วาเต็งถาม

“ผมถูกยิง!” เขาตอบ

“งั้น ฉันต้องพาเธอไปหาหมอ” วาเต็งบอกเสียงสั้น

“ไม่ได้! ผมหาหมอไม่ได้” เขาปฏิเสธ

“ถ้าทั้งไว้อย่างนี้ เธออาจจะเสียเลือดจนตายก็ได้นะ” วาเต็งว่า

“ผมไม่เป็นไร ผมแค่ขอพักเดียว พอหายเหนื่อยแล้วผมก็จะไป”

เขาว่า “มีน้ำดื่มไหม ผมคอแห้งเหลือเกิน”

วาเต็งปลดกระดิกน้ำส่งให้ ชายหนุ่มดื่มอย่างร้อนรนจนหกรดตัวเอง “ช่วยอะไรผมอีกอย่างหนึ่ง” เขาพูดหลังยกแขนขึ้นปาดริมฝีปาก “อย่าบอกใครว่าเจอผม ไม่งั้นผมตายแน่ รับปากได้ไหม?”

วาเต็งพยักหน้า เพราะไม่รู้จะทำอย่างไรดี นี่เป็นสถานการณ์เฉพาะหน้าที่แกล้มไม่ค่อยคิดว่าจะเกิดขึ้นในสวนยางเล็ก ๆ อันเงียบสงบแห่งนี้

“ขอบคุณมาก” ชายหนุ่มกุมมือวาเต็ง “ขอสันติสุขจงมีแต่ท่าน” จบคำพูดเขาก็พุ่งผลุบเข้าไปหลบในพงหลังโคนต้นยางต้นหนึ่ง ไม่กี่อึดใจ ถัดมาคนกลุ่มหนึ่งก็มาปรากฏตัวต่อหน้าเขาวาเต็ง พวกเขาเป็นทหารในชุดพรางติดอาวุธ “คุณลุง เห็นใครหนีมาทางนี้หรือเปลา?” หนึ่งในนั้นทำทางเป็นหัวหน้าชุดเอ่ยถาม

“เกิดอะไรขึ้นหรือ?” วาเด็งเสียงที่จะตอบคำถาม

“หน่วยเราปะทะกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ลอบเผาโรงเรียน พวกนั้น
สู้ไม่ได้เลยหนีกระเจิดกระเจิงเข้าป่า พวกผมไล่ตามจนเกือบได้ตัวอยู่แล้ว
ลุงเห็นใครผ่านมาทางหนีบ้างหรือเปล่า?” เขาพูดจะฉานแบบทหาร

ชายชราหนึ่งเงียบ ไม่รู้จะหาคำตอบใดมาใช้ในสถานการณ์ตอนนี้
“เห็นใครบ้างไหมลุง ถ้าเห็นต้องบอกพวกผมนะ ไม่งั้นพวกนี้หนีไปได้
เดียวก็กลับมาทิ่มแทงไม่รู้จักจบสิ้น” คนหนึ่งในกลุ่มทหารพูดบ้าง

วาเด็งส่ายหน้า พวกนั้นทำท่าไม่อยากจะเชื่อ แต่ก็ยอมผละไป
โดยไม่คาดคิดอะไรจากชายชราผู้เป็นเจ้าของอีก วาเด็งก็มอมองนิ้วมือตัวเอง
ชั่วคราว ทันใดนั้นแกก็ตัดสินใจทำบางอย่าง “เดี๋ยวก่อน!”

กลุ่มทหารหยุดกึก และหันกลับมาพร้อมเพรียง จังหวะเดียวกับ
ที่ชายหนุ่มนิรนามตัดสินใจทะยานออกจากที่ซ่อนหลังโคนต้นยาง พร้อม
เสียงตะโกนลั่น “คนทรยศ อัลเลาะห์ (ซ.บ.) จะลงโทษแก!”

หนุ่มนิรนามผู้นั้น วิ่งไปได้ไม่เกินกว่าห้าก้าว ร่างของเขาก็ต้อง
สิ้นสะท้านด้วยคมกระสุนปืนเอ็มสิบหกทั้งห้ากระบอกที่รัวยิงใส่แบบไม่ยั้ง
ร่างเขาหล่นดับลงหลังพุ่มไม้ในควมมืด พวกทหารต่างกรูเข้าไปดูให้แน่ใจ
ว่าผู้ก่อการร้ายของพวกเขาสิ้นฤทธิ์แล้ว วาเด็งยืนเกร็งคล้ายเป็นตะคริว
ไปทั้งตัว เสียงตะโกนของชายหนุ่มดังก้องสะท้อนไปมาอยู่ในหัวแก พ่อหนุ่ม
ฉันไม่ได้ทรยศต่อเธอ ฉันแค่อยากจะช่วย ฉันคิดว่าถ้าฉันบอกความจริงและ
ขอรับรองให้ทหารเหล่านี้จับเป็นและพาเธอไปส่งโรงพยาบาล อาจจะช่วยชีวิต
เธอได้ ฉันผิดเอง ในภาวะอย่างนี้จะโทษทหารก็คงไม่ถูกนัก พวกเขาเพียง

ทำตามหน้าที่โดยเคร่งครัด หากหย่อนยานก็อาจจะเป็นพวกเขาคนใดคนหนึ่งที่เป็นฝ่ายต้องสังเวชชีวิตในสถานการณ์ที่ไม่อาจเชื่อใจใครเช่นนี้

ทหารเคลียร์พื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว พวกเขา มองชายชราด้วยสายตาตำหนิ และจากไปโดยไม่มีคำขอบคุณหรือกล่าวลา ทั้งเด่ววาดิ่งไว้ท่ามกลางความเงิบงัน และเย็นยะเยือกในสวนยางของแก

เด็กหนุ่มเหล่านี้คือผู้ก่อการร้ายอย่างนั้นหรือ พวกเขา คือ เมล็ดพันธุ์อันชั่วร้ายโดยกำเนิด หรือใครกันที่บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความชั่วร้าย จนมันหยั่งรากลึกเกินจะแก้ไขได้ เส้นทางแห่งสันติสุขยังมีหวังอยู่บ้างไหมหนอ บนดินแดนที่เคยสงบสุขแห่งนี้?

วาดิ่ง ปายอ นั่งเอนกายพิงต้นยางอยู่อย่างนั้นเนิ่นนาน จนดวงอาทิตย์เริ่มโผล่ขึ้นจากหลังภูเขา เสียงนกร้องประสานเสียงแข็งแรงแสดงบินออกจากรังเพื่อหาอาหารมื้อแรกของวันใหม่ แสงแรกแห่งวัน คืบคลานเข้ามาถึงสวนยางอย่างไม่เร่งร้อนและส่องลอดผ่านพุ่มใบหนาที่บของต้นยางลงมาตรงโคนต้นที่วาดิ่งนั่งเอนกายอยู่ มีเสียงดังคล้ายเสียงปืนแว่วมาจากที่ห่างไกลจนไม่อาจจะระบุทิศทางได้ วาดิ่งจ้องมองที่กระตักน้ำที่วางอยู่ตรงหน้า ก่อนจะหลับตาลงพร้อมกับกล่าวถ้อยคำหนึ่งด้วยเสียงแผ่วเบาจนแทบจะเลือนหายไปกับแสงแดด

“ขอสันติสุขจงมีแต่ท่าน...”

รางวัลชมเชย

ติดธง

โดย อรรถพงษ์ ศักดิ์สงวนมณูญ

ในวินาทีเดียวกับที่ยันตัวลุกขึ้น หญิงวัยกลางคนรู้สึกปวดบริเวณแผ่นหลัง มันปวดจนเธอต้องทรุดนั่งลงบนเก้าอี้ ถอนหายใจลึกยาวเพื่อบรรเทาอาการเจ็บปวด ครู่หนึ่งเมื่ออาการทุเลา เธอจึงเดินกระเผลอกระเผลอ ออกมานอกบ้าน มองสูงขึ้นไปยังผืนธงเหนือหลังคา ในใจก็เต็มไปด้วยความอึดอ้อม ถึงแม้ว่าในเวลานี้ท้องฟ้าจะสงบนิ่ง ไม่มีลมสักหอบเป่าธงผืนใหญ่ บนยอดเสาให้โบกไสวเป็นสง่าอย่างเช่นเธอวาดภาพเอาไว้ก่อนหน้าก็ตามที่

ธงผืนเก่าเหนือหลังคาเก่าและขาดไปนานแล้ว ด้วยระยะเวลาที่ยาวนาน ที่ถูกแขวนตากลมตากแดดบนหลังคา ลองกะระยะเวลาเอาคร่าว ๆ คงร่วมสิบปีได้แล้วที่วานลูกชายปีนขึ้นไปผูกไว้ให้ เธอจำช่วงเวลานั้นได้ดี ในตอนนั้น เขาเริ่มโตเป็นหนุ่ม ร่างกายขยายใหญ่ แต่ด้วยท่าทางของเขาซึ่งเป็นเด็กเรียบร้อย มันทำให้เธอต้องมองอย่างลึนระทึกเออาการ กลัวเขาจะพลัดตกลงมาแข่งซาทัก ท่วงท่าเงอะงะ ๆ ของลูกชายก็ทำให้เธอต้องลึนอยู่เป็นหนัก สุดท้ายเธอก็ถอนหายใจอย่างโล่งอกเมื่อเขาปีนกลับเข้ามาในบ้านได้อย่างปลอดภัย

อันที่จริง คราวนี้เธอคิดจะวานให้ลูกชายจัดการก่อนเขากลับกรุงเทพฯ ติดแต่ว่าธงผืนใหญ่พิเศษที่เธอสั่งยังไม่ส่งมาตามนัด หมวยเจ้าของร้านบอกว่าต้นทางในกรุงเทพฯ โทรมมาแจ้งว่าจะส่งของช้าไปสักอาทิตย์ นั่นจึงเป็นเหตุให้คลาดกับช่วงเวลาที่ถูกชายกลับบ้าน เธอรู้สึกผิดหวังเล็กๆ แต่เมื่อธงผืนนั้นมาส่ง หมวยรีบเอามาให้ถึงบ้านแล้วคลี่มันออกให้ดู ขนาดของมันก็ลบความผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ เหล่านั้นไป ด้วยมันใหญ่พอจะดึงดูดสายตาคนผู้ผ่านไปมาให้สังเกตเห็นได้ง่ายๆ

เธอหวังเพียงเล็กๆ บางทีหากใครก็ตามที่กำลังทะเลาะเบาะแว้งกัน ได้มาเห็นมันเข้า พวกเขาคงได้คิดตรึกตรอง และถึงที่สุดมันอาจจะลดความร้อนแรงของความขัดแย้งในบ้านเมืองลงได้บ้าง

คิดไปถึงภาพเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นในประเทศหมาดๆ ตั้งแต่เกิดมา ไม่เคยเลยสักครั้งที่เธอจะจินตนาการถึงภาพแห่งความหมายนะ เช่นนั้นได้ คนไทยหันมาฆ่ากันเอง ความขัดแย้งเหมือนเชื้อโรคร้ายลามไปยังทุกฝ่ายแม้แต่เพื่อนบ้านติดกัน ไซ้ บ้านสองหลังติดกันถัดไปจากบ้านเธอไม่ไกลต่างฝ่ายต่างสี เลือกเชียร์คนละข้าง เธอเห็นสายตาที่พวกเขาต่างมองกัน และกันมันน่ากลัว แววดตาแห่งความเป็นอื่น ไม่มีร่องรอยของมิตรภาพที่เพียรสร้างกันมาหลายสิบปีหลงเหลืออยู่ พวกเขาต่างทอนคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ใครผู้แฉะเวียนเข้ามาคุยกับเธอต่างก็บอกอ้างถึงความดีของฝ่ายซึ่งเขาเชียร์เขาชอบ และสาธยายได้เป็นวันๆ ถึงความชั่วร้ายเลวทรามของอีกฝ่าย อย่างกับว่าไม่มีความดีหลงเหลืออยู่ในกลุ่มคนตรงกันข้ามเลย เธออยากให้มันจบลงเสียที ไม่ว่าใครจะเป็นผู้ทำให้มันเกิดขึ้น

อำมาตย์ ไพรี ทหาร ผู้ก่อการร้าย คนใน คนนอก คนข้างหลัง คนข้างบน หรือมือที่มองไม่เห็นอย่างพวกเขาว่า หากอ่อนวอนขอต่อคนเหล่านั้นได้ มันควรจะจบลง นั่นจึงเป็นที่มาของเรื่องนี้ ภาพอันสงบสุข เพื่อนบ้านและผู้คนที่ต่างยิ้มให้กันปรากฏอยู่ในหัวสมองของเธอเข้าไปเข้ามา เธออยากให้มันกลับเป็นแบบเดิมอีกครั้ง

เมื่อวาน เธอซึ่งใจอยู่นานว่าควรจะเลือกให้วานใครจัดการเป็นธุระเอาผีตรงขึ้นไปติดให้ดี เคยคิดจะวานเพื่อนบ้านสองหลังนั้น เลือกเอาสักคนหนึ่งให้ช่วยจัดการเป็นธุระให้ แต่พวกเขาชักพาเธอเข้าไปวนวงของความขัดแย้งเสมอๆ เธอรู้สึกว่ามันน่าเบื่อเกินไป ต่างฝ่ายต่างชักจูงให้เธอเข้าร่วมความคิด นั่นจึงทำให้เธอตัดสินใจไม่เลือกวานใช้พวกเขา

มองเห็นหนุ่มพม่าลูกจ้างร้านชำเยื้องกับบ้าน หน่วยก้านของเขาน่าสนใจ เธอเข้าไปเลียบเคียงสืบถามจากเจ้าของร้าน เจ็ก็ตอบอนุญาตบอกว่าเรื่องเล็กน้อย เมื่อถามถึงลักษณะนิสัยใจคอ เจ็ก็ยืนยันว่าไม่มีปัญหา “มันไว้ใจได้ อยู่กันมานานไม่เคยโกง มีก็แต่ที่มันไม่ค่อยพูดนี่แหละ” แต่เธอจะเชื่อใจเขาได้อย่างไรเล่า รู้ทั้งรู้ว่าอย่าดูใครจากภายนอก แต่หากรูปลักษณะของเขาดูน่ากลัวตัวดำทะมึน และซำยี่งู้กันมาแต่โบราณพม่าพวกนี้ไว้ใจไม่ได้ เธอยังคิดหนัก ผีเข้าผีออกเขาทำอะไรกับเธอขึ้นมา มันคงเลวร้ายมาก หรือหากจะปล่อยยให้เขาขึ้นไปจัดการคนเดียวข้างบนแล้วจะไว้ใจอย่างไรว่าทรัพย์สินของเธอจะไม่หาย เขาจะไม่หยิบฉวยเอาสิ่งของเล็กๆ น้อยๆ ไป

ตัดสินใจเด็ดขาด เธอเลือกเอาเด็กชายที่เห็นวิ่งเล่นอยู่แถวบ้านบ่อยๆ เขาคงเป็นลูกของบ้านในซอยสักหลัง แต่ด้วยรูปร่างเล็ก อันคล่องแคล่ว เธอคิดว่าเขาคงจัดการปีนขึ้นไปแล้วจัดการกับรู่ระได้อย่างง่ายดาย เมื่อเธอเรียกและบอกถึงจุดประสงค์ เด็กชายงงเล็กน้อย และตอบได้ด้วยท่าทีที่ไม่ไว้วางใจ ด้วยอาจจะคิดว่าเห็นหน้าค่าตากันอยู่ทุกวันไม่เคยคุยไม่เคยทัก จนเมื่อเธออธิบายไปทุกอย่างจนหมด และย้ำว่าหากงานเสร็จเธอจะตบรางวัลเป็นขนมอร่อยๆ ให้ เด็กชายจึงตอบตกลง

เธอพาเขาออกมานอกบ้าน ชี้ให้เห็นถึงตำแหน่งของมัน อธิบายขั้นตอนทุกอย่างให้ฟัง ก่อนชี้ทางขึ้นไปบนชั้นสองให้กับเขา เด็กชายจึงวิ่งปราดหายไป

เข้ามารออยู่ในบ้าน จัดการเก็บกวาดข้าวของเล็กๆ น้อยๆ ไปพลาจ ได้ยินเสียงสังกะสีดังกรอบกรบขึ้นเป็นระยะๆ บอกให้เธอรู้อنهاกำลังทำงานอยู่ แล้วเพียงชั่วครู่ เด็กชายก็กลับลงมา เนื้อตัวเปียกมอมแมม เธอหาหีบน้ำเย็นมาให้ เขาระดกพรวดเดียวน้ำพร่องหายไปครึ่งแก้ว ครู่ต่อมาเธอจึงเดินนำเด็กชายออกไปหน้าบ้านเพื่อดูผลงาน แล้วก็ให้รู้สึกผิดหวัง ริงอยู่ผิดตำแหน่ง เด็กชายติดเข้ากับเสาธงอันเก่าซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าอันที่เธอคิด เธอแจ้งกับเขาอีกครั้ง เด็กชายออกทำทางไม่พอใจ

“ตรงนั้นไม่ถูกเธอป้า”

“ไม่ใช่ๆ ฉันบอกหนุ่มแล้วว่าเสาดันนั้นๆ ขึ้นไปจัดการให้ป้าใหม่ไป” เธอย้ำ ไบหน้าของเด็กชายบูดบึ้งแล้วหายวับกลับขึ้นไปบนชั้นสอง

คราวนี้เธอเดินออกมาหน้าบ้าน หัวเสียนิดๆ เธอย้ำกับเขาหลายครั้งแล้วเด็กนั้นก็ทำที่เป็นเหมือนเข้าใจ แต่ความจริงเขาคงไม่ได้ตั้งใจฟังเธอพูด เธอถอนหายใจแล้วนึกไปเรื่อยเปื่อย หรือว่าเด็กรุ่นใหม่มันจะเป็นอย่างนี้กันทั้งหมด

เสียงกรอกรอบเป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่าเขาป็นออกมาอีกครั้ง

“ทางนั้นแหละๆ” คราวนี้เธอตะโกนบอกกับเขา บนหลังคาขยับตาม เมื่อได้ตำแหน่ง เด็กชายจึงรดเชือกกับเสา ทว่าก็มีข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ เกิดขึ้น เขาตัวเตี้ยเกินไป เอื้อมจนสุดมือทั้งเขย่งแล้วก็ยังผูกปมด้านบนไม่ถึง เธอยืนลุ้นอยู่สักพัก เมื่อเห็นท่าจนปัญญา ไม่มีวิธีแหวว่าเขาจะทำได้ จึงยอม ตะโกนบอกให้ลงมา เด็กชายดูอึดอัด ยืนยื่นขอจะทำต่อ สีหน้าท่าทางดูเอาจริงเอาจัง หมายถึงมันจะทำงานให้สำเร็จให้ได้ เขาเขย่งตัวสูง

“อ๊อ” เสียงร้องจากด้านบนดังขึ้น เธอให้รู้สึกตกใจกลัวว่า เขาจะพลาดตกลงมาหรือเกิดอันตรายบางอย่าง ตะโกนถามได้กลับไปว่าเป็นอะไรหรือเปล่า เด็กชายตอบปฏิเสธอย่างห้วนๆ แล้วก็หันกลับมาทำงานในมือต่อ แต่เมื่อใช้ความพยายามไปสักพักจนแล้วจนรอดก็ยังไม่สำเร็จ เด็กชายจึงยอมแพ้

“ผีนใหญ่จิ้งนะป่า” ไม่รู้นึกสนุกอะไรเด็กชายลองเอาผืนธงมาเทียบกับตัว ขนาดความยาวของมันไล่เลี่ยกับขนาดร่างกายของเขา เมื่อลองยกขึ้นคลุมตัว ธงผืนนั้นก็ห่อหุ้มตัวของเขาจนมิด ส่วนเธอไม่นึกสนุกด้วย ตะโกนย่ำให้รีบลงมา เขาจึงเลิกเล่น แล้วหันหลังกลับไปทางหน้าต่าง

“แควก” เสียงดังเหมือนผ้าถูจิกออกจากกัน เธอუნง ส่วนเด็กชายยืนงนึ่งงัน หันไปมองผืนธงด้านหลัง ร่องรอยจิกขาดปรากฏ ตรงบริเวณกลางผืนผ้าไปตามแถบยาว เขาหน้าเจ็อนไบหน้าถอดสี ส่วนเธอให้รู้สึกโมโหขึ้นในวินาทีเดียวกันนั้น

“บอกไปแล้วว่าอย่าเล่น ๆ ลงมาเลยไอ้หนู!” เธอหัวเสีย ไม่พอใจใบหน้าแดงก่ำ เด็กชายเดินลงมาด้านล่าง ยืนธงที่กอบรวมกัน เป็นก้อนให้ด้วยใบหน้าสลด เธอโมโหคิดว่าเธอเตือนแล้ว อย่าเล่น ๆ แต่เขาก็ยังชน ไม่รู้จะตำด้วยคำอะไรดี ตัดใจแล้วออกปากบอกให้เขาไปได้แล้ว

“แล้วขนมของผมล่ะป้า” เด็กชายเอ่ยทวงเสียงอ่อย สวนทางกับ อารมณ์โกรธของเธอที่พลุ่งพล่านขึ้นมาอีกครั้ง

“ไป ๆ ทำธงขาดแล้วยังจะมาเอาค่าขนมอีก บอกก็ครั้งแล้วว่า อย่าเล่น ๆ ก็ยังจะเล่น แล้วยังจะมาเรียกร้อง ไป! เอ็งไปเลยไอ้หนู” เสียงเธอดังและกระร็อก เด็กชายมองค้อนขวับก่อนจะสวนขึ้นมา

“ป้าชีโกหก” อารมณ์ของเธอขาดผลุงในวินาทีนั้น โดยไม่รู้ตัว เธอยกมือขึ้นสูงเดินเข้าตรงไปหา แต่เด็กชายก็เผลอแผล้วไปในวินาทีเดียวกัน

“กลัวใครไม่รู้หรือไงว่าอยู่ในประเทศไทย ดิตรงผืนเบ้อเริ่มแบบนั้น” เสียงนั้นลอยมาแต่ไกล

“พ่อแม่ไม่สั่งสอน”

รอยขาดตรงกลางผืนธงกินความยาวเกือบครึ่งของแถบสี ซ้ำยังมีร่องรอยคราบเปื้อนเลือดเป็นจุด ๆ บนผืนธง เธอพยายามคิดอยู่นานว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร จนเมื่อนึกถึงเสียงร้องของเด็กนั้นทุกอย่างก็คลี่คลาย บางทีเขา

อาจจะโดนตะปูหรืออะไรสักอย่างบาด เมื่อวานเห็นเขาขยับตัวลุกขลุก
อยู่บนนั้น ทำอะไรบางอย่าง เดาเอาว่าบางทีเขาคงใช้ธงเช็ดแผล แต่รอยเปื้อน
ก็ไม่ได้มากมาย เธอเลิกคิดถึงมันแล้วหันมาให้ความสนใจกับการซ่อมรถ
งานเย็บเป็นไปด้วยความยากลำบาก ความลื่นมันของพื้นผิวทำให้
ทำงานไม่ถนัดนัก แต่เธอก็เพียรทำงานไปด้วยความทุลักทุเลและอดทน
เป็นอย่างยิ่ง หลายครั้งเมื่อทำงานไม่ได้ตั้งใจ เธอคิดถึงการใช้งานธง
ในสภาพเช่นนี้ แต่เมื่อลองตรองดูหนักเข้า เธอไม่ควรจะทิ้งความพยายาม
อย่างง่ายๆ เพียงแค่รอยขาดเล็กๆ น้อยๆ เธอไม่สมควรจะยอมแพ้
ยิ่งคิดถึงสภาพบ้านเมืองที่แตกแยกในเวลานี้ คงเหมือนกับธงในมือของเธอ
หากละความพยายาม ไม่มีทางแน่ๆ ที่ทุกอย่างจะกลับมาสงบสุขดังหวัง
อุปสรรคเพียงเท่านี้เธอจะข้ามไปได้ เธอต้องมุ่งมั่นและก้มหน้าก้มตา
ทำงานต่อไป ทว่าหลายครั้ง ภาพความขัดแย้งก็วกย้อนเข้ามาประดังประเด
ใส่เธอ นั่นทำให้เธอพลาด เข็มแหลมทิ่มแทงไปที่นิ้วหลายต่อหลายครั้ง
เธอรู้สึกเจ็บ แต่เพียงใช้นิ้วกดมันไว้เพียงชั่วคราว อาการเจ็บปวดก็หายไป
จากบ่าจรดเข่า ไม่นานผืนธงก็ถูกปะเย็บจนเสร็จ

หลังจากซ่อมรถเรียบร้อย เธอตัดสินใจจะขึ้นไปติดธงผืนนี้
ด้วยตัวเอง เห็นเด็กชายคนเดินป่วนเปื้อนอยู่แถวบ้าน บนฝ่ามือข้างหนึ่ง
มีร่องรอยของการปฐมพยาบาล ภาพที่เห็นลดอาการโกรธของเธอเมื่อวาน
ได้ชะงัด แต่เธอก็คงไม่เรียกใช้เขาอีกแล้ว คิดไปถึงคำพูดของเขาเมื่อวานนี้
แล้วคิดไปว่าหากการศึกษาของบ้านเราเข้มแข็งกว่านี้ ปลุกจิตสำนึกมากกว่านี้

ก็อาจจะช่วยเด็กนั้นได้บ้าง แต่อย่างไรก็ตามเธอหวังลึกๆ สักวันหนึ่งเมื่อโตขึ้น เขาน่าจะรู้ว่าเขากำลังยืนอยู่บนชาติ ชาติที่ทุกวันนี้ต้องการความสงบและสามัคคีอย่างยิ่ง

จัดการพับผืนธง หอบขึ้นไปบนชั้นสอง ปีนออกทางหน้าต่างอย่างทุลักทุเล เมื่อมองลงไปด้านล่างแล้วเย็นวูบ บนหลังคาสูงกว่าที่เธอคิด พากิจใจเต้นไม่เป็นสำฯ ขาแข็งอ่อนเปลี้ย แต่หลังจากผ่านไปสักชั่วนาที เธอหายใจลึกๆ เข้าข่ม ความกลัวจึงคลี่คลายลงไปบ้าง มันไม่ได้น่ากลัวอย่างเธอคิด หายใจลึกอีกครั้ง มือสองข้างรีบผูกธงผืนนั้นอย่างคล่องแคล่วเพียงชั่วอึดใจมันก็แขวนส่ง่าอยู่บนยอดเสา ธงอันเป็นสัญลักษณ์แห่งชาติธงที่จะเรียกเอาความรักของพวกเขากลับคืนมา เธอชื่นชมอยู่ชั่วอึดใจแล้วจึงปีนก้าวข้ามมา ขาขวาก้าวเข้ามาก่อน แล้วในจังหวะซึกขาซ้ายเข้ามา เธอก็พลาด ขาข้างซ้ายเกี่ยวกับขอบด้านบนของวงกบเข้า ตัวพุ่งไปข้างหน้าและกลิ้งหลุนๆ เหมือนกับลูกบอล วินาทีนั้นดาวนับล้านดวงสว่างและเคลื่อนไหวอยู่บนหัว เธอนอนแบ็บอยู่อย่างนั้นนานสองนาน จนกระทั่งรู้สึกตัวว่าพละกำลังอันน้อยนิดพื้กกลับคืนมา จึงค่อยๆ ยันตัวลุกขึ้นเดินกระยองกระแ่งลงมา

หญิงวัยกลางคนมองไปยังบ้านทั้งสองหลังอีกครั้ง เธอยิ้มออกมาได้ทั้งๆ อากาเรเจ็บยังไม่ทุเลา มันได้ผลอย่างคาด เย็นที่ผ่านมา พวกเขาทั้งสองฝ่ายได้เห็นมันในขณะเดินกลับบ้าน ต่างเข้ามาทักทายพูดคุยถึงความใหญ่โตของธงที่โบกไสวเหนือหลังบ้าน เธอยิ้มตอบอย่างภาคภูมิใจ รู้สึกมันใจลึกๆ ว่าพวกเขาคงได้รู้ถึงความหมายแฝงของธงที่เธอตั้งใจจะบอก

หญิงวัยกลางคนมองขึ้นไปยังธงผืนนั้นอีกครั้ง แสงสลัวจากท้องฟ้า เริ่มกลืนมันหายไปกับควมมืด เธอยิ้มแล้วเดินกลับเข้าไปในบ้าน ความรู้สึกเต็มอ้อมเปี่ยมล้นอยู่ในใจ แต่เมื่อลองคิด ๆ ไปก็ให้กังวลอะไรบางอย่าง เธอลืมนึกถึงท่าทางของพวกเขาไปเสียสนิท ไม่รู้ว่าพวกเขาจะเห็นตำหนิเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้นหรือเปล่า

แต่อย่างไรก็ตาม เธอคิดในแง่ดี หวังลึก ๆ ว่าพวกเขาคงไม่เห็นร่องรอยขาดบนผืนธงนั้น และหากตาพวกเขาเป็นปกติเหมือนกับเธอก็ไม่มีใครสังเกตเห็นรอยเลือดจุดเล็ก ๆ บนนั้นเช่นกัน

คืนนั้นเธอหลับอย่างเป็นสุข รับรู้ถึงสายลมที่พัดผ่านเข้ามาทางหน้าต่าง จนเมื่อตื่นเธอรู้สึกสบายเป็นพิเศษ ไม่เมื่อยเนื้อตัวเหมือนเมื่อเช่นเคยเป็น นานแล้วที่เธอไม่เคยหลับลึกและสนิทเช่นนี้ คงจะเป็นเพราะความรู้สึกจากเมื่อวาน หญิงวัยกลางคนล้างหน้าล้างตา และทำกิจวัตรปกติอย่างที่เคยทำทุกวัน กวาดเก็บบ้านแล้วเดินออกมานอกบ้านสูดอากาศยามเช้า แวบหนึ่งเธอมองขึ้นไปด้านบนหลังคา

วินาทีนั้น เธอรู้สึกตกใจ ผืนธงขาดแห่วงตามรอยขาดที่เมื่อวานเธอเพียรเย็บ ความรู้สึกผิดหวังผสมปนเปไปกับความเหนื่อยใจ ตัดพ้อกับตัวเองที่เธอสู้อุตส่าห์ใช้เวลาเย็บมันอยู่นานสองนาน แต่เพียงชั่วข้ามคืนมันกลับขาดลง บางทีอาจจะเป็นแรงลมเมื่อคืน หญิงวัยกลางคนถอนหายใจแล้วเดินเข้าบ้าน ครุ่นคิดอะไรบางอย่าง

บางที เธอควรต้องเปลี่ยนธงผืนใหม่

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

รางวัลชมเชย

นกปากซ่อม

โดย ชัยกร หาญไฟฟ้า

ของเหลวอุ่น ๆ อาบหน้าขาทั้งสองข้างเมื่อเขาปลดปล่อยปัสสาวะให้หลังออกมา ไยผ้าชนิดพิเศษที่เย็บติดกางเกงกันน้ำด้านในช่วยซับทั้งกลิ่นอุนของยูเรียและความชื้นไว้ไม่ให้เปียกแฉะ ในห้วงยามที่กำลังรอคอยวินาทีสำคัญที่จะมาถึง เขาต้องนอนนิ่ง ไม่อาจลุกไปไหนได้ เมื่อรู้สึกปวดเบาเขาก็ไม่อัน ต้องขยับถ่ายของเสียในร่างกายออกมาตามสภาพที่เป็นอยู่อย่างนั้น

แรงดำหายใจซ้ำ ๆ ยาว ๆ เขากะพริบตาเมื่อรู้สึกว่าจะจำเป็นชายหนุ่มตรึงตัวเองให้นอนนิ่งกับพื้นคล้ายตัวเองได้กลายเป็นรูปปั้นหินสถิตย์อยู่กับที่ชั่วกัปกัลป์ มีเพียงลมหายใจและความเคลื่อนไหวเล็กน้อยที่กำลังดำเนินไป สายตาของเขาแช่อยู่ที่เป้าหมายขนาดเล็กในศูนย์เล็ง ผ้าซับเหงื่อที่โปกอยู่กับศีรษะบีบขมับแน่น เม็ดเหงื่อผุดพรายไปทั่วสรรพางค์เนื่องด้วยอากาศอบอ้าวในห้องเครื่อง

เขาคลายความเครียดของจักรูประสาทอีกครั้งด้วยการบีบเปลือกตาเข้าหากันแรง ๆ ก่อนจะลืมตาขึ้นแล้วเลื่อนศูนย์เล็งไปทาบขมับซ้ายของชายสูงวัยผู้มีเส้นผมสีดำดอกเลापคลุมทั้งศีรษะ ตัวเลขดิจิทัล

ของนาฬิกาข้อมือที่ถูกถอดวางตรงหน้าเดือนเขาว่าได้เวลาปฏิบัติการแล้ว
เขาตรวจสอบปุ่มปรับบนกล่องเครื่องครั้งสุดท้ายแล้วสอดนิ้วชี้ขวาเข้าโกร่ง

ตามแผนที่ตกลงกันได้ เขาจะต้องหาจังหวะเหนียวไกเองในช่วง
หลังจากได้ยินเสียงพลูเปิดงานลูกที่สี่ ห้า และหกดังขึ้นติดกัน ทั้งนี้ คนที่
อยู่บนตึกฝั่งตรงกันข้ามจะเป็นฝ่ายเริ่มปฏิบัติการล่วงหน้าหลังเสียงพลู
ลูกที่สาม และเมื่อเขาลั่นไกแล้วภารกิจต้องจบได้จริงโดยไม่มีช่องว่าง
ขาดเหลือเผื่อไว้สำหรับความผิดพลาด

บีม!

พลูลูกที่หนึ่งดังขึ้น ฆัมบ์ซ้ายของชายสูงวัยผู้มีเส้นผมสีดอกเลา
ยังอยู่ตรงกับศูนย์เล็ง

บีม!

พลูลูกที่สองดังขึ้น ฆัมบ์ซ้ายของชายสูงวัยผู้มีเส้นผมสีดอกเลา
ยังอยู่ตรงกับศูนย์เล็ง

นิ้วชี้ของเขาแตะไก เขาสูดหายใจเข้าออกสามครั้งแล้วเป่าลม
ออกปากยาว ๆ ก่อนจะกลั่นหายใจอึดไว้

บีม!

พลูลูกที่สามดังขึ้น

ไม่มีเสียงดังจากปฏิบัติการล่วงหน้า---ไม่มีประกายไฟแลบ---และ
ไม่มีควันเกิดขึ้นที่ช่องหน้าต่างห้องเก็บของบนอาคารฝั่งตรงกันข้าม

บีม!

พลูลูกที่สี่ดังขึ้น

อะไรกันวะ?...ช่างเถอะ เขาจำต้องตัดสติใจลงมือแล้ว

ขณะกำลังจะบีบไก เขาเห็นใบหน้าของใครคนหนึ่งที่ตนเอง

รู้จักดีโผล่แวบขึ้นตรงกลางระหว่างกลุ่มคนที่รายล้อมบุคคลสำคัญบนเวที
แม้รู้สึกงุนและประหลาดใจยิ่งนัก แต่เขาก็ไม่มีเวลาคิดอะไรอื่นอีกแล้ว

ขณะความรู้สึกเริ่มสับสน เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น

ศิระษะของคนสำคัญบนเวทีคนหนึ่งสะบัดไปทางซ้ายก่อนล้มทั้งยืน
ความอลหม่านวุ่นวายบังเกิดขึ้นบนเวที ณ เบื้องล่างนั้น ฝ่ายคู้มกันทั้งใน
และนอกเครื่องแบบกรูเข้ารายล้อมกำบังคนสำคัญอีกคนหนึ่งไว้พลางกดตัว
ให้หมอบราบกับพื้นและตะโกนบอกให้รีบคลานหนีลงจากเวทีไป ในขณะที่
ผู้คู้มกันของอีกฝ่ายช่วยกันหามคนสำคัญที่ถูกยิงล้มลงจากเวทีไปอย่างเร่งรีบ

แรงดำเห็นชายผมเกรียนสวมชุดซาฟารีสีกรมท่าบนเวทีขึ้น
ตรงมายังจุดที่เขาข่มอยู่ เขาไม่รั้งรอวิเคราะห์สถานการณ์แม้รู้สึกงุนระคน
ตระหนก เห็นแค่ปากขยับและท่าทีของคนซึ่งก็รู้ว่าตนเองต้องรีบเผ่นออกจาก
บริเวณนั้นให้เร็วที่สุด และต้องหนีไปในทิศทางสำรองที่เขาไม่เคยบอก
ให้ใครรู้

เบื้องล่างนั้น...จุดเปลี่ยนของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ได้อุบัติ
ขึ้นแล้ว

สามสัปดาห์ก่อน...

ดีเบตใหญ่จัดที่สถาบันประชาธิปไตยวัฒน์ บ่ายสามโมง
วันอาทิตย์ที่สิบเดือนหน้า

แรงคำสั่งเสียงพิมพ์อ่านทวนข้อความสั้นในโทรศัพท์มือถือ
ซ้ำ ๆ อีกครั้งก่อนลบทิ้ง

“บค่าเตรียมการรวมอยู่ในค่าแรงงวดแรกแล้ว งานนี้ผู้ต้องโหลเอง
เกือบตลอดงานนะ ถือว่าไม่มีทีมช่วยก็ว่าได้เพราะรู้เรื่องกันอยู่ไม่กี่คน”
สิงห์ทองย่ำ หลังจากที่เขาตกปากรับคำว่าทำงานนี้

“ทำไมต้องเป็นผม” แร้งดำสงสัย

“งานสำคัญระดับนี้ก็มีแค่อยู่ที่ไอ้เขมือมือ อีกอย่าง เขากำชับมาว่าต้องเป็นพลเรือนเท่านั้น เขาไม่กล้าใช้พวกมีสีเพราะบัลลังก์มันมีเครือข่ายยับเยิบไปหมดทุกที่ ไม่รู้ว่ามีใครเป็นพวกบ้าง”

“ผมต้องบินเดี่ยวด้วยไอ้ไหม” แร้งดำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจอีกครั้ง

“ไอ้ มีแค่ตัวล่อที่จะให้มาชุมนุมอยู่บนตึกอีกฝั่งเท่านั้นเอง”

แร้งดำทำท่าครุ่นคิดและผงกศีรษะช้า ๆ ถ้าไปเป็นคนอื่น งานยากและโหดหินแบบนี้เขาคงแบ่งรับแบ่งสู้ แต่ไปเป็นรัฐมนตรีบัญชาการเมืองที่มีคนเกลียดชังค่อนข้างแค้นดินแร้งดำใช้เวลาตัดสินใจไม่นานเลยและมันอาจจะครั้งแรกด้วยซ้ำที่เขาใช้อารมณ์กับความรู้สึกส่วนตัวมาสนับสนุนการตัดสินใจรับงาน

สำหรับเขา รัฐมนตรีบัญชาการคือกากเดนสังคมตัวพ่อที่นรกเผาเรอปหล่อยให้หลุดรอดออกมามีโอกาสเติบโตขึ้นสู่ตำแหน่งสำคัญในแวดวงการเมืองการปกครอง เคยเป็นผู้กว้างขวางมีอิทธิพลล้นฟ้าในพื้นที่แถบจังหวัดชายแดน ร่ำรวยขึ้นมาจากการประกอบธุรกิจสีดำทั้งลักลอบขนของเถื่อน ค่าแรงงานมนุษย์ เรียกเก็บค่าคุ้มครองจากผู้ประกอบการธุรกิจสถานบันเทิง และเป็นที่ยู้งันในวงกว้างว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการลอบสังหารคู่แข่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่นหลายรายซึ่งเงื้อมมือกฎหมายยังเอื้อมไม่ถึง ต่อมาได้อาศัยอำนาจเงินและเส้นสายของผู้มีอิทธิพลยกระดับตนเองให้เลื่อนชั้นจากกลุ่มนายทุนและหัวคะแนนรายใหญ่ไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อเข้าไปอยู่ในพรรคการเมืองใหญ่ก็สะสมพันธมิตรและทุ่มสร้างฐานอำนาจจนแข็งแกร่งมีคนหนุนหลัง

มากมายด้วยการใช้เวลาไม่กี่ปี ล่าสุด มีการคาดหมายว่ารัฐมนตรีบัญญัติซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคคนปัจจุบันอาจมีโอกาสได้ขึ้นไปถึงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของประเทศถ้าไม่มีอะไรพลิกผันสำหรับการเลือกตั้งครั้งหน้าที่จะมาถึงในอีกไม่กี่เดือน

ร่างดำมิได้มีความแค้นเคืองเบื้องหลังหรือเรื่องราวบาดหมางส่วนตัวกับรัฐมนตรีบัญญัติแต่อย่างใด เพียงแต่เขาชิงชิงรังเกียจการเอาวัดเอาเปรียบอย่างโจ่งแจ้ง รวมทั้งนิสัยขี้ฉ้อคอร์รัปชัน และวิธีการเล่นการเมืองแบบสกปรกของรัฐมนตรีคนดังซึ่งชอบใส่ร้ายป้ายสีคู่ต่อสู้ โดยเฉพาะการโจมตีคู่แข่งคนสำคัญอย่างอดีตนายกรัฐมนตรีพารณหัวหน้าพรรคใหญ่ฝ่ายตรงกันข้ามซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่คอยถ่วงดุลกับพรรคของรัฐมนตรีบัญชา เรียกได้ว่าทั้งสองยืนอยู่คนละขั้วเลยทีเดียว

อดีตนายกรัฐมนตรียพารณเคยรับตำแหน่งผู้นำประเทศเมื่อหลายปีก่อน เขาเป็นผู้ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจากประชาชนคนชั้นรากหญ้าขึ้นไปจนถึงคนชั้นกลางในเมืองใหญ่ มีคนรักและศรัทธาค่อนประเทศ ในสมัยที่เขาดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะรัฐบาล บ้านเมืองมีความสงบสุข ประชาชนอยู่ดีกินดี สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมมั่นคงทัดเทียมนานาชาติ แต่เขาจำเป็นต้องลาออกจากตำแหน่งด้วยปัญหาเรื่องสุขภาพ เขาใช้เวลาวันวรรคการทำงานรับใช้บ้านเมืองเพื่อรักษาตัวอยู่ที่พัทลุงจนร่างกายแข็งแรงแล้วจึงหวนคืนเวทีการเมืองอีกครั้งและการกลับมาของเขาคือสิ่งที่รัฐมนตรีบัญชารวันเกรงเป็นที่สุด

ว่ากันว่า...อดีตนายกรัฐมนตรียพารณจะได้กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปอีกครั้งหากพรรคได้รับเสียงข้างมากในสภา

ด้วยรูปการณ์ดังกล่าว แร้งดำมองว่าคนที่นั่งอยู่บนฐานเสียงที่ได้มาด้วยการซื้อหาและแลกมาด้วยการใช้ผลประโยชน์ลวงล่ออย่างรัฐมนตรีบัญญัติวรนั้น ย่อมหวาดระแวงคะแนนเสียงบริสุทธิ์ของประชาชนที่มอบให้ผู้แทนของตนด้วยความจริงใจและต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อเป็นการกีดกันคู่ต่อสู้คนสำคัญเป็นแน่

จุดอ่อนของอดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหมซึ่งรัฐมนตรีบัญญัติวรใช้เป็นเป้าโจมตีอยู่ที่รอยต่างในอดีตซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองแต่อย่างใด มันเป็นเรื่องราวฉาวและความล้มเหลวในชีวิตครอบครัวของมนุษย์คนหนึ่งซึ่งไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น แต่มันก็มากพอที่จะทำให้รัฐมนตรีบัญชรนำมาขยายความและประโคมข่าวให้ประชาชนมองเห็นเป็นปมประเด็นด้านมิติของคู่แข่ง ยิ่งคืบแคะ รอยแผลก็ยิ่งเปิดกว้างและชัดเจนขึ้นซึ่งจะว่าไปแล้วมันก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับใครก็ได้ และมันไม่ควรจะเป็นเรื่องชั่วช้าเสื่อมทรามอะไรขนาดนั้นหากอดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหมไม่ใช่คู่แข่งทางการเมืองของรัฐมนตรีบัญญัติวร

แม้เสียงจากโพลล์จะสะท้อนให้เห็นว่าอดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหมยังมีโอกาสต่อสู้แบบตรงไปตรงมา แต่รัฐมนตรีบัญญัติวรก็ไม่ยอมเปิดช่องเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนที่เป็นฐานเสียงของรัฐมนตรีบัญญัติวรถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายเรื่องราวเสียหายที่เคยผ่านมาในชีวิตของอดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหม แม้จะเป็นเรื่องเก่าเล่าซ้ำ แต่อดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหมก็ไม่สามารถตอบโต้หรือปฏิเสธความจริงได้ แม้ในสภาอันทรงเกียรติ รัฐมนตรีบัญญัติวรก็ยังอุตสาหุขุดลากเรื่องเหล่านั้นมาขำแหย่ซ้ำเติมประทับตราให้เป็นมลทินที่ไม่มีวันลบให้เลือนหายไป เขาต้องการให้อดีตนายกรัฐมนตรียุทธพรหมได้อัปอายและเสียภาพลักษณ์

ให้ถึงที่สุด แม้จะมีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่เห็นอกเห็นใจฝ่ายถูกโจมตี แต่ก็ไม่มีใครแย้งว่าเป็นเรื่องไม่จริง ยิ่งเมื่อใกล้กำหนดวันเลือกตั้ง มันก็เริ่มส่งผลต่อคะแนนเสียงของพรรคการเมืองที่อดีตนายกรัฐมนตรีพารณสังกัดอยู่ อย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับแรงค์ดำ เขาคิดว่าหากรัฐมนตรีบัญญัติยังเลือกที่จะใช้กลไกการต่อสู้สกปรกเลวทรามอย่างนี้ต่อไปโดยที่อดีตนายกรัฐมนตรีพารณไม่สามารถต่อกรโต้กลับแรงๆ ได้ เขาเองก็น่าจะช่วยบ้านเมืองได้ด้วยการรับงานนี้ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาถนัดและมีความเชี่ยวชาญระดับมืออาชีพ การช่วยเก็บกวาดบ้านเมืองด้วยวิธีของเขาอาจเป็นวิธีที่ให้ผลเลิศที่สุด ประหยัดที่สุด และมีประสิทธิภาพที่สุดในการจัดการกับนักการเมืองที่ชั่วช้า เพราะคงไม่มีใครอื่นที่จะหาญกล้าและบ้าบิ่นพอที่จะจัดการกับมารเมืองรายนี้ด้วยการเอาชีวิตไปแลกซึ่งๆ หน้าในเมื่อรัฐมนตรีบัญชรนั้นอยู่ท่ามกลางกำแพงบอดี้การ์ดที่รายล้อมอารักขาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

แรงค์ดำคิดว่า...ไม่แน่ เขาอาจมีส่วนช่วยในการนำบรรยากาศดี ๆ ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบสันติกลับสู่มาตุภูมิอีกครั้งก็เป็นได้

แรงค์ดำติดต่อมิตรสหยาผู้รู้ใจให้ช่วยจัดหาอุปกรณ์ปฏิบัติการซึ่งดัดแปลงมาจากโรเฟิลล่าสัตว์ที่เขาถนัดและคุ้นชิน ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย หากเขาคิดจะใช้ยุทธโศปกรณ์ทันสมัยซึ่งเพียบพร้อมด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ แม้มีขนาดกะทัดรัดกว่าและมีประสิทธิภาพสูงกว่า อีกทั้งถึงจะพอหาซื้อได้ แต่เขาก็ไม่คิดว่ามันจะช่วยอะไรได้มากกว่ายุทธโศปกรณ์ที่เขาชอบและถนัดโรเฟิลยิงสัตว์เป็นอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้กันมานานนับร้อยปีแล้ว รูปร่างลักษณะของมันเรียบง่าย ไม่เก้งก้างหรือเทอะทะ กลไกน้อยชิ้น และมีส่วนที่เคลื่อนไหวน้อยมากเพราะใช้วิธีป้อนกระสุนจากแม็กกาซีนเข้ารังเพลิง

ด้วยการสไลด์ทีละนิด ซ้ำแต่ซ้ำร้ เพียงแต่เขาต้องใช้เวลาปรับแต่งและ
ทำความเข้าใจคนเคยระดับหนึ่ง ไม่น่า...มันอาจถูกใช้แค่เพียงครั้งเดียวแล้ว
ทิ้งเลยก็เป็นได้ อีกอย่าง กระสุนเรมิงตันขนาดสามสุนน์แปดที่เขาเลือกใช้
หาได้ไม่ยากนัก โหลดเข้าแม็กกาซีนได้ครั้งละห้านัด แต่แค่นี้ก็พอเหลือแหล่
สำหรับปฏิบัติการเช่นนี้ สำหรับเขา งานอย่างนี้ จะสำเร็จหรือไม่ขึ้นกับฝีมือ
เป็นสำคัญ เขาให้น้ำหนักส่วนของอุปกรณ์เพียงยี่สิบเปอร์เซ็นต์เท่านั้น

หลังจากตกลงแผนการกับสิงห์ทอง ชายหนุ่มก็บินเดี่ยวเงียบ ๆ
เรื่อย ๆ แต่รัดกุมไปตามขั้นตอน ข้อมูลทุกอย่างถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดของ
สิงห์ทองเพียงช่องทางเดียว ไม่มีแผนผังบนกระดาษ ไม่มีรายละเอียดใด
ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในการนัดพบครั้งแรก ๆ สิงห์ทองพาเขาไปจุดแอบซุ่ม
สำหรับปฏิบัติการที่ห้องเครื่องบนตึก ซี่จุดที่จะเป็นที่ตั้งเวทีตีเบต แนะนำ
เส้นทางหลบหนี และพาไปจุดซุ่มลวงซึ่งอยู่บนตึกฝั่งตรงกันข้าม นอกนั้น
ที่เหลือจะทำอย่างไรให้เป็นธุระของแรงตัวเอง

เขาเข้าพื้นที่อีกหลายหนเพื่อความมั่นใจ เขาสำรวจทิศทางลม
ทิศทางแสง แนววิถีหวังผล และเส้นทางหลบหนีตามที่สิงห์ทองแนะนำ
ครั้งแล้วครั้งเล่า เขาวางเส้นทางหลบหนีสำรองซึ่งไม่ให้ใครรู้ได้แม้แต่สิงห์ทอง
จุดที่เขาจะซุ่มซ่อนอยู่เป็นห้องเครื่องชั้นหกของตึกเหนือ ในช่วงเวลา
ระหว่างวันที่ถูกกำหนดไว้ให้ลงมือ นั้น จะมีแสงแดดบ่ายส่องกระทบ
บานเกล็ดระบายอากาศของห้องเครื่องซึ่งจะทำให้เกิดแสงสะท้อนช่วยพราง
ทัศนวิสัยของใครก็ตามที่อาจมองย้อนขึ้นมา ถือว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์
ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปฏิบัติการครั้งสำคัญ ส่วนจุดที่สิงห์ทองบอกว่า
จะเป็นที่ซุ่มซ่อนของตัวลวงนั้นอยู่ในห้องเก็บของชั้นห้าของตึกใต้โดยที่เวที
ซึ่งใช้จัดตีเบตนั้นจะตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างตึกทั้งสอง บริเวณที่ตั้งเวทีถือว่า

เป็นที่อับลม เขาต้องใช้จินตนาการช่วยสร้างภาพเวทีในสมอง ระยะทางจากจุดชุมถึงเวทีไม่เกินสามร้อยเมตร กำหนดจุดปักหลัก ณ ตำแหน่งที่เมื่อมองกดลงเขาจะมองเห็นภาพบนเวทีผ่านกล้องได้ชัดเจนและครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด

จากที่ตรงนั้น แร้งดำไม่ลืมที่จะลองจินตนาการว่าเขาควรจะต้องเหนี่ยวไกจัดการกับรัฐมนตรีบัญญัติอย่างไรจึงจะให้ผลลัพธ์ที่เบ็ดเสร็จเด็ดขาด

วันปฏิบัติการ...

แร้งดำเชื่อว่าคงไม่มีใครคาดคิดว่าจะมีคนลงมือจัดการรัฐมนตรีบัญญัติด้วยวิธีนี้ การเคลียร์พื้นที่จึงเน้นหนักไปที่การปูพรมคุมโซนในแนวราบที่ระดับดิน แม้พื้นที่โดยรวมจะถูกปิดกั้นและควบคุมก่อนหน้าทำงานจะเริ่มหลายชั่วโมง แต่แร้งดำก็ได้แฝงตัวกินนอนอยู่ในจุดชุมมาตั้งแต่วันก่อนหน้านั้นแล้วเพื่อให้มั่นใจว่าภารกิจจะลุล่วงไปด้วยดีโดยไม่มีอุปสรรค

ใกล้ถึงกำหนดเวลาเปิดงานดีเบตครั้งใหญ่ ประชาชนทยอยเข้าพื้นที่ต่อเนื่อง ฝ่ายรักษาความปลอดภัยแฝงตัวเต็มพื้นที่ทั้งในและนอกเครื่องแบบ การเตรียมการข้างล่างส่วนใหญ่อยู่ในสายตาของแร้งดำที่ฝ้าสังเกตการณ์มาแล้วตั้งแต่เช้า

ห้วงเวลาสำคัญกำลังจะมาถึง การปรากฏตัวของอดีตนายกรัฐมนตรีพารณและรัฐมนตรีบัญญัติพร้อมผู้มະรຸມະດັມติดตามเรียกเสียงปรบมือและเสียงตะโกนร้องสนับสนุนของประชาชนทั้งผู้รักในความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงและผู้ที่ถูกว่าจ้างมาดักก้องไปทั่วบริเวณ

แรงแดำवादกล้องเล็งไปบนเวทีช้า ๆ เพื่อสำรวจดูว่ามีใครบนเวที
ที่เขาควรให้ความสนใจบ้าง

เขาพบว่านอกจากอดีตนายกรัฐมนตรีพรรคที่ประชาชนส่วนใหญ่
รวมทั้งตัวเขานิยมขึ้นขอบและศรัทธากับรัฐมนตรีบัญญัติเป้าหมายของ
การเด็ดหัวครั้งนี้แล้ว ในสายตาของเขา ถือว่าพวกที่ที่นั่งทั้งยืนอยู่รอบ ๆ นั้น
ไม่มีรายใดที่ทำให้เขาต้องเป็นกังวล เขาไม่จำเป็นต้องใส่ใจใครเป็นพิเศษ
จากนี้ไปไฟท์ของศูนย์เล็งจะจับเปาะคาไว้ที่เป้าหมายสำคัญรอเพียง
สัญญาณให้ลงมือเท่านั้น

จากภาพในเลนส์ของกล้องเล็ง เขามองเห็นรัฐมนตรีบัญญัติและ
อดีตนายกรัฐมนตรีพรรคยืนห่างกันไม่ถึงห้าเมตร ในใจรู้สึกระอึกระอ่วน
เมื่อเห็นคนหัวกับคนดีต้องมายืนบนเวทีเดียวกัน อีกประเดี๋ยวประชาชน
ก็จะได้ยินได้ฟังการถกเวทีที่ทุกคนก็รู้ว่าใครพูดจริง ใครพูดเท็จ ใครพูดดี
คิดดี ทำดี และใครที่ไม่เป็นอย่างนั้น และอีกประเดี๋ยว รัฐมนตรีบัญญัติก็ต้อง
ขุดคุ้ยเอาเรื่องราวเก่าก่อนซึ่งเป็นจุดเปราะของอดีตนายกรัฐมนตรีพรรค
มาประจานต่อหน้าสาธารณชนอีก

แรงแดำรู้สึกได้ถึงแรงจูงใจส่วนตัวที่ทะลักล้นออกจากข้างใน

บีม!

พลุลูกที่หนึ่งดังขึ้น ขมับซ้ายของรัฐมนตรีบัญญัติยังอยู่ตรงกับ
ศูนย์เล็ง

บีม!

พลุลูกที่สองดังขึ้น ขมับซ้ายของรัฐมนตรีบัญญัติยังอยู่ตรงกับ
ศูนย์เล็ง

นิ้วชี้ของแรงดำตะโก เขาสูดหายใจเข้าออกสามครั้งแล้วเป่าลม
ออกปากยาว ๆ ก่อนจะกลืนหายใจอืดไว้

บีม!

พลุลูกที่สามดังขึ้น

ไม่มีเสียงดังจากปฏิบัติการลวง---ไม่มีประกายไฟแลบ---และ
ไม่มีควันเกิดขึ้นที่ช่องหน้าต่างห้องเก็บของบนอาคารฝั่งตรงกันข้าม

บีม!

พลุลูกที่สี่ดังขึ้น

อะไรกันวะ?...ช่างเถอะ เขาจำต้องตัดสินใจลงมือแล้ว

ขณะที่กำลังจะบีบไก เขาเห็นชายผมเกรียนสวมชุดซาฟารีสีกรมท่า
เบียดเข้าใกล้อดีตนายกรัฐมนตรีพารณ ไม่จำเป็นสายกลังดูก็รู้ได้ทันทีว่า
นั่นคือสิ่งทองคนประสานงานปฏิบัติการครั้งนี้ เขาชักลั่นเล็งและถูกคิดว่า
น่าจะมีอะไรไม่ชอบมาพากลเสียแล้ว เขาออกแวกและทำอะไรไม่ถูก
แม้นิ้วยังตะโกคาไว้ แวบหนึ่งเขาเห็นปากกระบอกปืนพกขนาดเล็กคล้าย
เบเรตต้าที่ซ่อนไว้ในฝ่ามือของสิ่งทองถูกเล็งไปที่ศีรษะของอดีตนายก
รัฐมนตรีพารณ เหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้นรวดเร็วเหลือเกิน และภาพ
ที่เห็นในวินาทีต่อมาทำให้แรงดำตกตะลึงจนทำอะไรไม่ถูก ศีรษะของ
อดีตนายกรัฐมนตรีพารณสะบัดไปทางซ้ายเล็กน้อยก่อนล้มทั้งยืน ความ
อลหม่านวุ่นวายบังเกิดขึ้นบนเวที ฝ่ายคุ่มกันทั้งในและนอกเครื่องแบบ
ของทั้งสองฝ่ายกรูเข้ารายล้อมรัฐมนตรีบัญญัติไว้ ส่วนร่างของอดีตนายก
รัฐมนตรีพารณถูกหามพาตัวออกไปอย่างเร่งรีบ

แรงแสดงให้เห็นสิ่งทองซ่อนป็นมิดชิดและไม่พยายามเป็นเป้าหมาย
คนประสานงานตัวแสบพยายามใช้ร่างกายผู้อื่นเป็นกำบังขณะขึ้น
ตรงมายังจุดที่เขาซ่อนอยู่ แรงแสดงไม่รั้งรอวิเคราะห์สถานการณ์ เห็นท่าทีก็รู้ว่า
ตัวเองถูกตัดหลังเข้าให้แล้ว ทางเลือกเดียวที่เหลืออยู่คือแผ่นแนบออกจาก
บริเวณนั้นให้เร็วที่สุดโดยใช้เส้นทางสำรองของเขา

ส่วนเบื้องล่างนั้น จุดเปลี่ยนของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์จะ
อุบัติขึ้นอย่างไรก็คงต้องให้มันเป็นไปอย่างนั้น

หมายเหตุ: นกปากส้อม (Snipe) – สัตว์ปีกที่ชอบหากินบริเวณหนองน้ำและพรางตัวเอง
จากผู้ล่าได้อย่างชาญฉลาด มักหากินเดี่ยว มีทิศทางและวิถีการบินขณะหลบหลีก
ที่ยากแก่การคาดเดา ฝรั่งแปลงคำใช้เรียกพลซุ่มยิงว่า...สไนเปอร์ (Sniper)

รางวัลชมเชย
น้ำ (ท่วมใจ)
โดย ทศนาวัต

๑.

ฟ้ามีดมัวหม่นตั้งแต่เช้า เสียงน้ำกระทบฝั่งโถมขัดแรงกว่าทุกวัน นั้นแสดงว่าระดับน้ำคงขึ้นสูงมากแล้ว แจนหลุดเสียงไอแค่ว่าออกมา มือข้างหนึ่งยกขึ้นแตะหน้าผาก สัมผัสได้ถึงความร้อนผ่าวจากพิษไข้ด้วยไอน้ำปลัดดาที่ที่แล้วโหมอ่านหนังสือสอบอย่างหนัก ทำให้อาการปวดหัวตัวร้อนไม่หายขาดเสียที จนประคองตัวมาจนถึงวันปิดภาคเรียน พิษไข้ก็โถมทับเสียจนนอนซม

“เป็นไงบ้างลูก กินยาแล้วนอนพักเยอะๆ นะ” แม่หันมาทักด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน ส่งสายตาแห่งความ เป็นห่วงมายังลูกสาวคนเดียวที่ยังคงนอนซมในผ้าห่ม

“หนักหัว แต่ไม่เป็นไรหรอก พ่อกับแม่ไปทำงานเถอะ” แจนตอบเสียงแหบแห้ง

“ไหนดูซิ ไหมไหวก็ต้องไปหาหมอ ฉีดยาสักเข็มคงดีขึ้น” พ่อเดินเข้ามาแตะหลังมือตรงหน้าผาก

“โ..ตัวยังร้อนอยู่นี้ลูก ไปหาหมอมั้ย” พ่อย้ำอีกที แจนรีบส่ายหน้าแต่ไหนแต่ไรมา เข็มฉีดยาคือสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาเป็นที่สุด ใจหนึ่งก็คิดว่า

พ่อคงพูดไปอย่างนั้นเอง แจนได้ยินพ่อกับแม่บ่นว่างานช่วงนี้ยุ่งมาก บริษัทกำลังเตรียมแผนขนย้ายสิ่งของรับมีอน้ำท่วม และเป็นธรรมดาของพนักงาน ลูกจ้างที่ต้องรีบไปให้ทันรถบริษัทซึ่งมาจอดรอหน้าปากซอย

“แม่ไปก่อนนะคนแก่ๆ ดูแลตัวเองให้ดีละ อย่าออกไปไหน น้ำขึ้นสูงแล้ว เลิกงานแล้วแม่จะรีบกลับ” แม่ลูบหัวส่งสัมผัสอันแสดงความรัก ความห่วงใย แจนพยักหน้า เปิดยิ้มอ่อนระหอย พร้อมกับปิดเปลือกตาลง เมื่อร่างของแม่ลับหายจากปากประตู

“วันนี้น้ำคงไม่ถึงกับท่วมบ้านเราหรอก พ่อจะรีบกลับเช่นกัน อย่าลืมคำที่พ่อเคยย้ำ” พุดจบพ่อรีบผละตามแม่ออกไป ปลายเสียงพ่อเริ่ม เกรียดจนจับสัมผัสได้

แจนยังคงนอนนิ่งอยู่เช่นนั้น ปรี๊ดตามองไปที่ประตูซึ่งปิดสนิท พลังทอดถอนใจ สิ่งที่พ่อย้ำนักย้ำหนา ก็คงมีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น “อย่าข้ามคลองไปบ้านฝั่งตรงข้ามเด็ดขาด มันเป็นศัตรูของบ้านเรา”

คำกำชับซ้ำซากนั้น มันเกิดจากความขัดแย้งทางความคิดของพ่อกับลุงทิมที่อยู่บ้านปากฝั่งตรงกันข้าม รุนแรงถึงขั้นปรีเข้าวางมวยกันมาแล้ว ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านั้น สองครอบครัวก็เคยพึ่งพาอาศัยไปมาหาสู่ และแบ่งปันน้ำใจกันเสมอ พี่ที่อุปถุภของลุงก็เรียนที่โรงเรียนเดียวกัน พี่ที่อุปอยู่ชั้นปอหก เป็นรุ่นพี่สองปี ต่อเมื่อเกิดการแบ่งขั้วแบ่งฝ่ายทางการเมือง ความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก็ขาดสะบั้นลง ลูกสาวลูกชายเคยเล่นหัวช่วยเหลือกัน ด้านการเรียนก็พลอยถูกกีดกันไปด้วย

“อย่าไปคบกับมันเป็นอันขาด ไ้อ้พวกชายชาติ ก่อความรุ่มรวย ทำร้ายบ้านเมือง” หลังออกคำสั่ง พ่อมักพูดต่อท้ายเช่นนี้ แจนได้แต่นิ่งงัน ไม่ทราบรายละเอียดที่พ่อสั่งการ ในหัวใจได้แต่คาดหวังว่า ความขัดแย้งนี้

คงคลีคลายลงสักวัน บรรยากาศเก่า ๆ ของสองครอบครัวจะได้กลับมา
ขึ้นมีนดังเดิม

๒.

“อย่าเปิดประตูออกไปนะ เข้าไปนอนดูโทรทัศน์ในบ้านโนน”
เสียงตวาดของพ่อ ทำให้ท็อปชะงักเท่าทันใด ยืนมองไปที่ประตูเป้าหมาย
หยุดแก้ ๆ กัง ๆ คุ่หนึ่ง แล้วจึงหันหลังเดินหน้ามู่ยกกลับมาตามคำสั่ง

“ไอ้เนี่ย เผลอไม่ได้เลยเชียวนะ” เสียงพ่อบ่นซ้ำเหมือนรู้ทัน ท็อปรู้สึก
อึดอัดทั้งกับคำสั่งของพ่อและข้อสงสัยในใจเกี่ยวกับการเป็นนักต่อสู้
เพื่อประชาธิปไตยที่พ่อเที่ยวพูดคุยกับคนโนนคนนัยน์ก เพียงแค่จะเดินไป
ตามได้อาการของน้องร่วมโรงเรียนที่นอนป่วยอยู่ฝั่งตรงข้าม พ่อก็ไม่ยอม
เห็นอกเห็นใจ ไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น

“พ่อ น้องแจนป่วย อยู่บ้านคนเดียว น้ำขึ้นมากแล้ว” ท็อป
รวบรวมความกล้า

“ช่างมันปะไร จะเป็นจะตายก็ช่างหัวมัน บอกก็ครั้งที่เห็นแล้ว
อยากโดนตีหรือไง” ปากคอพ่อเริ่มสั่นเทิ้ม นั่นเป็นสิ่งที่ไม่เกินความคาดหมาย
เลยละ แม้รู้ดีว่าเหตุผลที่เอ่ยไปเพื่อขอความเห็นใจนั้นไม่มีทางเป็นไปได้
แต่ท็อปก็ลองเสี่ยง ทั้งที่รู้ว่าต้องโดนดุโดนด่าหรืออาจมากกว่านั้น

“รู้ว่าห้ามหัวเด็ดตีนขาดแล้วยังจะฝืนอีก เดี่ยวก็โดนหรือ” แม่ที่
กำลังง่วนอยู่ในครัวร้องล่ำทับมา

ท็อปล้มตัวลงนอนหน้าทีวี ชักผ้าห่มขึ้นคลุมตัว เสียงพ่อ
ยังบ่นพึมพำด้วยความหงุดหงิด ท็อปเอียงหน้าออกจากจอโทรทัศน์ที่มีแต่
การรายงานข่าวน้ำท่วม มองผ่านช่องหน้าต่าง ฝนที่กำลังโปรยปรายลงมา

เริ่มหนาเม็ดขึ้นทุกขณะ ความหงุดหงิดของพ่อแม่ซึ่งทำงานที่บริษัทเดียวกันนั้น คงมาจากเหตุที่บริษัทโดนน้ำท่วม ต้องหยุดงานมาแล้วสองวัน และเมื่อที่อพยพยามจะเข้าไปบ้านหลังนั้น พ่อกับแม่ก็ฉุนเฉียวมากขึ้น

เสียงรายงานข่าวในโทรทัศน์บอกเตือนว่า บ้านเรือนที่อยู่ข้างคลองนั้นให้ระวังน้ำท่วมฉับพลัน เพราะขณะนี้มวลน้ำจากทางเหนือกำลังไหลบ่าลงมา ซึ่งเกินกำลังทำนบคูคลองของอยุธยาและปทุมธานี จะแบกรับไหว อีกทั้งฝนยังตกกระหน่ำลงมาไม่หยุดหย่อน

“สงสัยวันสองวันนี้เราต้องขนของขึ้นชั้นบนให้หมด” พ่อพูดกับแม่ซึ่งกำลังวางสำหรับกับข้าวลง

“บายนี้จะออกไปหาของกินของใช้มาตุนไว้ เอาไอนี้ไปด้วย อยู่บ้านก็เรื่องมาก มากินข้าวไว ๆ กินแล้วจะได้ไปถือของช่วยแม่” แม่พูดเสียงแข็งปรายตามายังลูกชายคนเดียว ที่อปพลิกร่างกลับมาแล้วหยุดกายขึ้นอย่างเสียมิได้ ใจดวงน้อยยงวนเวียนอยู่กับน้องแจนที่บ้านฝั่งตรงกันข้ามด้วยความห่วงใย

“ดูหน้ามันซิ ไอ้ลูกคนนี่ มันคอยแต่จะทำให้พ่อแม่อารมณ์เสีย” พ่อบ่นขึ้นอีก จนที่อปแทบไม่มีจิตใจกลืนข้าวลงคอ หลับตาลงครั้งใดก็เห็นแต่ภาพของน้องนอนหนุนอยู่อย่างเดียวดาย ที่อปไม่รู้ว่าอีกเมื่อไรจะได้เห็นอาทิตย์กับพ่อนั่งกึ่งเหล้าด้วยกันอีก โดยมีแม่และอาสมรคอยทำกับแก้ม ตัวเองและน้องแจนจะได้คอยวนมาตักไปนั่งกินด้วยกัน โดยไม่เลือกว่าเจ้าภาพในวันนั้นจะเป็นบ้านฝั่งไหน

“ห่วงตัวเอง ได้ยินมั๊ย เอาตัวให้รอดก่อน พรุ่งนี้ต้องขนของช่วยกัน บ้านเราอยู่สูงก็จริงแต่อีกไม่นานก็คงโดนเหมือนคนอื่น” พ่อเคี้ยวข้าวพลางพูดพลาง ที่อปนั่งก้มหน้า กลืนข้าวแต่ละคำช่างฝืดฝืนสิ้นดี รู้สึกว่า ความหวัง

ที่จะให้พ่อกับอาชิตตีกันดังเดิมนั้น แพบจะไม่มีทางเป็นไปได้เลย น่าเป็จริง ผู้ใหญ่ที่เคยต่อยปากกันคงไม่มีทางคืนดีกันง่าย ๆ เหมือนเด็ก

ที่อุปนึกถึงความขัดแย้งของครูในโรงเรียน อันเนื่องมาจากการแบ่งขั้วแบ่งฝ่ายตามแนวคิดทางการเมือง ครูทะเลาะกัน ตะโกนด่าให้ของลับกัน และหลายครั้งที่พุ่งเข้าหากันหวังใช้กำลังตัดสิน นี่ถ้าไม่ใช่อยู่ที่โรงเรียน สงสัยชกปากกันละแน่ ผู้อำนวยการไปทาง รองผู้อำนวยการ ก็อยู่อีกกลุ่ม ครูแตกออกเป็นสองฝ่าย ความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอันสิ้นสุด สอนไปแบบซังกะตาย เด็กนักเรียนเหมือนถูกปล่อยลอยแพ ผลสัมฤทธิ์ ตกต่ำลงอย่างน่าใจหาย ที่อุปไม่รู้รายละเอียดข้อดีข้อเสียของทั้งสองฝ่ายหรือ รู้แต่เพียงว่า มันกระทบถึงการใช้ชีวิตของเด็กอย่างเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น และอาจไม่มีวันคลี่คลายหายขาด

เออะ.. จะอย่างไร วันนี้คงปล่อยให้น้องที่ไม่รู้เรื่องราว มารับเคราะห์ไม่ได้ หากฝั่งนั้นเกิดน้ำท่วมขึ้นมา เขาจะเป็นคนแอบข้ามไป ประคองน้องมาเอง พ่อคงไม่นั่งเฝ้าสะพานได้ทั้งวันทั้งวันหรอกน่า

๓.

ขณะนั่งประชุมกับหัวหน้าฝ่ายในบ่ายวันนี้ หัวใจของหล่อน เต็มไปด้วยความกระวนกระวาย โทรศัพท์ของสามีดังขึ้นหลายครั้ง แต่ไม่กล้ากดรับสาย หล่อนรู้ว่าเขาห่วงลูกสาวมาก แต่จะทำอย่างไรได้ละ พูดไปที่ทะเลาะกันเปล่า ๆ ทั้งเขาและหล่อนต่างทำงานตัวเป็นเกลียว ยิ่งในภาวะเศรษฐกิจรัดตัวแบบนี้ด้วยแล้ว หากคนใดคนหนึ่งเกิดตกงาน ครอบครัวอาจไปไม่รอด ลูกกำลังกินกำลังโตอีกต่างหาก ยิ่งตอนนี้ภาวะน้ำท่วม กำลังสร้างปัญหาแก่บริษัท พนักงานระดับล่างอย่างหล่อนอาจตกงานได้ ทุกเมื่อ เขาเองก็มีสภาพไม่ต่างกัน

กว่าจะประชุมเสร็จก็ได้เวลาเลิกงาน แต่หัวหน้าบอกว่าต้องช่วยกันยกข้าวของที่สำคัญบางส่วนจากชั้นล่าง ขนย้ายไปไว้ชั้นสอง ช่วงเวลานั้นหล่อนจึงมีโอกาสรับโทรศัพท์

“ประชุมอยู่ รับสายไม่ได้ ตอนนี้งำลังขนของช่วยกัน คงกลับได้ราวหกโมงเย็น แย่จังเลย” หล่อนบ่นเอาทั้งสามี

“หา..นี่กว่าอยู่บนรถแล้ว นี่เจ้านายเขาก็ให้รอเอาเอกสารให้ผู้จัดการ ช่วยจริง คนอื่นกลับกันหมดแล้ว ต้องรอ เขายังไม่มาเลย ฝนก็ตกหนักชะด้วย ลูกจะอยู่ยังไง น้ำขึ้นถึงไหนแล้ว โอ้ย..” เสียงเขาพรั่มมาเหมือนคนกำลังสติแตก

“เดี๋ยวก็เสร็จแล้วละ อีกหน่อยจะได้กลับไปหาลูกแล้ว” หล่อนปลอบเขาไปตามสายได้แค่นั้น เพราะไม่รู้ว่าพูดอะไรให้ดูดีไปกว่านี้ ที่จริงมันน่าจะนานกว่าคำว่าอีกหน่อยหลายเท่า แต่เพื่อให้เขาสบายใจว่าหล่อนจะกลับไปหาลูกในไม่ช้า และก็เพื่อให้เขาสบายใจ ตอนนี้งทำได้แค่นี้แหละ

“หานานที่ไม่มา ไม่รอมันแล้ว” เสียงสามีกระซอกห้วน ๆ แล้ววางสายไป หล่อนรู้ดีว่าเขาพูดไปงั้นแหละ ไม่กล้าหอรอก แค่พูดให้หล่อนเข้าใจในความรักและห่วงลูกมากกว่า ยังไงเสีย เมื่อนายสั่งไว้ เขาเองไม่มีสิทธิ์ต่อรองใด ๆ ทั้งสิ้น

นี่ถ้าเป็นเมื่อก่อน... หล่อนกัดฟันเพื่อข่มดับความรู้สึกนึกคิดที่สร้างคามเจ็บปวดนั้น.. แรกเริ่มเดิมทีที่มาซื้อบ้านชั้นเดียวหลังเล็ก ๆ ที่ริมคลองแห่งนี้ก็ได้ลุ่มทิมกับปาละไมนี่แหละคอยแนะนำให้รู้จักคนโน้น คนนี้ในฐานะผู้มาอยู่ก่อน บ้านที่อยู่ตรงกันข้ามฝั่งคลอง มีสะพานไม้เล็ก ๆ ทอดถึงกัน เย็นย่ำค่ำมา เคยร้องเรียกส่งข้าวส่งน้ำ ลูก ๆ ได้วิ่งเล่นเป็นพี่น้องกันมา แต่..บัดนี้ไม่เหลือภาพเหล่านั้นอีกแล้ว

เสียงตะโกนออกมาเมื่อภรรยาไม่รับสาย หล่อนเป็นบ้าอะไรของหล่อนนะ คนห่วยลูกแทบขาดใจ ชาวในทีวีบอกว่าน้ำเริ่มทะลักเข้าคลองทางบ้านแล้ว มันมาเร็วเกินคาด เพราะทำนบกั้นน้ำเกิดพังหลายลงมาสวมสี่จุด

หลังได้พูดกับภรรยา เขายังว่าวุ่นขึ้นไปอีกหลายเท่า หลับตา เห็นน้ำกำลังลามไหลเข้าในตัวบ้าน เห็นลูก นอนจมลูกไม่ขึ้น น้ำค่อยๆ คืบคลานเข้าไปถึงปลั๊กไฟ โอ้ย...โอ้ย! ..

เขาคดโทรศัพท์ไปที่มือถือน้องข้างบ้าน เสียงตอบมาว่ายังไม่เข้าบ้านเลย ฝนตกหนักมาก อาจจะต้องตึกๆ เขาคดไปอีกเบอร์ อีกเบอร์ และอีกเบอร์..ไม่มีคนรับสาย โอ.. นึกโกรธตัวเองที่คาดการณ์ผิด แถมไม่รอบคอบ น่าจะเอาโทรศัพท์ไว้ให้ลูกสักเครื่อง นี่จะถามใครได้ละ เบอร์ของลุงทิมคู่อริก็ลบออกไปแล้ว

แม่ง...ถึงมืออยู่ กูก็ไม่กดไปให้เสียศักดิ์ศรีหรอก ไอ้คนบ้าพรรคนั้น มันเห็นแก่ตัวจะตาย ไม่ยอมฟังเหตุฟังผลอะไรทั้งสิ้น ไม่งั้นจะได้ชกปากกันริ ไอ้คนไม่มีน้ำใจ เห็นผิดเป็นชอบ มันฟังพาอะไรไม่ได้อยู่แล้ว...

..รอน้อยนะลูก..รอน้อย..หวังว่าทุกสิ่งคงไม่เลวร้ายจนเกินไป พอดีอยู่เพื่อความถูกต้อง เพื่อบ้านเมือง แม้จะเป็นแค่ระดับทางแถว แต่ก็พิสูจน์ว่า พ่อไม่ยอมให้ใครมาเปลี่ยนแปลงความคิดรักบ้านรักเมืองได้หรอก พ่อยอมเป็นศัตรูกับลูกทิมที่ควรเป็นเพื่อนบ้านที่ฝากผีฝากไข้กันได้ เพราะอะไร..ก็เพราะความคิดอันอุบาทว์นั้นไงละ..คนเช่นนั้นอย่าไปมีมิตรไมตรีต่อกันเลย ลูกว่าไหม..รอน้อยลูก เดี่ยวแม่คงไปถึงแล้ว..

ในใจเขาพรั่นเพื่อเหมือนคนบ้า ตัดใจจากภาพข่าวเมื่อตอนกลางวัน ภาพที่หลาย ๆ คนบอกว่าสร้างความประทับใจแก่คนไทย โดยเฉพาะในภาวะการณ์วิกฤตของประเทศจากอุทกภัยในครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีและผู้นำฝ่ายค้าน

ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

..ช่างมัน.. ไม่ถึงทีกูบ้างก็แล้วไป..ขอให้บ้านมึงโดนก่อน.. เขาคำรามในลำคอ สถาปแข่งบ้านตรงกันข้ามให้โดนพายุซัดโค่นลงจมคลอง ขณะเดียวกันก็ภาวนาให้ลูกสาวปลอดภัย เขาฟังรายงานข่าวที่ว่า ภาพความร่วมมือร่วมใจของรัฐบาลและฝ่ายค้านในครั้งนี่ถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีของการเดินทางสู่การสลายสี นำไปสู่การปรองดองของชาติ ที่มีสถานการณ์คับขันนี้เป็นตัวช่วยเรียกว่า พลิกวิกฤตเป็นโอกาส..

บ๊ะ.. ฟังดูดีแท้...บที่เรียนที่ผ่านมาจากบรรดานักการเมืองทำให้อดคิดไม่ได้ ใจซึกหนึ่งอยากคิดว่าเป็นการสร้างภาพหาคะแนนนิยม แต่ใจอีกซึกแย้งขึ้นว่าอย่ามองโลกในแง่ร้าย ดูท่าทางต่างก็ซิงซังตั้งใจจริงนี่นา แต่ช่างเถอะ คอยดูบทบาทของเขาไปก่อน

ส่วนเรื่องน้ำจิตน้ำใจของเพื่อนบ้านนั้น..

เฮอะ.. กูไม่เชื่อน้ำหน้ำมันหรงอก..มันกล้ารี.. มันกล้าช่วยลูกกูรี.. วิชิตสะบัดหน้าไปมา พยายามไล่ความวุ่นวายสับสนทั้งหมดไปให้สิ้นเสียที แต่มันก็ดูไม่ได้ผลเท่าใดนัก ในห้วงความคิด วกกลับมาลองสมมติว่าตัวเองเป็นฝ่ายนั้นบ้าง

...จ้างให้กูก็ไม่ช่วยอะไรทั้งนั้นโว้ย..!

๕.

แจนงัวเจียงขึ้นนั่ง รู้สึกมินหัวเวียนหัวไม่สร้าง อากาอรอ่อนล้า ที่คิดว่าจะทุเลาเบาบางกลับหนักขึ้นไปอีก เหลือบดูนาฬิกาข้างฝา บ่ายสี่โมงกว่าแล้ว นี่แสดงว่าหลังกินข้าวกินยาเมื่อตอนเที่ยงก็หลับรวดเดียว

นานสี่ชั่วโมง ผ่นที่ลึงเม็ดปรอยๆ ตั้งแต่เช้า บัดนี้ยังไม่มีความที่จะซาลง ตรงกันข้ามกลับโหมกระหน่ำลงมาอย่างถี่ยิบทั้งลมทั้งฝน พายุยกสูงขึ้นไป ชะงัดมองทางช่องหน้าต่าง บ้านข้างกันสองสามหลังปิดเงียบ ไกลออกไป มีแต่ม่านฝนบดบังขาวโพลนไปหมด หนูน้อยค่อยๆ สืบเท้าไปปิดหน้าต่าง ในหัวหนังกิ่งเหมือนโดนหินถ่วง กลั่นใจเดินโซซัดโซเซไม่ตรงทาง เสียงลมตีหน้าต่างดังปังปัง เอื้อมือไปหมายคว้ามาลงกลอน แต่พายุฝนที่สาด กระหน่ำเข้ามาทำให้เลิกล้มความตั้งใจเสียเม็ดฝนปะทะเข้าเต็มหน้าจนต้อง ล่าถอยมายืนโงนเงนอยู่กลางห้อง เมื่อปิดเปลือกตาลง รู้สึกเหมือนโลกทั้งใบ หมุนคว้าง ปั่นร่างป่วยไข้จนถลาล้ม

เสียงฟ้าคำรามลั่นอยู่เบื้องบน แจนปรือตามองไปยังประตู คิดถึงพ่อแม่ขึ้นมาจับใจ เช้าวันนี้ที่แรกกว่าจะขอร้องให้แม่อยู่เป็นเพื่อนสักวัน แต่เมื่อโดนพ่อตะคอกก็ไม่กล้าแม้กระทั่งจะเอ่ยปากใด ๆ หนูน้อยไม่เข้าใจ เลยว่า เรื่องที่ทะเลาะเบาะแว้งกันของลุงทิมและพ่อนั้นมันสำคัญอะไร นักหนา จึงต้องถึงกับตอยตีกันด้วย แม่ก็พลอยผสมโรงเข้าไปอีก จากที่เคย ไปมาหาสู่ช่วยเหลือเจือจุนกัน ทุกสิ่งอย่างมีอันต้องสิ้นสุด จะได้พูดคุยเล่นหัว กับพี่ที่ออกไปต่อเมื่ออยู่โรงเรียนเท่านั้น ผิดแต่ก่อนที่พ่อเลิกกลับบ้านก็หอบหิ้ว กระเป๋าหนังสือมาทำการบ้านด้วยกันเสมอ แจนรู้ว่าพ่อและลุงทิมทะเลาะกัน เรื่องการเมือง เรื่องสี แต่ก็ให้สงสัยกันว่าทำไมต้องถึงขนาดตัดไม้ตักกัน เพียงนี้ วันดีคืนดีก็ตะโกนด่ากันข้ามคลอง ทำดีทำต่อยเหมือนเด็ก ๆ ชนิดไม่ยอมกันทั้งสองฝ่าย แต่..จะอย่างไรก็ตาม แจนกับพี่ที่ออกไปไม่เคย โกรธเคืองกัน ยิ่งผู้ใหญ่ไม่ถูกกัน ก็ยังมีแต่จะเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น

..อย่าข้ามคลองไปบ้านฝั่งตรงข้ามเด็ดขาด มันเป็นศัตรูของบ้านเรา..

คำสั่งของพ่อยังก้องอยู่ในความรู้สึก แจนไม่เข้าใจเอาเสียเลย บ้านสองชั้น

ของลุงทิมปลุกอยู่บนที่ซึ่งถมขึ้นสูงกว่าคลองตั่งเมตรครึ่ง ขณะที่บ้านตัวเอง อยู่เหนือระดับฝั่งคลองไม่กี่ศืบ หากเป็นเมื่อก่อน ปานี้ลุงทิมคงข้ามมา จุงแขนแขนไปที่บ้านแล้ว แต่เนี..

แจนจำต้องสลัดเรื่องราวที่คิดคำนึงนั้นทิ้งไปโดยพลัน ฝืนตัวลุกขึ้น ทันใด เมื่อสายตาสังเกตเห็นความผิดปกติบางอย่างเบื้องหน้า รวบรวม แรงแยกที่มีทั้งหมดก้าวไปยังประตู เมื่อมองลงมายังพื้น หนูน้อยหลุดเสียง ร้องให้น้ำตาพลันไหลพรากออกมาแบบไม่ทันตั้งตัว น้ำเริ่มปริมาตรบริเวณ ขอบประตู และมีที่ท่าว่าจะทะลักเข้ามาในไม่ช้า

วินาทีแห่งความเป็นความตาย หนูน้อยตัดสินใจดึงกลอนประตู หนีออกมา นึกน้อยใจพอกับแม่ยิ่งนักที่ชะล่าใจกับเหตุการณ์อันเลวร้ายนี้ รู้ว่าลูกไม่สบาย ประกอบกับเพื่อนบ้านข้างๆ ก็ไม่มีใครอยู่ แคมบ้านตรงกันข้าม ก็เกิดเป็นศัตรูกันอีก ยังทิ้งให้อยู่คนเดียวได้ลงคอ

ทันทีที่เปิดประตูออกไป ทั้งลมทั้งฝนก็ระดมเข้ามาอย่างดุร้าย รมที่ติดมือมาปลิวหิวไปตามแรงลมแจนละมืออีกข้างจากประตูยกขึ้นป้องปิด ตามหน้าตาเสื้อผ้า เนื้อตัวเริ่มเปียกปอน มองลงไปย้งล้าคลอง ข้างน่ากลัวยิ่งนัก น้ำไหลเชี่ยวกราก กำลังโถมซัดเข้าโจมตีบ้าน และคงไม่นาน หากพอกับแม่ไม่ถึงบ้านภายในห้านาที ทุกอย่างในบ้านคงเสียหายไปหมด

พ่อ..แม่..ในห้วงสมองอันสับสนท่ามกลางห่าฝนนั้น หนูน้อย เกิดความลังเล หากข้ามไปอีกฝั่ง อาจโดนทำโทษ แต่ถ้าหากไม่ไปละ น้ำที่ท่วม สูงขึ้นๆ ข้างน่ากลัวนัก

ดวงตาเริ่มพร่าลาย แจนตัดสินใจพาร่างอันเปียกปอนไซเซ ขึ้นสะพานมา แต่นิจจา..ด้วยแรงลมและพิษไข้ และความอ่อนล้าของเด็กน้อย

ประกอบกับสะพานไม้ที่เปื่อยกลืน เท่าทั้งสองไม่สามารถประคองร่าง
ได้มั่นคง ส่งผลให้ล้มครืนลงบนสะพาน ลื่นไถลเกินมือไขว่คว้าสิ่งใดได้ทัน
และแล้ว...

๖.

หลังข่าวเที่ยงแล้วหลายชั่วโมง เขายังคงติดตามสถานการณ์
น้ำท่วมอยู่หน้าจอทีวีอย่างใกล้ชิด สองแม่ ลูกออกไปเดินห้างตั้งแต่บ่ายสาม
ความจริงนี้จะทำให้ไม่งเครียดแล้ว น่าจะกลับถึงบ้านกัน แต่นี่รถคงติด
ตามรายงานข่าว อาจถึงเอาตอนเกือบทุ่มโน่นละ ดีเหมือนกัน จะได้ไม่ต้อง
คอยระวังไอ้ลูกชายตัวปัญหา มันมักชอบทำในสิ่งที่พ่อขัดเคืองอยู่เรื่อย ยิ่ง
ห้ามเหมือนยิ่งยุ

คิดถึงวันนั้นแล้วแค้นใจนัก ไอ้ซิดเพื่อนรุ่นน้องที่รู้จักมักคุ้นกันมา
หลายปี แถมยังเป็นธุระพามันมาผ่อนซื้อที่ปลูกบ้านริมคลองใกล้กันนี้
มันได้ความคิดทางการเมืองบ้าง ๆ นี่มาอย่างไร สงสัยเจ้านายที่บริษัทของมัน
เป่าหูเป็นแน่ คูลี..มันเหมือนคนหูหนวกตาบอด ไม่ดูข้อเท็จจริง ช้ำยังขึ้นเสียง
เถียงคอเป็นเอ็น บังอาจมาต่อยติ อย่างนี้มันคนเลวชัด ๆ ไม่รู้สำนึกบุญคุณกัน
ก็ต่างคนต่างไป ให้มันเหมือนคนคนละโลกยิ่งดี

..ย้ายบ้านยกที่นี้ได้ ภูจะไปทันทีเสียเดี๋ยวนี้.. เขากัดฟันแน่น
เหตุการณ์ที่ชกต่อยกันเมื่อสามเดือนก่อนยังย้ำให้ความเคียดแค้นชิงชัง
คุโชนอยู่ตลอดเวลา

“ไอ้ที่ขอกลับมาบ้านหรือยัง” เสียงภรรยาตะโกนถามมาทาง
โทรศัพท์

“กลับยังงี้ ก็ไปด้วยกันไม่ใช่หรือ” เขาตะคอกกลับ

“ก็ไม่เห็นมันนี่นา บอกว่าให้รอที่หน้าร้านอัดรูป เผลอแปลิบเดียว
ไม่รู้หายหัวไปไหน ยืนรอจนขาแข็งแล้ว ของก็เยอะจะหิ้วกลับยังไงเนี่ย”

หล่อนบ่นเป็นหมิ่นผึ่ง

“ไม่มีห rokok บ้านนั้นมันคงไม่กล้าไป นอนเฝ้าประตูทั้งวัน
ไม่เห็นมันห rokok รอมันอีกหน่อยก็ได้” เขาตัดบท ลูกมันอาจเถลไถลไปตามเรื่อง
อยู่ใกล้แม่มานาน ๆ มีแต่ทะเลาะกัน

“น้ำจะท่วมตายแล้ว โห้ย !” หล่อนสบถแล้วตัดสายไป

เสียงผู้ประกาศข่าวในทีวีรายงานด่วนมาว่า พนันกั้นน้ำที่อยู่ถัด
ขึ้นไปทางเหนือของคลองหน้าบ้านได้พังลงแล้ว ขอให้บ้านซึ่งปลูกในที่ลุ่มต่ำ
ขนของย้ายไปอยู่ในที่ปลอดภัยโดยเร็ว

เขายิ้มเยือกเย็น ลูกขึ้นเดินไปยังประตูหน้าบ้าน ..กรรมติดจรวด
เร็วทันใจแท้..เขาคำรามในอก นึกถึงคำที่ลูกชายพูดว่า ลูกบ้านนั้นเป็นไข้
อยู่คนเดียวแล้วสะใจนัก บัดนี้น้ำกำลังท่วมฝั่งนั้น และคงกำลังไหลเข้าบ้าน
ชั้นเดียวของมัน เจ็งนองลามเลียไปทุกซอกมุม

ภาพในทีวีที่รายงานมหาอุทกภัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึง
ความเดือดร้อนอันแสนสาหัสของผู้ประสบชะตากรรม ขาดแคลนเครื่อง
สาธารณูปโภคทั้งหมด อาหารการกินทั้งของคนของสัตว์เลี้ยง โรงงาน
อุตสาหกรรม พื้นที่การเกษตร ทุกอย่างตกอยู่ในสภาพพิกลพิการกินเนื้อที่
เกือบครึ่งค่อนประเทศ เมื่อบ้านเมืองเข้าสู่ขั้นวิกฤตเช่นนี้ ทุกฝ่ายจึงหันมา
ร่วมมือร่วมใจกัน ต่างปล່อยวาง ทิ้งความขัดแย้งทั้งหมด โดยมีผู้นำฝ่ายค้าน
และผู้นำฝ่ายรัฐบาลประชุมร่วมมือกันวางแผนแก้ไขปัญหา

รายงานข่าวว่า ช่างเป็นภาพที่สร้างความประทับใจแก่คนไทย
ที่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันมานาน เป็นเครื่องบ่งบอกว่าถึงยังงัย ๆ เมื่อคราว
จำเป็น คนไทยไม่เคยทิ้งกัน

เขาแสบะยิ้มเยิ้มเกรียม เปิดประตูหน้าบ้านด้านติดกับคลอง ในม่านฝน
ที่สาดกระหน่ำเข้ามาด้วยแรงลม ปรากฏร่างหนึ่ง โชคดีโชเซออยู่บนสะพาน

..พ่อ น้องแจนป่วย อยู่บ้านคนเดียว น้ำขึ้นมากแล้ว.. ดี..
จะเป็นใครไปไม่ได้ นอกเสียจากเด็กเวอร์นั้น

..ขอให้มันตกระพานตายไปเลย..คราวนี้แหละไอ้ชิต มึงจะได้
รู้สำนึกบ้าง กล้ามลองตีกับกู มึงต้องสูญเสียดังยิ่งใหญ่มากยิ่งกว่าใครๆ
ที่โดนภัยน้ำท่วมครั้งนี้..

คำข่าวนั้นปรากฏผลทันใด..ร่างน้อยๆ ที่โง่งงๆ ในม่านฝน
นั้นสิ้นไถลล้มลง แล้วในฉับพลันนั้นก็หล่นร่วงในสู่เบื้องล่าง..ล่องลอยไป
ตามกระแสน้ำเชี่ยว

เขามองดูภาพแห่งความตายเบื้องหน้า อ้าปากหมายระเบิด
เสียงหัวเราะระบายแค้นให้ดังไปทั่วสองฝั่งคลอง

และ..มันคงเป็นเช่นนั้น..ถ้าหากไม่มีร่างของใครคนหนึ่งกระโจน
ตามลงไป

ในเสี้ยววินาทีต่อมา....

รางวัลชมเชย

บุหร่ง ตันหยง ตานี

โดย สรวงอัปสร

เสียงล้อเหล็กบดลงบนรางเป็นจังหวะกึกก้อง กระตุ้นประสาทหญิงสาวให้ตื่นตัวตลอดเวลา การเดินทางอันยาวไกลกำลังจะสิ้นสุดลง กระเด็นหวังเพียงว่าความมุ่งมั่นในหัวใจจะนำพาเธอก้าวไปข้างหน้า โดยไม่มีอะไรมาขวางกั้น

การเดินทางครั้งนี้ผสมผสานไปด้วยความรู้สึกลากหลาย ตื่นเต้น ปิติ และหวาดหวั่น ณ ชั่วโมงนี้ ความตื่นเต้นมาเป็นอันดับหนึ่ง กระเด็นกำลังจะได้มีโอกาสทำหน้าที่สื่อมวลชนเต็มตัว ในฐานะนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวันยักษ์ใหญ่ บนพื้นที่เสี่ยงอันตรายอย่างจังหวัดชายแดนภาคใต้ งานที่นักสื่อสารมวลชนอย่างกระเด็นปลาบปลื้มยิ่งนัก ด้วยอุดมการณ์เปี่ยมล้นที่จะนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสร้างความถูกต้อง เป็นธรรมในสังคม

และสิ่งที่ทำให้กระเด็นเกิดความปิติ เต็มตื่น ก็คือ เธอกำลังจะได้ไปเยือนบ้านเกิดของนุรียา นักข่าวสาวผู้หาญกล้า ผู้ศรัทธาใน

ความเป็นมนุษย์ ผู้สร้างจิตวิญญาณแห่งความเป็นนักข่าว และอุดมการณ์ รักความยุติธรรมเหนือสิ่งอื่นใดให้แก่กระเด็น... นูรียาพี่สาวที่รักผู้จากไป

กระเด็นหวนนึกไปถึงเมื่อครั้งที่คณะสื่อสารมวลชนของเธอ รับน้องใหม่ วันแรกของการเรียน และวันแรกของการได้รู้จักกับรุ่นพี่หน้าคม ผิวคล้ำ ผู้มีนัยน์ตาคู้งามฉาบฉวยด้วยความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว และจากนั้น กระเด็นก็ได้รู้จักเธอมากขึ้น ๆ นูรียาจริงจังกับงานทุกอย่างในความรับผิดชอบ เธอรักความถูกต้อง และซื่อสัตย์ต่อความคิดของตนเองเท่าชีวิต เธอบอกกระเด็นเสมอว่า

“เมื่อเราได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ต้องทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ต้องซื่อสัตย์ต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ต้องรักและศรัทธาในความถูกต้อง”

สายตาที่มองเขม็งมาที่กระเด็นนั้นมีความหมายลึกซึ้งกว่าคำพูดมากนัก

“เราต้องยืนอยู่เคียงข้างประชาชน เป็นกระบอกเสียงแทนพวกเขา เพื่อดำรงไว้ซึ่งความถูกต้องและเป็นธรรมในสังคม เพราะสองสิ่งนี้จะนำไปสู่สันติภาพได้อย่างแท้จริง” นูรียากล่าวอย่างมุ่งมั่น

การเดินทางลงไปทำงานยังจังหวัดชายแดนใต้ของนักข่าวสาวอย่างกระเด็น เป็นเรื่องที่พ่อและแม่หวาดหวั่นมาก ท่านทั้งสองวิตกกังวลจนแทบไม่เป็นอันทำอะไร เมื่อแรกนั้นไม่ว่ากระเด็นจะอ้างเหตุผลต่าง ๆ นานาอย่างไร ท่านก็ไม่ยอมอนุญาต จนกระทั่งพี่แก่กับพี่เล็ก รุ่นพี่สองคนที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ได้เล่าถึงอภิปาฏิหาริย์ของผู้อื่น วิถีชีวิตที่เรียบง่าย และบรรยากาศอันสุขสงบของที่นั่นในยามเหตุการณ์ปกติ รวมทั้งสัญญาว่าจะดูแลกระเด็นเป็นอย่างดีตลอดเวลา โดยจะขึ้นมารับเธอที่กรุงเทพฯ

แล้วเดินทางลงไปพร้อมกันด้วย ท่านทั้งสองจึงจำใจยอม และรู้สึกดีขึ้น อีกนิตหลังจากกระเต็นให้คำมั่นว่า เมื่องานของเธอเข้าที่เข้าทางเธอจะกลับมาเยี่ยมท่านบ่อยๆ

ในวันนี้ วันที่กระเต็นออกเดินทาง พ่อและแม่ทั้งห่วงทั้งกังวล แต่ไม่สามารถตัดทานความตั้งใจจริงของกระเต็นได้ หญิงสาวรู้ดีถึงความทุกข์ในใจท่าน แม้พ่อจะไม่แสดงความกังวลออกมาให้เห็น และผู้หญิงที่เข้มแข็งอย่างแม่จะไม่มีน้ำตาสักรหยดให้ลูกสาวคนนี้ต้องใจเสียก็ตาม

แม่กอดกระเต็นแน่น จูบที่ผมของเธอ ตอนที่พอกับแม่ตามขึ้นมาส่งบนรถไฟ

“ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองลูกของแม่ ให้แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวงนะลูก”

“ดูแลตัวเองดีๆ นะลูก จำไว้ล่ะ หนูคือดวงใจของพอกับแม่” พ่อลูบศีรษะเธอด้วยความรัก

กระเต็นกราบที่อกท่านทั้งสอง “พอกับแม่ไม่ต้องกังวลนะคะ เต็นจะดูแลตัวเองอย่างดีที่สุด พี่เล็กพี่แกก็อยู่ด้วยไม่ต้องห่วงเลยคะ” กระเต็นหันไปยิ้มกับพี่ทั้งสอง ก่อนจะหันมาบอกกับพ่อและแม่ “ขอให้เต็นได้ทำงานตามที่ตั้งใจไว้ก่อน แล้วเต็นจะรีบกลับมาอยู่กับพ่อและแม่ตลอดไปเลยคะ” เธอย้ำให้ท่านสบายใจอีกครั้ง ก่อนที่ท่านจะลงจากรถไฟ เมื่อรถกำลังจะเคลื่อนขบวนออกจากสถานี

ในที่สุด เสียงปลดห้ามล้อของหัวรถจักรก็ดังขึ้น เป็นสัญญาณให้กระเต็นรู้ว่าการออกเดินทางไปตามความตั้งใจของเธอกำลังจะเริ่มต้นขึ้นแล้ว กระเต็นโผล่หน้าตรงหน้าต่างโบกมือให้พอกับแม่ จนกระทั่งภาพของท่านทั้งสองลับไปจากสายตา

รถไฟชะลอตัวเข้าเทียบชานชาลา ท่ามกลางความวุ่นวาย จ๊อกแจ๊กจ๊อแจของผู้คนในยามสาย ก่อนจะจอดนิ่งสนิทที่ปลายทาง ณ จุดเริ่มต้นการเดินทางแห่งชีวิตของหญิงสาวคนหนึ่ง กระเด็น สุดลมหายใจ สัมผัสได้ถึงความรู้สึกหวาดหวั่นในใจตน เธอจะต้องพบกับ สิ่งแปลกใหม่ อย่างที่ลูกสาวคนเดียวที่ถูกเลี้ยงดูอย่างประคบประหงม จากพ่อแม่เช่นเธอไม่เคยพบเจอมาก่อน บนดินแดนที่มีแต่ความแตกต่าง โดยเฉพาะเรื่องภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม แม้จะเตรียมตัวเตรียมใจ มาเป็นอย่างดี หญิงสาวก็อดหวาดหวั่นไม่ได้

แต่แล้วความรู้สึกของกระเด็นก็แปรเปลี่ยนทันที เมื่อภาพ บรรยากาศของเมืองปัตตานีเริ่มปรากฏให้เห็นผ่านหน้าต่างรถตู้ที่พี่ เล็กนัดให้มารับ ขณะรถผ่านเข้าตัวเมือง สีสัน และกลิ่นอายวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ที่ได้เห็นได้จากการแต่งกายและวิถีชีวิตอันแปลกแตกต่างไปจาก ภูมิภาคอื่น ๆ สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กระเด็นเป็นอย่างมาก

“เป็นไงจ๊ะ กระเด็น” พี่เก๋ถามเมื่อเห็นท่าทางที่กระเด็นขยับ ลูกขึ้นนั่งตัวตรง มองออกไปนอกหน้าต่างรถอย่างตั้งใจ

“บ้านเมืองสวยแปลกตา น่ารักจังค่ะ” กระเด็นร้องบอกอย่างตื่นเต้น “ดูแตกต่างจากภาคอื่น”

“จ๊ะ” พี่เก๋รับคำ “คงเพราะมีชาวมุสลิมคลุมผมเดินเต็มไปหมด”

“บรรยากาศก็ดูแตกต่างค่ะ” กระเด็นบอกอีก

“แถวชานเมืองก็สวย วันหลังพี่จะพาไปเที่ยว” พี่เล็กบอก “นอกจากบรรยากาศต้นไม้สองข้างทางที่ฉ่ำฝนแล้ว ยังมีบ้านทรงไทยภาคใต้ สวย ๆ มีเอกลักษณ์แปลกไปจากบ้านภาคอื่นให้ดูด้วยนะ”

“เดินต้องขอบแน่ๆ” พี่เก้เสริม

“ขอบคุณล่วงหน้าคะ พี่เล็ก” กระเต็นยิ้มชอบใจ ยังตื่นตาไปกับภาพบรรยากาศที่เคลื่อนผ่านหน้าต่างรถไปเรื่อย ๆ จนลืมเรื่องที่กำลังพลอยู่เสียสนิท

กระเต็นเข้าพักที่บ้านเช่าของพี่เก้ พี่สาวร่างเล็ก ผู้เคยมุ่งมั่นจะเป็นแม่พิมพ์ของชาติให้กับเด็ก ๆ ด้วยโอกาสที่บ้านเกิดทางภาคอีสาน แต่ในระหว่างเรียน สถานการณ์รุนแรงทางภาคใต้ที่เกิดขึ้นกับครูและโรงเรียน จนกระทั่งเด็ก ๆ ต้องขาดโอกาสในการศึกษา ทำให้เธอตัดสินใจเลือกมาสอนที่นี่ เมื่อแรกพี่เก้ลงมาด้วยอุดมการณ์ แต่เมื่ออยู่ไปสักพัก จากอุดมการณ์ก็เกิดเป็นความประทับใจ พี่เก้มีความสุขกับชีวิตครูที่นับบนดินแดนที่ผู้คนใช้ชีวิตกันอย่างเรียบง่าย น่ารัก มีน้ำใจ ให้การต้อนรับคนต่างถิ่นอย่างพี่เก้ด้วยความยินดี ...แน่นอน ที่นี่ย่อมสุขสงบ หากไม่มีสถานการณ์รุนแรงเกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ดูราวกับจะไม่มีวันสิ้นสุดอย่างที่เป็นอยู่

ส่วนพี่เล็กพักอยู่ใกล้ ๆ กันนั่นเอง พี่เล็กเป็นรุ่นพี่เก่าแก่ของคณะที่กระเต็นเรียน เมื่อเรียนจบก็สมัครเป็นนักข่าวโทรทัศน์ และขอลงไปทำงานที่บ้านเกิด พี่เล็กเป็นบรรณาธิการข่าวมือหนึ่งคนหนึ่งของวงการมีฝีมือเป็นที่ยอมรับของทุกสำนักข่าว มีตำแหน่งใหญ่รออยู่ที่กรุงเทพฯ แต่เขากลับไม่ไยดี พี่เล็กทำให้กระเต็นนึกถึงนุริยา เธอก็ไม่ต่างจากพี่เล็กที่รักบ้านเกิดและปรารถนาจะกลับไปอยู่ดูแลคนที่นี่

ใช่... ในพื้นที่อื่น ๆ การรักบ้านเกิด ย่อมหมายถึงการมุ่งมั่นกลับไปพัฒนาบ้านเกิดให้เจริญก้าวหน้า แต่สำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เนี่ย

รักบ้านเกิด หมายถึงการกลับไปปกป้องดูแลแผ่นดินถิ่นเกิด พ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง ตลอดจนชาวบ้านทุก ๆ คนที่เปรียบเสมือนพี่น้องของพวกเขา ให้ปลอดภัย และทำทุกวิถีทางให้ความสงบ สันติสุขกลับคืนมาสู่ผืนแผ่นดิน ปลายด้ามขวานทองนี้ให้จงได้

“ชาวบ้านที่นั่นก็เหมือนคนภาคอื่น ๆ ทุกคนล้วนอยากอยู่อย่างสงบร่มเย็นภายใต้ร่มพระบารมีบนผืนแผ่นดินไทยแห่งนี้เหมือนกัน”

“พวกเขาอยู่ร่วมกันท่ามกลางพหุวัฒนธรรมอย่างสงบสุขมาช้านาน นับตั้งแต่สมัยบรรพชน แม้จะอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่าง แต่นั่นคือความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมที่ทุกฝ่ายต่างยอมรับ และอยู่ร่วมกันมาอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย”

นุรียาบอกกับเธอเสมอ

“แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ก็มีแต่ความแตกแยก ชาวบ้านต้องอยู่อย่างหวาดกลัว หวาดระแวง แม้แต่จะระวังตัว ระวังเหตุร้ายก็ยังทำได้ลำบาก เพราะไม่รู้ว่ามีใครเป็นใคร ความเข้าใจผิดเกิดขึ้นมากมาย คนที่ไม่ได้เป็นแนวร่วมถูกระแวงสงสัย จนมีการจับผิดตัว ซึ่งนั่นยิ่งทำให้ความหวาดระแวงในหมู่คนบริสุทธิ์ด้วยกันเองมีมากขึ้น ความไม่ไว้วางใจ จึงเกิดขึ้นกับคนทุกกลุ่ม สันติสุขที่แท้จริงหาไม่ได้แล้วในเวลานี้”

น้ำเสียงของนุรียานั้นบ่งชี้ถึงความเจ็บปวดที่ฝังลึกอยู่ในใจ

“พี่จึงตั้งใจยื่นหยัดต่อสู้เพื่อผู้บริสุทธิ์ที่เขาต้องมารับเคราะห์ ไม่ใช่เฉพาะคนในพื้นที่ แต่พี่หมายถึงทุก ๆ คนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ทั้งคนในพื้นที่ คนที่ต้องไปเสีย ไปเสียชีวิตที่นั่น และคนที่รอคอยพวกเขาอยู่ข้างหลัง แม้พี่จะเป็นเพียงพลังเล็กๆ

แต่พลังเสียงเล็กๆ อย่างพวกเรานี้แหละ จะรวมกันเป็นกระบอกเสียงที่สามารถนำความจริงทุกอย่างออกมาตีแผ่ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจซึ่งกันและกัน หันหน้าเข้ามาร่วมกันสร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่เชื่อว่าเมื่อเกิดความเป็นธรรมและความยุติธรรมในสังคมแล้ว ความสามัคคีปรองดองก็จะตามมา และเมื่อนั้นความสงบ สันติสุขจะกลับคืนมาอีกครั้ง”

น้ำเสียงนั้นเด็ดเดี่ยวมาก และนุรียาก็ได้ทำทุกอย่างดังที่ตั้งใจ กระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

หลังเสร็จจากการรับประทานอาหารเย็นร่วมกับพี่ๆ นักข่าวที่มาต้อนรับน้องสาวคนใหม่ ราวสองทุ่มทุกคนก็แยกย้ายกัน บ้างกลับที่พัก บ้างกลับไปทำงาน กระเด็นกับพี่ก็ยังหนี้อยากจากการเดินทางจึงรีบกลับบ้านอาบน้ำ แล้วต่างคนก็ต่างเข้านอน

เมื่ออยู่ลำพังความเหงาเริ่มครอบงำอีก กระเด็นเริ่มจินตนาการถึงสิ่งที่รออยู่ข้างหน้า เรื่องที่ทำงานและเพื่อนร่วมงานนั้นเธอไม่ค่อยห่วงเท่าไร สิ่งที่กังวลมากกว่าคือ การปรับตัวให้เข้ากับชาวบ้านที่เธออยากรู้จัก อยากเข้าไปช่วยเหลือเยียวยาพวกเขาโดยเฉพาะทางด้านจิตใจ และสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ กระเด็นกังวลถึงสถานการณ์ไม่สงบอันไม่อาจมีใครคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร ที่ไหน ในรูปแบบใด แม้ว่าสถานการณ์เหล่านั้นจะเกี่ยวพันแก่งานของเธอโดยตรง เพราะหากไม่เกิดสถานการณ์ ผลงานของเธอก็คงไม่ปรากฏ แต่ทว่าความตั้งใจจริงของกระเด็นไม่ใช่การมีผลงานทางหน้าหนังสือพิมพ์แบบนี้ เธอไม่ต้องการรายงานภาพข่าวการสูญเสียเลือดเนื้อของพี่น้องชาวไทย ไม่ต้องการนำเสนอความเศร้าสะเทือนใจจากการที่พ่อแม่ต้องสูญเสียลูก ภรรยาต้องสูญเสียสามี เด็กๆ ต้องกลายเป็นลูกกำพร้า

หรือแม้แต่การสูญเสียบ้านเรือน ร้านค้า สมบัติของทางราชการ หรือระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ อันเป็นของประชาชนทุกคน สิ่งนี้นักข่าวสาวอย่างเธอ ตั้งมั่นที่จะทำคือ เป็นสื่อกลางที่สามารถสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเป็นกลางที่สุด

ท้ายสุดก่อนจะผล็อยหลับไปกระเด็นนึกถึงพ่อกับแม่ ขออย่าให้ท่านเป็นกังวลอีกต่อไปเลย ให้ลูกได้ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี ได้สานต่อเจตนารมณ์แสวงหาความยุติธรรมให้แก่ผู้ที่สูญเสีย บนพื้นที่ที่ต้องการผู้คนทุกแขนงอาชีพเข้ามาช่วยกันดูแล แก้ไข ให้ความเชื่อมั่นแก่พวกเขา ว่าพวกเขาก็เป็นประชาชนคนไทย เป็นส่วนหนึ่งของดินแดนสุวรรณภูมิผืนนี้เช่นกัน

สามเดือนผ่านไปกับการทำหน้าที่นักข่าวประจำ รายงานสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ กระเด็นแทบไม่มีวันหยุด ต้องลงพื้นที่ทำข่าวสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เว้นแต่ละวัน เพื่อนำมารายงานให้พี่น้องชาวไทยทั่วประเทศทราบผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ พร้อม ๆ ไปกับเฝ้าระวังสถานการณ์ความไม่สงบที่ไม่รู้จะเกิดขึ้นเมื่อใด

แต่ถึงแม้งานจะยุ่งสักเท่าไร กิจวัตรที่กระเด็นไม่เคยลืมก็คือ โทรศัพท์รายงานตัวกับพ่อและแม่วันละสองเวลาเช้า-เย็น เพื่อให้ท่านคลายความกังวล และจากน้ำเสียงของท่านทั้งสอง ทำให้กระเด็นรู้ว่าท่านภาคภูมิใจในตัวกระเด็นไม่น้อย

“พ่อเข้าใจกระเด็นแล้วล่ะลูก กระเด็นมุ่งมั่นในหน้าที่การงานของตัวเอง เหมือนอย่างพระบรมราชาโชวาทของในหลวงที่ว่า...ผู้มีปัญญาความสามารถไม่ว่าในงานใด ต้องถือว่างานทุกอย่างสำคัญเท่าเทียมกัน

ต้องตั้งใจกระทำให้ดีที่สุด ด้วยความรับผิดชอบ วิริยะอุตสาหะ โดยมุ่งถึงความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ...”

“พ่อดีใจที่ลูกสาวตัวเล็ก ๆ ของพ่อคนนี้ไม่ใช่มีค่าเพียงแค่นี้ สำหรับพ่อกับแม่เท่านั้น แต่ยังมีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสังคม และเพื่อนมนุษย์มากมายอีกด้วย...”

และพ่อจะบอกกับเธอทุกครั้งว่า “ทำหน้าที่ของลูกให้ดีที่สุด พ่อภูมิใจในตัวลูกมากนะ กระเต็น”

“รักษาเนื้อรักษาดวงชะตา ลูก พ่อกับแม่รักลูกที่สุดนะจ๊ะ” ส่วนแม่ มักจะบอกแบบนี้เสมอ ก่อนจะวางสาย

งานของสื่อมวลชนแม้จะดูไม่หนักหนาเท่ากับข้าราชการ ตำรวจ ทหาร ในพื้นที่ หากแต่ความเสี่ยงนั้นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์ที่ต้องการช่วยเหลือประเทศชาติ บ้านเมือง ตลอดจนพี่น้องประชาชน เท่าที่ความสามารถในหน้าที่รับผิดชอบจะทำได้ ทำให้กระเต็นไม่เคยทอดอถอย เธอเชื่อว่าความตั้งใจ จะช่วยให้เธอแคล้วคลาด ปลอดภัย บรรลุเป้าหมายในการทำงาน จนถึงวันที่ได้กลับไปเป็นที่ขึ้นอกขึ้นใจของพ่อและแม่อีกครั้ง

เมื่อว่างจากการทำข่าว กระเต็นใช้เวลาเหล่านั้นเข้าไปทำความรู้จักคลุกคลีกับชาวบ้าน และได้ซาบซึ้งในเมตตริจิตของพวกเขา ที่ปฏิบัติต่อเธอเหมือนเป็นพี่น้องลูกหลาน มาอยู่ได้ไม่นานกระเต็นก็เป็นที่รักของใครหลาย ๆ คน หนึ่งในนั้นคือ อะนี น้องสาวของนุรียา ซึ่งตอนนี้ เป็นเพื่อนสนิทของกระเต็นไปแล้ว และไม่เพียงเท่านั้น กระเต็นยังเป็นที่รักของทุกคนที่บ้านของอะนีอีกด้วย พวกเขาเรียกเธอว่า บุรง

“อย่าเรียกคุณได้ใหม่จะ เรียกกระเด็นเฉยๆ ดีกว่า” กระเด็นบอกกับอะนี เมื่อครั้งที่เจอกันใหม่ๆ และคุยกันถุกคอ จนกระทั่งอะนีรับอาสาแวะมารับส่งกระเด็นเป็นประจำ

“ถ้าอย่างนั้นอะนีเรียกคุณกระเด็นว่า บุง ดีกว่า”

“บุง เหรอ เพราะจั่ง ฉันชอบ แปลว่าอะไรนะ” กระเด็นถามขณะขึ้นนั่งซ้อนท้ายรถมอเตอร์ไซด์ที่อะนีติดเครื่องรออยู่

“บุงก็.....บุงหงงงใจจะ แปลว่านก ฉันเรียกคุณกระเด็นว่าบุง เพราะกระเด็นเป็นนก ไซ้ใหม่”

“จั่ง ฉันชอบชื่อนี้จั่ง” กระเด็นตอบ ด้วยความชื่นชมจากใจจริง

“ดีใจจั่งที่...คุณบุงชอบ” อะนียิ้มด้วยความภูมิใจ

“ชอบใจนะอะนี ที่ตั้งชื่อให้ แต่เรียกบุงเฉยๆ ดีกว่า เพราะว่าเราเป็นเพื่อนกัน”

“จั่ง ก็ได้ ถ้าอย่างนั้นเย็นนี้บุงจะไปกินข้าวบ้านอะนีนะจะบอกให้เยาะทำแกงพะั้วรอ”

อะนีบอก ขณะส่งกระเด็นลงที่หน้าสำนักงานหนังสือพิมพ์

กระเด็นหัวเราะก่อนจะตอบว่า “แหม อะนีเล่นเอาของอร่อยมาล่ออย่างนี้ ฉันไม่ยอมพลาดแน่ๆ” เธอโบกมือให้ ขณะอะนีถอยรถออกไป “ขับรถกลับดีๆ นะ ระวังตัวด้วยอะนี”

“จั่ง รู้แล้ว เดียวเย็นๆ อะนีไปรับที่บ้านนะจั่ง”

กระเด็นยังยืนรอดูอะนีขับรถจากไป ส่วนอะนีก็หันมาแล้วโบกมือให้กระเด็นรีบเข้าไปในสำนักงาน

แม้ผู้คนที่นี้จะดูยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุขกับการใช้ชีวิตไปตามครรลอง แต่สถานการณ์ตึงเครียดยังคงซุกซ่อนอยู่ทุกหนทุกแห่ง มีความ

หวาดระแวงซ่อนอยู่ในรอยยิ้มของทุกคน คนดี ๆ ถูกมองว่าอาจเป็นผู้ก่อความไม่สงบ ในขณะที่คนร้ายอาจแฝงตัวอยู่ในหมู่ชาวบ้าน และคนแปลกหน้าจะต้องถูกระแวงไว้ก่อน

สำหรับกระเต็นเองแม้จะมีความสุขกับชีวิตการทำงาน แต่เธอก็ภาวนาก่อนนอนทุกคืนขอให้ตื่นขึ้นมาไม่ต้องพบกับเหตุการณ์ร้าย ๆ ให้รีบไปทำข่าว เพราะที่ผ่านมาแทบไม่มีวันไหนเลยที่ไม่เกิดเหตุ และน้อยมากที่ทางการจะได้ทราบข่าวล่วงหน้าและสามารถระงับเหตุการณ์ได้ทัน โดยการตัดสินใจของตำรวจที่เคลื่อนที่ หรือเก็บกู้ระเบิดได้อย่างปลอดภัย ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ ความรู้สึกที่ทุกคนในพื้นที่มีร่วมกันคือ ดีใจ โลงใจ และเหมือนมีละอองไอของความสุขเล็กๆ แพร่กระจายแทรกซึมอยู่โดยรอบ แต่หากการเก็บกู้ระเบิดล้มเหลว ความเศร้าเสียใจ สลดใจนับเท่าทวีคูณก็จะแผ่ปกคลุมไปทั่วทั้งพื้นที่ เพราะนอกจากเราจะต้องสูญเสียบุคลากรผู้มีความสามารถ ผู้เสียสละเพื่อประเทศชาติและพี่น้องคนไทยแล้ว นั้นหมายถึงครอบครัวของเขาจะต้องสูญเสียเสาหลักไปด้วย

สถานการณ์ความไม่สงบแต่ละครั้ง มีความร้ายแรงแตกต่างกัน ในการทำงานของนักข่าวนั้นหากเลือกได้ ในสถานการณ์ที่รุนแรงมาก หรือต้องมีการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด นักข่าวที่ลงไปทำข่าวจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์สูง เพื่อความปลอดภัยของตัวนักข่าวเอง สำหรับกระเต็นถือว่ายังมีมือใหม่ อ่อนประสบการณ์ และต้องเรียนรู้อีกมาก ซึ่งกระเต็นก็เฝ้ารอว่า เมื่อไรหนอจะถึงวันที่เธอได้รับความไว้วางใจให้ลงไปทำข่าวสำคัญ ๆ ที่ต้องการมากกว่าเนื้อหาของข่าวเพื่อนำมาลงในหน้าหนังสือพิมพ์เสียที

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะไม่ได้ออกไปทำข่าวใหญ่ ๆ เหมือนพี่ ๆ แต่กระเต็นก็ไม่ได้ท้อแท้ในการทำงาน เธอยังคงยึดมั่นในความตั้งใจเดิม คือทำหน้าที่สื่อกลางสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างเป็นทางการที่สุด และนั่นก็ไม่ได้หมายความว่าต้องลงไปทำข่าวเพียงอย่างเดียว

กระเต็นรวบรวมและประมวลข่าวสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นำมาวิเคราะห์ เรียบเรียงเป็นบทความข่าว เพื่อนำเสนอความเชื่อมโยงและความต่อเนื่องของสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งงานนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีระดับหนึ่งทีเดียว

“สื่ूपข่าวที่กระเต็นเขียนดีมากเลยนะ ได้รับความสนใจมาก กระเต็นเขียนได้อ่านด้วย พี่อยากให้กระเต็นเขียนประจำ สัปดาห์ละครั้ง ถึงสองครั้ง ได้ไหม”

พี่ บก. บรรณาธิการศูนย์ข่าวชมเชย พร้อมกับมอบหมายงานใหม่ให้ทำ ซึ่งในครั้งแรกนั้นกระเต็นอึ้งไป นี่หมายความว่าโอกาสที่เธอจะได้ลงไปทำข่าวสำคัญ ๆ คงน้อยลงไปอีก

“...ในกระบวนการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ใครละคือฟันเฟืองที่จะขับเคลื่อนความเป็นจริงออกสู่สาธารณชนได้อย่างเปิดกว้าง ให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ได้ เห็น ได้เข้าใจ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ไม่ใช่สื่อมวลชนอย่างเราหรอกหรือ...เมื่อเราได้มายืนอยู่จุดนี้แล้ว อย่าทำลายโอกาสของตัวเอง ทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด ด้วยความซื่อสัตย์ที่สุด จงอย่าได้ทำลายเกียรติภูมิของตัวเอง ด้วยการบิดเบือน หรือแม้แต่เพิกเฉย ละเลย...”

ถ้อยคำของนุรียายังก้องอยู่ในหัวของกระเต็น

“คะ พี่ เต็นจะทำหน้าที่ของเต็นให้ดีที่สุด” กระเต็นกล่าวตอบรับอย่างหนักแน่น

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นั้น มีวันสำคัญทางศาสนาของแต่ละศาสนาที่จะต้องมีการเฝ้าระวังการก่อเหตุเป็นพิเศษ และหนึ่งในนั้นคือวัน ‘ฮารีรายอ’ หรือวันออกจากการถือศีลอดของชาวมุสลิม การเฝ้าระวังจะเริ่มในช่วงก่อนวันสำคัญนี้สอง-สามวัน ซึ่งในปีนี้จะเจียบสงบมาก

“ยิ่งเจียบอย่างนี้ยิ่งน่ากลัว” พี่ บก. กล่าว ขณะประชุมนักข่าวตอนเช้าก่อนถึงวันฮารีรายอ ซึ่งกระเต็นรู้ว่า เมื่อปีที่แล้วเจ้าหน้าที่ได้เฝ้าระวังกันเต็มที่ โชคดีที่เก็บกู้ระเบิดในสถานที่สำคัญได้สามแห่ง แต่ก็เกิดเหตุระเบิดขึ้นในหลายหมู่บ้าน แม้จะไม่ร้ายแรงมากก็ตาม

พี่ บก. อนุญาตให้นักข่าวหลายคนที่เป็นชาวมุสลิมเข้าร่วมปฏิบัติศาสนากิจในช่วงเช้าได้ตามสะดวก ส่วนคนอื่นๆ ก็ให้เข้ามาที่ศูนย์ฯ เพื่อเตรียมพร้อมลงพื้นที่ได้ทันที

กระเต็นนึกถึงที่อะนีซวนเธอไปร่วมงานที่บ้านในตอนเช้า จึงเอ่ยปากขออนุญาตพี่ บก. เขาอนุญาตโดยดี แต่บอกให้เธอเข้ามาทำงานช่วงบ่ายเหมือนพี่ๆ นักข่าวมุสลิม

แล้วเมื่อถึงวันรายอ อะนีก็จับกระเต็นแต่งตัวตามแบบชาวมุสลิมทางใต้ กระเต็นมองกระจกเห็นหน้าตัวเองภายใต้ผ้าคลุมผมก็ยิ้มอย่างพึงพอใจ

อะนีชมกระเต็นไม่ขาดปาก “สวยจังเลย บุรง” และถ่ายรูปกระเต็นตลอดเวลา ขณะพาเธอไปร่วมงานฮารีรายอที่บ้าน “จะได้ส่งไปให้คุณพ่อ คุณแม่ บุรงคุณใจจะ” อะนีบอก

วันนั้นทั้งวันเป็นวันรื่นเริงของชาวมุสลิม หลังเสร็จสิ้นจากการถือศีลอดครบหนึ่งเดือน ซึ่งกระเต็นก็ได้ร่วมสนุกสนานไปกับพวกเขาด้วย

กระทั่งบ่ายเธอจึงขอตัวออกจากบ้านของอะนีกลับไปทำงาน แต่ก่อนจะกลับ อะนีชวนเธอไปที่มีสียิต เพราะที่นั่นจัดงานใหญ่ มีการแสดงวัฒนธรรม ประเพณีหลายอย่าง รวมทั้งลิเกฮูลูที่กระเต็นอยากดูด้วย เธอจึงแวะไปกับ อะนีก่อน กระเต็นสนุกสนานและมีความสุขมาก โดยเฉพาะเมื่อได้เห็นรอยยิ้ม ของผู้คนจำนวนมากมายที่มาร่วมงาน ท่ามกลางกลิ่นอบร่ำน้ำปรุงที่แต่ละคน บรรจงประพรมมา

กระเต็นดูลิเกฮูลูได้เพียงสองคณะก็ต้องรีบกลับไปหาศูนย์ข่าว ซึ่งที่นั่นมีพี่ ๆ นักข่าวหลายคนเฝ้าระวังอยู่แล้ว แม้แต่พี่ ๆ นักข่าวมุสลิมก็ยัง มาถึงก่อนกระเต็น

ทุกคนทำงานกันไปตามปกติจนถึงเย็น ด้วยใจที่กังวลตลอดเวลาว่าจะเกิดเหตุร้ายแรงขึ้นในวันนี้ กระทั่งเย็นจนค่ำ พวกเขาจึงเตรียมตัว กลับบ้านกันด้วยความโล่งอกที่วันนี้ทั้งวันไม่มีเหตุการณ์ให้ต้องลงพื้นที่ไป ทำข่าว นอกเหนือไปจากที่ได้รับรายงานจากนักข่าวที่เฝ้าระวังอยู่ตามจุด ต่าง ๆ ซึ่งก็ไม่ได้ร้ายแรงมากนัก

แต่แล้วขณะที่พวกเขากำลังจะออกจากศูนย์ฯ เสียงระเบิด ก็ดังขึ้นสนั่นหวั่นไหว ณ ที่ไหนสักแห่งไม่ไกลจากศูนย์ข่าว จากนั้นไม่กี่นาที ก็มีรายงานส่งเข้ามาว่าเกิดเหตุระเบิดอย่างรุนแรงที่มีสียิตใหญ่ที่จัดงาน กระเต็นเข้าก่อนแหบจะทรุดลงกองกับพื้นทันที หญิงสาวใจหายวาบเมื่อนึกไปถึง จำนวนผู้คนมากมายที่นั่น รวมทั้งอะนีด้วย เพราะหลังจากมาส่งเธอ ที่ศูนย์ฯ แล้ว อะนียบอกว่าจะกลับไปรับมะกับเยาะมาทำงาน เธอโทรศัพท์ หาเพื่อนรักทันที แต่สัญญาณโทรศัพท์แบบเติมเงินคงถูกตัด เธอจึงติดต่อ เพื่อนรักไม่ได้เลย

กระเต็นรีบรุดไปยังมัสยิดแห่งนั้นพร้อมกับพี่ๆ นักข่าว ภาพที่เธอเห็นแตกต่างไปจากเมื่อกลางวันโดยสิ้นเชิง หมอกควันแพร่กระจายไปทั่วบริเวณที่มีเสียงคนเจ็บนอนร้องระงม กลิ่นเขม่าดินปืนผสมกลิ่นเลือดคละคลุ้ง เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทำงานกันอย่างรีบเร่ง ความรู้สึกของกระเต็นสับสน ปนเปกันไปหมด น้ำตาเธอไหลพราก ความสะเทือนใจตาغمเข้ามาโดยไม่ทันรู้ตัว เธอตัวสั่น ทำอะไรไม่ถูก ได้แต่ทำตามคำสั่งของพี่ๆ เพราะนี่เป็นการทำข่าวเหตุระเบิดที่ร้ายแรงที่สุดสำหรับกระเต็นตั้งแต่มาทำงานที่นี่ แต่ด้วยจิตสำนึก กระเต็นพยายามตั้งสติทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด และกว่าทุกคนจะได้กลับบ้านไปนอนก็ล่วงเลยเข้าวันใหม่ไปหลายชั่วโมง กระเต็นเข้าที่พัก เหนื่อยจนหลับไปทั้งๆ ที่ใจยังกังวลถึงเพื่อนรัก

กระทั่งเช้า เธอจึงได้ทราบข่าวว่าอะนีและทุกคนที่บ้านปลอดภัย ทำให้เธอสบายใจไปส่วนหนึ่ง แต่ความเศร้าสลดก็ไม่ได้จางหายเมื่อเห็นสรุปยอดผู้เสียชีวิตจากเหตุร้ายที่เกิดขึ้นในวันรอยที่ผ่านมา

จากวันนั้น ความรู้สึกของกระเต็นเปลี่ยนไปมาก หัวใจของเธอเริ่มหนักอึ้ง เธอเริ่มเข้าใจถึงภาระหน้าที่ที่แท้จริงของนักข่าว และเข้าใจดีในเหตุผลที่ว่า ทำไมนักข่าวที่อ่อนประสบการณ์ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้ในเสี้ยววินาที จึงไม่ควรลงพื้นที่ที่เสี่ยงอันตรายมาก ๆ แต่ถึงอย่างไรเธอก็ยังหวังที่จะได้ก้าวขึ้นไปเป็นนักข่าวแถวหน้า ในระหว่างนี้เธอจะมุ่งมั่นกับงานเขียนสื่upข่าวที่รับผิดชอบอยู่ให้ดีที่สุด เพราะงานนี้ก็ป็นงานที่สร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมได้มาก ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการนำเสนอข่าวสด

การทุ่มเทให้กับงานมากกว่าเดิม ทำให้เวลาพักผ่อนน้อยลง แต่กระเต็นก็มีข้อดี ยังคงยึดมั่นในปณิธาน นำเสนอข้อเท็จจริง เพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม อันจะนำพาไปสู่ความสงบสันติสุข

“...พี่อยากเห็นชายแดนใต้เป็นเมืองที่สงบ ร่มเย็น ให้ทุกคนที่มาเยือนได้รับความประทับใจกลับไป เหมือนเมื่อครั้งที่พี่ยังเป็นเด็ก...”
กระเต็นมิเคยลืมถ้อยคำของนุรียา

หญิงสาวยังคงทำหน้าที่ของตนเองอย่างมุ่งมั่น เพื่อสานต่อความตั้งใจและความเสียสละของทุกคนที่ได้อุทิศชีวิตและเลือดเนื้อ แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยลืมคือ สัญญาที่ให้ไว้กับพ่อและแม่ว่าเมืองงานของเธอเข้าที่เข้าทางแล้ว เธอจะกลับไปเยี่ยมท่านบ่อยๆ

กระเต็นรอที่จะให้ถึงวันนั้นเร็ว ๆ วันที่จะได้พบหน้าพ่อและแม่อีกครั้ง และการกลับไปในครั้งนี้ท่านทั้งสองจะต้องได้ภูมิใจในตัวเธอ ได้เห็นความเติบโต ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ และเห็นว่าลูกสาวของท่านไม่ใช่เด็กเล็กๆ อีกต่อไปแล้ว

กระเต็นมองผ่านหน้าต่างศูนย์ข่าวออกไปภายนอก ทุกอย่างสงบเงียบ เช่นเดียวกับภายในศูนย์ เพราะวันนี้ที่มณฑลข่าวส่วนใหญ่ได้รับคำสั่งให้ลงพื้นที่ เข้าไปทำงานพร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร ในการตรวจค้นพื้นที่ซึ่งมีสายรายงานมาว่าเป็นแหล่งซ่องสุมอาวุธและผู้คนเพื่อก่อการไม่สงบแหล่งใหญ่ พื้นที่เช่นนี้ถือว่าอันตรายมาก ๆ คาดการณ์ได้ว่าอาจเกิดความรุนแรงขึ้นได้ทุกเมื่อ ซึ่งกระเต็นหวังอยู่ลึก ๆ ในใจว่าคงได้มีโอกาสเช่นนี้บ้างในการทำงาน ไม่ใช่เพื่อผลงาน ความก้าวหน้าในหน้าที่ หรือเพื่อรางวัลและชื่อเสียง สิ่งที่กระเต็นต้องการคือทำหน้าที่สื่อมวลชนที่มุ่งมั่นตรงไปตรงมา และเข้าถึงต้นตอของข่าวอย่างแท้จริง แต่ทว่าในวันนี้ หน้าที่หลักของเธอคือเฝ้ารับรายงานอยู่ที่ศูนย์ข่าว

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์รุนแรงไม่เคยเลือกสถานที่ และไม่มี การแจ้งเตือนล่วงหน้า เช่นในเวลานี้ เกิดเหตุระเบิดร้ายแรงขึ้นที่ตลาดสด

ในบริเวณที่มีผู้คนพลุกพล่าน กระเต็นจึงรีบออกไปทำข่าวและช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บเท่าที่จะทำได้ ทุกอย่างซุลมุนวุ่นวาย ชาวบ้านตื่นตระหนกตัวกระเต็นเองต้องพยายามคุมสติให้อยู่ เธอรีบถ่ายภาพบันทึกเหตุการณ์ในเวลาอันสั้น เพื่อหันมาช่วยเจ้าหน้าที่พยาบาลปฐมพยาบาลและลำเลียงคนเจ็บ

ทว่าในขณะที่เหตุการณ์ซุลมุนยังไม่จบสิ้นก็มีเสียงระเบิดดังขึ้นอีกครั้ง ใกล้กับสวนสาธารณะ มันรวดเร็วเกินกว่าใครจะตั้งสติได้ทัน เจ้าหน้าที่ตำรวจรีบรุดไปยังจุดเกิดเหตุอีกจุดหนึ่ง กระเต็นก็ต้องรีบขึ้นรถไปเก็บภาพทำข่าวเช่นกัน เธอละล้าละลัง เพราะเสียงครวญครางดังระงมของคนเจ็บที่ตลาดทำให้เธอพะวักพะวงมาก แต่กระเต็นก็ตัดสินใจไปทำหน้าที่นักข่าวก่อน

ที่ข้างถนน หน้าสวนสาธารณะ ยังคงมีกลุ่มควันคลละคลุ้ง มีผู้คนมุงดูเต็มไปหมด แต่โชคดีที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บไม่สาหัสเพียงไม่กี่ราย กระเต็นเข้าไปเก็บภาพและจดบันทึกเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็รีบเร่งในการทำงาน เพราะเมื่อทุกคนเห็นว่าเหตุระเบิดที่นี่ไม่ได้ร้ายแรงมาก หลังจากเก็บหลักฐานและลำเลียงผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลแล้ว ก็จะรีบกลับไปตลาดอีกครั้งหนึ่ง

กระเต็นยกกล้องขึ้นเพื่อเก็บภาพอีกครั้ง แต่แล้วสิ่งที่เธอมองเห็นผ่านเลนส์ในระยะไกลนั้น ทำให้เธอต้องรีบซูมภาพเข้ามาและกดชัตเตอร์พร้อมกับรีบสาวเท้าเข้าไปใกล้รั้วสวนสาธารณะมากยิ่งขึ้น กระเต็นเห็นชายคนหนึ่งเฝ้ามองเหตุการณ์อยู่ในสวนด้วยท่าทีแปลกๆ และในขณะที่เดียวกันนั่นเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็เห็นเช่นกัน พวกเขารู้ทันทีว่ามีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น แต่ยังไม่มีการค้นได้ขยับตัว หรือแม้แต่จะร้องเตือน

“ปี่ม.....”

เสียงวีนานาที่นั่น เสียงกัมปนาทของระเบิดก็ดังขึ้นสนั่นหวั่นไหวอีกครั้ง โดยมีที่มาจากถังขยะหน้าสวนสาธารณะ ใกล้ๆ นั้นเอง

คราวนี้เป็นระเบิดที่รุนแรงมาก กระเด็นรู้สึกได้ถึงแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินใต้ฝ่าเท้า โลกมีดลงในฉับพลัน ทันทีที่เสียงแผดก้องของปีศาจแห่งฝันร้ายสิ้นลง ทัวบริเวณก็ระงมไปด้วยเสียงครวญครางด้วยความเจ็บปวด และเสียงผู้คนร้องตะโกน ท่ามกลางความอลหม่าน หญิงสาวรู้สึกขาไปทั้งตัวก่อนจะได้สติและรู้สึกถึงความเจ็บปวด มีคนร้องบอกให้เธออยู่นิ่งๆ อย่าขยับ กระเด็นนอนนิ่งๆ ไม่รู้ตัวว่าเธอทำตามคำบอกนั้น หรือเธอไม่สามารถขยับตัวได้เลยจริงๆ ทุกสิ่งทุกอย่างดูสับสน ปนเป ภาพต่างๆ มากมายผุดขึ้นในมโนสติ และสุดท้าย ภาพของพ่อกับแม่ก็ปรากฏขึ้นมา

ในความมืดสลัว มีเสียงตะโกน เสียงร่ำไห้ และเสียงหนึ่ง... น้ำเสียงตื่นตระหนกนั้นคุ้นหูมาก

“บุรง เป็นอย่างไรบ้าง” อะนีนั่นเอง

“บุรง...ไม่นะ...บุรงต้องไม่เป็นอะไร” เสียงแผดร้องของอะนีนี ทำให้กระเด็นสัมผัสได้ถึงอาการเสียขวัญอย่างรุนแรง เธออยากกอดอะนีนีไว้แล้วปลอบ เหมือนกับที่เคยปลอบคนอื่น ๆ ทุกครั้งที่พวกเขาพบเจอกับเหตุการณ์แบบนี้ แต่เธอก็ไม่อาจทำได้

กระเด็นรู้สึกหนักอึ้งไปหมดทั้งร่าง ได้ยินแต่เสียงคร่ำครวญเรียกชื่อเธอจากอะนีนี กับเสียงร่ำไห้ และครวญครางของคนอื่น ๆ เสียงต่าง ๆ ยังคงดังก้องอยู่ในหัว

แล้วเสียงเหล่านั้นก็ค่อยๆ แผ่วลง ไกลออกไปๆ เหลือเพียงเสียงของเพื่อนรัก

“บุรง บุรงอย่าเป็นอะไรนะ”

อะนียากประคองกอดเพื่อนรัก แต่ก็ถูกห้ามไม่ให้ขยับเขยื้อน ร่างอันไทรมไปด้วยเลือดของกระเด็น

“บุรง บุรง ได้ยินอะนียไหม”

“อะ...นี่” เธอพยายามตอบออกมา แต่ดูเหมือนแค่จะขยับปากก็ช่างยากเย็น เธอรู้สึกเจ็บปวดไปหมดจนแทบจะขาดใจ

“อย่าเป็นอะไรนะบุรง ...อะนีกำลังจะพาเธอไปโรงพยาบาล”
อะนียะอื่นให้

ร่างของกระเด็นถูกนำขึ้นเตียงพยาบาล ขณะที่อะนียังจับมือกระเด็นแน่น

“บุรง มองเห็นฉันไหม” อะนียเรียกกระเด็นด้วยเสียงสั่นเครือ น้ำตาไหลอาบใบหน้า

“เห็นค่ะ...เต็น...เห็นพี่...ชัด....เจน.....ที่สุด...พี่นุร์”

เสียงอ่อนระโหยที่เปล่งออกมานั้นทำให้หัวใจของอะนียะอื่นแลกลสลาย ภาพเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับพี่นุร์...นุริยา พี่สาวสุดที่รักย้อนกลับมาอีกครั้งในมโนนึก

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า

“บุรง บุรง ไม่นะ บุรง” อะนียะอื่นร้องอย่างเสียขวัญ บีบมือเพื่อนรักแน่น

“อะ...นี่.....พีซูร์.....” เสียงแหบพร่าของกระเต็นเอ่ยขึ้นแผ่วเบา ก่อนจะขาดหายไป

“บุงร ได้ยินอะนี่ไหม บุงร” อะนี่ร้องเรียก “บุงรจะไม่เป็นอะไร เธอต้องไม่เป็นอะไร บุงรเป็นคนดี เธอจะไม่เป็นอะไร...” เสียงอะนี่พร่ำรำพัน

ภาพใบหน้าอันปวดร้าวของนุรียาปรากฏเด่นชัดในมโนสติของกระเต็น ขณะเสียงร้องเรียกและร่ำไห้ราวจะขาดใจของอะนี่แผ่วลง แผ่วลง ทุกที ทุกที....

เสียงคำรามของดินปืนที่ระเบิดก็ก้องขึ้นอีกครั้ง เสียงผู้คนหวีดร้อง เสียงอึกทึกของความอลหม่าน ไม่อาจกระตุ้นประสาทของหญิงสาวที่กำลังรีบหรือลงให้กลับคืนมาได้ การเดินทางอันยาวไกลกำลังจะสิ้นสุดลง กระเต็นหวังเพียงว่าความมุ่งมั่นในหัวใจจะนำพาเธอก้าวไปข้างหน้าโดยไม่มีอะไรมาขวางกั้น

“พ่อคะ แม่คะ เต็นกำลังจะกลับไปหาพ่อกับแม่แล้วค่ะ”

รางวัลชมเชย

ปลาที่ว่ายตามเศษอาหารไปทุกสายน้ำ

โดย ปลายน้ำเปรง

บ้านของเราตั้งอยู่ข้างลำเหมืองฝายโบราณอันอุดมสมบูรณ์ เป็นร่องผักพืชน้ำสารพัดถิ่นที่เหลือเศษ หักโคนเรากิโยนหรือจัมไว้ ทั้งผักบุ้ง ผักกระเฉด ผักไผ่ ตับเต่า ฯ อีกยังนานาปลาบ้าน ปลาชิว ปลาสร้อย ตะเพียน ฯ หรือปลาพลัดถิ่นอย่างปลาสด ปลาทองหางแหง ปลาคาร์พ สีดกกลายเป็นปลาในธรรมชาติ

รอบรัศมีรั้วบ้านเราเหมือนเขตอภัยทานที่เหล่าปลาดำรงอยู่กันอย่างสงบสุข เมื่อพันแฉกเหมืองฝายโอบล้อมเพียงไม่กี่เมตร ทั้งลอบไซ เบ็ด ปักราวไล่เรียงกันหนาแน่น ฉันทามทำไมไม่ห้ามเขาดักจับปลา ฟอบอกสายน้ำไมใช่ของเรา ปลาไมใช่ของเราเป็นของทุกคน ปลาที่หลุดไปจากตรงนี้เขาจับได้เอามาแบ่งให้ เราพึงรับในการให้นั้น

ฉันทักหน้าขานรับลูกเข้าใจแล้ว แต่ไม่ว้ายแอบไปยืนยิ้ม ยามที่ชาวบ้านมายกยอดูไซแล้วได้ปลาใส่ข้องกลับไปทุกครั้งน้อง ๆ หัวรอซื้อปลา ที่ชูหัวเสนอหน้าในลำเหมืองว่าพวกเจ้าเป็นปลาที่รู้เท่าทัน เป็นปลา

ที่เจริญแล้วจึงหลุดพ้น สามารถละลอดเขาวงกตแห่งการดักกักขังนี้ออกไปสู่อู่ที่กว้างได้

พ่อเป็น “อาจารย์” ใครต่อใครในหมู่บ้านและตำบลจะมาขอคำปรึกษาพ่อในเรื่องต่าง ๆ ทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มแม่บ้าน ประธาน อสม. ฯ เรื่องเล็กเรื่องใหญ่พ่อจะอยู่หัวขบวน ที่เสื่อกรางชุมชน เดินหน้าไปโดยไม่เคยอยู่ข้างไหน สายน้ำรอบบ้านจึงนำพาอาหารมาให้ โดยที่เราไม่ต้องวางเบ็ด เหยียงแห

เราถามพ่อสอนอะไร เมื่อใด ใคร ๆ จึงเดินมาหาพ่อ

“ครู” คือคนสอนทางโลก “อาจารย์” คือคนสอนทางธรรม ก่อนนั้นพ่อเป็นพระอาจารย์ พระอุปัชฌาย์ สั่งศีล สอนธรรมมาทั้งหมู่บ้าน ครั้นเป็นฆราวาส ยังเรียกอาจารย์ติดปากถึงรุ่นเหลนหลาน อีกทั้งเป็นหมอยาให้พึ่งพาก่อนหาหมอในเมือง

พวกเราจึงเป็น “ลูกอาจารย์” ขึ้นเรือนไหนอยากกินอะไร มีคน “ประเคน” ไม่ต่างจากอาจารย์

รู้ไหม? ทำไมพระบวชนาน พรรษาเยอะจึงตบะแตกเป็นฤๅษี เห็นชีสาวแปลงสังฆมณฑลเป็นดังวิมาน สวรรค์ชั้นฟ้า แล้วย้าคำตอบเสมอว่าพระบวชนาน ชินกับการถูกประเคน ติดบุญ หลงอามิส จึงยึดติดไม่แยกออก ก็พอกกิเลสในผ้าที่หุ้มห่อ

พ่อปราชญ์ “ประเคน” ที่เราได้รับจากคนรอบข้างตั้งแต่วัยที่ไม่เคยสนใจอะไรคืออามิส อะไรคือกิเลส

เสียงรดแห่หาเสียงก้องสายน้ำเอื่อยของร่องฝาย ก้องกระจาย
ไปในท้องทุ่ง เข้าน้บอร์ ๑ แห่งมา ๕ คัน ตกสายบอร์ ๒ ขบวนยาวกว่า
ร่วมสิบคัน รดเร็วชายฝัน ชายคุณความดี แอบป้ายสีเหน็บกัดคู่แข่ง
สรรเสริญเยินยอพ่อแม่พี่น้อง บ้านนี้จะไม่มีแล้วคนจนถ้วนทุกคน ๓๐๐
๔๐๐ ต้องมีใช้ แค่เดินออกไปปรับจ้าง ลูกหลานเล่าเรียนจะได้เงินหมื่น เงินแสน
ไม่ต้องรอแก่เฒ่าถึงมีเงินเช่นนั้น ฯ

ถนนทุกสายคลาคล่ำไปด้วยทีมงานผลัดเปลี่ยนกันมาเยี่ยม
ภรรยาที่บ้านพ่อหลวง บ้านประธาน อสม. ฯลฯ ต่อมหัวบันไดเปิดก๊อก
ใส่น้ำแทบไม่ทัน ไม้กระดานชานพักแผ่นใหญ่ชุ่มน้ำดั่งฝนพรำมาทั้งสัปดาห์
รองเท้าวางรายเรียงยิ่งกว่าตลาดนัดเปิดท้ายขายของมือสอง คล้อยหลัง
หัวคะแนนที่มหาเสียงส่งหัวหน้าทีมถอดเกือกขึ้นบ้าน ที่เหลือล้อมกระได
ไหว้แม่แต่หมาแมวเดินผ่าน

แม่หลวงจัดดาขันโตกใส่ยาขึ้น เมือง หมากพลู ส้มสุกลูกไม้
ถ้วยใส่ลูกอม เมล็ดทานตะวัน นึ่งถัสดกั้นหัวสาด ท้ายเล็อรอรับแขก แม่เลี้ยง
หัวคะแนนฝ่ายค้านก่อนยุบสภาล้มลงไหว้เกือบถึงตัก สร้อยทองเส้นโต
เท่าโซ่มอเตอร์ไซด์เด็กแว้นในหมู่บ้าน ทำเอาแม่หลวงกลืนน้ำลายเอือก
ยามแม่เลี้ยงล้มลงกินน้ำจากขันไม่เคยอะเขิน ถ้าเป็นน้ำบ่อเขียวอุ้มหุ่ม
หยั่งตะกอนจะเย็นชื่นใจขนาดไหนเนาะแม่หลวง เสนาะเสียงพริ้งเพราะ
เสือกเอกสารให้แม่หลวงยกขันโตกวางทับ

แม่เลี้ยงสบตากับแม่หลวงซึ่งลอกโยบิแบ่งกลีบส้มส่งใส่มืออูม
ประกายทอง เป็นมีโครงการอะหยังดี ๆ มาให้พี่น้องเขาพ่อลงละแม่เลี้ยง
หมู่บ้านจะเจริญพัฒนาไปอย่างไร น้ำเสียงแม่หลวงหนักแน่นไม่มีเจือเล่นหัว

เหล่าแม่หญิงเฮาจักได้ขีดหน้าชูตากันยามนี้แล้ว ฟากฝั่งนั้น
องซานจะก้าวพันรั้ว ฟากฝั่งนี้แม่หญิงจะเป็นเพชรหัวแหวนงามสง่า
หากได้เป็นใหญ่ขุนพัฒนาจะหลังไหลมาสู่หมู่เฮาดั่งฝนพรำไม่ได้กินน้ำบานเบ่ง

โบสถ์มัครกองทุนพัฒนาสตรีและยุวสตรีนั้นดียิ่ง หัวละพันห้าเจ้า
เอาสาม แม่หลวงสองเหลือแจกตามรายชื่อห้าร้อย โบสถ์มัครมากหัวตัวเลข
ก็มากตามนือแม่หลวง

แม่หลวงวัดหางตา เขาเป็นคนของประชาชนฝักฝ่ายใดไปได้
ห้าเจ้าใช้จะฝักฝ่ายใครแต่ให้ด้วยสินเภา เป็นน้ำจืด น้ำใจของคนคุ่นเคยกันนือ
แม่หลวง แม่เลี้ยงจิบปากกำชับ

โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ริมทางหลวงเป็นเรื่องตื่นใจ
ของคนในหมู่บ้านเป็นยิ่งนัก กลุ่มเด็กเล็กสุขหัวนึ่งของดูเครื่องตอกเสาเข็ม
กระแทกดินตึงตัง รูนกลางกลุ่มยุวชน หนุ่มสาวเกาะรั้วสังกะสีดูช่างไม้ช่างปูน
เมียงมองรอจ้งหวะหางาน

พ่อหลวงหน้าบานกับสมาชิกใหม่ของหมู่บ้านที่ทำให้ตัวใหญ่
พองคับแก้อี้ ในท่ามกลางที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอ ลานน้ำขี้หมา
ลานเปิดไก่อควาคลั่งหน้าบ้านโรยทรายกลบเรียบต้อนรับขับสู้ตัวแทนบริษัท
รถยนต์ข้ามชาติมาติดต่อดำเนินการก่อนจะลงเสาเข็มเบ็กฤกษ์ บ่อยครั้งขึ้น
หน้าบ้านพ่อหลวงมีทรายถม ดินกองพูน จึงย้ายสถานที่เจรจาไปยังศาลาวัด
ลำแดงตนให้คนทั้งหมู่บ้านรู้ว่าพ่อหลวงคนนี้ยังโปร่งใส ตรวจสอบได้

คนในหมู่บ้านจะได้มีงานทำกันถ้วนหน้า ลูกหลานปิดเทอม
พามาฝึกหัดทำงานก็ได้ค่าแรง เราสร้างงานสร้างอาชีพให้พี่น้อง

ไม่ต้องออกจากบ้านไปไกล วาจาเปี่ยมน้ำจิตบนใบหน้าเปี่ยมมิตรภาพ
ยิ่งกวาดกราดไปทั่วศาลาการเปรียญ ผู้จัดการภาค ฯ คลายเนคไทแล้ว
นั่งเคียงผู้ใหญ่บ้านเปิดแฟ้มกระดาษจดราย ชื่อคนมาสมัครงาน

ร่างสูงใหญ่ขยับเปลี่ยนพับเพียบซ้ายครู่ ขวาทักอย่างอึดอัด
หน้ายังฉีกยิ้มประหนึ่งปั้นเป็นเช่นนั้นมาแต่เกิด เลือกลงลานเข้ามาเล่า
โครงการประเคนผืนแก่เจ้าอาวาสที่ทอดตามอง

ทางขึ้นวัดเราจะสร้างชุ้มประตูกับชุ้มถวายเป็นพระพรมิใช่หรือพ่อหลวง
คุณ ฯ เทพื้นมาครอบที่สาธารณะเสียแล้วจะสร้างกันอย่างไร เจ้าอาวาส
ยังหนุ่มท้วงติงเสียงปร่า ทว่าผู้ใหญ่บ้านแสวงไม่ได้ยินเสีย

มิใช่เรื่องจะต้องกังวลอะไรพระคุณเจ้า จะสร้างเมื่อไรก็ช่วยกัน
เมื่อนั้น เราไม่ทอดทิ้งกัน เราเป็นคนบ้านเดียวกันแล้ว จริงใหม่พ่อหลวง
จริงใหม่พ่อแม่พี่น้อง

พ่อแม่พี่น้องฮือฮาเบียดเสียดเข้าคิวจดรายชื่อจนซุกมุน

พ่อหลวงกระซิบ ให้เมียผมได้ทำงานก่อน แม่หลวงจะได้ดูแล
ลูกบ้านที่ทำงานในบริษัทไม่ต่างจากพ่อหลวงดูแลเอง แล้วหันมาบอก
เจ้าอาวาสเขามาช่วยให้บ้านเราเจริญเทียมหน้าบ้านอื่น ลูกหลานเรามีงานทำ
ในภายภาคหน้าเราต้องพึ่งพาเขาอยู่ไม่น้อย ที่สาธารณะก็ใช้ที่วัดก็เป็น
สิทธิ์ที่เขาจะทำได้ เจ้าอาวาสแค้นยิ้มไม่กล่าวอะไร สายน้ำเชียวกรากไหล
ทันท่วมหมู่บ้าน สบผืนบางคงไม่อาจกางกันแต่จะปล่อยให้ซัดลอยแก่งเต็ง
ไปตามระลอกคลื่นกระนั้นหรือ

เจ้าอาวาสเดินบิณฑบาตหัวแถวด้วยตนเองในวันต่อมา ยืนนิ่งเหลือบสบตา “พ่ออาจารย์” ซึ่งรอดักบาตรพร้อมลูก ๆ แจ้งความกังวลตามไปในเม็ดข้าวที่ควั่นกรุ่นระอุไ้อ อาจารย์ผู้เป็นอุปัชฌาย์มาแต่ครั้งยังเป็นสามเณรจนผนวชเป็นพระภิกษุทราบนัยจึงนิมนต์ฉันเพลเสียวันนี้

น้ำไหลจ๊อก ๆ ในร่องระบายน้ำจากครัวลงสู่เหมืองฝาย นำพาเศษผัก เศษอาหาร ซึ้นเนื้อยิบย่อย ข้าวหักท่อนลอดรูตะแกรงถี่ห่างเป็นชั้น ๆ เป็นบุฟเฟต์มีออรอยของเหล่าปลา หอย ปู พวกมันกินข้าวกันครึวเราแล้วระเริงว้ายไปติดแน่น เข้าไซ กลายเป็นอาหารให้บ้านอื่น

ฉันมักจะเอาเศษข้าวไปโปรยหว่านจนเหล่าปลาคันเคย ยามยินเสียงจะว้ายมาอวดลีลารอกันฝูงใหญ่ วันหนึ่งสังเกตเห็นหนวดเย็บยาบอยู่ในกอผักบั้งก้านแดงแรกนึกว่าปลิง เหลือบเหลือองในวงน้ำสะท้อนผิวดำล้อมผลุบกอดน้ำผุดเม็ดอากาศ วูบเงาดำหายไป

วันต่อมาเวลาเดิมบรรดาปลาชีวิตอดกันตบตบนำสนุก ครั้นนิลเม็ดลูกดาววาวขึ้นมาเหนือน้ำ ปลาเล็กกระเจิงกับเจ้าหัวเหลือองที่โผฮุบเศษข้าวแล้วดำหาย ปลาตุกนาขนาดย่อมคะเนด้วยสายตาแล้วไม่เกิน ๓ ชีต ปกติจะมุดอยู่ในพงหญ้า มุดโคลนหากินตามธรรมชาติของมัน ไม่บ่อยนักที่ปลาตุกจะขึ้นมากินเศษอาหารข้างครัวเรื้อน แรกเริ่มก็ยังไม่เอียงอายแต่เมื่อไม่ได้แปลกหน้ากันนานวันเป็นจำฝูงชูหัวก่อนใครในกลางวงปลาสร้อยปลาชิว ฉันจึงตั้งชื่อให้เป็นพิเศษว่า “ไอ้เหลือองอูย”

วันนี้เจ้าเหลือองอูยและพรรคพวกได้อาหารดีจากสำรับคาวหวาน ถวายเพลท่านเจ้าอาวาสและคณะสงฆ์ทั้งวัด เจ้าเหลือองอูยผลุบหัวพ่นฟองปุดขึ้นให้เจ้าอาวาสได้ไต่ถาม

เจ้าอาวาสหัวเราะเบา ๆ เมื่อฟังเรื่องเล่าจบ คุณโยมเลี้ยงปลาไม่ให้หากินเอง ย่อมเป็นสัตว์ถูกกักขังด้วยอาสวะ เพื่อให้เป็นเหยื่อในวันหน้ากระนั้นหรือ

สัตบุรุษตฤณสัตว์เมื่ออดอยากย่อมดิ้นรนแสวงหาเพื่อดับทิวกระหาย เมื่อมิได้กินจากความเคยชินย่อมออกหาสถานที่พึงกินแห่งใหม่ มีใช้หรือพระคุณเจ้า

เออ หนอ...แต่ปลาส้มยี่นี้อาจจะไม่เหมือนปลาเมื่อกาลเก่ากระมัง หากมิได้กินอิมตามชินอาจที่มขบแท่งผู้ให้อาหาร เราก็มกราบพระคุณเจ้าหมายถึงอะไรหนอปริศนาที่ฝากไว้ให้ขบ

เสร็จงานวางศิลาฤกษ์โครงการแล้ว คนครึ่งหมู่บ้านทิ้งนาละโรม่าโพกผ้าปิดหน้าเป็นคณงานก่อสร้าง เด็กรุ่นพอหีบจับถนัดจำงไปปิดกวาดฝุ่น ใบไม้ เก็บตะปู ม้วนลวด ฯ โดยมีแม่หลวงเป็นหัวหน้าการแบ่งสายงาน ยามกลุ่มมรดงค์การเลือกตั้งหัวเอกสารมาขอความร่วมมือร่วมใจไม่ขายสิทธิ์ ชื่อเสียง ทั้งพ่อหลวงแม่หลวงขมิ้มมันจัดประชุมหมู่บ้านแล้วแสวงหายไปในไซท์งาน

ครั้นพ่อเลี้ยงหัวคะแนนพรรคใหญ่หัวกระเข้าผลไม้ต่างแดนมาหาแม่หลวงรับลางานต้อนกลับบ้าน พ่อเลี้ยงบอกอยากได้อะไรตอนนี้ก็รีบขอยามที่กำลังก่อสร้างใครก็อยากเอาใจผู้นำชุมชน ชวงหาเสียงก็กำลังซูลมุนใช้จะรู้ว่าเงินเป็นของใคร

ฉันไปรยข้าวให้พ่อดูเจ้าเหลืองอุยใจจนจากน้ำยุบตุ้มแล้วพลิกตัวซ้ายขวาอวด ลูกจะลองเลี้ยงปลานานว่าจะเหมือนปลาที่เลี้ยงไว้ในกระชังรอน้ำหนักได้ที่แล้วดักขายใหม่

พ่อยิ้ม แล้วบอกฉันว่า ปลาที่ไม่ว่ายน้ำหากินเองนั้น เนื้อมันจะหลวมโพลกแกงอะไรก็ไม่อร่อย ต่อให้เป็นดุกอุย ดุกนา ถ้าไม่ชู้ยดินกินโคลนบ้างก็หาความมันไม่ได้

แกงทุกอย่างต้องปรุงรส ไข่จะมีเพียงเนื้อปลาต้องใส่พริก ใส่ผัก ไม่ใช่ปลาอย่างเดียวเสียแล้วที่อร่อย

ไข่...ปลาในหม้อแกงเป็นเครื่องปรุงแต่งรสให้แกงนั้น ๆ ย่อมไม่ใช่ปลา ลูกใจร้ายเหลือเกินที่ใช้เศษอาหารฆ่าปลาเช่นนี้ พ่อตำหนิฉัน

ประธานกลุ่มสหกรณ์ ฯ มาพบพ่ออาจารย์พร้อมหนังสือขอความร่วมมือช่วยเหลือการเลือกตั้งของพรรคหนึ่งแนบมาพร้อมใบเสร็จรอลงลายมือเซ็นรับเงินและรายชื่อคนแต่ละคุ้มบ้าน วันต่อมาประธาน อสม.เอาเอกสารคล้ายกันของอีกพรรคมาหาเพื่อขอความคิดเห็นเราจะทำอะไรดีเล่าพ่ออาจารย์ นี่แค่ของแม่บ้านกับ อสม. ข้าเจ้าไม่รู้ว่าพ่อหลวงได้ไปเท่าไรแล้ว ทั้ง ชรบ. อพปร. จะดักเท่าไร นี่เท่ากับเขาซื้อเราหมดบ้านแล้ว

พ่อให้ฉันถ่ายรูปเก็บไว้เป็นหลักฐาน พ่อให้ส่งไปยังกกต.หรือคนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าพ่อจะให้คำแนะนำไปอย่างไรเขากับรับเงินเหล่านั้นอยู่ดี

ฉันสงสัยในเมื่อเขามาขอคำแนะนำจากเราแล้วทำไมจึงยังรับเงิน

พ่อบอกว่า การเข้ามาปรึกษาเราก็เพียงแสดงความบริสุทธิ์ใจ เพื่อความชอบธรรมของตนเองในการรับเงิน ลูกได้ยินใหม่่ว่าคนที่เขาให้เงินมานั้นไม่รู้ดอกว่าเราจะเลือกลงคะแนนให้เขาหรือเปล่า เมื่อเขาให้มาแล้วก็รับไว้ก่อนและพร้อมที่จะรับจากหลาย ๆ ทาง นั่นคือความจริงที่เขาบอกเรา ฉันทามพ่อเราช่วยอะไรได้ใหม่นอกจากการให้คำแนะนำให้ความรู้ เพราะในวันหย่อนบัตรก็จะมีคะแนนไม่ถึงสิบเสียงเป็นประจำที่เลือกคนดี คนที่ตั้งใจทำงานเพื่อประชาชนเราชี้หน้าได้เลยว่าใครบ้างที่ลงคะแนนให้

พ่อเอ่ยขึ้น น้ำย้อมไหลลงสู่ที่ต่ำเสมอ น้ำที่ระเหยไร้รูปแล้วเท่านั้นจึงลอยขึ้นสู่ที่สูง หมู่บ้านของเราสายน้ำไหลหลากดั่งปากแม่น้ำอาหารบริบูรณ์เหลือเกินลูกเอ๋ย ผูกปลาย่อมเพลินกับความสมบูรณ์จนมิได้ระวังในภัยที่ล่อหลอก

วันลงคะแนนเลือกตั้งสรรพเสียงเจี๊ยบงันแต่ความเคลื่อนไหว คึกคัก ประธานอสม. ลงทุนไป

นอนฟังวิทยุถึงศาลาหน้าซุ้มเลือกตั้งพร้อมหนังสือทำนายฝัน บอกตัวเลข แต่ข้างในเป็นตัวเลขบ้านเลขที่เท่าไร

ใครมาลงคะแนนแล้ว

พ่อหลวงแต่งชุดข้าราชการยืนนอกแอ่นดูแลความสะอาด แม่หลวงดูแลยิ่งกว่าคอยสะกิดให้คนมาใช้สิทธิ์ ข้างประธานกลุ่มแม่บ้านซึ่งไม่กินเส้นกับแม่หลวงเหนือชั้นกว่าด้วยการส่งเด็กน้อยไปเดินเรื่องแล้วรอเช็ครายชื่อทางโทรศัพท์อยู่ที่บ้านคำนวณค่าหัวไปพลาง คนในคุ้มเป้าหมาย

แค่ไปหย่อนบัตรได้แล้วหัวละสองร้อย รอนับคะแนนเสร็จถ้าเสียงขึ้นเท่าไร
ได้อีกเสียงละพัน ลงเห็นบันไดบ้านปูลาดมาด้วยกระดาษสีเทา

นับคะแนนเสร็จสรรพ แม่หลวงเกือบกระโดดตัวลอยเมื่อพรรค
ที่เป็นหัวคะแนนให้ได้รับเลือก รับและแล้วพ่อมัน กองทุนสตรี ฯ แม่หญิง
ทั้งหมู่บ้านต้องสมัครหัวละสองร้อยนับไปสิก็คน ไหนจะเงินอนุเคราะห์จาก
แม่เลี้ยงใหญ่ของพรรค พ่อหลวงยิ้มพราวแต่พยายามควบคุมความรู้สึก

ข้างผู้ช่วย ฯ กระหึ่มใจเดินสายกระจายแนวคิดกับคนงาน
ก่อสร้าง ค่าแรงต้องเพิ่มเป็น ๓๐๐ สบายแล้วสุเขา เป็นรับปากว่าถ้าได้เป็น
รัฐบาลต้องได้ทันที หมู่สูตต้องร้องเรียนบริษัทว่าค่าแรงต้องเป็นตาม
นโยบายรัฐ เราต้องมีศักดิ์ศรี เรามีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องบริษัทอยู่ไม่ได้ถ้าไม่มี
พวกเราทำงานให้ คอยเสียมอยู่เข้าเย็นปีพ่อหลวงไปเจรจา

๓๐๐ บาทเท่านั้น!! กลุ่มคนงานรวมตัวกันประท้วงหยุดงาน
เพื่อขอค่าแรงเพิ่ม ผู้จัดการภาค ฯ กุ้มขมับขึ้นมาจัดการเรื่องด้วยตัวเองอีกครั้ง
หากจะเอาค่าแรงวันละ ๓๐๐ คงต้องไปทำงานที่อื่น เราไม่สามารถจ้างด้วย
ราคานี้ได้ แล้วขึ้นป้ายรับสมัครคนงานทันที

การประท้วงต่อต้านเป็นไปอย่างเข้มข้นนานวันก็ไม่มีทีท่าว่าใคร
จะมาเรียกตัวกลับไปทำงาน หมู่บ้าน อื่นแห่งมาสมัครกันเนืองแน่น
บอกหมู่สูแล้วว่าย่าเรื่องมากกับเขา เป็นอย่างไรละทีนี้คนบ้านอื่น
มาทำงานกันเต็มไปหมด สูจะเข้าก็ยังเข้าไม่ได้ รอดักพักเฮาจะช่วยพูดกับ
ผู้จัดการให้ว่าขอหมู่สูกลับเข้าไปทำงานใหม่ พ่อหลวงได้ทีไปต่อว่า
ถึงบ้านคู่แข่งซึ่งนักประท้วงรวมตัวกันอยู่ที่นั่น บารมีที่เหมือนจะหดหายไป
ช่วงก่อนได้กลับ คินมาอีกโข...ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านข่มใจ

ลูกสาวเขาจะจบเดือนหน้าช่วยฝากเข้างานให้ด้วยนะหลวง
เขาว่าจบปริญญาตรีจะได้หมั้นห่า มันจะได้ทำงานอยู่ใกล้บ้านบ่ต้องลำบาก
ทำงานในกรุงเทพ ผู้ช่วยฯ อ้อนเสียงอ่อน แต่ช่อนเจ็บงำไว้ข้างใน

เราทำความสะอาดร่องระบายน้ำจากครัวเสมอเพื่อล้าง
คราบไขมันและเศษปฏิภูมิตะแครงถี่ห่าง ถอดออกล้างขัด ก่อนนั้นฝูงปลา
จะออกกันอยู่เต็มไปหมดแต่ไอ้เหลือองอยู่ถึงกับถลาขึ้นมาบ่นร่องน้ำ ฉั้นเอา
เศษอาหารผูกด้ายแขวนลิกเข้ามาข้างใน ยังไกลแถกตัวขึ้นมาฮุบกินแล้ว
พลิกพรวดกลับลงน้ำ สิ่งบันเทิงใหม่ยามล้างร่องน้ำครั้งไรเราสนุกกับการล่อ
เจ้าเหลือองขึ้นมาโชว์ตัว

วันหนึ่งเราล้างไขมันที่ตะแครงด้วยน้ำร้อน น้ำอุ่นไหลลงลำ
เหมือนฝูงปลาว่ายถอยห่าง แต่เศษอาหารที่ตะแครงยั่วใจเจ้าเหลือองอยู่
เกินจะทนไหวกระโจนขึ้นมาอย่างเคยชิน เรารีบต้อนมันลงน้ำยังเสือกตัว
ขึ้นมาใหม่ ฉั้นจึงเทน้ำร้อนล้างไขมันไกลขึ้นมาอีก เจ้าเหลือองอยู่ ดิ้นแถก ๆ
ตามเศษอาหารมาเรื่อย ๆ พวกเราตกตะลึงกับพฤติกรรมเจ้าเหลือองอยู่
เมื่อเห็นเมือกขุ่นเหนียวไหลไปกับน้ำ

เจ้าเหลือองอยู่ไม่ตื่นรนแม้น้ำจะร้อนจัดมันยังว่ายตามเศษ
อาหาร สักพักมันก็หยุดเคลื่อนไหว น้ำหยุดกระเพื่อม เจ้าเหลือองอยู่หงายพุง
มันย่องให้เห็น

ฉั้นน้ำตาซึมโดยไม่รู้ตัวกับเจ้าเหลือองอยู่ในร่องระบายน้ำ

ชาวบ้านคนหนึ่งเพิ่งกลับมาจากตลาดเข้าแวะเอาผักมาให้พ่อ
ตุ๋นใหญ่ เห็นปลาตุ๋นอยู่ฉ้วนพีในร่องน้ำถามว่าจะทำอะไรกินหรือ

ฉันกระพริบตาไล่หยดน้ำ ฉันไปรยอาหารให้มันกินทุกวันจนคุ้นชิน
ขึ้นมากินถึงในร่องน้ำจะกินลงได้อย่างไร

เขาหัวเราะแปลกใจเคยแต่เอาเกลือโยนใส่ปลาให้มันตายเอง
ถ้าไม่อยากทุบหัว เพิ่งเคยเห็นล่อปลาว่ายเข้ามาในน้ำร้อนให้ตายเอง
ลูกอาจารย์นี่ทำอะไรช่างคิดเหลือเกิน

ฉันไม่ได้จะฆ่าปลาเพื่อทำแกง

เขาจึงร้องขอเจ้าเกลือของของฉัน วันนี้ผักขายไม่หมดเอาไป
แกงแคปลาตุ๋นเคี้ยวคงจะอร่อย ดีเหลือเกินช่วยลวกน้ำร้อนล้างเมือกปลา
ดับคาวให้แล้ว

เจ้าเกลือของฉันคงเป็นอาหารอะไรสักอย่างที่กินจนหมดหม้อ
หมดชาม ล้างจานก็จะเหลือแต่ก้าง หัว เป็นเศษอาหารลงพื้นให้หมาแมว
หรือปลาตัวอื่นได้กินมัน

หลังการประท้วงค่าแรงทำให้บรรยากาศภายในชุมชนไม่ดีนัก
ผู้ใหญ่บ้านถูกเพิ่งเล็งทุกการย่างก้าว บริษัท ฯ ก่อสร้างไปข้างหน้าไม่หยุดยั้ง
แต่เรื่องราวจุกจิกรบกวนไม่มีสิ้นสุด ศูนย์บริการรถยนต์ครบวงจรประจำ
ภูมิภาคใกล้จะเปิดดำเนินการแต่ยังเคลื่อนย้ายศาลาทางหลวงหน้าลาน
จอดรถไม่ได้ จะย้ายไปตั้งให้ที่ไหนก็ถูกตามไปรังควานทุกที่

ผู้จัดภาค ฯ หากลยุทธ์ีใหม่ให้ชินแสมาดูขวงจู้ยซี่มีอซี่ไม้
โยนเต่า ขว้างเบี้ยได้คำทำนายออกมา ที่นาเก่าเจ้ารุกที่เขามิได้เลี้ยงปากท้อง
ผู้คน ท่านไม่ฟังพอใจ จงหวานข้าว เมล็ดพันธุ์ให้ถ่วนหน้าถึงจะผ่อนผัน
บรรเทาได้ พ่อหลวงทราบความรีบแจ้งลูกบ้าน วันฟ้าแจ้งคืนเพ็ญ

ศูนย์บริการ ฯ แจกข้าวสารพันกิโล ขอพ่อแม่พี่น้องบ้านเขาเข้าไปช่วยกันรับ
ด้วยเถิดหนา

วันฟ้าแจ่ม...รถบรรทุกขนข้าวสารวางเรียงรายบนลานดั่งสร้าง
กำแพง คนทั้งหมู่บ้านเข้าแถววกไปวนมายาวเหยียดรอรับข้าวสารถูกละ
๕ กิโลพร้อมเงินขวัญถุง ถูกละ ๒๐๐ บาท จากซินแสและผู้จัดการภาค ฯ
พ่อหลวงให้บริการรับส่งคนคนเฒ่า คนแก่ หลายต่อหลายรอบ

ใครสักคนหอบมาให้พ่อ ๒ ถุง บอกว่าพ่อหลวงให้เอามาส่ง
เพราะไม่เห็นที่บ้านพ่ออาจารย์ส่งใครไปรับ พ่อยิ้มและส่ายหน้าเอาจกลับไปเกิด
บอกหลวงด้วยว่าเราไม่กล้ารับของใด ๆ เกรงว่าวันพรุ่งนี้อาจได้ยื่นรับ
ข้าวสารบนรางน้ำร้อนลวกตีนพอง

รางน้ำร้อนลวกตีนพอง...เจ้าเหลืออยู่

ฉันสบตาพ่อที่ยังคงยืนมองแถวรับข้าวสารด้วยอาการนิ่งเฉย
เสร็จพิธีแจกข้าวสารบายวันนั้น ศาลาทงหลวงถูกรื้อถอนย้ายมาตั้งที่
ปากทางเข้าวัดถัดมาอีกซอย

หากกิจของสงฆ์คือการบิณฑบาต กิจวัตรของเราคือการใส่บาตร
เราต่างมีวิถีการเป็นผู้ให้และผู้รับต่างกัน พ่อยังคงพาพวกเราไปทำบุญ
ทำสังฆทานสม่าเสมอ และเข้านี้เจ้าอาวาสนำหัวแถวบิณฑบาตอีกครั้ง

การให้ถวายพระนั้นญาติโยมตีค่าคือการสร้างบุญ การให้แก่
บุคคลที่มีใช้พระเป็นการสร้างบุญคุณ เจ้าอาวาสพึมพำเสียงเบายามปลงข้าว
ที่พ่อตักใส่กันบาตร พ่อกล่าวขึ้นโดยไม่สบตาจ้องจิตอยู่ที่ข้าวร้อนควันกรุ่น

ชาวบ้านเขาจะรู้สึกว่าเป็นผู้รับ ทั้งข้าวปลาอาหารผักผลไม้ การให้ปัญญานั้นเขาไม่อาจสัมผัส ไม่อาจเห็นเป็นประโยชน์ใช้สอย สายน้ำจึงแห้งขอดเพราะเขาก็กเหมืองฝายขยักปล่อยอยู่ต้นทาง เมื่อน้ำแห้งปลาในปลัก กระเสือกกระสนใกล้ตายเขาย่อมปล่อยสายน้ำมาหล่อเลี้ยงให้จำกายเป็นครวเป็นคาบ ผุงปลาไม่ปรารถนาแสวงหาเหตุที่น้ำขาดหายไป รู้กระจ่างในอาหารที่หวานเลี้ยง ไม่ต่างจากเจ้าเหลืองอุยซึ่งรอกินเศษทุกมื้อคาบอาหาร

พอหันมาถามเมื่อฉันทหีบแกงดูใส่บาตรตาม เราควรจะผิดหวังหรือเสียใจใหม่ลูก ที่วันนี้คนเอาผักปลาอาหารมาให้บ้านเราน้อยลงเหลือคนมาขอค้ำแนะนำปรึกษาไม่กี่คน ฉันทพบเห็นรางวัลร้อนฉ่าที่เจ้าเหลืองอุยตัวนั้นนอนพลิกตัวหงายในน้ำร้อนอยู่ทุกครา

คราก่อนน้ำไหลหลากแต่จัดการใช้น้ำไม่เป็นจึงไหลป่าทำลาย ครั้นมายามนี้ลำเหมืองฝายน้ำรวรินไม่ค้นหาเหตุ และทางแก้ไขไม่นานวันคงเหือดหายไปสิ้นเสียกรรมังพ่ออาจารย์...เจ้าอาวาสกล่าวจบปิดฝาบาตรให้ศิลาให้พรแล้วก้มดูเท้าออกย่างเดิน

วันเปิดตัวอาคารทำบุญฉลองศูนย์บริการครบวงจรประจำภูมิภาค แยกหรือผู้หลัก ผู้ใหญ่มาร่วมงานคับคั่ง ผู้ใหญ่บ้านเดินชะเง้ออยู่ในทุ่งเลี้ยงวัวของตนไม่มีแม้แต่คำเชิญปากเปล่าจากผู้จัดการศูนย์ให้ไปร่วมงานมองปลายท่อน้ำทิ้งที่ทอดตรงมายังคลองระบายน้ำข้างทาง หากน้ำล้นทะลัก โปมล้างรถ น้ำยาเคลือบผิว ฯ ไซ้เพียงไหลลงนาข้าวคนอื่นย่อมไหลถึงนาข้าวของพ่อหลวงเอง

หนังสือสนเท่ห์พร้อมหลักฐานปีกใหญ่ส่งถึงกรมการปกครอง เรื่องกลับลงมายังผู้ว่า ฯ นายอำเภอ พ่อหลวงถูกเรียกไปชี้แจงข้อกล่าวหา และพักราชการไว้ก่อน ผู้ช่วย ฯ จึงได้เป็นรักษาการแทน แม่หลวงพยายาม ต่อสายถึงบรรดาพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยงที่เคยเอื้อเฟื้อกันแต่ใคร ๆ ก็จะยุ่งกับการทำงานเพื่อรับรองรัฐบาลใหม่ไปเสียหมด

ผู้จัดการภาค ฯ ช่วยเหลือพ่อหลวงได้เพียงรับแม่หลวง เข้าทำงานทันทีหลังเสร็จงานก่อสร้าง เป็นแม่บ้านกวาดเก็บโค้งค้ำน้ำหนัก ทั้งขาเข้าขาออก

โหะ....แม่หลวงกะ เหนือกว่าไผ่มายืนไหว้เฮา แม่เลี้ยง หัวคะแนนอันดับหนึ่งเคยไปพับเพียบไหว้เมียผู้ใหญ่บ้านเมื่อต้นปีให้ ช่วยเหลือสมาชิกพรรคคนที่ส่งสมัคร สส. หยิบแก้วน้ำเย็นที่เอามาเสิร์ฟ ระหว่างรอนักงานชายพาไปชมรถยนต์รุ่นใหม่ กลั้นยิ้มประหลาดใจ แกรมขบขันกับชุดเอี่ยมแม่บ้านหนีบถาดรองแก้วอยู่ตรงหน้า แม่หลวง เบือนหน้าหลบให้พนักงานชายร่างเพรียวบาง หอมฟุ้งกลิ่นโคโลญจ์ ประโคม เข้ามาดูแลลูกค้า

ผู้ช่วย ฯ สุขใจนักถึงจะเป็นเพียงรักษาการแต่ก็เป็นวันของเรา พาลูกสาวไปพบผู้จัดการถึงกับคอตก ต้องเป็นตามขั้นตอน ผมรับใคร เข้าทำงานโดยตรงไม่ได้ต้องผ่านกระบวนการเลือกสรรจากบริษัท และการ พิจารณาของฝ่ายทรัพยากรบุคคล ซึ่งคงจะทราบคุณสมบัติเบื้องต้นแล้ว และจะขอเงินเดือนหมื่นห้าพันอัตรา

การจ้างงานเราต้องทำตามนโยบายของบริษัทแม่ที่ญี่ปุ่น

ลูกสาวคนงามของผู้ช่วย ฯ ร่ำพืงพ้อกับพ่อ เงินเดือน ๖ พัน ต้องมีรถใช้ มีโน้ตบุ๊ค พูดภาษาอังกฤษได้ ถ้าพ่อจะกู้เงินให้ลูกสมัครงานอยู่ใกล้บ้าน ลูกไปทำงานใกล้บ้านแล้วส่งเงินมาให้พ่อเก็บดีกว่า

ใช่เพียงลูกสาวผู้ช่วย ฯ ลูกหลานในหมู่บ้านคุณสมบัติก็ไม่ผ่านการประเมินของบริษัท เป็นได้เพียงลูกจ้างรายวันที่ค่าแรงไม่เคยเกินวันละ ๑๕๐ บาท แถวรถทั้งใหม่เก่าที่เรียงรายสองข้างถนนกลายเป็นกำแพงกัน ชุมชนแปลกแยกไปตั้งคนละฟากฟ้า ได้แค่ชะเง้อ ชะเง้ออยู่ห่าง ๆ ยามรถ เทรลเลอร์ล้งรถรุ่นใหม่ในโซว์รูม.

รางวัลชมเชย

เมืองอมร ๒๓๑๒

โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคส

ปีจักรวาลศักราชที่ ๒๓๑๒ ประชาชนชาวสยามต่างพากัน
ปลาบปลื้ม ภาคภูมิใจนักหนาเมื่อประเทศได้รับเลือกเป็นตัวแทนสมาคม
ทางช้างเผือกไปเจรจากับดาวยูเรก้า-หนึ่ง เพื่อหาข้อตกลงในการจัดสร้าง
เส้นทางยานอวกาศความเร็วเหนือแสงเชื่อมต่อข้ามกาแล็กซี่ระหว่างสอง
ดวงดาว โครงการนี้คาดว่าจะจะเป็นโครงการยักษ์ใหญ่ เพราะดาว
ยูเรก้า-หนึ่งซึ่งอยู่อีกกาแล็กซี่หนึ่งนั้นเพิ่งเปิดดวงดาวเป็นครั้งแรก เสียงเล่าลือ
กันว่าดาวสีเขียวอมฟ้าดวงนั้นมีทรัพยากรมากมายไม่ต่างจากโลกมนุษย์
ในสมัยก่อน อันเป็นสิ่งหายากมากในปัจจุบันที่แม่น้ำสะอาดยังต้องผ่าน
ขั้นตอนการกลั่นถึงลิบขั้นตอน กว่าจะได้น้ำที่ปราศจากเชื้อโรคและสารพิษ
พอให้มนุษย์ใช้ดื่มกินได้ การเปิดดาวของยูเรก้า-หนึ่งคาดว่าจะทำให้โลก
และดาวเคราะห์ในกาแล็กซี่ทางช้างเผือกสามารถเปิดตลาดนำเข้าสินค้า
ใหม่ ๆ ได้โดยต้นทุนไม่สูงนัก ถือเป็นความคาดหวังใหม่เลยทีเดียว

โครงการนี้มีชื่อว่า เรนโบว์โรด

ไม่มีใครรู้ว่าเหตุใดชาวดาวยูเรก้า-หนึ่งถึงเลือกประเทศเล็ก ๆ รูปทรงขวานทองในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นตัวแทนเจรจาที่ผ่านมาประเทศสยามแทบไม่โดดเด่นในประชาคมโลก โดยเฉพาะในสองร้อยปีที่ผ่านมาโลกมนุษย์สามารถติดต่อกับดาวเคราะห์ต่าง ๆ ในกาแล็กซี่เดียวกันได้แล้วและบางครั้งยังไปไกลถึงดาวดวงอื่นในจักรวาลอันห่างไกลด้วยศักยภาพการแข่งขันจึงไม่ได้วัดกันภายในโลกใบเดียวอีกต่อไป หากรวมถึงดาวอื่น ๆ ด้วย ประเทศที่เคยได้ชื่อว่าเป็นมหาอำนาจในโลก เมื่อออกสู่ระดับจักรวาลก็ยิ่งห่อย กลายเป็นเพียงแค่ประเทศเล็ก ๆ ดังนั้นในสายตาของสิ่งมีชีวิตทั่วจักรวาลแล้ว ประเทศสยามจึงยิ่งเล็กกว่าฝุ่นผงเสียอีก

เมื่อมีคนยินดี ก็ย่อมต้องมีคนกังขา เกิดเสียงคัดค้านตามมา

‘พวกเราไม่เข้าใจเลยว่าเหตุใดประเทศสยามถึงได้รับเลือกได้ข่าวว่าประเทศนั้นระบบคมนาคมในประเทศยังล้าหลังกว่าประเทศพัฒนาแล้วในทวีปเดียวกันอยู่มาก จะรับผิดชอบโครงการใหญ่ขนาดนั้นได้อย่างไร’

‘ทำไมชาวดาวยูเรก้า-หนึ่งถึงมีตัวเลือกแปลกขนาดนี้ พวกนั้นเข้าใจผิดหรือเปล่า ประเทศเราเหมาะกว่าตั้งเยอะ ทรัพยากรพร้อม คนงานพร้อม สร้างเสร็จได้ไม่ครึ่งปีด้วยซ้ำ’ ชาวประเทศมหาอำนาจบ่นอุบ

‘แต่เมืองอมร เมืองหลวงของประเทศสยามเคยได้รับรางวัลเมืองน่าเที่ยวจากการโหวตของประชาคมโลกมาหลายปีซ้อนแล้วนะ แสดงว่าคงมีดีอยู่บ้างละ’ บางคนแก้ตัวแทน

กระทั่งมนุษย์ดาวเพื่อนบ้านยังออกมาร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเผ็ดร้อน หากข่าวว่าเพราะอิทธิพลที่ดาวของตนไม่ได้ร่วมเจรจาเส้นทางคมนาคมระหว่างดวงดาวของยูเรก้า-หนึ่งมากกว่า

“ข้าพเจ้าแทบไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีประเทศชื่อนี้อยู่ในโลก ในประชาคมจักรวาลของเรา ไม่เห็นถูกจัดอันดับในตำแหน่งสำคัญขงหน่วยงานความมั่นคงสุริยะเลย อย่างนี้จะไวใจได้จริงหรือเปล่า ทำงานได้แน่ะ”

ทว่าแม้จะมีเสียงค้าน แสดงความไม่เห็นด้วยมากเพียงใด ประเทศสยามก็ยังคงได้รับหน้าที่อันสำคัญยิ่งต่อโลกและกาแลกซีทางช้างเผือกนี้อยู่ดี เพราะเป็นการแสดงความจำนงมาจากตัวดาวยูเรก้า-หนึ่งหาใช่ลงคะแนนเสียงในโลกใบเดียวกันนี้ ดังนั้นขนาดจึงไม่ใช่เรื่องสำคัญ ความพอใจของดาวดวงใหม่ต่างหากเล่าสำคัญกว่า เมื่อนึกถึงทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ หวานหอมน่าได้ดอมและตักดวงแล้ว ประชาคมทางช้างเผือกจึงต้องยอมทำตามข้อเสนอ ปลดปล่อยหน้าที่อันทรงเกียรตินี้ให้กับสยาม ทั้งที่มีคนมากมายแสนเสียดายก็ตาม

การเจรจากำลังจะเริ่มต้นในอีกไม่ช้า ท่ามกลางความตื่นเต้นของทั่วโลก ความหวังฝากไว้กับประเทศสยาม เพราะต่างรู้ว่าผลประโยชน์ระหว่างดวงดาวครั้งนี้สำคัญเพียงใด ถึงตอนนี้ไม่ว่าทางมนุษย์ดาวยูเรก้า-หนึ่งต้องการอะไร ชาวโลกก็พร้อมเสนอให้อย่างเต็มอกเต็มใจ ถ้าหากไม่พิลึกพิลั่นเกินไป แคะให้ประเทศเล็ก ๆ เป็นตัวแทนเจรจา ทำไมจะทำไม่ได้

ตั้งแต่ได้รับเลือก ประเทศสยามก็กลายเป็นจุดสนใจทันที ไม่เพียงนานาชาติเท่านั้น หากเป็นทั่วจักรวาล ความสงสัยที่ว่าเหตุใดมนุษย์บนดาวที่ได้ชื่อว่ารักสันโดษ ไม่ค่อยติดต่อกับโลกภายนอกอย่างยูเรก้า-หนึ่ง

จึงตัดสินใจเปิดดวงดาว และที่สำคัญ...เพราะอะไรจึงเลือกประเทศสยาม เป็นตัวแทนเจรจา ข้อนี้ท่านนายกรัฐมนตรีชาติรี พัทธกะไท เองก็สงสัย เช่นเดียวกัน

ชายร่างใหญ่ ใบหน้าอวบอ้อม ผิวขาว ตาเล็ก ผมบนศีรษะบาง ตามวัยเข้าใกล้หกสิบ นั่งอยู่ในห้องส่วนตัวในบ้านหลังใหญ่ โดยมีเทพสิงห์ รัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมเป็นคู่สนทนา ทั้งสองเป็นสมาชิกพรรคเดียวกัน คอยเกื้อหนุนกันมาตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งยังเป็นคนสนิทไว้วางใจกันได้ และเทพสิงห์ เองก็มีวาทะศิลป์ยอดเยี่ยม กลุ่มคนนี้อยู่หมัดมานักต่อนัก ชาติรีจึงมอบ ตำแหน่งตัวแทนเจรจาครั้งใหญ่ให้ทำแทนตน

“คุณพ่อนึกออกไหม เทพสิงห์ ทำไมประเทศเราถึงได้รับเลือก ผมละงงจริง ๆ”

“ผมก็ไม่เข้าใจเหมือนท่านนั่นละครับ ขนาดมนุษย์ดาวอังคารยะ ไอคิวร้อยแปดสิบเปิดฉากวิเคราะห์กันยกใหญ่ ยังหาข้อสรุปแน่นอน ไม่ได้เลยครับ”

“แล้วไอ้ดาวยูเรก้า-หนึ่งนี่มันเป็นยังไง ไม่มีข้อมูลส่งจากสมาคม ทางข้างเผือกเลยหรือ”

“ไม่มีเลยครับ นอกจากเอกสารข้อตกลงและข้อเสนอทั้งหมด รวมถึงสถานที่และเวลานัดหมายแล้ว มนุษย์ดาวยูเรก้า-หนึ่งไม่เคยสื่อสารอะไรกับใครอีกเลยแม้แต่คนเดียว กระทั่งตอนนี้ยังไม่เคยปรากฏตัวด้วยซ้ำ”

ชาวยูเรก้า-หนึ่งมีพฤติกรรมประหลาดตั้งที่รัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมกล่าวไว้จริงๆ ถือว่าแปลกมากในยุคที่สิ่งมีชีวิตต่างดาวสามารถ เดินทางไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวกง่ายดาย เทคโนโลยีพัฒนาถึงขีดสุดจน

ไม่เหลือความลึกลับในห้วงอวกาศอย่างเมื่อหลายร้อยปีก่อนอีกแล้ว ทว่า ชาวยูเรก้า-หนึ่งกลับปกปิดเก็บงำตัวเอง ดำรงชีพอย่างสันโดษ ไม่ยอมติดต่อดาวภายนอก มีเพียงข่าวลือเล็ดรอดออกมาเท่านั้นว่านอกจากทรัพยากรธรรมชาติจะอุดมสมบูรณ์ยั่วยวนให้น้ำลายสอแล้ว เทคโนโลยีก็พัฒนาเจริญก้าวหน้าไม่แพ้กัน สันนิษฐานกันว่าเพราะดวงดาวเจริญในทุกด้าน ชาวยูเรก้า-หนึ่งจึงไม่จำเป็นต้องติดต่อกับดาวอื่นใด

“ผมเองก็กังวลใจอยู่ ไม่รู้พวกนั้นหน้าตาเป็นยังไง นิสัยแบบไหน กลัวจะมีปัญหาด้านการสื่อสาร” เทพสิงห์สารภาพ งานนี้เขาต้องเป็นตัวแทนประเทศไปเจรจากับผู้นำของฝั่งยูเรก้า-หนึ่ง พื้นฐานของการเจรจาอันสัมฤทธิ์ผล อย่างแรกต้องสร้างความประทับใจให้ได้เสียก่อน ข้อนี้สร้างความกดดันเป็นอันมาก แม้ว่าเขาจะหน้าตาหล่อเหลาก็ตาม ทว่าตั้งแต่ประชาคมโลกเปิดดวงดาวติดต่อกับภายนอก ความงามจึงกลายเป็นเรื่องปัจเจก เขาเคยถูกมองว่าหน้าตาเข้าชั้นชายงามและถูกเหยียดหยามว่าอัปลักษณ์ยามต่างกรรมต่างวาระ จากมนุษย์ดาวคนละดวง

“อย่าคิดมากเกินไป เทพสิงห์ ผมเชื่อใจคุณว่าต้องทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดีในรัฐบาลของเรา ผมไม่เห็นใครเหมาะสมเท่าคุณอีก หน้าตาก็ดี ความเป็นเลิศ เจริญครั้งไหนไม่เคยคว้าน้ำเหลว บางทีที่พวกยูเรก้า-หนึ่งเลือกเราชาวสยามอาจไม่ได้มีข้อข้อข้ออะไรอย่างที่คุณอื่นเขาวิเคราะห์กันก็ได้” นายกรัฐมนตรีให้กำลังใจลูกน้อง

“ผมก็หวังว่าอย่างนั้นครับ ถ้าหากเจรjal้มเหลวครั้งนี้คงได้ถูกประณามจากคนทั่วจักรวาลแน่ ได้ข่าวว่าชาวยูเรก้า-หนึ่งเองก็โหดไม่น้อย ท่านจำได้ไหมครับ เคยมีข่าวว่าดาวอริสตัน-แกมมาส่งสายลับไปสืบข่าว

ของดาวยูเรก้า-หนึ่ง โดยแก๊งค์ทำเป็นยานอวกาศขัดข้อง ต้องร่อนลงจอด
ฉุกเฉินในดาวนั้น”

“ไม่เคยได้ยินแะ เรื่องเป็นมายังไง” นายกฯ ชักสนใจ

“พอยานอวกาศลงจอดปั๊บ ก็โดนลำแสงทำลายล้างกลายเป็น
ผุยผงในพริบตา พอประธานาธิบดีดาวอริสตัน-แกมมาโวยวาย ชาวยูเรก้า-หนึ่ง
ก็ตอบแล้วว่า รู้จุดประสงค์ของยานอวกาศลำนั้นดี เลยลงมือกำจัด
ผู้บุกรุกตามกฎหมายระหว่างดวงดาว”

“โหดจริงๆ” ชายวัยกลางคนผู้มีตำแหน่งสูงสุดปาดเหงื่อ
หากพอนึกขึ้นได้ว่าการแสดงออกไม่สร้างเสริมกำลังใจผู้น้อยก็รีบปรับสีหน้า
ยิ้มแย้ม พุดให้กำลังใจ “เทพสิงห์เป็นคนมีเสน่ห์ ผมคิดว่าต้องสำเร็จแน่
คงไม่..เอ่อ ถูกยิงเอาหรือ แต่ยังไงก็พยายามอย่าขัดใจทางนั้นก็แล้วกัน”

“ถึงท่านไม่บอก ผมก็รู้รักษาตัวรอดเหมือนกันนะครับ” เทพสิงห์
ตอบอย่างกลัดกลุ้ม

กำหนดการเจรจามาถึง เทพสิงห์เดินทางด้วยยานอวกาศ
รุ่นใหม่ล่าสุด รัฐบาลลงทุนกู้เงินสั่งซื้อเพื่อไม่ให้ประเทศสยามน้อยหน้า
ในสายตาชาวโลกและชาวกาแลกซีที่คอยจับตาดูอยู่ ยานลงจอดที่สถานี
อวกาศหมายเลข ๗๓๙ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของดาวเสาร์ และยังเป็นที่ตั้ง
ของสมาคมทางช้างเผือก เดิมทีสถานีอวกาศนี้เคยเป็นจุดขนส่งใหญ่ แต่พอ
ดาวอื่นๆ ในกาแลกซีเริ่มเปิดดวงดาวติดต่อกัน สถานีอวกาศ
ก็ถูกสร้างไกลออกไปจากระบบสุริยะเรื่อยๆ จนตอนนี้มีอยู่กว่าห้าพันสถานี
จึงทำให้การขนส่ง ณ สถานีใด ๆ ไม่แออัดพลุกพล่านดังเช่นเมื่อก่อนอีก

ระหว่างเดินไปยังห้องประชุมใหญ่ ชายวัยกลางคนหัวใจ
 เต็มแรงด้วยความตื่นเต้น เอกสารข้อตกลงฉบับใหม่เพิ่งออกมาได้ไม่กี่วัน
 ก่อนหน้า ระบุว่าเขาต้องเข้าห้องเจรจากับตัวแทนชาวยูเรก้า-หนึ่ง
 เพียงลำพัง โดยไม่มีผู้สังเกตการณ์และนักข่าวจากดาวใด ๆ เข้าร่วมประชุม
 ด้วยเด็ดขาด

แปลก...แต่ไม่มีใครคัดค้าน เพราะต่างกลัวว่าการเจรจาจะล่ม
 เสียก่อน ถ้าหากเสียงสร้างใจไม่พอใจ ไม่ยอมรับเงื่อนไขของฝั่งนั้น

เทพสิงห์เดินเข้าไปในห้องประชุมด้วยใจมุ่งมั่นต่อม เด่าไปต่างๆ
 นานาว่าจะได้เจอกับสิ่งมีชีวิตแบบใด ถึงตำแหน่งของเขาจะได้พบปะกับ
 มนุษย์ดาวต่างๆ มากมายหลากหลายรูปแบบ แต่ก็ใช้ว่าจะทำใจคุ้นชิน
 ได้ตั้งแต่แรกถ้าอีกฝ่ายมีรูปลักษณ์ประหลาดเกินทน คงต้องใช้เวลาทำใจ
 กันบ้างละ ทว่าเขาก็ต้องโล่งอก ถอนหายใจออกมาเฮือกใหญ่ เมื่อชาว
 ดาวยูเรก้า-หนึ่งที่มาเป็นตัวแทนนั้นมีรูปลักษณ์เหมือนกับมนุษย์โลก
 ไม่ผิดเพี้ยน แถมยังหน้าตาคมสัน เครื่องหน้าสมส่วน สงบ อิมเอิบ มองดู
 น่าเลื่อมใส อยู่ในวัยสามสิบต้น ร่ามสูงผึ่งผาย สวมเสื้อสูทสากลเนื้อดี
 ริดเรียบกริบ ทางนั้นพอเห็นเขาก็ยิ้มแย้ม เดินเข้ามาจับมือทักทาย

“คุณเทพสิงห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของประเทศ
 สยามใช่ไหมครับ”

“ใช่แล้วครับ” เขาตอบ “แล้วคุณคือ”

“ผมชื่อโยวา ผู้นำของชาวยูเรก้า-หนึ่ง สำหรับมนุษย์โลก
 คงเรียกตำแหน่งว่าประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรีนั่นละ ยินดีที่ได้รู้จักครับ”

โยวาทักทายอย่างสุภาพตามแบบอานารยชน ชำยังพูดภาษาสยามได้ดีไม่มีผิดเพี้ยน ไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะฝีมือของเครื่องแปลภาษา หรือมนุษย์ดาวนี้มีทักษะด้านภาษายอดเยี่ยมกันแน่ มนุษย์ดาวยูเรก้า-หนึ่ง มาพร้อมผู้ติดตามอีกสองคน ซึ่งล้วนหน้าตาดี เมื่อทั้งสามยืนเรียงกัน โดยลดหลั่นตามยศศักดิ์ในท่าสงบนิ่ง มือไขว้ประสานกันที่ด้านหน้าแล้ว ชวนให้รู้สึกถึงนักบวชใจบุญผู้อารี ทำให้เขายิ่งผ่อนคลายความกังวลมากขึ้น ท่าทางแบบนี้คงคุยกันง่ายอยู่หรือ

หลังจากชักชวนกันนั่งประจำที่แล้ว โยวาก็เข้าประเด็น บอกว่าเขาเห็นว่าประชาชนชาวยูเรก้า-หนึ่งนั้นพร้อมสำหรับการเปิดประเทศแล้ว ทั้งยังตัดสินใจเข้าร่วมเป็นหนึ่งในสมาชิกสมาคมทางช้างเผือก เทพสิงห์กระหึ่มใจ เขาสามารถใช้ข้อมูลวงในนี้มาสร้างประโยชน์ได้อีกมากเลยทีเดียว จากนั้นโยวาก็พูดถึงประเทศสยาม นั่นทำให้เขาคิดว่าอีกฝ่ายคงเคยแอบเดินทางมาสืบข้อมูลเอาไว้ก่อนแล้วอย่างแน่นอน บรรยายการพูดคุยเริ่มเป็นมิตรมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเทพสิงห์แอบนึกว่าไม่น่ากังวลไปก่อนเลย มนุษย์ดาวยูเรก้า-หนึ่งเป็นมิตรมาก คุยได้ง่าย ไม่มีวิวัฒนาการของเลยสักนิด ออกจะเอ็นโยเขามากด้วยซ้ำไป อีกฝ่ายยังพูดถึงเมืองอมร เมืองหลวงของประเทศสยามอย่างชื่นชม

“ทำไมพวกคุณถึงไม่เคยเปิดดวงดาวเลยล่ะครับ” เขาถามคำถามสำคัญที่ไม่ว่าใครก็อยากรู้กันทั้งนั้น

“ชาวยูเรก้า-หนึ่งออกจะแตกต่างจากดาวอื่นในจักรวาล อยู่สักหน่อย พวกเราถือตนว่าสามารถสร้างสังคมอยู่กันเองได้โดยไม่ต้อง

ฟังพาทายนอก บางคนก็ว่านั่นจะเป็นการนำพาความเสื่อมมาสู่สังคม ความคิดนี้สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ จนถึงบัดนี้ก็ยังมีคนคิดอยู่อีกไม่น้อย”

“แล้วทำไม...” เขายังคงไม่เข้าใจ ทว่ายังพูดไม่ทันจบประโยค โยวาก็ยิ้ม และตัดบทด้วยการอธิบายเพิ่มเติม

“พอผมได้ขึ้นเป็นผู้นำของประชาชนก็สังเกตเห็นว่าแนวคิดนั้นช่างล้าหลัง ยุคสมัยนี้เราไม่อาจอยู่โดดเดี่ยวกลางจักรวาลได้อีกต่อไปแล้ว ผมจึงเสนอกับสภายูเรก้า และได้ข้อสรุปว่าดาวของเรายินดีตอบตกลงร่วมมือในโครงการที่สมาคมทางช้างเผือกเคยเสนอเอาไว้มานานแล้ว นั่นคือการจัดสร้างเส้นทางยานอวกาศข้ามมายังดาวของเรา โดยเลือกเป้าหมายเชื่อมต่อเป็นโลกมนุษย์ ตรงจุดนี้เอง ผมต้องการให้รัฐบาลประเทศสยามของคุณเข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมดทุกขั้นตอน ร่วมกันกับทางเรา คุณจะยินดีหรือเปล่า”

เทพสิงห์รีบตกลง ใครจะปฏิเสธให้ไง! หน้าที่สำคัญขนาดนี้ถือเป็นเกียรติประวัติตลอดชีวิตนักการเมืองได้เลย และเขายังได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับงบประมาณจำนวนเกินกว่าแสนล้านล้านยูนิต เรียกว่ามหาศาล จนนับไม่ไหว ไม่มีทางที่เขาจะปล่อยหลุดมือไปแน่

“ผมยินดีทำหน้าที่นี้อย่างดีที่สุด ไม่ต้องห่วง ประเทศสยามได้ชื่อว่าทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ งานเสร็จทันตามกำหนดแน่นอน” เขาโฆษณาชวนเชื่อ

“รู้ไหมทำไมผมถึงเลือกประเทศของคุณ” โยวาทถาม คำตอบที่ได้คือการล่าหน้า

“ผมเองก็สงสัยอยู่ตลอด” เทพสิงห์ตอบอย่างจนปัญญา “ไม่ใช่เฉพาะผมหรอกนะ คุณรู้ไหม โยวา ทั่วทั้งกาแลงที่ทางช้างเผือกต่างก็สงสัยแบบเดียวกันหมด ว่าทำไมคุณถึงมอบเกียรติยศนี้ให้กับประเทศเล็กๆ ที่แทบไม่มีชื่อเสียงอะไรเลย”

“ดาวยูเรก้า-หนึ่งมีเทคโนโลยีทันสมัยมาก เราได้จัดสร้างสมองกลประสิทธิภาพสูงส่ง สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมและภาวะนิสัยของสิ่งมีชีวิตได้โดยไม่จำกัดว่าเป็นสิ่งมีชีวิตจากดาวดวงไหน ผมสั่งให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ออกมาแล้ว พบว่านายกรัฐมนตรีนครและรัฐมนตรีของประเทศคุณมีนิสัยเข้ากันกับผมมากที่สุด ถ้าหากร่วมมือกับทำงาน จะช่วยส่งเสริมกันและกันให้บรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี”

เทพสิงห์ฟังแล้วงุนงง ไม่เข้าใจเลยสักนิด เครื่องมือประเภทนี้เขาเคยได้ยินอยู่หรือ หากในโลกนั้นความแม่นยำของมันไม่สูงนักทำไปทำมาก็ถูกผู้คนประท้วงผลของมันจนต้องยกเลิก ไม่เคยนำมาวิเคราะห์อะไรอีก แต่ก็ไม่แน่ เทคโนโลยีของดาวยูเรก้า-หนึ่งอาจจะสูงกว่าจริงๆ เครื่องมือของพวกนั้นคงมีประสิทธิภาพมากกว่า ถึงกระนั้นเขาก็ไม่เข้าใจอยู่ดีว่าเหตุใดอีกฝ่ายต้องเลือกคนทำงานจากนิสัยพื้นฐานด้วย ฟังดูยุ่งยากและเสียเวลาอย่างไรชอบกล

“พวกคุณให้เกียรติเราชาวสยามมากจริงๆ ครับ ผมสัญญาว่าจะทำหน้าที่นี้ด้วยความตั้งใจ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทำให้คุณผิดหวังอย่างแน่นอน” เขาเปลือยเหมือนตอนหาเสียง ประโยคนี้สร้างความประทับใจมาไม่รู้กี่ครั้งต่อกี่ครั้ง ไม่อย่างนั้นเขาคงไม่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรติดต่อกันมาทุกสมัยหรอก

“ดีครับ แต่เปลี่ยนจากความตั้งใจ ชื่อสัตย์สุจริต เป็นเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมดีไหมครับ”

“เกรงว่าผมจะไม่เข้าใจนัก”

“งบประมาณการก่อสร้างจากสมาคมทางช้างเผือกอนุมัติมาแล้วสามแสนล้านล้านยูนิต” ผู้นำดาวยูเรก้า-หนึ่งพูดเนิบช้า ดวงตาเป็นประกาย “คุณคิดอย่างไร ถ้าหากเราจะหาทางนำงบส่วนหนึ่งนั้นมาสร้างประโยชน์ให้กับดวงดาวของเรา แทนที่จะลงเงินทั้งหมดไปกับอัฐิ หิน ปูน ทราวย สร้างสถานื่อวกาศเพียงอย่างเดียว”

พูดเสร็จก็จ้องหน้าเขา เทพสิงห์เข้าใจทันที ประหนึ่งไก่อเห็นตีนงู เห็นนมไก่ ที่แท้อีกฝ่ายต้องการให้เขาร่วมมือ ‘ดิง’ เงินงบประมาณก่อสร้างบางส่วนเข้ากระเป๋าของแต่ละฝ่ายนั่นเอง

ไอ้ ‘นิตย’ ที่จะ ‘ร่วมมือ ส่งเสริมกันและกันให้บรรลุเป้าหมาย’ นั้น หมายความว่าอย่างไรเอง

ไม่แล้ว ผู้นำดาวยูเรก้า-หนึ่งคนนี้มีมองคนไม่ผิด หรือจะเรียกว่า เครื่องมือวิเคราะห์ของทางนั้นเยี่ยมยอดดีนะ เทพสิงห์ไม่มีที่ท่าตกใจกับข้อเสนอร่วมมือกระทำทุจริตงบบก่อสร้างแต่อย่างใด ตรงกันข้าม ชายวัยกลางคนจากโลกมนุษย์กลับยิ้ม ตอบกลับด้วยน้ำเสียงจริงจัง

“ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเลยครับ การก่อสร้างน่าจะสามารรถทำได้หลายรูปแบบ ไม่จำเป็นต้องลงเงินทั้งหมดก็ออกมาเป็นรูปเป็นร่างได้ เรานำเงินส่วนที่เกินมาพัฒนาดาวของคุณและประเทศของผมจะได้ประโยชน์มากกว่า”

“ในเมื่อเราเข้าใจตรงกัน ผมคิดว่าน่าจะประสานผลประโยชน์กันได้ดีลงตัวนะครับ” โยวาเองก็ยิ้มเช่นกัน

วัฒนธรรมการทำงานประเภทนี้สืบทอดกันมาโดยหาต้นตอไม่ได้ด้วยซ้ำ ผ่านมาถึงยุคอวกาศก็ยังไม่มีการทำอะไรจะหายไปจากสังคมแต่อย่างใด คนระดับรัฐมนตรีคารมเอกผู้เจเนจัดในสนามการเมืองอย่างเขาย่อมเคยผ่านเหตุการณ์ประเภทนี้มาก่อน และพร้อมอำนาจรับมันอย่างยินดี ไม่น่าเชื่อว่าในชีวิตจะได้มีโอกาสเกี่ยวพันกับโครงการใหญ่ระดับกาแล็กซี่ สัมหล่นจริง ๆ โชคดีอย่างนี้จะหาได้ที่ไหนอีก

ทั้งสองลงชื่อในผลการเจรจา จากนั้นก็จับมือกันแนบแน่นราวกับเป็นการทำสัญญาาร่วมกันอีกทางหนึ่ง

“อย่างนี้ก็หวานหมู่นะสิ ไม่นึกเลยว่าคุณกับผู้นำชาวยูเรก้า-หนึ่ง จะเข้ากันได้ดีขนาดนี้” ท่านนายกฯ ตบเข้าขาด หลังจากเทพสิงห์กลับมารายงานให้ฟังถึงเหตุการณ์ก่อนหน้า

“ผมเองก็นึกไม่ถึงเลยครับท่านว่าการเจรจาย่อออกมาในรูปแบบนั้นได้” เทพสิงห์บอกอย่างอารมณ์ดี “ตอนแรกผมเกือบตั้งตัวไม่ติดแน่ะ ไม่นึกว่าพวกมนุษย์ดาวลึกลับ ปิดตัวเองตลอดเวลาอย่างนั้น พอเปิดตัวก็ปักหลักออบโกยผลประโยชน์จากสมาคมทางช้างเผือกได้เลย กล้าจริง ๆ ครับ”

“สงสัยที่ปิดดาวอยู่นานเพราะต้องการเพิ่มความสนใจ” นายกษัตริย์แสดงความเห็น

“นั่นนะสิครับท่าน มีสิทธิ์เป็นไปได้”

“แล้วงานนี้จะได้อะไร”

“ตกลงกันที่ดาวละแสนล้าน เหลือไว้สำหรับก่อสร้างแค่หนึ่งแสนล้านก็พอ เราปรับเปลี่ยนสเปคก่อสร้างนิดหน่อย ประหยัดต้นทุนเท่าที่ทำได้ ใช้คนของเราเอง รู้งานกันมาหลายครั้ง ไม่ต้องจัดประมูลให้ลำบากหรอกครับ”

“ไม่ได้นะ ต้องจัดพอเป็นพิธีสักหน่อย เดี่ยวพวกกลุ่มธุรกิจมันจะโวยวาย หาวว่าเราไม่โปร่งใส”

“โอ้ นั่นสิครับ ผมเกือบลืมไปเลย” เทพสิงห์หัวเราะ พลังเย้ยชม “ท่านชาติรือบคอบจ้งเลยนะครับ”

“มือชั้นนี้แล้ว ผ่านมาตั้งกี่โครงการ ผมจะพลาดง่ายๆ ได้ยังไงทางคุณนั่นละ อย่าให้พลาดก็แล้วกัน ไม่อย่างนั้นสมาคมทางช้างเผือกเล่นงานเราตายแน่”

“โครงการใหญ่ก็จริง แต่อีกฝั่งเปิดโอกาสให้เราเต็มที่แบบนี้มีแต่ได้กับได้ นี่ทางนั้นยังบอกอีกนะครับว่าหลังจากสถานีอวกาศระหว่างสองดวงดาวเปิดให้บริการแล้ว จะทำธุรกิจร่วมกับเราอีก”

ระหว่างการเจรจานั้น นอกจากเทพสิงห์จะได้ประสานผลประโยชน์เกี่ยวกับเส้นทางอวกาศของสองดวงแล้ว เขายังได้รู้ว่าภายในดาวยูเรก้า-หนึ่งนั้นเป็นดังเช่นชาวลิโอไม่ผิดเพี้ยน ดาวปิดดวงนั้นมีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย สินแร่ ป่าไม้ น้ำมัน ทั้งหมดมีอยู่อย่างล้นเหลือ รอคอยให้คนอย่างเขาเข้าไปกอบโกยได้อีกมาก ผู้นำคนใหม่เองก็ไม่หวงห้าม กลับคิดแผนการตักตวงร่วมกับเขาเสียเอง

ถ้าหากทุกอย่างดำเนินไปได้ด้วยดี ความสัมพันธ์ระหว่าง สยามกับยูเรก้า-หนึ่งยังพัฒนาไปได้อีกโข เทพสิงห์จินตนาการถึงชุมทรัพย์มากมายที่เขาสามารถหยิบฉวยมาได้ในอนาคต แบ่งให้กับท่านนายกรัฐมนตรีและหัวคิวอีกจำนวนหนึ่ง อย่างไรก็ตามเป็นเงินมหาศาล

ผู้นำของดาวยูเรก้า-หนึ่งเปิดตัวต่อประชาคมชาวจักรวาลอย่างเป็นทางการในเวลาต่อมา ภาพลักษณ์ผ่องใส ใบหน้าแสดงความอารี อยู่ตลอดเวลาประหนึ่งนักบวชทำให้ใครต่อใครต่างพากันอ้าแขนรับ หลายดวงดาวพยายามติดต่อขอเจรจาการค้าล่วงหน้า รวมถึงมนุษย์โลกเองด้วย มีประเทศมากมายติดต่อไป แต่ก็ต้องผิดหวัง โยวาปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าอยากให้เกิดโครงการใหญ่สำเร็จผลเสียก่อน ทั้งยังแสดงภาพวิถีชีวิตของชาวยูเรก้า-หนึ่งว่าค่อนข้างสมถะ ยังไม่พร้อมเปิดรับโลกภายนอกพร้อมกันในคราวเดียว ขอติดต่อกับประเทศสยามไปก่อน สร้างความปลื้มให้แก่ประชาชนชาวสยามยิ่งนัก พวกเขาต่างภูมิใจที่ผู้นำประเทศ รวมถึงรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมเจรจาได้เป็นผลสำเร็จ ช้ำยังนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศมากมาย ถึงตอนนี้ไม่มีประเทศใดในโลกไม่รู้จักประเทศสยาม จากประเทศเล็ก ๆ พวกเขากลับกลายเป็นกุญแจหลักของเศรษฐกิจโลกไปโดยพลัน

มีเพียงเทพสิงห์ ท่านนายกรัฐมนตรี และบริษัทรับเหมาก่อสร้าง เจ้าประจำเท่านั้นที่รู้พฤติกรรมซ่อนลึกลงอยู่หลังฉากของทั้งฝ่ายตนและดาวยูเรก้า-หนึ่ง ว่าต่างแอบหาทางกอบโกยผลประโยชน์จากโครงการ

เรนโบว์โรดเข้ากระเป๋าทัวเองอย่างแนบเนียนเสียจนอิมแปลล์ ยิ้มแก้มปริทุกครั้งเมื่อมีการอนุมัติงบประมาณ พร้อมกับเงินส่วนตนที่เพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ

ผ่านมาหลายเดือนโดยไม่มีใครจับได้ เทพสิงห์ทำงานได้อย่างไม่มีที่ติ คอยหาทางซิกแซก ลดโนนตัดนี้ ปรับเปลี่ยนทุกอย่างไม่เหมือนกับในหน้าเอกสารที่เสนอขออนุมัติ ประสบการณ์ผ่านมาหลายสิบปีทำให้เขาคล่องแคล่วยิ่งนัก ใช้ประโยชน์จากองค์ประกอบทุกส่วนในโครงการไม่เว้นแม้แต่จำนวนและค่าแรงคนงาน เลือกติดต่อกับบริษัทในหลายดวงดาวที่พร้อมร่วมนโยบายหาเงินเข้ากระเป๋าทัวด้วยกัน โยวาเลือกคนร่วมมือได้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ทางนั้นเองก็พึงพอใจไม่แพ้ทางฝั่งเขา

ส่วนที่ต้องคอยระวังอยู่บ้างคือคณะกรรมการตรวจสอบจากทางสมาคมทางช้างเผือกซึ่งคอยเข้ามาตรวจขั้นตอนการก่อสร้างเป็นระยะ คนฉลาดอย่างเทพสิงห์จัดการตรงนี้ได้ไม่ยากนัก เขาสืบเสาะหาข้อมูลกรรมการกระทั่งหาชื่อคนใน คอยช่วยเหลือให้การตรวจสอบผ่านพ้นไปด้วยดี เงินช่างเป็นสิ่งมหัศจรรย์นัก

ในที่สุด โครงการแสนล้านล้านก็สำเร็จลุล่วงจนได้

วันเปิดใช้สถานีอวกาศเรนโบว์โรด นายกรัฐมนตรีชาติตรีและรัฐมนตรีเทพสิงห์ยืนอยู่แถวหน้า เคียงข้างด้วยโยวา ผู้นำของดาวยูเรก้า-หนึ่ง พร้อมด้วยผู้ติดตามคนเดิมอีกสองคน ทั้งหมดมองตัวสถานีเริ่มต้นกลางเมืองอมรด้วยสีหน้าชื่นมื่น โครงการยักษ์ที่ใช้เวลาสร้างหนึ่งปีเต็มอวดโฉมของมันได้อย่างน่าภาคภูมิใจ วัสดุภายนอกสวยงามโอ้อ่า หรรหรา

มีระดับ อาคารทาด้วยสีขาวสว่างตา กรูกระจกใสเงาจับสะท้อนแดดจ้า ทอประกายให้สมกับเป็นสถานียานอวกาศความเร็วเหนือแสง หากไม่มีใครรู้ว่าโครงสร้างภายในล้วนแต่ปรับเปลี่ยนไปใช้ของถูก คุณภาพต่ำลงกว่า สเปกดั้งเดิมทั้งสิ้น

ยานอวกาศลำใหญ่ใหม่เอี่ยมถูกนำมาส่งเตรียมไว้ในคืนก่อนหน้าจอดรออยู่บนชานชลา พร้อมสำหรับการออกเดินทางเที่ยวแรกสู่ดาวยูเรก้า-หนึ่ง นักข่าวและลัทธิพิยานจากดาวดวงต่าง ๆ ทั่วกาแล็กซี่ทางช้างเผือก และกาแล็กซี่อื่น ๆ ทั่วจักรวาลต่างเดินทางมายลโฉมสถานีใหม่ เสียงฮือฮาแว่วมาเข้าหูเป็นพัก ๆ โจรจันถึงความอลังการของมัน

“ชื่นใจจริง ๆ เลยนะครับ พวกเราร่วมมือกันจนสถานีออกมาเป็นรูปเป็นร่างได้อย่างสวยงาม” เทพสิงห์หันไปพูดกับโยวา

“เห็นด้วยครับ พวกเราทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเหลือเกิน ไม่เสียแรงที่ผมเลือกคุณ เลือกประเทศสยามและเมืองอมรเป็นสถานีระหว่างดวงดาวทั้งสอง”

ผู้มีอำนาจจากต่างดวงดาวแลกเปลี่ยนรอยยิ้มกันด้วยความชื่นมื่น ต่างเข้าใจถึงความนัยแอบแฝงในประโยคคินดีนั้น ทั้งสองฝากช่วยกันกอบโกยงบประมาณโครงการอภิมหাকাแล็กซี่เข้ากระเป๋าตัวเองและเพื่อนพ้องอย่างอึกมุ่นาโดยไม่มีใครล่วงรู้ และยังคิดร่วมมือในโครงการอื่น ๆ อีกในอนาคตข้างหน้า

พอถึงเวลาพิธีการ นายกสภาคมหาทงช้างเผือกขึ้นกล่าวเปิดงาน แดลงจุดประสงค์และประโยชน์ของโครงการเรียบร้อยแล้ว จึงกล่าวเชิญ

นายกรัฐมนตรีและผู้นำของสองดาวที่รับผิดชอบร่วมกันขึ้นมากดปุ่มเหนือแท่นหินยิปซัมก่อนทางเข้าสถานี เพื่อเปิดการทำงานของสถานีอวกาศอย่างเป็นทางการ

เทพสิงห์เองก็ขึ้นไปบนเวทีด้วย เขายืนอยู่ข้างๆ ท่านชาติรี ขณะผู้นำสองประเทศกดปุ่มพร้อมกันด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม ทันทีที่ปุ่มถูกกด บริเวณสถานีอวกาศที่เคยมีเพียงแสงไฟสลัวสีฟ้าอ่อนกลับสว่างไสวในพริบตา ลำแสงเจิดจ้าถูกยิงขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศเพื่อเชื่อมต่อกับสถานีอวกาศปลายทาง ลำแสงกลายเป็นสีรุ้งสวยสดตลอดแนวทาง เรียกเสียงฮือฮายิ่งกว่าเดิมจากผู้สังเกตการณ์ทั้งหลาย

ท่านผู้นำยืนค้ำอยู่หน้าสถานี ตั้งทำให้นักข่าวจากสารพัดสำนักถ่ายภาพเป็นที่ระลึก มีเสียงประกาศจากโฆษกกว่าโครงการเรนโบว์ไรด์สำเร็จลงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักข่าวต่างแย่งกันยกมือเตรียมถามคำถามแก่ท่านผู้นำ ยังไม่ทันที่ใครจะเป็นฝ่ายตอบ เสียงเสียดแหลมราวระเบิดก็ดังขึ้นจากรอบทิศทาง

ผู้คนต่างพากันกรีดร้องด้วยความตระหนก ต่างมองเห็นอย่างชัดเจนถึงต้นเหตุแห่งเสียงดังสนั่นหวั่นไหวนั้น ตัวอาคารสถานีใหญ่โตสวยงามเริ่มต้นอย่างรุนแรง แสงสีรุ้งวูบดับทันใด เหลือเพียงแสงสลัวดังเดิม ไม่ต่างจากสถานีร้าง ตามมาด้วยรอยปริ้วาของอาคาร กระฉกกรูโดยรอบแตกเป็นเสียงๆ ร่วงหล่นลงใส่กลุ่มผู้คน ซึ่งพากันหนีตายอย่างอลหม่าน

นายกรัฐมนตรียืนนิ่งอ้าปากค้าง เช่นเดียวกับรัฐมนตรีเทพสิงห์ ที่ตอนนี้ทำหน้าที่เลิกล็กหันมองผู้นำโยวาทด้วยสายตาดิ้นตระหนก ขาแข็ง

ก้าวไม่ออก รู้ทันทีว่าเหตุร้ายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการทุจริตภายใต้เงื้อมมือของพวกเขา อาคารสถานีที่ร่วมมือกันโกงสเปกก่อสร้าง เลือกใช้วัสดุคุณภาพต่ำ ทำให้ไม่สามารถรองรับยานอวกาศขนาดใหญ่ได้นานขนาดยังไม่ได้เริ่มใช้งานเดินทางจริง ยังถล่มทลายไม่เป็นท่า

วินาทีนั้นเทพสิงห์กวาดตามองฝูงชน ไม่มีคนอยู่แล้ว ประจักษ์พยานความยิ่งใหญ่ของสองดวงดาวต่างหนีตายกันอูตลุด ทุกอย่างพังไปพร้อมกับชื่อเสียงของพวกเขา คราวนี้ได้เป็นข่าวดังทั่วจักรวาล งามหน้าจริงๆ พนักงานรักษาความปลอดภัยพยายามเข้ามาอารักขา ดึงตัวพวกเขาออกจากพื้นที่เสี่ยงอันตราย หากสายไปเสียแล้ว อาคารสถานีโอ้อ่าถล่มลงต่อหน้าต่อตา เศษอิฐ หิน ปูน ทราย หล่นทับร่างของรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม รวมถึงท่านนายกฯ และผู้นำต่างดาวด้วย บางส่วนกระเด็นเข้าปากที่เปิดอ้ากว้างเพราะความตกใจของเขาเข้าเต็มทีจนสำคัญ

สมกับที่พวกเขาอยากบริโภคมันเข้าไปนัก

บทกวีการฟ้อน

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

รางวัลชนะเลิศ

โลกของหนู

โดย นรพัลลภ ประณุกนรพาล

หนูวาดแผนที่โลกลงสมุด
ขีดเส้นตรง ไค้ง ประ เต็มพลัง
จึงจำลองโลกใหญ่ลงสมุด
อัตราส่วนระวางเป็นอย่างดี
วาดเส้นสายชายป่าอาณาเขต
บางป่าหลายประเทศร่วมทำกิน
หนูวาดแม่น้ำที่ละลาย
ในสายน้ำวาดสารพัดปลา
หนูวาดภูเขาเป็นแนวคั่น
บางภูเขาบางภูเขามีน้ำดำ

จัดขอบกว้างที่สุดตามใจสั่ง
เพราะหนูหวังเห็น อะไร จากในนี้
กำหนดจุดที่ละจุดอย่างถ่วงถี้
ระบายสีแยกน้ำกับแผ่นดิน
บางป่าสองประเทศปกครองถีน
หนูจึงวาดนกบินข้ามไปมา
มีบ้านอยู่เรียงรายฝั่งซ้ายขวา
กับบรรดาเรือประมงลงร่วมน้ำ
บางภูสูงชันบางภูต่ำ
บางภูชะง่อนง้ำล้ำอีกแดน

หยาบดินสอเดินเส้นเป็นถนน
เชื่อมทุ่งหญ้าป่าใหญ่ไม่มีแปลน
จากนั้นหนูจึงวาดสรรพัสตร์
กระทั่ง สิงโต ช้างงาคมเพี้ยว

หนูวาดพวกมันปนกันหมด
ผีเสื้อร้อยสีสันทันลวดลาย

วาดเสร็จหนูปลื้มใจเป็นที่สุด
แล้วยืนตรงกลางห้องมองเรื่องราว
หนูหวังเห็น *อะไร* ไม่ก็อย่าง
หวังเห็นความเห็นแก่ตัวทั่วดินแดน

หนูขยับขีด ห่าง ยืนนั่งมอง
ช่างแตกต่างกับโลกที่เป็นไป

มีใครอยากมาอยู่กับหนูบ้าง
ทุกคราวหลับรับประกายจันทร์

ขีดเส้นโค้ง ตรง วน เส้นวงแหวน

ไม่มีผังไม่มีแผนในแผ่นเดียว

วางกระจัดกระจายในพื้นที่เขียว

หมา แมวเหมียว หมู หมี ชะนี ควาย

กระทั่งมด แมลง แมงทั้งหลาย

หิ่งห้อยพรุแสงพรายคล้ายแสงดาว

หยาบสมุดวางลงบนพื้นขาว

ในโลกใบยาวยาวใบแบนแบน

หวังเห็นการแบ่งข้าง การหวงแหน

หวังเห็นความโกรธแค้นฝังแน่นใจ

โลกจำลองของหนูดูสดใส

เพราะหนูมองไม่เห็น *อะไร* จากในนี้

โลกของหนูยังว่างอีกหลายที่

ตื่นจะพบไมตรีกับความรัก

รางวัลรองชนะเลิศ

วางธงลงแล้วนั่งล้อมวงคุยกัน

โดย ยุคลวรรณ

มาเถิด ... เราจะคุยกันฉันเพื่อน

ให้เสมือนยิ่งกว่ามิตรสหาย

ซึ่งคุ้นเคยร้อยปีไม่มีคลาย

แบบสบายสบายเรื่องเบาเบา

มาเถิด ... เราจะคุยกับฉันญาติ

ในรูปแบบบรรยากาศผู้ร่วมเหย้า

ซึ่งคุ้นตาคู่ใจแต่วัยเยาว์

พี่น้องเราด้วยกันทั้งนั้นเลย

มาเถิด ... เราจะคุยกันฉันคนไทย

ด้วยความเชื่อหัวใจคนเปิดเผย

มีรอยยิ้มที่น่านิยมนิทานขมเคี้ยว

ไม่อึดแอ้งแบบว่าซ่อนท่าที

มาเถิด ... จะล้อมวงกันตรงไหน
ห้องหัวใจคือลานสถานที่
จับดีมีธาตุศรัทธาทิพย์วาริ
เคล้าคลอเสียงดนตรีกวีการ

เชิญเถิด ... ไม่ต้องมีพิธีเฉพาะ
ทุกเวลาล้วนแต่เหมาะสมครสมาน
เราทุกคนพร้อมหน้าเป็นประธาน
ไม่ประท้วง ไม่คัดค้านสะท้อนใจ

เชิญเถิด ... เรากระหายใคร่ขอฟัง
ทุกความคิดปิดขังแต่ครั้งไหน
จงปลดปล่อย เปลื้องปลดจงหมดไป
อย่าเก็บงำซ่อนไว้แม้ไรรอย

เราจะนั่งพูดคุยอย่างออกรส
ทุกหัวใจจ่อจอตีมรสถ้อย
แม้ตะวันเคลื่อนย้ายถึงบ่ายคล้อย
ก็จะคอยฟังให้จับจนครบครัน

แต่ ... ไม่โปรดวางธงลงเสียก่อน
ขณะเริ่มพูดตอนสมานฉันท์
ไม่มีธงเพียงมีธรรมเป็นสำคัญ
สิ่งที่ฝันก็จะเห็นเกิดเป็นจริง

รางวัลชมเชย

เงา

โดย วิษณุ พุ่มสว่าง

เพียงแสงต้องส่องตัวอยู่ไหวไหว
 สัจธรรมหมุนเวียนให้เรียนรู้
 แต่เงื่อมเงาการเมืองมีเบื้องหลัง
 แหวกกฏเกณฑ์ธรรมชาติประหลาดตา
 ยิ่งแต่ต้องยิ่งว่างเปล่ายิ่งจวนฉ่ำ
 ยิ่งตัวจริงสั่งการผ่านฝูงชน
 จึงสังคมจมนบาปแต่ภาพหลอน
 อำนาจธรรม วันนี้ ยังมีฤ ?
 สงสารเงาเจ้าเอ๋ยเคยหยุดพัก
 เมื่อต้องเล่นบทบาทเกิดคาดเดา

เงาจึงได้ชัดเจนมองเห็นอยู่
 เป็นของคู่กันไปในธรรมดา
 ตัวจริงนั่ง ... เงาอาจยืนขึ้นสง่า
 เลือกเขามาทั้งที่เขา ... เงาอีกคน
 ยิ่งเหมือนโซ่ล่ามปากยากสร้างผล
 เงาก็ดล เงาก็สร้าง ... ไม่วางมือ
 แล้วสิ้นคลอนใช้ชวนควรรับถือ
 หรือคนถือตัวจริงยังสิงเงา
 ใครจะรักใครจะชังก็ข้างเขา
 แสงส่องเจ้าให้เหนื่อยล้ำมารยาตวง

เป็นความหวังของใครใคร่รู้
หรือตัวจริงหวังอะไรจากไทยปวง

ถ้าชาติไทยเป็นกระดาดขงขาดยับ
เมื่อไรหนอจะปลดแอกที่แบกตรม

ก็ครั้งที่เงาคุ่มจจุราช
แลงก็เลือดจะเห็นทางสว่างพลัน

หยุดหรือยังพลังเงิบเคยเพียบพร้อม
หนึ่งเสียงสื่อด้านวิกฤตแห่งพิษภัย

ผองราษฎรผู้กำหนดการปลดบ่วง
ไม่หวั่นหวงความเป็นไปในสังคม

เพราะอาภัพผู้รักษาซึ่งเหมาะสม
หากหลงจมอเวจีต่างสีกัน

มาพิชิตประชาชนจนโคกศัลย์
คำตอบนั้นตัวกับเงาควรเข้าใจ

หรือจะยอมเห็นเงาเขายิ่งใหญ่
ก่อนจะไม่เหลือเงาของเราเอง

รางวัลชมเชย
จดหมายเปิดผนึก
โดย เฝิงแห่งน

เรียน ทามท่าน

ผมต้องการเขียนจดหมายถึงหลายหน เรื่องทุกข์ยากปากท้องของปวงชน ไม่มีคนหันหน้ามาดูแล ข้าวสารขึ้นราคาเหมือนฟ้าแก่ลง น้ำมันแพง ยากรับเกินปรับแก้ ไข่ไก่ฟองร่วมห้าบาทขนาดแท้ ผมย่าแย่แทบกินหญ้าปลาในคู เก็บของเก่ารายวันเข้ายันค่ำ พอจะนำชีวิตรอดปลอดภัยอยู่ ครั้นปัญหาเศรษฐกิจแผลงฤทธิ์ชู ราวจะชู่คนอย่างผมจมแผ่นดิน หรือผมไม่ควรมีที่วางเท้า คอยเป็นเงาตั้งคำเปรียบท่านเหยียบดิน เพราะเกิดได้เพ็งนี้ ที่อยู่กิน ไม่มีสินทรัพย์ช่วยอำนวยชัย

ผมเคยฟังนโยบายอยู่หลายพรรค บอกว่ารักประชาเอ๋ยปราศรัย พูดคำหวานหวานคำหอมกล่อมเร็วไว คนต่างให้ความชื่นชมสมควรมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ได้มาถึง ใจผมจึงเร่งนำทำหน้าที่ สร้างตำนานหนึ่งคะแนนผู้แทนดี ตามเสรีธิปไตยถิ่นไทยเรา คะแนนนั้นผมเต็มใจให้พรรคท่าน เพื่อสืบสานนโยบายคล้ายเรื่องเศร้า วันเดือนปีผ่านไป ยังไร้เงา แม้แต่เค้ายังไม่เห็นเป็นต้นตอ แล้วท่านจะทำอย่างไรในวันนี้

สมกับที่คะแนนหนึ่งซึ่งร้องขอ ถึงตอบแทนท่านให้ได้แต่รอ น้ำตาคลอ
 เพราะทุกข์เก่าเฝ้าวนเวียน มองจดหมายฉบับนี้ไม่มีค่า แต่ทว่าเปี่ยมพลัง
 ตั้งใจเขียน หวังท่านคงรู้หน้าที่ที่ปากเพียร

ผมจึงเรียนให้ทราบ

จาก

ผู้ยากจน

เมื่อจดหมายไปสู่มือผู้รับ

อ่านซึ่มซັบเจตนาหาเหตุผล

คำบัญชาผู้มีสิทธิอิทธิพล

จึงบันดลแผนการงานอับริย์

วันหนึ่งฟ้าแดงเดือดเหมือนเลือดฟ้า จะเช่นฆ่าชะตาคนให้ป่นปี้

นาฏการผลาญไหมไฟพราคี

เพลงแห่งนี้จึงเห็น ... เป็นเพลงร้าง

รางวัลชมเชย
ดวงไฟแห่งกียามะห์
โดย จันทร ร่ำไร

เมื่อผืนแผ่นดินของข้าถูกเขย่า
พวกเขาเก็บอัลกุรอานไว้ในที่ไร้ซึ่งแสงไฟ
ความชั่วร้ายกลืนกินความดีงาม
หนึ่งวันเหมือนหนึ่งนาที หนึ่งปีหดสั้นเป็นหนึ่งเดือน
ข้าหลงทางในหมอกควันแห่งความตาย
ผู้บริสุทธิ์ถูกเข่นฆ่าอย่างไรเหตุผล
เสียงสวดสรรเสริญพระเจ้าแผ่วหายไป
บ่าวผู้รักดีซื้อขายคำสอนด้วยถ้อยคำโง่โง่
คนหนุ่มผู้อดทนล่ามคอจูงคนชราให้เดินตาม
ขณะลมพายุพัดมาพร้อมท่าฝนร้อยปี
และแม่น้ำแห่งความเมตตาได้เหือดแห้งลง
ยุคข้าวยากหมากแพง แบกเงินตราไปซื้ออาหารมือเดียว

บนท้องถนนมีผู้คนกว่าร้อยพันจำพวก
 ความแตกแยกสร้างหลุมศพให้เผ่าพันธุ์ประหลาด
 ใจ๋ ข้าหลับตาเห็นสัญญาณอันสูญสลาย
 แผ่นดินถูกสันตะเทือนภูเขาแตกสลายกลายเป็นผุยผงปลิวว่อน
 ดวงดาวจากฟากฟ้าร่วงหล่นกระจัดกระจาย
 หลุมศพถูกพลิกกลับ และน้ำในทะเลเอ่อล้นซัดพาบ้านเรือนจมหาย
 ข้าถือดวงไฟต้านแรงพายุเดินไปบนถนนแห่งความตาย
 เพื่อตามหาพระคัมภีร์แห่งความดีงาม
 ข้ารู้, พระองค์รอคอยเสียงสดจากข้าอยู่ในแสงสว่างอันมองมิเห็น!

.....

*กียามะห์ หมายถึง วันสิ้นโลก เป็นหลักศรัทธาข้อหนึ่งของอิสลาม ซึ่งในพระคัมภีร์อัลกุรอานได้กล่าวถึงสัญญาณวันสิ้นโลกอย่างชัดเจน แบ่งออกเป็นสัญญาณเล็ก และสัญญาณใหญ่ ครอบคลุมในทุกมิติทั้งทางสังคมและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

รางวัลชมเชย
ดอกไม้การเมือง

โดย พีรพัฒน์ คงเพชร

เมื่อต้นประชาธิปไตยไทยผลิบาอ่อน
หลังถูกกร่อนกิ่งเหียนใบเดียนโกรน
โดยอุ้งมือถือศาสตรามหาโจร
อดีตโพ้นพลิกภาพสลับก้น

“ดอกประชาธิปไตย” ก็ได้เกิด
หอมเจริดกลิ่นฟุ้งจรุงขวัญ
ได้เชิญชวนมวลผกานานาพันธุ์
จากอริญมุ่งมาสู่นาคร

เลือก “ดอกพุทธรักษา” เป็นนายก
เพื่อป้องปก สุจริต สิทธิเกษร
เพรียกความสันติสุขทุกชั้นตอน
ให้ภมรความชื่นมื่นคาบคืนมา

ให้ “ดอกข้าว” คุมด้านการเกษตร
สร้างทุกเขตให้สมดุลเกิดคุณค่า
รับจํานำผลผลิตติดตราค่า
กันพ่อค้ากักตุนหมุนกำไร

ให้ “เฟื่องฟ้า” คุมด้านการพาณิชย์
เศรษฐกิจปรวนแปรต้องแก้ไข
ให้เฟื่องฟ้าเฟื่องฟุ้งจรุงไกล
ให้ผองไทยพ้นจากความยากจน

ให้ “ดอกรัก” คุมครองผองมนุษย์
ก้าวสู่จุดสามัคคีมีเหตุผล
หยุดกล่าวร้ายทำเพื่อประชาชน
แท้เพื่อตนเต็มบวกเพื่อพวกพ้อง

ให้ “ดาวเรือง” คุมด้านการศึกษา
ครูทั่วหน้า ต้องก้าวพ้น ความหม่นหมอง
ปรับเงินเดือนเลื่อนฐานะคอยประคอง
เรียนฟรีของเด็กไทยให้เป็นจริง

ให้ “บานไม่รู้โรย” ไปรยพิสุทธ์
คุมการยุติธรรมนำชาย – หญิง
คงความดีมีหลักไว้พักพิง
ไม่เอนอิงเอนเอียงความเที่ยงตรง

ให้ “ดาหลา” แผลงได้ดับไฟร้อน
ขับตัวหนอนที่ซึ่งไม่พึงประสงค์
หน้าที่ทำสำคัญความมั่นคง
เพื่อดำรงเอกราชคู่ชาติ-ชน

ให้ “บัวขาว” บูรณะศาสนา
 เสริมคุณค่าความดีมีเหตุผล
 คุณธรรม – มโนธรรม – นำจิตคน
 เป็นบัวพันผิวน้ำพันต่าตม

ให้ “ชัยพฤกษ์” คุมการทหารกล้า
 เพื่อรักษาอธิปไตยได้เหมาะสม
 ไม่ตบเท้าก้าวออกไปนอกกรม
 เพื่อโค่นล้มอำนาจรัฐบาล

ให้หม่อมมาลีทั้งสี่ทิศ
 เนมิตถกสิ้นสี่ที่ไพศาล
 “ดีช่วยเชิด” “ช่วยช่วยเจด” ทุกเหตุการณ์
 เพื่อให้บ้านเมืองหอมย้อมไสกงาม

รางวัลชมเชย

ตาบอดคำซ้ำ

โดย จำลอง สวณะคุณานนท์

ต่างร้องแรกแหกปากกระซอกเสียง	ต่างถกเถียงทำทนายระคายหู
ต่างกันโคตรโกรธซึ่งขึ้นมึงกู	เป็นศัตรูกันทั้งบ้านเพียงการเมือง
ต่างถามหาประชาธิปไตย	ที่เต็มใบสวดยหูแสนฟูเฟื่อง
แค่พบพานผ่านตาหูอยู่เนืองเนือง	กลับเป็นใบแดงเหลืองทั่วภารา
ต่างไม่หยุดด้นด้นคั่นคำตอบ	เฮ้ยระบอบที่ปรองใสอยู่ไหนหว่า
บ้างสอดส่องมองไปในสภา	ก็พบว่าวิวาทะกันสะใจ
บ้านเดินย่ำซ้ำรอยทุกซอยซอก	ต่างตะคอกกรอกหูว่าอยู่ไหน
มาซิวะประชาธิปไตย	ตะโกนข้ามหัวใครก็ช่างมัน
บ้างมั่วสุมทู่เถียงเสียงโหกฮาก	แสยะปากลามปามถามสวรรค์
ทั้งถุยซากถากถางอย่างแสบคัน	จาบจ้วงกันถึงฟ้าน่าจะรู้
ประชาธิปไตยเต็มใบแท้	บ้างเห็นแค่เพียงผ่านการต่อสู้
เห็นต่างกันนั่นหรือคือศัตรู	บ้างต้องใช้กฎหมายมาไล่เสียง

บ้างเห็นพ้องต้องผ่านการเลือกตั้ง
ได้ผู้แทนหัวเบี่ยงเหมือนเพ็ลี่ยเพ็รียง
บ้างก็เหมาเอาเพียงเสียงส่วนใหญ่
ลากเข้าพงเข้ารกตกหลุมดำ
ประชาธิปไตยเต็มใบนั้น
หรือตกฟากจากรถถังแม้ครั้งใด
ต่อให้ย่ำซ่ำร่อยร่วมร้อยรอบ
เพราะต่างยลคนละข้างเห็นต่างตา
เหมือนตาบอดคลำข้างต่างไซพาน
ณ จุดใดใครคลำก็สำคัญ
หากใคร่ครวญทวนทบทและชบคิด
ให้เหตุผลปัญญาปรีชาชาญ

แต่เลือกกันก็ครั้งยังซื้อเสียง
ก็พบเพียงระบอบไม่ชอบธรรม
พอพวกมากลากไปก็ถล่ำ
ระบอบก็ยังย่ำอยู่ร่ำไร
ใช้ว่าจะตั้งครรรค์จากปืนใหญ่
ไม่เต็มใบสมหวังสักครั้งครา
ยากจะเจอระบอบที่ไฝหา
นิยามที่ได้มาผิดแพกกัน
ว่ารูปลักษณะคชสาวเหมือนนี่นั่น
ว่าจุดนั้นคือกายาคชาธาร
ลองเอาผิดเป็นครูรู้คิดอ่าน
อาจพบพานคำตอบอันชอบธรรม

รางวัลชมเชย

พระเอกคนเดิม ... ของป่า

โดย นนทวรรณ บุญวงษ์

มาแล้ว... พระเอกของป่า

ป่าเทใจให้ไม่เอียง

ไม่ต้องพึ่งนโยบาย

เคยเลือกจดจำย่านว

ผู้แทนทำอะไรป่าไม่รู้

รวยเงินแจกป่า ... ว่าดี

งานวัดงานวาไม่ขาด

เอาเงินไปให้ ... ไปกิน

ป่าตั้งใจกาเบอร์นี้

เพราะท่านเมตตาการุณย์

ไม่เคยสนใจเลยว่า

แปดเปื้อนไปบ้างช่างมัน

รถป้ายโฆษณาหาเสียง

รู้เพียงเบอร์ก็ ... พอแล้ว

ไม่ต้องสาธยายเจ็ดยแจ้ว

ต่อแถวตามมากาทูกที่

ไม่ดูที่พรรคที่สี

ผู้แทนผู้ี่ ... ติดดิน

งานราษฎร์ที่ไหนไปสิ้น

โชว์ตัวทั่วถิ่นให้ซึ่งคุณ

ตอนแทนท่านที่เก้อหนุน

เจ็จจนคนบ้านเดียวกัน

เงินทอง ... ท่านมา ... ให้นำ

แบ่งปันป่าก็พอใจ

ป้าไม่เคยรู้หรือว่า
 รัฐธรรมนูญนั้นคืออะไร
 ป้าดูแต่หนังละคร
 การเมืองรู้หน่อยน้อยนิด
 แต่ป้าไปเลือกทุกที
 ก็หน ... ก็ครั้ง ... นั่งดู
 ถ้าถามป้าว่าทำไม
 ป้าก็ขอตอบเพิ่มเติม
 เบอร์อื่นห่างไกลไปหน่อย
 ได้ดีที่จะละทิ้ง
 พระเอกของป้านั่งยิ้ม
 เลือกตั้งก็ครั้งที่ครา

รัฐธรรมนูญมีค่าเพียงไหน
 มันไกล ... เกินกว่า ... ป้าคิด
 ทุกตอนแต่ต้นจนติด
 มีสิทธิ์เพียงใด ... ไม่รู้
 ไปเลือกคนที่เห็นอยู่
 หวานหมู ... ผู้แทน ... คนเดิม
 ไม่เลือกคนใหม่ริเริ่ม
 ช่วยเสริมคนนี้ดีจริง
 ไม่ค่อยมายุ่งสูงสิง
 สุดวังไปถึงพึงพา
 กระหึ่มสดใสในหน้า
 มีคนอย่างป้า ... “ง่ายจัง”

รางวัลชมเชย

มันมาในคลื่นอากาศ !

โดย ดำรงค์ศักดิ์ บุญสุ

มันมาในได้ฟ้าคลื่นอากาศ
แล้วพวดเกิดก่อในจ้อเหลี่ยม
อวดเฉลียวเชี่ยวชาญไม่เทียม
โผล่หน้าเยี่ยมยิ้มพยักขยับทักทาย
ชวนเชิญใช้เงินทองของเราหา
ช่วยจ่ายซื้อสินค้าที่เขาขาย
เปลื้องฟันเพื่อนฝูงเพื่อบำเรอกาย
เงินเหือดหายหากเปลื้องบำเรอใจ
มีทั้งภาพทั้งเสียงสำเนียงเสนาะ
เพลินไพเราะระเริงเหลิงหลงใหล
ทั้งอักษรวอนอ่านเห็นการณีกไกล
ล้วนลวงให้เราหลงทะนงตน
ทะนงต่ออัคราปรีชาฉลาด
ซึ่งสามารถจกจ่ายใครไปทุกหน
ใครดีเลวอยู่ที่ไหนในสากล
มันบอกจนแจ่มแจ้งทุกแหล่งทาง

คนฝ่ายนี้สิ้นลี้ตีแท้

เขามุ่งแก้ปัญหาทุกอย่าง
คนเหล่านั่นสิ้นละอายเลวไร้ยาง
แต่อดอ้างรักมหาประชาชน

นั่นคือคนเลวชั่วทำลายชาติ

มุ่งพิชิตคนดีให้ป็น
โน่นพวกโน้นโกงกินลิ้นเล่นกล
นั่นคือคนฆ่าประชาธิปไตย

มันแบ่งแยกชนชั้นสรรค้ำค่า

คนอื่นล้วนไร้ค่าหาดีไม่
แต่พวกกูเก่งจริงยิ่งกว่าใคร
เชิญหลงไหลเครพณ์อมนบกุ

มันมาในใต้ฟ้าคลิ่นอากาศ

แล้วสามารถจุดลากกระชากถู
ให้คนเกิดอึดตทว่ากูรู้
เป็นวิญญูชนเชื่อเหนือกว่าใคร

มันมาในใต้ฟ้าคลิ่นอากาศ

จะสามารถป้องกันนั้นหาไม่
คลิ่นมันคลุมทั่วเขตประเทศไทย
แบ่งแยกให้ไทยบ้า ... ฆ่ากันเอง !

รางวัลชมเชย

สถานการณ์หมอกควัน

โดย จามรี ตันไพฑูรย์ดึก

ควันไฟจากเปลวไฟไล่ล่าหนู

ยังแสบนูแสบตาน่าใจหาย

ลูกกลมเมืองเข้าชั้นอันตราย

คำทักทายทุกคำล้าลัควัน

ฤดูกาลกำจัดวัชพืช

หมอกมัวมืดปฐพีไร้สีสัน

ระบายทึบท้องฟ้าทับตะวัน

บดบังจันทร์เลื่อนลับดับดวงดาว

ใครสูมเชื้อใส่ไฟให้แรงร้อน

ควันขาวซ่อนสิ่งใดใต้สีขาว

เรียงเหตุการณ์ต่อเนื่องทุกรื่องราว

กลับกลายเป็นก้าวต่อไปไร้ทิศทาง

รางวัลชมเชย

สยามคีตา (ก่อนอวสาน)

โดย อรุณสิทธิ์

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อ	ใคร?
ไทยเป็นประชา	ธิปไตยใช้ไหมหนอ?
รัฐเฝือกของไทย	ใครขี่คอ?
ทุกส่วนอยู่	อย่างไรย่อท้อกมล
ดำรงคงไว้ได้ทั้ง	“ลายชาติ”
มวล	น้ำเงินขาวสะอาดชาติแดงขึ้น
ด้วยไทยล้วนหมาย	“ลายชาติ” วาดธงบน
รักสามัคคี	ท้องถิ่นจนเป็นขุนทอง
ไทยนี้รักสงบ	จบไปแล้ว
แต่ถึงรบ	ก็แน่น้าวเล่นพวกผอง
ไม่ขลาด	กลัวกลัวบ้านไทยให้เลือดนอง

ต่างคนต่างตาพรำน้ำตาไหล
มิเห็นใครเดินคู่อยู่เคียงข้าง
เซอะตุดุดย็นสะอื้นพลาง
มองเก้าฟางเส้นสุดท้ายในสายลม
งานศพลูกเพื่อนบ้านหลานเพื่อนพ่อ
เพลงพญาโศกคลอสวดผสม
รอยยิ้มบนใบหน้าพญายม
กระหึ่มถมวิญญูณบนพานทอง
เลือดในอกกลางไฟสุ่มในอก
หมอกมัวปกคลุมใจให้ขุ่นหมอง
คนรักเหลือว้างเรียงเพียงเก้ากอง
ควันลอยจากปากปล่องเมรุปะปน
สถานการณ์หมอกควันชั้นวิฤติ
มลพิษสะสมลมหดับสน
สวมหน้ากากปิดหน้าประชาชน
ให้ฝันทนายใจไปอีกนาน
ไม่อยากเห็นยิ้มใครได้หน้ากาก
แยกแยะยากมือใครจุดไฟเผาญ
ไม่รู้ใครเทวดา - พญามาร
ไม่อยากมองใครยิ้มผ่านม่านน้ำตา

รางวัลชมเชย

หนึ่งเสียงที่มากกว่าหนึ่งเสียง

โดย เซษฐภัทร วิสัยจร

- ก. เกิดมามีอภิสิทธิ์ จริตจะก้าน
- ข. ชมขู่เสียงชาวบ้าน ผสานผสม
- ค. คิดแผนการสมคบ ระบบระบบ
- ง. จัดคารมคลุ้มคลั่ง ระวังระวัง
- จ. จิตใจคิดว่าเก่ง ตะเบ็งตระบัด
- ฉ. ฉากเร่งรัดเรียกร้อง ระหองระแหง
- ช. เชื่อว่าคนอื่นเขลา สะเด่าแสดง
- ช. ซากเดนแห่งเผด็จการ ไม่ผ่านไม่พ้น
- ฐ. ฐานที่มั่นเมืองใหญ่ ไสวสว่าง
- ด. ดึงมือบวางแผนก่อ จะฉ้อจะฉล
- ด. เตรียมปราศรัยให้ร้าย ระคายระคน
- ถ. แถมปิดถนนทุกทิศ ระอิดระอา

เอกราช	มัวหมองเพราะมือใคร?
จะไม่ให้ใครข่มขี่	วลีเด็ด
สละเลือดทุกหยาด	เม็ดเพียงเพื่อได้
เป็น	จอมคนอยู่เหนืออาสน์ธรรมาสน์อธิปไตย
ชาติพิลี	ท่องจำไว้ใช้ลวงคน
เถลิง	ยศ - ปลดตำแหน่ง แย่งกันเข้า
ประเทศชาติ	กำลังเศร้าเคล้าสับสน
ไทยทวี	ทุกข์ทเวษเนตรเปี่ยมชล
มี	แต่ความหมองหม่นชั้นตะกอน
ชัยชโย	โห่กันไว้ไปลอบใจลูก

สอนหลานร้องเพลงให้ถูกทุกท่วงท่อน

เอาไว้เท่กล่อมเหลนยามเอนนอน

นี่คือตอนอวสาน ... เพลงชาติไทย!

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

- ท. ทำรัฐประหารเพื่อ เสนอสนอง
- ธ. ธงเรียกร้องไม่มี ประสีประสา
- น. แนวความคิดโลโครก กะไหลกกะลา
- บ. บอกโลกว่าต้องรับ ประคับประคอง
- ป. ปู่ทางศาลตรวจสอบ ระบอบระบบ
- ผ. ผิดเป็นถูกสมคบ สยบสยอง
- ฝ. ฝันตรวจศาลคืนยา ให้ซ้ำให้ชอง
- พ. เพียงแค่ลองเสนอเห็น จะเป็นจะตาย
- ฟ. ฟากตรงข้ามทำอะไร จะไล่จะดำ
- ภ. ภาพมายาสอดรับ กระสับกระส่าย
- ม. เมื่อเขาทำอย่างตน กระจวนกระจวย
- ย. ย่ำเหยียบป้ายสิดิด สะอิดสะเอียน
- ร. เรื่องฝั่งตรงข้ามคิด ปะติดปะต่อ
- ล. เลือดสาดล้อเลียนวิบัติ ฦวดฦเวียน
- ว. วาดข้อมูลผิดข่มอาจมาเจียน
- ศ. ศาสตร์ความเขียนสิ้นไร วิจัยวิจารณ์
- ส. สิทธิ์หนึ่งเสียงยิ่งใหญ่ สมัยสมุน
- ห. แห่งยุคคุนอิทธิฤทธิ์ สถิตสถาน
- อ. อำนาจคนเหนือคน บันดลบันดาล
- ช. ชีกheimหาญเช่นฆ่า ประชาเผชิญ

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

สี่บาน สลักสลัก วรรณกรรมการเพื่อ

เรื่องสั้น

หมวกที่หายไป : วิชชา ลุณาชัย
นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้าย : มนตรี ศรีรงค์
กระสุนปืนนัดเดียว : อุเทน พรหมแดง
กลับไปบ้านเกิด : วันเสาร์ เชิงศรี
กาพย์ยุค : รัชศักดิ์ จิรวัดมน์
ความลับในสวนยาง : พีรเดช นวลสาย
คิดตรง : อรรถพงษ์ ศักดิ์สงวนมณูญ
นกปากสีอม : ชัยกร หาญไฟฟ้า
น้ำ (ท่วม) ใจ : ทศนาวดี
บุหร่ง ต้นหยง ตานี : สรวงอัปสร
ปลาที่ว่ายตามเศษอาหารไปทุกสายน้ำ : ปลายแปรง
เมืองอมร ๒๓๑๒ : ปองวุฒิ รุจิระชาคร

บทกวี

โลกของหนู : นรพัลลภ ประณูทนรพาล
วางธงลงแล้วนั่งล้อมวงคุยกัน : ยุคลวรรณ
เงา : วิชณู พุ่มสว่าง
จดหมายเปิดผนึก : เฟิงแหงน
ดวงไฟแห่งกียามะห์ : จันทร รำไร
ดอกไม้การเมือง : พีรพัฒน์ กงเพชร
ตาบอดคล้ำข้าง : จำลอง สวณะคุณานนท์
พระเอกคนเดิม...ของป่า : นนทวรรณ บุญวงษ์
มันมาในกลิ่นอากาศ! : คำรงค์ศักดิ์ บุญสู
สถานการณ์หมอกควัน : จามรี ต้นไพฑูรย์คิติ
สยามคิตา (ท่อนอวสาน) : โอริสิทธิ์
หนึ่งเสียงที่มากกว่าหนึ่งเสียง : เชษฐภัทร วิสัยจร